

Tartu linna 2019. a eelarve

SELETUSKIRI

SISUKORD

Sissejuhatus	1
Ülevaade majanduskeskkonnast.....	1
Määruse üldisloomustus	3
Eelarve üldnäitajad	5
Eelarve menetlemise käik linnavalitsuses	9
1. Tulud	13
1.1. Põhitegevuse tulud.....	15
1.1.1. Maksud.....	17
1.1.2. Kaupade ja teenuste müük	20
1.1.3. Toetused	29
1.1.4. Muud tegevustulud.....	35
1.2. Investeermistegevuse tulud	37
1.2.1. Põhivara müük	37
1.2.2. Põhivara soetuseks saadav toetus.....	37
1.2.3. Finantstulud.....	38
2. Kulud v a l d k o n d a d e lõikes.....	39
2.1. Üldised valitsussektori teenused.....	42
2.2. Avalik kord	45
2.3. Majandus	47
2.4. Keskkonnakaitse	52
2.5. Elamu- ja kommunaalmajandus	54
2.6. Tervishoid.....	57
2.7. Vaba aeg ja kultuur	59
2.8. Haridus.....	64
2.9. Sotsiaalne kaitse	75
2.10. Välisprojektid	79
3. Kulud v a h e n d i t e k a s u t a j a t e lõikes	87
3.1. Linnavolikogu kantselei	88
3.2. Linnakantselei.....	90
3.3. Arhitektuuri ja ehituse osakond	98
3.4. Avalike suhete osakond	101
3.5. Ettevõtluse osakond	104
3.6. Haridusosakond	109
3.7. Kultuuriosakond	132
3.8. Linnamajanduse osakond	151
3.9. Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond.....	168
3.10. Linnavarade osakond	173
3.11. Rahandusosakond	183
3.12. Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	188
4. Finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus.....	209
4.1. Finantseerimistegevus	210
4.2. Likviidsete varade muutus.....	213

SISSEJUHATUS

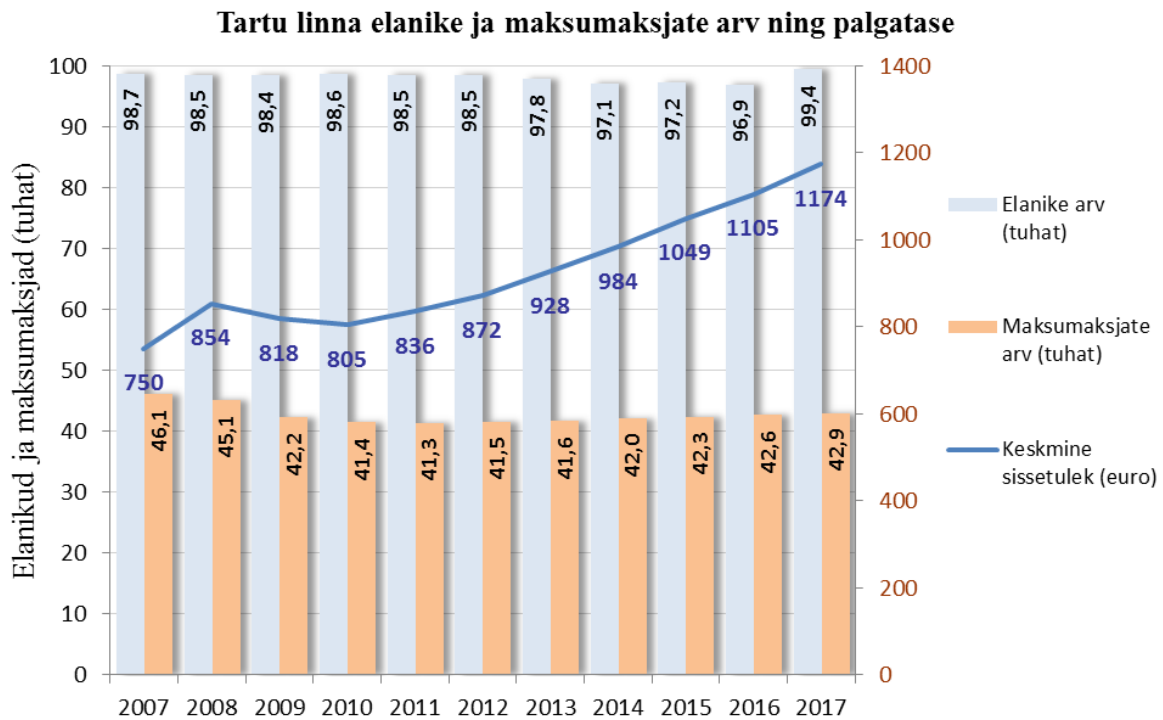
Ülevaade majanduskeskkonnast

Majanduskasv on aeglustumas. International Monetary Fundi (IMF) oktoobris avaldatud väljaande „World Economic Outlooki“ põhjal jääb ülemaailmne majanduskasv käesoleval ja järgmisel aastal 2017. aasta tasemele, 2018. ja 2019. a prognoositakse kasvuks 3,7%. Euroala kasvuks prognoositakse 2018. a 2% ja 2019. a 1,9%. Eesti majanduskasvu prognoos on 2018. a 3,7% ja 2019. a 3,2%. IMFi hinnangul on riskid maailmamajandusele viimase kuue kuu jooksul kasvanud. Euroopa Keskpanga esitatud majandusülevaates hinnati euroala majanduskasvu ohustavaid riske üldjoontes tasakaalustatuks. Maailma kaubavahetust aeglustavad USA tõstetud kaubandustariifid ning sellest mõjutatud riikide vastuabinõud. Siiski peab Euroopa Keskpank majanduse üldist olukorda tugevaks ning lähiaja väljavaadet stabiilseks. Intressitõusudega oodatakse vähemalt 2019. a suveni.

Rahandusministeeriumi suvise majandusprognoosi kohaselt tuleb majanduskasvuks 2018. aastal 3,6% ja 2019. aastal 3,0%. Hinnatõus lähiaastatel veidi aeglustub, 2018. aasta tarbijahindade kasvu prognoos on 3,3%, 2019. aastal langeb see 2,8%-ni. Hinnatõusu mõjutavad järgmisel aastal enim energiahinnad, samuti suurenevad toidukaupade ja teenuste hinnad. Tarbimise kasv on järgneval aastal küll kiire, kuid elanike tarbimiskäitumine on sissetulekutega võrreldes siiski säästlik ja laenuvõtmine ettevaatlik. Tarbimise kasv peaks edaspidi aeglustuma palgakasvu ja hõive kasvu aeglustumise tõttu. 2018. a hõive kasvuks prognoositakse 1,2% ning 2019. a aeglustub see 0,8%ni. Tööpuudus on Eestis madal: 6%. Vähenev tööealine elanikkond ja madal tööpuudus on teinud järjest raskemaks ettevõtetele tööjõu leidmise, mis võib hakata takistama äritegevust. Keskmise palk kasvas 2018. aasta I poolaastal 7%. 2019. aasta palgakasvuks oodatakse 6% tulenevalt majanduskasvu stabiliseerumisest. Netopalk on tõusnud 9%, millesse on lisaks üldisele palgataseme tõusule panustanud ka tulumaksuseaduse ja maksuvaba tulu muudatus. Inflatsiooniga korrigeeritud palga reaalkasv 2018. aastal on 3,6%, 2019. aasta prognoos on 3,1%.

Tartu on Eesti suuruselt teine linn ja Lõuna-Eesti keskus. Tartus asub Eesti vanim ja tunnustatuim ülikool, mis Baltimaades ainsana kuulub 1,2% maailma parimate ülikoolide hulka ning kus õpib ligi 13 000 üliõpilast. Lisaks asub Tartus mitmeid teisi kõrgkooli (Eesti Maaülikool, Tartu Tervishoiu Kõrgkool, Kõrgem Kunstikool Pallas, Kaitseväge Ühendatud Õppeasutused). Kokku õppis eelmise aasta seisuga Tartu kõrgkoolides 16 547 õpilast. Suurimateks tööandjateks Tartu linnas on Tartu Ülikooli Kliinikum, Tartu Ülikool ja Tartu Linnavalitsus (koos hallatavate asutustega). Käesoleva kuupäevaga (05.11.2018) on Tartus elanikke 99 795. 01.01.2018 seisuga elas Tartus 99 401 inimest. Kuna Tartu on ülikoolilinn ning paljud siin elavad tudengid ei ole end linna elanikuks registreerinud, siis on linna tegelik rahvaarv suurem, kui rahvastikuregistris näidatu. Tartut mõjutab jätkuvalt valglinnastumine, 2017. a koliti Tartust enim Ülenurme, Tartu ja Luunja valda. Vanuselise koosseisu järgi elab Tartus enim 20-39 aasta vanuseid inimesi (29 587). Vanaduspensionäre elas 31.12.2017 a. seisuga Tartus 19 178.

Tartu hiljutise 2018. a septembris avaldatud rahulolu-uuringu põhjal on Tartus enim kaheliikmelisi leibkondi, moodustades veidi üle kolmandiku leibkondadest. Keskmise leibkonna suurus on 2,54 inimest, mis on väikeses langustrendis (2008 oli leibkonna suurus 2,76 inimest). Viie aasta jooksul on ühe lapsega leibkondade arv kasvanud ning kahe lapsega leibkondade arv vähenenud. Leibkondade majanduslik olukord ning netosissetulek on viimase viie aasta jooksul suurenenud. Veidi üle poole tartlastest leidis, et nende majanduslik olukord on viimaste aastate jooksul mingil määral paranenud. Kõige suurema sissetulekuga gruppi, kus netosissetulek oli leibkonnas üle 1600 euro, jäi pea neljandik leibkondadest. Alla 320 euro kuus teenis 4% Tartu leibkondadest. Tuleviku suhtes olid positiivsemalt meelestatud veidi üle poole tartlastest, kes pidasid end pigem materiaalselt kindlustatuks. Pigem halvasti ja väga halvasti tundis oma materiaalse kindlustatuse suhtes kolmandik tartlasi. Töö või õppimisega hõivatute osakaal on 75%, mis on 5% võrra kõrgem viie aasta tagusest ajast.

Joonisel on kujutatud vasakul teljel elanike ja maksumaksjate arvu ning paremal teljel brutosissetulekut. Tartu elanike arvu kasv 2017. a lõpuga on tingitud Tähtvere valla (2638 elanikku) liitmisest Tartuga. Maksumaksjate arv on stabiilselt kasvanud kuuendat aastat järjest. Hõive tööturul on jätkuvalt kasvanud ning tööpuudus vähenenud. Samas jääb maksumaksjate arv siiaani 3200 maksu- maksja võrra alla kriisieelsele tipule. 2018. a 8 kuu keskmine maksumaksjate arv on 43 510, mis on 43% elanike arvust.

Määruse üldiseloomustus

2019. a eelarve on koostatud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (KOF) põhimõtetest lähtuvalt. KOFis sätestatu ning Tartu Linnavolikogu 11.10.2012 määruse nr 74 „Tartu linna eelarve koostamise, täitmise ja finantsjuhtimise kord“ alusel on eelarveosadeks:

- 1) põhitegevuse tulud;
- 2) põhitegevuse kulud;
- 3) investeerimistegevuse tulud;
- 4) investeerimistegevuse kulud;
- 5) finantseerimistegevus;
- 6) likviidsete varade muutus.

Eelarvestruktuuri selline ülesehitus annab võimaluse eristada põhitegevusi ja investeerimistegevusi. Toodud struktuuriga selgub üheselt linna põhitegevuse tulude ja kulude vahetamine, dünaamika ja omafinantseerimise ehk investeerimise tegemise ja laenude maksmise võimekus.

2019. a eelarve koosneb määruses toodud regulatsioonist ja alljärgnevatest lisadest:

- lisa 1 on esitatud koondeelarve põhitegevuse tulud ja kulud, investeerimistegevuse tulud ja kulud, finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus;
- lisa 2 kajastab tulubaasi jaotust tululiikide lõikes;
- lisa 3 on esitatud linna põhitegevuse kulud tegevusalade ja majandusliku sisu järgi;
- lisa 4 on esitatud investeerimistegevuse kulud;
- lisa 5 kajastab linna finantseerimistegevuse kulusid;
- lisa 6 kajastab linna rahavoogude prognoosi.

Seletuskiri on koostatud analoogselt järjestuses koondeelarve struktuuriga. Sissejuhatavale osale järgneb üldiseloomustus eelarve tulude kohta (1. osa), mis jagunevad põhitegevuse tuludeks ja investeerimistegevuse tuludeks. Sellele järgneb üldiseloomustus linna kulude kohta valdkondade lõikes (2. osa). Põhjalikumalt on kulud lahti kirjutatud seletuskirja 3. osas kasutajate (volikogu ja linnavalitsuse struktuuriüksused) lõikes. Nii valdkondlike kui kasutajate lõikes esitatud kulude puhul on eristatud põhitegevuse ning investeerimistegevuse kulusid. Finantseerimistegevuse eelarve on esitatud 4. osas koos likviidsete varade muutuse eelarveosaga.

Eelarve summad on esitatud eurodes. Vastavalt eelarve koostamise korrale esitatakse eelarve seletuskirjas andmed eelmise eelarveaasta tegelike, käesolevaks eelarveaastaks kinnitatud ja eelseisvaks eelarveaastaks kavandatud tulude ja kulude kohta. 2018. a täpsustatud plaan on tabelites esitatud seisuga 15.10.2018, võttes arvesse II lisaeelarvega tehtud muudatusi.

Teist aastat on eelarve koostatud tekkepõhisest arvestuspõhimõttest lähtuvalt. See tähendab, et tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Seletuskirjas esitatud võrdlusandmed on tekkepõhised, kuid 2017. a näitajad ei sisalda Tartu linnaga liidetud Tähtvere valla summasid.

Eelarve sisaldab kõiki tulusid ja kulusid (kõikehaaravuse põhimõte) ning on koostatud brutomeetodil kalendriaastaga ühtiva eelarveaasta kohta (aastase kehtivuse põhimõte). Üldreeglina ei ole tulu- ja kuluartiklid üksteisest sõltuvuses (universaalsuse põhimõte). See tähendab, et eelarve tulude puhul ei ole kindlaks määratud sihtotstarbelist kulutamist, st tulud tervikuna on mõeldud finantseerimaks kulusid tervikuna. Erandina on siiski teatud tululiikide osas ette nähtud sihtotstarbeline kasutamine. Kavandatavate kulutuste summa võrdub tulude ja muude kulude katteks kasutatavate vahendite summaga (tasakaalustatuse põhimõte). See tähendab, et eelarve on formaalselt tasakaalus ning täidetud on KOF-i nõue, mille kohaselt eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse eelarveosa kogusumma ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma vahel.

Lisaks on käesoleva eelarve koostamisel tuginetud järgnevatele dokumentidele ning rahanduse valdkonda reguleerivatele õigusaktidele:

- Riigi eelarvestrateegia 2019-2022;
- 2019. a riigieelarve eelnõu;
- Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos 2018;
- Eesti Panga majandusprognoosid ja -kommentaarisid;
- IMFi „World Economic Outlook“ oktoober 2018;
- Euroopa Keskpanga majandusülevaate kokkuvõte 7/2018;
- Euroopa Komisjoni „European Economic Forecast“ kevad 2018;
- Maailmapanga „Global Economic Prospects“ juuni 2018;
- Statistiline ülevaade. Tartu arvudes 2017 ja Tartu arvudes 2017/2018;
- Tartu linna eelarvestrateegia aastateks 2019-2022;
- Arengustrateegia „Tartu 2030“;
- Tartu linna arengukava aastateks 2018-2025;
- Tartu linna valdkondlikud arengukavad;
- Tartu ja tartlased 2018 uuringuraport;
- Eesti Reformierakonna ja Eesti Keskerakonna koalitsioonilepe Tartu linna juhtimiseks aastatel 2017-2021.

Eelarve üldnäitajad

2019. a eelarves kavandatud tegevustega liigutakse samm-sammult edasi Tartu linna arengustrateegiast „Tartu 2030“ tuleneva visiooni ning 2018-2025. a arengukavas sätestatud eesmärkide poole. 2019. a eelarve tugineb ka Eesti Reformierakonna ja Eesti Keskerakonna koalitsioonileppel Tartu linna juhtimiseks aastatel 2017-2021, mis hoiavad silme ees peamist eesmärki – parandada linlaste elukvaliteeti ning muuta Tartu atraktiivsemaks nii investoritele kui ka linna külalistele.

2019. aastaks on linna eelarve prioriteetid järgnevad:

- Tartu linn on konkurentsivõimeline tööandja: haridus-, sotsiaal- ja kultuuritöötajate palkade kasv;
- Tartu koolimajad korda – 1. septembriks lõpeb Variku Kooli renoveerimine, algab Annelinna Gümnaasiumi täismahus rekonstrueerimine;
- kultuuri väärtustamine: töötatakse selle heaks, et Tartust saaks aastal 2024 Euroopa kultuuripealinn;
- Tartu tuntuse suurendamine turismi sihtkohana;
- kooli- ja lasteaijalaste tee turvalisemaks ja mugavamaks muutmine;
- tihe koostöö ettevõtjate ja Tartu kõrgkoolidega;
- keskkonnasäästlik ja mugav ühistransport;
- Tartu on targa ja innovaatilise elukeskkonnaga linn: kaasaegsete IT lahenduste rakendamine ettevõtluse elavdamiseks, linnaelanike heaolu kasvu ja kaasamise;
- kodu- ja kindlustunne erivajadustega noortele: Maarja Tugikeskuse peremajade ehitamine.

Linnaeelarve peamiseks alusdokumendiks on arengukava osana esitatav iga-aastaselt uuendatav nelja eelseisvat aastat käsitlev linna eelarvestrateegia. Tartu eelarvestrateegias aastateks 2019-2022 on sätestatud linna peamiseks eelarvepoliitilisteks eesmärkideks:

- jätkata Tartu linna vastutustundlikku eelarvepoliitikat: hoida põhitegevuse tulemit, s.o põhitegevuse tulude ja kulude vahe positiivne mahu, mis võimaldab katta vähemalt laenude põhiosa tagasimaksed ja intressikulu
- investeringute püsivalt kõrge osakaal kogukuludest;
- arengukavas planeeritud eesmärkidest lähtuva investeerimistegevuse ellu viimiseks maksimaalses võimalikus mahu välisrahastuse kasutamine, tagades linnapoolse omafinantseerimise;
- võlakooormuse hoidmine mõõdukal tasemel.

Tartu linna eelarvestrateegias aastateks 2019-2022 kavandati 2019. a eelarve mahuks 192,5 miljonit eurot, käesolev eelnõu on esitatud mahus 192,1 miljonit eurot ehk 0,4 miljonit strateegiast väiksem.

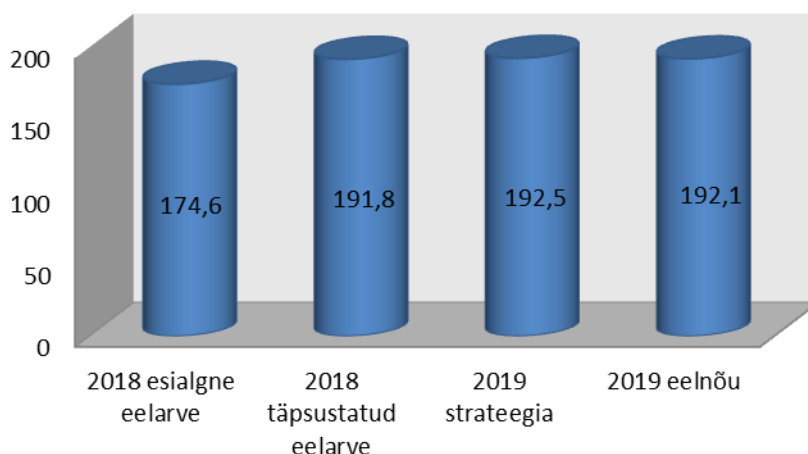
Allolevas tabelis on esitatud eelarve ja eelarvestrateegiate summa olulisemate näitajate võrdlus miljonites eurodes. Eelarvestrateegiates kavandatu kajastub üldplaanis edukalt ka eelarves, kavandatav eelarve maht on strateegiaga täpselt samas suurusjärgus. Strateegiat ja eelarvet võrreldes esineb sisemisi struktuurseid nihkeid nii tuludes, kuludes kui finantseerimistingutes. Muudatused on põhjustatud eelkõige linna üha kasvavatest investeringuvajadustest ning hindade kallinemisest ehitusturul.

Eelarve ja eelarvestrateegia võrdlus (mln eurodes)

	Strateegia	Eelarve	Strateegia ja eelarve erinevus
Põhitegevuse tulud	159,7	156,7	-3,0
Põhitegevuse kulud	150,4	146,6	-3,8
Põhitegevuse tulemit	9,3	10,1	0,8
Investeerimistegevuse tulud	12,8	13,6	0,8
Investeerimistegevuse kulud	35,1	39,1	4,0
Eelarve tulemit	-13,0	-15,4	-2,4

Finantseerimistegevus	9,0	11,2	2,2
Kohustuste võtmine	16,0	17,7	1,7
Kohustuste tasumine	7,0	6,5	-0,5
Likviidsete varade muutus	-4,0	-4,1	-0,1
Eelarve maht (tulud)	192,5	192,1	-0,4

Eelarve maht (miljonit eurot)

2019. a eelarve sissetulekute ja väljaminekute kogumahuks on **192 138 777** eurot, mis on 10% enam kui 2018. a esialgses eelarves ja 0,1% vähem kui 2018. a täpsustatud eelarves. Tulubaasist 82% moodustavad põhitegevuse tulud, 7% investeerimistegevuse tulud, 9% finantseerimistegevuse tulud (laen) ning 2% likviidsete varade kasutuselevõtt. Eelarve kulude mahust 76% on kavandatud põhitegevuseks, 20% investeringuteks ning 4% finantseerimistegevuseks.

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus sätestab nõude, mille kohaselt peab omavalitsusüksuse eelarve põhitegevuse tulemi lubatav väärtus üldreeglina olema aruandeaasta lõpu seisuga null või positiivne. Eelarve projekti kohaselt kujuneb 2019. a põhitegevuse tulemiks 10 140 074 eurot.

2019. a on planeeritud kaasata laenuvahendeid 17 696 895 eurot, millest 6 489 295 eurot kulub olemasolevate finantskohustuste refinantseerimiseks ning 11 207 600 eurot uute investeringute rahastamiseks. Võlakohustuste teenindamiseks on kavandatud 777 901 eurot.

Linna laenukohustused moodustavad 2019. a lõpuks 82 314 393 eurot ehk 52,5% põhitegevuse tuludest. Sellega püsib Tartu KOF Sis sätestatud lubatud netovõlakoormuse piirides (2018. a on Tartu linna maksimaalne lubatud netovõlakoormus 60% põhitegevuse tuludest). Planeeritava ning maksimaalse võimaliku laenukoormuse vahe (nn laenupuhver) on 11,7 miljonit eurot.

Tulud

Linna 2019. a **põhitegevuse tulude** üldmahuks kavandatakse 156 705 941 eurot, mis on käesoleva aasta täpsustatud eelarvega võrreldes 4,5% suurem. Vabariigi Valitsuse kabineti 21. septembri 2017. a otsus on tõsta toetusfondis kohalike ülesannete täitmiseks antavad sihtotstarbelised toetused hiljemalt aastaks 2021 ümber KOV tulubaasi, jaotades vastavad vahendid tulumaksu ja tasandusfondi (üldotstarbelise toetuse) kaudu ja indekseerides seejuures tasandusfondi lisatavate vahendite kasvu. 2019. a on plaanis KOV tulubaasi (jaotatuna tulumaksu ja tasandusfondi kaudu) üle tõsta sotsiaaltoetuse- ja teenuse osutamise toetus ning jäätmehoolduse toetus summas 4,7 miljonit eurot. Ülejäänud toetuste tulubaasi üleandmise ajakava on väljatöötamisel. Riigieelarve seaduse kohaselt on 2019. a kohalikele omavalitsustele edasiantava füüsilise isiku tulumaksu määr 11,93%. 0,07 protsendipunkti suurune tõus tuleneb: 0,04 protsendipunkti majanduskriisi eelse taseme taastamiseks (kriisi mõjul langetati kohalikele omavalit-

sustele edasiantava tulumaksu osakaalu 0,53 protsendipunkti) ning 0,03 protsendipunkti sotsiaal-
toetuse- ja teenuse osutamise toetuseks ning jäätmehoolduse toetuseks.

Linna peamisteks tuludeks on üksikisiku tulumaks 84 500 000 eurot, maamaks 1 533 000 eurot (alates 2019. aastast maksumäär 2% maa maksustamishinnast), linnaasutuste kaupade ja teenuste müügist saadav tulu 16 644 962 eurot ning riigilt ja muudelt institutsioonidelt saadavad toetused 51 864 979 eurot.

Tulumaksu kasvuks võrreldes 2018. a täpsustatud eelarvega on kavandatud 7,9%. Tulumaksu põhiliseks kasvuteguriteks järgmisel aastal on lisaks riigi poolt eraldatava tulumaksuosa tõusule 0,07 protsendipunkti võrra ka keskmise palga kasv ning vähemal määral ka tulu saajate arvu kasv.

Tulu kohalikest maksudest (reklaamimaks, teede ja tänavate sulgemise maks, parkimistasu) kavandatakse 1 463 000 eurot.

Investeeringutegevuse tuludena on planeeritud **13 649 941** eurot, millest põhivara müük moodustab 3 560 000 eurot (maa müük 2 600 000 eurot ning linnale kuuluvate muude materiaalse väärtuste müük 960 000 eurot). Põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist on kavandatud 9 575 941 eurot, millest suuremad summad on ette nähtud linna kergliiklusteede ehitusse, rattarendisüsteemi arendamiseks, SmartEnCity projekti raames renoveerimistoetusteks ning Variku kooli remondiks. Võrreldes käesoleva aastaga toetused vähenevad, sest Euroopa Liidu eelarveperioodi 2014–2020 struktuuri- ja investeeringufondide vahenditega on juba suures mahus kasutatud leitud. 14 000 eurot on kavandatud intressitulud ning 500 000 eurot dividenditulu AS-lt Tartu Veevärk.

Kulud

Põhitegevuse kuludeks on kavandatud 146 565 867 eurot. Kulud kasvavad võrreldes 2018. a täpsustatud eelarvega 2,9%. Põhitegevuse kulude osatähtsus on 76% eelarvest. Põhitegevuse kuludest moodustavad 58,0% hariduse valdkonna kulud. 2019. a eelarvest läheb linna lasteaedade, koolide, kultuuri- ja sotsiaalasutuste ning linnavalitsuse töödukulude kasvuks ühtekokku 3 miljonit eurot. See on ulatuslik kasv, mis puudutab kõiki Tartu linnavalitsuse süsteemis töötavaid inimesi. Põhitegevuse tulud ületavad kulusid 10 140 074 euro võrra, mis näitab, et KOFSi kriteerium on täidetud ning nimetatud ülejäägi saab suunata investeeringutegevuseks.

Investeeringutegevuse kuludeks planeeritakse kokku 39 083 615 eurot. Investeeringud moodustavad linnaeelarve kuludest 20%. Investeeringutegevuse katteallikatest moodustavad linna omafinantseeringu vahendid 29 507 674 eurot (75%) ja toetused 9 575 941 eurot (25%).

Järgmisel aastal on suuremad investeeringud kavandatud nii linna teede ja tänavate korrastamiseks, koolide, lasteaedade rekonstrueerimiseks kui ka sotsiaalhoolekande infrastruktuuri arendamiseks:

- valmib Ihaste kergliiklustee, korrastatakse Variku kooli lähitänavad ning Tamme puistee ning Vanemuise ja Ülikooli tänavad;
- investeeritakse projekti SmartEnCity raames peaaegu 5 miljonit eurot, sh rattarendisüsteemi arendamiseks 2,4 miljonit eurot;
- 1. septembriks lõpetatakse Variku kooli renoveerimine ning alustatakse Annelinna Gümnaasiumi rekonstrueerimist;
- KredEx-i toetusega renoveeritakse Rahu 8 hoone, valmivad Maarja Tugikeskuse peremajad.

Üldvalitsemise valdkonnas on suunaks efektiivsuse suurendamine, olemasolevate IT lahenduste arendamine ja uute kasutuselevõtt ning linnaelanikele teenuste parema kättesaadavuse ja kaasamisvõimaluste loomine kaasaegseid tehnoloogilisi võtteid kasutades. 2019. a toimuvad Riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimised.

Hariduse valdkonna põhirõhk on suunatud seadusega omavalitsusüksusele pandud ülesannete täitmisele ning linna arengukavast tulenevate aastatel 2018–2025 peamiste meetmete ja tegevuste kindlustamisele. Eesmärgiks on Tartu positsiooni tugevdamine rahvusvahelistuva ülikoolilinnana ja Eesti hariduselu eestvedajana, kus õppetöö kõrge kvaliteedi tagab õppijakeskne võrgustikupõhine haridussüsteem ja kõrgelt hinnatud pedagoogid. Ühtlasi on oluline luua Tartus soodsad tingimused kõigi põlvkondade lõimimiseks elukestvasse õppesse. Selle saavutamiseks on vaja teha koostööd riigi ja erasektori erineva taseme haridusasutuste ja hariduse tugiteenuseid osutavate asutustega, lapsevane-

mate, õpilasesinduste jt huvigruppidega ning olla avatud teiste riikide positiivsetele kogemustele. Arengukava perioodi prioriteetseteks teemadeks on munitsipaalharidusasutuste kaasajastamine, nüüdisaegse õpikäsituse elluviimine ja hariduse kättesaadavuse parandamine. Tähtsal kohal on haridusasutuste muutmine nüüdisaegsemaks ja turvalisemaks, nüüdisaegse õpikäsituse elluviimist toetava juhtimise ja õppe korraldamine, haridustöötajate väärtustamine ja nende professionaalse arengu toetamine. Hariduse valdkonda suunatakse 38% investeerimiskuludest, suuremad objektid on Variku Kool, Maarjamõisa ja Pääsupesa lasteaiad ning alustatakse Annelinna Gümnaasiumi täisrekonstrueerimist.

Kultuuri valdkonnas on kindlasti tähtsaim eesmärk Tartu linna kandideerimine 2024. aasta Euroopa Kultuuripealinnaks, et tugevdada Tartu positsiooni ja tuntust rahvusvahelises kultuurielus. Lauulupeo 150. sünnipäeva tähistatakse Tartus 20.-22. juunil 2019 toimuva laulupeoga ning oluline on ka Tartu lauljate-tantsijate osavõtt 2019. aasta suvel toimuvast XXVII üldlaulupeost. Jätkuvad arendused huvihariduse paremaks korraldamiseks. Oluline on esindusmeeskondade toetamise põhimõtete täiustamine.

Sotsiaalse kaitse valdkonnas tegeletakse jätkuvalt teenuste mahu ja vajadustele vastavuse analüüsimisega ja teenuste arendamisega saavutamaks paremat kvaliteeti. Samuti kasutatakse võimalusi teenuste arendamiseks läbi avanevate Euroopa Liidu struktuurfondide. Tellitakse uuringuid selgitamiseks välja rahulolu olemasolevate võimalustega ning leidmaks uusi arengusuundi. Tegeletakse hoolduskoormuse leevendamisega – asendushoolduse ja päevakeskuse teenustele sobiva ruumilahenduse leidmise ning koduhooldusteenuste ja isikliku abistaja teenuse mahtude suurendamisega. Omastehooldajaid toetatakse koolitustega. Jätkatakse juhtumikorraldusest lähtuva tugiisikuteenuse pakkumist tööelise elanikkonna sotsiaalprobleemide ennetamiseks ning nõustamisteenuste süstematiseerimist toimetulekuraskuste ennetamiseks. Osaletakse projektides, mis toetavad tööle saamist. Luuakse peredele võimalusi sotsiaalrajatusteenuseks, et tagada iseseisvat toimetulekut. Parandatakse allasutuste palgatingimusi ja erialase täiendamise võimalusi. Maarja Tugikeskuse peremajade ehitamisega toetatakse intellektipuudega inimestele kvaliteetse infrastruktuuri loomist.

Majanduse valdkonna prioriteedid on elukeskkonna atraktiivsuse parandamine, sh elujõulise kesklinna kavandamine ja turismi arendamine ja tõhusam koordineerimine ning Tartu linna turundus. Tihendatakse koostööd lähivaldadega linna piire ületavate planeeringute koostamisel. Prioriteetideks on ka ettevõtlusaktiivsuse tõstmine, kõrgema lisandväärtusega tootmise arendamine, ettevõtjate ja teadlaste koostöö, loomeettevõtlus, taristute arendamine ja taastuvenergia kasutusprintsipiide väljatöötamine ja rakendamine nii elamumajanduses kui transpordisektoris. Targa ja säästva linnakeskkonna terviklahenduse projekti „SmartEnCity“ kaudu targa ja säästva linnakeskkonna terviklahenduse elluviimine.

Keskkonnakaitse seisukohalt on olulised keskkonnateadlikkuse edendamine, energiasäästlike linnaplaneerimise meetodite rakendamine ja avalike hangete keskkonnaaspektide arvestamise kriteeriumide väljatöötamine. Jätkuvalt on prioriteediks jäätmemajanduse efektiivne korraldamine ning vee- ja kanalisatsioonisüsteemi arendused.

Kõiki ülalnimetatud valdkondi läbivaks prioriteediks aastatel 2019-2022 on vabaihenduste potentsiaali parem rakendamine linnaelu probleemide lahendamisel. Järgmise aasta eelarvesse on kavandatud kaasava eelarve raames 200 000 eurot kahe idee teostamiseks: „Tartu Kesklinna Kooli liikuma kutsuv õueala“ ja Annelinna spordiväljaku renoveerimine. Võiduidees soovitakse korrastada Tartu Kesklinna Kooli õueala – luua kompaktne, sportlik, liikuma kutsuv õueala, kus igas vanuses õpilastel oleks vahetundides piisavalt tegevust. Õueala oleks avatud ka ümbruskonna lastele. Annelinna spordiväljaku renoveerimisega soovitakse Tartu Descartes'i Kooli ja Tartu Hansa Kooli välialale pallimängudeks ja muudeks sporditegevusteks sobiva kattega väljakut, kus paikneksid ka trenaažöörid. Eesmärk on pakkuda nii piirkonnas elavatele linnakodanikele kui ka koolidele ja lasteadeadele paremaid spordimisvõimalusi.

Eelarve põhinäitajad

	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutus	%
PÕHITEGEVUS					
Tulud	131 125 940	149 888 671	156 705 941	6 817 270	4,5
Kulud	118 752 581	142 409 788	146 565 867	4 156 079	2,9
PÕHITEGEVUSE TULEM	12 373 359	7 478 883	10 140 074	2 661 191	35,6
INVESTEERIMISTEGEVUS					
Tulud	14 921 020	18 632 376	13 649 941	-4 982 435	-26,7
Kulud	22 268 122	40 049 450	39 083 615	-965 835	-2,4
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULEM	-7 347 102	-21 417 074	-25 433 674	-4 016 600	18,8
EELARVE TULEM	5 026 257	-13 938 191	-15 293 600	-1 355 409	9,7
FINANTSEERIMISTEGEVUS	4 196 054	4 955 845	11 207 600	6 251 755	126,1
Kohustuste võtmine (+)	11 687 000	14 376 000	17 696 895	3 320 895	23,1
Kohustuste tasumine (-)	7 490 946	9 420 155	6 489 295	-2 930 860	-31,1
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	-2 275 000	-8 982 346	-4 086 000	4 896 346	-54,5
EELARVE KOGUMAHT	160 008 960	191 879 393	192 138 777	259 384	0,1

Eelarve menetlemise käik linnavalitsuses

Eelarve taotluste koostamise aluseks oli Tartu linna eelarvestrateegia 2019-2022. Linnavalitsuse struktuuriüksuste poolt koostatud eelarvete taotlused jõudsid rahandusosakonda vastavalt ajakavale 7.-20. septembrini. Rahandusosakond analüüsis taotluseid, seejärel vahetati osakondadega informatsiooni ja tehti täpsustusi. 1. oktoobrist kuni 8.oktoobrini toimusid arutelud linnavalitsuse liikmete ja osakonnajuhatajate vahel. 2. oktoobril tutvustas rahandusosakond eelarve võimaluste ja taotluste koondit linnavalitsuse liikmetele ja osakonnajuhatajatele. Järgnesid koosolekud linnavalitsuses, kuhu kaasati vastavalt valdkonnale osakondade erialaspetsialiste. 2. novembril tutvustati eelarve eelnõud koalitsioonipartneritele. Linnavalitsuses jätkus pidev töö eelnõuga, esitatud ettepanekute analüüs, tutvumine investeringuobjektidega ning nende prioriseerimine vastavalt vajadustele ja võimalustele. Eelarve eelnõu on kavas suunata volikokku 19. novembril.

Käesoleval aastal tehti põhjalikke ettevalmistusi 2019. a eelarve koostamiseks eelarvestrateegia koostamise protsessis – analüüsiti üksikasjalikult põhitegevuse kulusid. Struktuuriüksused said põhitegevuse kulude eelarvestamiseks 2019. aasta kohta piirsummad, ning põhimõttelised otsused nii põhitegevuse kulude kui ka investeringute kavandamiseks. Vaatamata põhjalikule eeltööle ületasid eelarve taotlustes esitatud soovid peamiselt investeringute osas linna rahalisi võimalusi ligi 18 miljonit eurot.

Esialgses eelarve variandis olid põhitegevuse tulud 154 miljonit eurot. Investeerimistegevuse tuludeks oli algselt kavandatud 12,3 miljonit ning kuludeks 50,4 miljonit

Tulude eelarve ja taotluse võrdlus

	Taotlus	Eelarve	Muutmised
PÕHITEGEVUSE TULUD	154 676 941	156 705 941	2 029 000
Maksud	86 140 000	87 496 000	1 356 000
Füüsilise isiku tulumaks	84 000 000	84 500 000	500 000
Maamaks	727 000	1 533 000	806 000
Reklaamimaks	458 000	458 000	0
Teede ja tänavate sulgemise maks	130 000	180 000	50 000
Parkimistasu	825 000	825 000	0

	Taotlus	Eelarve	Muutmised
Kaupade ja teenuste müük	16 408 962	16 644 962	236 000
Riigilõivud	89 000	100 000	11 000
Laekumised majandustegevusest	13 756 892	13 956 892	200 000
Üür ja rent	2 383 188	2 383 188	0
Õiguste müük	123 282	148 282	25 000
Muu toodete ja teenuste müük	56 600	56 600	0
Saadavad toetused	51 427 979	51 864 979	437 000
Saadav sihtfinantseerimine tegevuskuludes	1 814 537	1 814 537	0
Saadav tegevustoetus	49 613 442	50 050 442	437 000
Muud tegevustulud	700 000	700 000	0
Laekumised vee erikasutusest	190 000	190 000	0
Trahvid	499 000	499 000	0
Varude müük	0	0	0
Muud eespool nimetatud tulud	11 000	11 000	0
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD	12 319 941	13 649 941	1 330 000
Põhivara müük	1 680 000	3 560 000	1 880 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	10 125 941	9 575 941	-550 000
Finantstulud	514 000	514 000	0

Eelarve koostamise protsessis suurendati **põhitegevuse tulusid 2 miljonit eurot**. Viimaste kuude üksikisiku tulumaksu laekumine osutus oodatust paremaks ja ning riik otsustas suurendada kohalike omavalitsuste tulumaksu eraldust veel 0,03 protsendipunkti (11,9%lt 11,93%le) eesmärgiga rahastada selle arvelt jäätmehoolduse ning sotsiaaltoetuste ja –teenuste korraldamise kulusid, mis varem laekusid sihtotstarbeliste toetustena. Lisaks lükati edasi „Rahvastikuregistri seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus“ rakendumist. Muudeti kehtivuse lõppemise tähtaega selliste elukoha andmete, mis on omaniku õigustatud nõudmisel muutunud linna ja linnaosa või valla või asustusüksuse täpsusega elukohtadeks. RRS-i § 110 kohaselt lõpeb selliste elukoha andmete kehtivus seaduse jõustumisel ehk 1. jaanuaril 2019. aastal. Kuna muudatus mõjutab olulisel määral KOV-i tulumaksu ja tasandusfondi laekumist, siis lükati tähtaega edasi ühe päeva võrra, s.o 2019. aasta 2. jaanuarini, siis tulumaksu ja tasandusfondi arvestuseks kasutatakse 1. jaanuari öösel võetud rahvastikuandmeid. Seega võimaldab muudatus lükata mõju KOV-ide eelarvetele ühe aasta võrra edasi, et jõutaks piisavalt tegeleda inimestega, kelle elukohaandmete kehtivus lõpeb. Ülalkirjeldatud arvestades otsustati suurendada järgmise aasta tulude eelarvet 1 miljoni euro ulatuses, sh tulumaksu 0,5 miljonit eurot ja tasandusfondi 0,5 miljonit eurot.

Kuna Tartu linnas on aastatel 2002-2018 olnud maamaksumääraks 1% maa maksustamishinnast, mis on täna kõige madalam määr Eestimaa kohalike omavalitsuste hulgas ning 2019. a võetakse tasandusfondi valemis maamaksulaekumine arvesse maksimaalsetes määrades (2,0% haritava maa ja 2,5% üldmaa osas) leidis toetust ettepanek suurendada alates 2019. aastast maamaksumäära 2%-ni maa maksustamishinnast. Selle tulemusena tulud suurenesid 0,8 miljonit eurot. 0,2 miljoni euro ulatuses korrigeeriti tulusid haridusteenustelt, riigilõivusid ning teede ja tänavate sulgemise maksu arvestades käesoleva aasta eelarve täitumist ning täpsustunud kontingentide näitajaid.

Investeeringustegevuse tulud vähenesid sihtotstarbeliste toetuste võrra 0,6 miljonit eurot kuna Lodjakoja ehitus lükkub 2020. aastasse. Samas täiendati müüdavate maade ning kinnisvara nimekirja – 2019. aastal on kavas müüa kinnistu Narva mnt 101 ning Ladva tn 7 ja 8 ning Lehe tn 22, millest on eelarvesse kavandatud tulu 1,9 miljonit eurot. Kokku suurenemine investeeringustegevuse tuludes 1,3 miljonit eurot.

	Taotlus	Eelarve	Muutmised
PÕHITEGEVUSE KULUD	148 055 461	146 565 867	-1 489 594
Üldised valitsussektori teenused	12 408 643	12 267 002	-141 641
Avalik kord	662 492	602 099	-60 393
Majandus	15 770 325	15 234 725	-535 600
Keskkonnakaitse	6 525 228	6 504 628	-20 600
Elamu- ja kommunaalmajandus	2 936 384	2 931 384	-5 000
Tervishoid	607 500	577 500	-30 000
Vabaaeg, kultuur	9 907 520	9 429 845	-477 675
Haridus	85 254 117	85 038 932	-215 185
Sotsiaalne kaitse	13 983 252	13 979 752	-3 500
INVESTEERIMISTEGEVUSE KULUD	50 402 065	39 083 615	-11 318 450
Üldised valitsussektori teenused	2 471 400	2 006 400	-465 000
Majandus	19 708 496	16 474 496	-3 234 000
Keskkonnakaitse	470 000	145 000	-325 000
Elamu- ja kommunaalmajandus	3 513 640	2 493 640	-1 020 000
Vaba aeg ja kultuur	4 934 259	1 365 809	-3 568 450
Haridus	17 389 270	14 843 270	-2 546 000
Sotsiaalne kaitse	1 915 000	1 755 000	-160 000

Kulusid vähendati kokku 12,8 miljonit eurot sealhulgas põhitegevuse kulusid 1,5 miljonit ja investeerimistegevuse kulusid vähendati 11,3 miljonit eurot.

Esialgsetes taotlustes oli **põhitegevuse** kuludeks kavandatud 148 miljonit eurot.

Suuremad menetluse käigus tehtud vähendused:

Üldised valitsussektori teenused ja avalik kord – kokku vähendus 0,2 miljonit eurot, majandamiskulude vähendused (uuringud) ning 3 menetlusteenistuse kohta jäävad vakantseks.

Majandus 0,5 miljonit eurot – rattaringluse korralduskulud, täpsustati maakorralduslikke planeeringute ning uuringute vajadusi.

Vaba aja ja kultuuri valdkonna põhitegevuse kulude esialgseks kasvuks oli planeeritud 14% ehk 1,2 miljonit eurot. Vähenemine 0,4 miljonit eurot tulenes peamiselt kultuuri-ja vabajaärituste arvelt ning projektide toetused jäeti 2018. a tasemele. Võrreldes käesoleva aasta täpsustatud eelarvega kasvavad vaba aja ja kultuuri kulud üle 0,7 miljoni euro ehk 8,2%.

Haridus 0,2 miljonit eurot – vähendati toetusi, ühekordseid õppeprogramme.

Eelarve eelnõu koostamisel lähtuti põhimõttest, et põhitegevuse kulud ei kasvaks kiiremini kui põhitegevuse tulud. On vaja säilitada stabiilne põhitegevuse tuleml, et linna eelarvepositsioon ei halveneks. Käesoleva eelnõu põhjal suurenevad linna põhitegevuse tulud võrreldes 2018. a täpsustatud eelarvega 6,8 miljonit eurot e 4,5% ning põhitegevuse kulud vastavalt 4,1 miljonit eurot e 2,9%. Põhitegevuse tulemiks kujuneb 10,1 miljonit eurot.

Kuna linna **investeeringuvajadus** on suur ning ehitusturul on käimas hinnaralli, olid osakondade taotlused investeeringuteks oluliselt suuremad kui kinnitatud eelarvestraategias. Kulusid vähendati 11,3 miljoni euro võrra ning uue objektina lisati Annelinna Gümnaasiumi renoveerimine. Investeeringuteks võetavat laenu suurendati esialgu kavandatud 9 miljonilt eurolt 11,2 miljoni euroni.

Valitsemise investeeringuid vähendati 0,5 miljonit eurot, edasi lükkub Kööri tn 3 trepikoja remont ning vähendati infotehnoloogilisi kulusid.

Majanduse valdkonna vähendused kokku olid 3,2 miljonit eurot. Vähendati *Spin-off* fondi sissemakset, edasi lükkusid Inseneri tn ehitamine, Sepa staadioni ümbruse tänavate remont. Summasid kärbiti

Vanemuise tn remondilt, tänavate ülekatetelt ning maa ostult linna arenguks. Samas lisati uute objektidena Puidu bussipeatuse rajamine ning Lepiku tänava remont.

Elamu-ja kommunaalmajanduses vähendused olid 1 miljon eurot. Edasi lükkuvad Tartu tammiku valgustus, Toomemäe pargi ja spordiplatsi valgustuse rekonstrueerimine, Tähetorni esise platsi valgustuse ümberehitus, osaliselt valgustite vahetus, Raekoja ja Raekoja platsi ümbritsevate hoonete fassaadide valgustamine ning väiksemas mahus toetatakse SmartEnCity projekti korteriühistute hoonete rekonstrueerimisel.

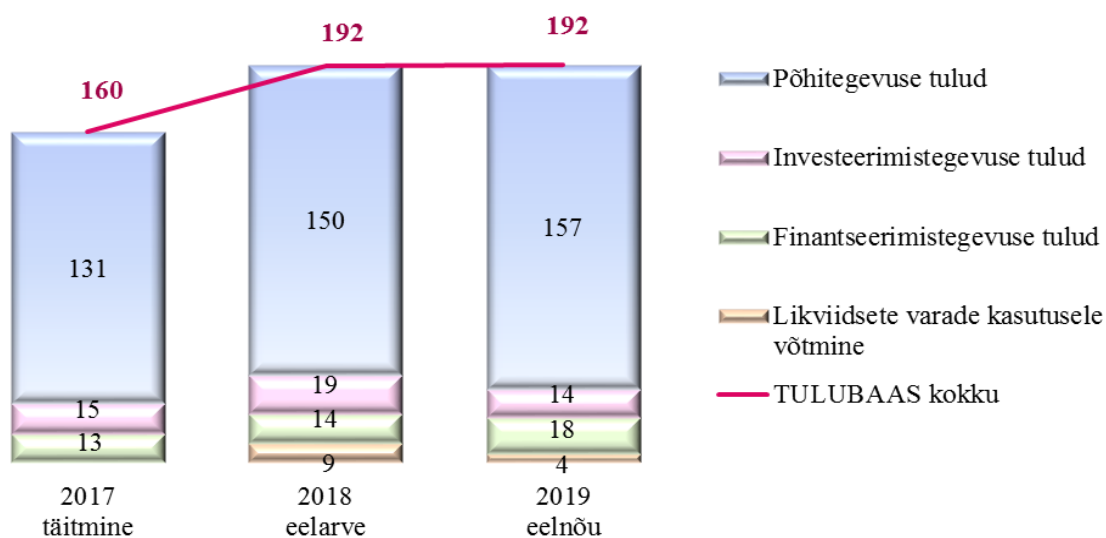
Vaba aja ja kultuuri valdkonnas ei leidnud toetust taotlused 3,5 miljoni euro ulatuses. Neist suuremad on Turu 8 spordihoone fassaadi remont, mis tehakse 2020. aastal, O. Lutsu nim. Linnaraamatukogu (Kompanii 3/5) katusealuste väljaehitamine ning majaesise platsi korrastamine, linnamüüri rekonstrueerimine. Lodjakoja sadama ehitamine algab 2020. aastal. Taotletust väiksemas mahus eraldati toetust Maarja kiriku taastamiseks.

Hariduse valdkonna suuremad objektid (2,5 miljonit eurot), mille teostamine nihkub ajaliselt plaanis edasi on Ilmatsalu lasteaed Lepatriinu, lasteaedade rühmade remondid, lasteaed Helika, koolidest Kroonuaia Kooli projekteerimine, Puškini kooli remont. Taotletust väiksemas mahus lülitati eelnõusse investeeringuid M. Härma Gümnaasiumi ja Anne Noortekeskusse.

1. TULUD
(määruse Lisa 2)

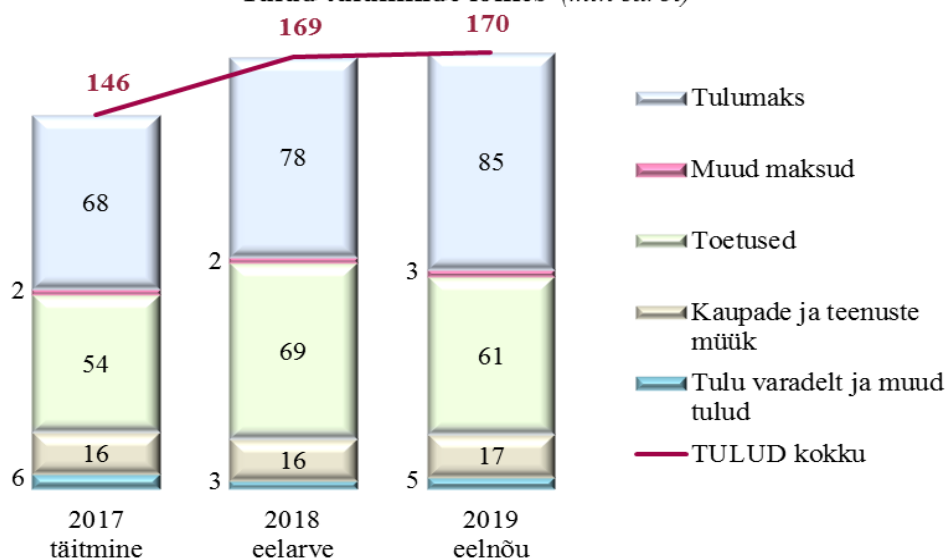
Tartu linna 2019. a eelarve maht on 192 138 777 eurot. Tulubaasi¹ moodustavad põhitegevuse tulud, investeerimistegevuse tulud, finantseerimistegevuse tulud ning likviidsete vahendite kasutusele võtmine. Suurima osa ehk 82% tulubaasist moodustavad põhitegevuse tulud. Põhitegevuse tulude kasv on 4,5%, mis põhiliselt tuleneb tulumaksu laekumise kasvust ning maamaksumäära tõstmisest.

Tulubaas (mln eurot)

Tulude eelarve koosneb põhitegevuse tuludest ja investeerimistegevuse tuludest. Nende eristamine annab selge ülevaate investeerimissuutlikkusest ja laenude võtmise võimekusest ning parandab eelarve läbipaistvust. 50% tuludest moodustab füüsilise isiku tulumaks ja 36% toetused.

Tulud tululiikide lõikes (mln eurot)

¹ Tulubaasina käsitletakse käesolevas seletuskirjas kõiki kavandatavate kulude katteks planeeritavaid vahendeid. Tegemist ei ole tulubaasi termini universaalse käsitlusega, kuid võimaldab eristada tulusid muudest vahenditest.

1.1. PÕHITEGEVUSE TULUD

Põhitegevuse tulude eelarvesse kuuluvad regulaarsed tulud – maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused põhitegevuseks ning muud tegevustulud. Põhitegevuse tulude summa on aluseks linna finantsdistsipliini näitajate arvutamisel.²

Tartu linna põhitegevuse tulud 2017-2019. a

	2017	2018	2019
PÕHITEGEVUSE TULUD	131 125 940	149 888 671	156 705 941
Maksud	69 987 501	80 486 000	87 496 000
Füüsilise isiku tulumaks	67 862 055	78 336 000	84 500 000
Maamaks	711 405	727 000	1 533 000
Reklaamimaks	422 501	448 000	458 000
Teede ja tänavate sulgemise maks	115 682	150 000	180 000
Parkimistasu	875 857	825 000	825 000
Kaupade ja teenuste müük	16 108 461	16 250 473	16 644 962
Riigilõivud	87 104	89 000	100 000
Laekumised majandustegevusest	13 260 654	13 490 576	13 956 892
<i>haridus</i>	9 294 275	9 694 492	9 838 221
<i>kultuur ja kunst</i>	219 917	215 184	327 471
<i>tervishoiuteenused</i>	1 500	0	0
<i>sotsiaalabi</i>	1 118 589	1 109 900	1 158 200
<i>keskkonnakaitse</i>	4 928	13 800	14 000
<i>transpordiasutused</i>	2 590 726	2 438 200	2 600 000
<i>üldvalitsemine</i>	30 829	19 000	19 000
Üür ja rent	2 572 765	2 493 738	2 383 188
Õiguste müük	97 852	124 289	148 282
Muu toodete ja teenuste müük	90 086	52 870	56 600
Saadavad toetused	40 387 655	52 405 340	51 864 979
Saadav sihtfinantseerimine	3 399 743	2 889 637	1 814 537
Saadav tegevustoetus	36 987 912	49 515 703	50 050 442
Muud tegevustulud	4 642 323	746 858	700 000
Laekumised vee erikasutusest	185 550	194 000	190 000
Trahvid	441 207	501 180	499 000
Muud eespool nimetatud tulud	4 015 566	51 678	11 000

Eelarve sisaldab kõiki tulusid ja kulusid (kõikehaaravuse põhimõte). Seetõttu sisaldab eelarve lisaks linnale kui tervikule laekuvatele tuludele ka asutuste majandustegevuse tulusid (nn omatulud). 96% põhitegevuse tuludest laekub finantseerimiseelarvesse ning 4% majandamiseelarvesse. Finantseerimiseelarvesse kuuluvad linnale kui tervikule laekuvad vahendid ning majandamiseelarve moodustavad asutustele jäävad nende majandustegevusest laekunud tulud ning asutustele sihtotstarbeliselt laekunud tulud. Põhitegevuse tulud eelarveliidide lõikes on esitatud järgnevas tabelis.

² Eelarve seletuskirjas võrdlusena toodud näitajad 2017. a eelarve täitmise kohta ei sisalda Tartu linnaga liidetud Tähtvere valla summasid.

Tartu linna põhitegevuse tulud eelarveliikide lõikes

	Finantseerimiseelarve	Majandamiseelarve
PÕHITEGEVUSE TULUD	150 381 252	6 324 689
Maksud	87 496 000	0
Füüsilise isiku tulumaks	84 500 000	0
Maamaks	1 533 000	0
Reklaamimaks	458 000	0
Teede ja tänavate sulgemise maks	180 000	0
Parkimistasu	825 000	0
Kaupade ja teenuste müük	11 976 156	4 668 806
Riigilõivud	100 000	0
Laekumised majandustegevusest	10 571 274	3 385 618
<i>haridus</i>	7 957 274	1 880 947
<i>kultuur ja kunst</i>	0	327 471
<i>sotsiaalabi</i>	0	1 158 200
<i>keskkonnakaitse</i>	14 000	0
<i>transpordiasutused</i>	2 600 000	0
<i>üldvalitsemine</i>	0	19 000
Üür ja rent	1 100 000	1 281 188
Õiguste müük	148 282	0
Muu toodete ja teenuste müük	56 600	0
Saadavad toetused	50 215 096	1 649 883
Saadav sihtfinantseerimine	164 654	1 649 883
Saadav tegevustoetus	50 050 442	0
Muud tegevustulud	694 000	6 000
Laekumised vee erikasutusest	190 000	0
Trahvid	499 000	0
Muud eespool nimetatamata tulud	5 000	6 000

Finantseerimiseelarvest moodustavad põhiosa maksud (peamiselt füüsilise isiku tulumaks) ning riigilt eelkõige hariduskuludeks saadavad toetused. Majandamiseelarves moodustavad suure enamuse asutustele kaupade ja teenuste müügist laekuvad tulud.

1.1.1. Maksud

	<i>eurodes</i>			
Põhitegevuse tulud M A K S U D	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
MAKSUTULUD kokku	69 987 501	80 486 000	87 496 000	9%
Füüsilise isiku tulumaks	67 862 055	78 336 000	84 500 000	8%
Maamaks	711 405	727 000	1 533 000	111%
Reklaamimaks	422 501	448 000	458 000	2%
Teede ja tänavate sulgemise maks	115 682	150 000	180 000	20%
Parkimistasu	875 857	825 000	825 000	0%

Maks on seadusega või selle alusel valla- või linnavolikogu määrusega maksumaksjale pandud rahaline kohustus, mis kuulub täitmisele seaduse või määrusega ettenähtud korras, suuruses ja tähtaegadel. Maksud tagavad vajaliku tulu riigi või kohaliku omavalitsuse avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks. Eesti maksusüsteem koosneb maksuseadustega sätestatud ja kehtestatud riiklikest maksudest ning seaduse alusel valla- või linnavolikogu poolt oma haldusterritooriumil kehtestatavatest kohalikest maksudest. Riiklikest maksudest laekuvad kohalike omavalitsuste eelarvesse füüsilise isiku tulumaks ja maamaks. Tartu linnas kehtivateks kohalikeks maksudeks on reklaamimaks, teede ja tänavate sulgemise maks ning parkimistasu. Kohalike maksude seadus näeb ette lisaks nimetatutele veel kolme võimalikku kohalikku maksu (mootorsõidukimaks, loomapidamismaks ja lõbustusmaks), mida Tartus ei ole rakendatud.

Maksutulud on suurim tululiik, moodustades üle poole põhitegevuse tuludest. Suur enamus maksutuludest laekub füüsilise isiku tulumaksust. Võrreldes 2018. a täpsustatud eelarvega kasvavad maksutulud 9% ehk 7 010 000 euro võrra peamiselt füüsilise isiku tulumaksu laekumise prognoositava kasvu ning maamaksu määra tõstmise tulemusel.

1.1.1.1. Füüsilise isiku tulumaks

Füüsilise isiku tulumaksu laekumist reguleerivad tulumaksuseadus ja rahandusministri 19.12.2008. a määrus nr 54 „Füüsilise isiku tulumaksu kohalikele omavalitsusüksustele eraldamise kord“. Tulumaksu laekumist mõjutavad maksumaksjate arv, brutosissetulek ja riigi poolt igal aastal omavalitsustele kehtestatav tulumaksu laekumise määr.

Tulumaksuga maksustatakse residendist füüsilise isiku poolt maksustamisperioodil teenitud tulu, millest on tehtud seadusega lubatud mahaarvamised. Maksumäär on alates 2015. a 20%, kuid see ei mõjuta omavalitsustele laekuvat tulu. Tasutud tulumaksust eraldatakse maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele tulumaksuseaduse (TuMS) § 5 lõike 1 punkti 1 kohaselt 11,86% tema maksustatavast tulust, arvestamata tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi. TuMS 01.01.2019 jõustuva redaktsiooni kohaselt on 2019. a kohalikele omavalitsustele edasiantava füüsilise isiku tulumaksu määr 11,93% ehk 0,07 protsendipunkti suurem kui 2018. a. Omavalitsusüksusele eraldatava maksusumma arvutamisel ei arvata maksustatava tulu hulka pensione ja kasu vara võõrandamisest.

Residendist füüsilise isiku elukohaks kalendriaastal loetakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga Maksu- ja Tolliameti peetavasse maksukohustuslaste registrisse kantud elukoht. Rahandusministeeriumi andmetel oli 2017.a Tartu maksumaksjate arv 42 913. Eelarve koostamise hetkeks oli teada 8 esimese kuu andmed ning 8 kuu keskmine maksumaksjate arv Tartu linnas oli 43 510³. Keskmine maksumaksjate arv on seega ligi 600 maksumaksja võrra suurem kui 2017. Rahandusministeeriumi prognoosi kohaselt kasvab Eesti maksumaksjate arv 2019. a 0,8%.

³ Tulumaksuseaduse muudatusega muutus alates 2018. a kehtetuks TuMS § 17 lg 2, mille kohaselt ei maksustatud krediidasutuste hoiuste intresse. Seetõttu muutusid maksumaksjateks ka vastavate hoiuste omajad, kuid võrreldavuse huvides on maksumaksjate arv esitatud ilma nendeta.

Keskmine kuu sissetulek inimese kohta on Tartu linnas 2018. a olnud 1175 eurot. Näitaja ei ole eelmiste aastatega võrreldav, kuna 2018. a lisandusid maksumaksjate hulka pangahoiustelt intressi maksvad isikud. Nimetatuid isikuid arvestamata on keskmine sissetulek hinnanguliselt ligi 1317 eurot kuus. Keskmise palga nominaalkasv 2019. a on rahandusministeeriumi prognoosi kohaselt 6%.

Tulumaksu laekumise kasv tuleneb ülaltoodu põhjal nii palgataseme tõusust, hõive suurenemisest kui kohalikele omavalitsustele edasiantava tulumaksu määra kasvust. Võrreldes 2018. a tulumaksu täpsustatud eelarvega on tulumaksu laekumise kasvuks prognoositud 8% ehk 6 164 000 eurot.

1.1.1.2. Maamaks

Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv maks. Maa maksustamishind määratakse ja selle vaidlustamise kord kehtestatakse lähtudes maa hindamise seadusest. Vastavalt maamaksuseadusele (vastu võetud 6. mail 1993. a) on maksustatud kogu maa. Käesoleva korralise hindamise tulemusena moodustati Tartu linnas 32 hinnatsooni. Maamaksuseaduse § 5 järgi võib maamaksu määra suurusena olla 0,1-2,5% maa maksustamishinnast aastas ning maksumäär kehtestab kohaliku omavalitsusüksuse volikogu hiljemalt maksustamisaasta 31. jaanuariks. Siiani on maksumääraks olnud 1%, kuid alates 01.01.2019 on eelnõu kohaselt Tartu linnas maamaks 2% maa maksustamishinnast aastas. Maamaksuseaduse § 5 lõike 2 alusel võib volikogu maamaksu määra kehtestada ka diferentseeritult maa hinnatsoonide lõikes ja/või katastriüksuse sihtotstarvete liikide kaupa. Tartus on seni kasutatud ühtset maksumäära kogu territooriumil ning eelnõu kohaselt jätkub see nii ka 2019. a. Maamaksuseaduse § 6 järgi laekub maamaks omavalitsusüksuse eelarvesse. Maamaksu tasumiseks on kaks tähtpäeva – 31. märts ja 1. oktoober. Summaline piirmäär on 64 eurot, millest väiksema või võrdse summa peab ära maksma esimeseks tähtpäevaks (31. märtsiks). Üle 64 euro suuruse maksumatsumma puhul peab maksumaksja tasuma 31. märtsiks vähemalt pool summast, kuid mitte vähem kui 64 eurot ning ülejäänud osa maamaksust tasutakse hiljemalt 1. oktoobriks. Maamaksu ei määrata ja maksumatsummat ei väljastata, kui maksumatsumma on alla 5 euro (maamaksuseaduse § 7). Kohaliku omavalitsusüksuse haldusterritooriumil asuvad ühe maksumaksja omanduses olevate maatükkide eest tasumisele kuuluvad maksumatsummat summeeritakse. Maamaksukohustus tekib jooksva aasta 1. jaanuaril ning maksumatsummat väljastatakse isikule, kes 1. jaanuari seisuga on kinnistusraamatu andmete kohaselt kinnisasja omanik, hoonestaja või kasutusvaldaja. Vallasvara puhul arvestatakse hoone omandamist 1. jaanuari seisuga.

Kavandatud maamaksu eelarve on 1 533 000 eurot. 2019. aastal laekuva maamaksu prognoosi tegelemisel on võetud aluseks 21. oktoobri 2018. aasta seis. Nimetatud seisuga on maksustatud 14 533 krunti. Maamaksukohustuslasi (kelle maamaks ka peale soodustuse saamist jääb 5 eurot ja enam) on 9305, kellest füüsilisi isikuid on 7718 ja juriidilisi isikuid 1587. Nimetatud summast tuleb lahutada alla 5-eurose aastamaksuga krundi omanike maamaks ning koduomanike maksumatsummat ja pensionäride/osalise või puuduva töövõimega isiku/represseeritute maamaksu soodustus.

1.1.1.3. Reklaamimaks

Reklaamimaksu laekumist reguleerivad reklaamiseadus, kohalike maksude seadus (§ 2 lg 1 ja § 10), maksumatsummat seadus (§ 3 lg 3) ja linnavolikogu 5.12.2013. a määrus nr 1 reklaamimaks (täiendatud 17.09.2015. a määrusega nr 91 ja 12.10.2017. a määrusega nr 154). Maksumatsummat objektiks on Tartu linna territooriumile paigaldatud reklaam. Reklaamimaksu maksumatsummat on reklaami paigaldaja.

Maksumatsummatamisele kuulub Tartu linna territooriumile paigaldatud reklaam, välja arvatud:

- 1) reklaam pindalaga kuni 0,5 m² (kaasa arvatud);
- 2) reklaam hoone vaateaknal ja uktsel;
- 3) lasteaia, lastehoiu, üldharidus- ja huvikooli, teatri, kino, muuseumi, näituse, kultuuri-, spordi- ja heategevusliku ürituse reklaam;
- 4) kultuuri-, spordi- ja heategevusliku ürituse toimumise kohas ja toimumise ajal selle ürituse sponsori reklaam;
- 5) müügikoha hooajalise laienduse inventaril (varikatus, päevavari, piire, mööbel jms) ja hooajalise müügikoha kujunduses kasutatav reklaam;

- 6) reklaamiseaduse kohaselt reklaamina mittekäsitatav majandus- ja kutsetegevuse koha tähistus, mis on paigaldatud kinnistule, kus majandus- ja kutsetegevuse koht asub;
- 7) kinnistule, millel toimub ehitamine, ehitamise ajaks paigaldatud ehitustöid tegeva ettevõtja nimi või kaubamärk.

Maksumäär arvestuse aluseks on reklaamiga kaetud pinna (reklaampinna) 1m² maksumus. Maksu määr reklaampinna 1m² eest on alates 1. jaanuarist 2015. a 31 senti ööpäevas, v.a linna kesklinna piirkonnas (Sauna, Kroonuaia, Jakobi, Veski, J. Kuperjanovi, Pepleri, Väike Tähe, Tähe, Pargi, Kalevi, Jõe, mõttelise joone, mis kulgeb Jõe tänavast Turu tänavani mööda Sõpruse sillalt mahasõitu, Turu, Väike Turu, mõttelise joone, mis kulgeb Väike Turu tänavalt Pikk 86 hooneni, Pika, Roosi, Jaama ja Staadioni tänava (kaasa arvatud nimetatud tänavad vastavates lõikudes) vahele jääv ala), kus maksumäär on 45 senti ööpäevas 1m² eest.

1.1.1.4. Teede ja tänavate sulgemise maks

Teede ja tänavate sulgemise maksu laekumist reguleerib lisaks kohalike maksude seadusele (§ 2 lg 1, § 11) ja maksukorralduse seadusele (§ 3 lg 3) ka liiklusseaduse § 7² lõike 3 ja Tartu Linnavalikogu 25. juuni 2015. a määruse nr 82 „Liiklusseaduses sätestatud ülesannete delegeerimine“ § 1 lõike 2 punkti 1 alusel kehtestatud Tartu Linnavalitsuse 28.12.2012.a määrus nr 20 „Teede ja tänavate sulgemise kord“ (muudetud 30.06.2015. a määrusega nr 11) ning linnavalikogu 20.12.2012.a määrus nr 77 „Teede ja tänavate sulgemise maks“.

Vastavalt nimetatud linnavalikogu määrusele on maksuobjekt üldkasutatava tee, tänav, väljaku, pargi, puhkeala või selle osa sulgemine demonstratsioonide, rongkäikude ja muude ürituste korraldamiseks, samuti ehitus- või remonditöödeks. Maksumaksja on füüsiline ja juriidiline isik, kelle vahetu tegevusega kaasneb tänav või selle osa sulgemine. Maksuperiood on ajavahemik maksuobjekti sulgemise päevast alates kuni selle piiranguteta taasavamiseni. Maksumäär, mis diferentseeritakse olenevalt tänavatüübist, on vahemikus 40-450 eurot ööpäevas. Väljaku, pargi või puhkeala või selle osa sulgemisel on maksumäär 0,32 eurot suletud ala iga ruutmeetri eest ööpäevas.

2019. a on tululiigi eelarve kavandatud suuremana kui eelneval aastal.

1.1.1.5. Parkimistasu

Parkimistasu laekumise aluseks on kohalike maksude seaduse § 5 p 10 ja § 14¹, maksukorralduse seaduse § 3 lg 3, liiklusseaduse § 187 lg 2, lg 4 ja § 188 lg 8 ning linnavalikogu 2.06.2011. a määrus nr 36 parkimistasu (viimati muudetud 17.12.2015. a määrusega nr 100). Vastavalt liiklusseaduse § 187 lg-le 1 võib kohalik omavalitsus oma avalikul parkimisalal kehtestada tasulise parkimise ala, mille piires parkimisel peab mootorsõidukijuht maksma parkimistasu mootorsõiduki ja selle haagise eest.

Parkimistasu on kohalik maks, mis kehtestatakse Tartu linna avalikul parkimisalal parkimise korraldamise eesmärgil. Parkimistasu objektiks on avalikul tasulisel parkimisalal pargitud mootorsõiduk ja selle haagis. Parkimistasu makstakse parkimise eest tööpäevadel ajavahemikus kell 8:00 – 18:00. Laupäevadel ja pühapäevadel ning riiklikel pühadel on parkimine tasuta. Parkimistasu maksja on mootorsõiduki juht. Parkimistasu määrad on kehtestatud eraldi kahe piirkonna (A ja B) kohta. Tasu määrad on A ja B piirkondades vastavalt: 1 tund - 2 eurot / 1 euro, 1 päev – 10 eurot / 5 eurot; 1 kuu – 100 eurot / 50 eurot, 3 kuud – 250 eurot / 125 eurot, 1 aasta – 1000 eurot / 500 eurot. Parkimistasu määr C- ja D-kategooria sõidukitele on nimetatud määra korrutis kahega. Ülaloodud värskema volikogu määrusega muudeti parkimise piirkondi. Parkimistasu maksmine toimub liiklusseaduse § 187 lg 4 sätestatud korras. Mootorsõiduki juht peab parkimistasu maksma enne või vahetult pärast parkimise alustamist. Kui mootorsõiduki juht on parkimise algusaja kirjalikult või parkimiskella abil teada andnud, tekib parkimistasu maksmise kohustus: A piirkonnas 15 minuti möödumisel parkimise alustamise hetkest; B piirkonnas 90 minuti möödumisel parkimise alustamise hetkest. Parkimisjärelvalvet Tartu linnas, sealhulgas parkimistasu maksmise kontrollimist ja viivistasu määramist, viivistasu sissenõudmist ning parkimistasu haldamise toiminguid teostab maksuhaldurina Tartu Linnavalitsus linnakantselei menetlusteenistuse kaudu.

1.1.2. Kaupade ja teenuste müük

<i>eurodes</i>				
Põhitegevuse tulud KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK kokku	16 108 461	16 250 473	16 644 962	2
Riigilõivud	87 104	89 000	100 000	12
Tulud majandustegevusest	13 260 654	13 490 576	13 958 892	4
Üüri- ja renditulud	2 572 765	2 493 738	2 383 188	-4
Tulud õiguste müügist	97 852	124 289	148 282	19
Muu toodete ja teenuste müük	90 086	52 870	56 600	7
Finantseerimiseelarve				
Kaupade ja teenuste müük kokku	11 864 094	11 461 129	11 976 156	5
Riigilõivud	87 104	89 000	100 000	12
Tulud majandustegevusest	9 858 326	10 093 940	10 571 274	5
Üüri- ja renditulud	1 747 030	1 101 300	1 100 000	0
Tulud õiguste müügist	97 852	124 289	148 282	19
Muu toodete ja teenuste müük	73 782	52 600	56 600	8
Majandamiseelarve				
Kaupade ja teenuste müük kokku	4 244 367	4 796 344	4 668 806	-3
Tulud majandustegevusest	3 402 328	3 396 636	3 385 618	0
Üüri- ja renditulud	825 736	1 392 438	1 283 188	-8
Muu toodete ja teenuste müük	16 304	270	0	-100

1.1.2.1 Riigilõivud

Riigilõivude laekumist reguleerib riigilõivuseadus (RLS). Riigilõiv on tasutav summa lõivustatud toimingute (juriidiliste toimingute tegemise, avalduste läbivaatamise ja dokumentide väljastamise) tegemise eest (RLS § 2). Kohaliku omavalitsuse valitsemisala toimingud on sätestatud RLS-i 16. peatükis. Vastavalt RLS § 7 lg-le 2 laekub kohaliku omavalitsuse üksuse asutuse toimingute eest tasutav riigilõiv valla- või linnaeelarvesse. Linnale laekub riigilõivu järgnevalt:

<i>eurodes</i>	
Tulu nimetus	Summa
Riigilõivud kokku:	100 000
Ehitusloa väljastamise riigilõiv	90 000
Kasutusloa väljastamise riigilõiv	10 000

Ehitusloa toimingute riigilõivu reguleerivad riigilõivuseaduse §-d 331¹ (hoone ehitusloa taotluse läbivaatamine) ja 331² (rajatise ehitusloa taotluse läbivaatamine). Elamu ja seda teenindava rajatise ehitusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 150 eurot. Elamu ja seda teenindava rajatise lammutamiseks vajaliku ehitusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 30 eurot. Mitteelamu ja seda teenindava rajatise ehitusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 250 eurot. Mitteelamu ja seda teenindava rajatise lammutamiseks vajaliku ehitusloa taotluse läbivaatamise eest

tasutakse riigilõivu 30 eurot. Rajatiste ehitusloa taotlemise läbivaatamise riigilõiv on sõltuvalt rajatise olemusest kas 30 eurot või 250 eurot. Rajatiste lammutamiseks vajaliku ehitusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 30 eurot.

Kasutusloa toimingute riigilõivu reguleerivad riigilõivuseaduse §-d 331³ (hoone kasutusloa taotluse läbivaatamine) ja 331⁴ (rajatise kasutusloa taotluse läbivaatamine). Elamu ja seda teenindava rajatise kasutusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 30 eurot. Mitteelamu ja seda teenindava rajatise kasutusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 60 eurot. Raudteerajatise, auditikohustusliku surveseadme või gaasipaigaldise, jaotusvõrgu elektrirajatise, side- ja telekommunikatsiooniehitise, kanalisatsiooniehitise, pinnaveehaarde, puurkaevu ning spordi- või puhkerajatise kasutusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 30 eurot. Avalikkusele ligipääsetava eratee, õhustranspordirajatise, avalikus veekogus kaldaga püsivalt ühendamata rajatise, sealhulgas kaldaga funktsionaalselt seotud rajatise, veevärgi- ja kanalisatsioonitorustiku, veehoidla, niisutus- ja kuivendusrajatise, tösteseadme, põhivõrgu elektrirajatise ja prügimäerajatise kasutusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 60 eurot. Ülalnimetatud toimingud tehakse ehitusseadustiku alusel.

1.1.2.2 Tulud majandustegevusest

	<i>eurodes</i>			
Põhitegevuse tulud Kaupade ja teenuste müük TULUD MAJANDUSTEGEVUSEST	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
Tulud MAJANDUSTEGEVUSEST kokku	13 260 654	13 490 576	13 958 892	4
Tulud haridusalasest tegevusest	9 294 275	9 694 492	9 838 221	2
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	219 917	215 184	327 471	52
Tulud sotsiaalalialasest tegevusest	1 118 589	1 109 900	1 158 200	5
Tulud tervishoiualasest tegevusest	1 500	0	0	x
Tulud keskkonnaalastest tegevusest	4 928	13 800	14 000	1
Tulud transpordialasest tegevusest	2 590 726	2 438 200	2 600 000	7
Tulud üldvalitsemisest	30 829	19 000	19 000	0
	<i>Finantseerimise eelarve</i>			
Tulud majandustegevusest kokku	9 858 326	10 093 940	10 571 274	5
Tulud haridusalasest tegevusest	7 262 672	7 639 740	7 957 274	4
Tulud sotsiaalalialasest tegevusest	0	2 200	0	x
Tulud keskkonnaalastest tegevusest	4 928	13 800	14 000	1
Tulud transpordialasest tegevusest	2 590 726	2 438 200	2 600 000	7
	<i>Majandamise eelarve</i>			
Tulud majandustegevusest kokku	3 402 328	3 396 636	3 387 618	0
Tulud haridusalasest tegevusest	2 031 604	2 054 752	1 880 947	-9
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	219 917	215 184	327 471	52
Tulud tervishoiualasest tegevusest	1 500	0	0	x
Tulud sotsiaalalialasest tegevusest	1 118 589	1 107 700	1 158 200	5
Tulud üldvalitsemisest	30 829	19 000	19 000	0

Majandustegevusest saadava tulu koosseisu kuulub põhitegevuse tulemusena tekkepõhiselt arvestatud tulu müüdüd toodete ja osutatud teenuste eest. Tegevusala baseerub üksuse põhitegevusalale, millega tulu saamine on seotud (näiteks kui haridusasutus saab tulu õpilaste toitlustamisest, siis klassifitseeritakse see tuluna haridusalasest tegevusest).

Tulud haridusalasest tegevusest moodustavad majandustegevuse tuludest 70% ning tulud transpordialasest tegevusest 19%. Ülejäänud tululiigid kokku moodustavad seega ligi 11% kogu majandustegevuse tuludest.

1.1.2.2.1 Tulud haridusalasest tegevusest

Tulu nimetus	Summa
Tulud HARIDUSALASEST TEGEVUSEST	9 838 221
Finantseerimiseelarves kokku	7 957 274
koolieelsete lasteasutuste kohatasu	3 921 215
haridusteenuste eest teistelt KOVIDelt	1 606 872
lasteaiateenuste eest teistelt KOVIDelt	845 200
huvikooliteenuste eest teistelt KOVIDelt	115 500
toitlustamine lasteaias	1 244 506
koolitusteenus huvikoolides	223 981
Majandamiseelarves kokku	1 880 947
õppetasu huvikoolides	140 478
tulu õppekavavälisest tegevusest	139 122
täiskasvanute täiendkoolitus	420 000
tulud kutseõppest (va eelmine)	850 000
muud tulud - huvialakeskused	43 270
muud tulud - huvikoolid	9 412
muud tulud - täistsüklikoolid	114 188
muud tulud - põhikoolid	14 521
muud tulud - kutsehariduskeskus	85 000
muud tulud - tugiteenuste keskus	64 956

Finantseerimiseelarve

Koolieelse lasteasutuse kohatasu on reguleeritud koolieelse lasteasutuse seaduses, edaspidi KELS § 27 lg-s 3. Lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulude katmine toimub valla- või linnaeelarve vahenditest ning valla- või linnavolikogu otsusel osaliselt vanemate poolt. Vanemate poolt kaetav osa ühe lapse kohta ei või ületada 20 protsenti Vabariigi Valitsuse kehtestatud palga alammäärast. Osaliste kulude katmiseks vanemate poolt kehtestab valla- või linnavolikogu vanemate kaetava osa määra, mis võib olla diferentseeritud sõltuvalt lapse vanusest, lasteasutuse majandamiskuludest või muudest asjaoludest (KELS § 27 lg 4). Tartu linnavolikogu 30.06.2016. a määrus nr 115 „Tartu linna koolieelsete munitsipaallasteasutuste rahastamisel vanemate poolt kaetava osa määra kehtestamine“ sätestab, et koolieelsete munitsipaallasteasutuste rahastamisel moodustab lapsevanema poolt kaetav osa ühes kuus ühe lapse kohta 15% eelneval kalendriaastal kehtinud Vabariigi Valitsuse poolt töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu kuualammäärast, kui laps kasutab lasteasutuses kohta täiskoormusega (kui laps kasutab lasteasutuses kohta osakoormusega, siis on lapsevanema poolt kaetav osa ühes kuus lapse koormuse ja ülaltoodud osa korrutis). Kui lapsevanemal on kaks või enam last, kes kasutavad kohta koolieelses lasteasutuses või lapsehoius, siis peab ta maksma kohatasu: 100% vanuselt noorima lapse eest, 50% vanuselt järgmise lapse eest, kolmanda ja järgneva lapse eest kohatasu maksma ei pea.

2019. a on kavandatud linna finantseerimiseelarvesse laekumisi lapsevanemate poolt kaetava osana 3 921 215 eurot (2018. a 3 842 959 eurot, koos Tähtvere vallaga). Tulude kasv on tingitud peamiselt

kohatasu kasvust 70,50 eurolt 75,00 eurole. 2019. a kohatasu arvestuse aluseks on 15% 2018. a töötasu alammäärast. Haldusreformi tulemusena liitus Tartu linnaga Tähtvere vald ning seetõttu erandina on 8-rühmalise Ilmatsalu lasteaia Lepatriinu kohatasu kavandatud 50,00 eurot lapse kohta. Tulud on kavandatud 30 munitsipaallasteaiale ja viiele munitsipaalhoiule. Lapsevanema poolt kaetava osa tulude arvelt kaetakse ca 17% lasteaegade ülalpidamiskuludest finantseerimiseelarves. Munitsipaallasteaedades on kohti keskmiselt 5045 lapsele (2018. a 5203). Kohtade vähenemine 126 võrra on tingitud asjaolust, et alates 2019/2020 õppeaastast Sassi lasteaia rendipinnal ei komplekteerita ühte aiarühma 22 lapsega. Lisaks on laste arvu vähenemine tingitud rühmade struktuuri muudatustest st sõime- ja aiarühmad on asendunud väiksemaarvuliste laste arvuga sobitusrühmadeks ja/või liitrühmadeks. 10.09.2018 seisuga oli e-keskkonna ARNO alusel Tartu linna munitsipaallasteaedade rühmadesse arvestatud 5045 last ning vabu kohti oli 158 lapsele. Eelnimetatud vabadele kohtadele toimub jooksev kohtade pakkumine. 2019. a on kavandatud viis munitsipaalhoiudu, kus osutatakse lapsehoiuteenust ca 140 lapsele. Kokku on lasteaedades seisuga 01.01.2019 284 rühma (seisuga 01.01.2018 285 rühma). Kokku on kavandatud aiarühmadesse 2656, sõimerühmadesse 697, liitrühmadesse 944, sobitusrühmadesse 554 ja erivajadustega laste rühmadesse 194 last. Keskmiseks laste nimestikuliseks arvuks ühes rühmas on kavandatud 17,8 (2018. a 18,3), sh sõimerühmas 14,8, aiarühmas 20,6, liitrühmas 18,2, sobitusrühmas 15,8 ja erirühmas 9,2.

Lapse toidukulu lasteasutuses katab KELS-i § 27 lg 2 alusel lapsevanem. Lapse toidukulu päevamaksumuse otsustab hoolekogu ja kinnitab direktor. Vahendid toitlustamise korraldamiseks planeeritakse lapsepõhiselt pearahana lähtudes laste arvust ja kavandatavast toidupäevade arvust. Ühele lapsele on kavandatud keskmiselt 160 toidupäeva. Toidupäeva maksumus on munitsipaallasteaedades 1,50 eurot toidupäeva kohta asutustes, kus on kuni 160 last ning 1,00 eurot toidupäeva kohta asutustes, kus on üle 160 lapse. Neljas lasteaias toimub laste toitlustamine hanketeenusena, kus hankijale tasutakse erinevad päevamaksumused 1,20 eurost kuni 2,10 euroni.

Laekumine teistelt KOVidelt lasteaia teenuse eest on reguleeritud koolieelse lasteasutuse seaduses (KELS), mis sätestab, et lasteasutuse valla- või linnaeelarvest kaetavate majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulude katmises osalevad täies ulatuses teised vallad või linnad proportsionaalselt nende haldusterritooriumil elavate selles lasteasutuses käivate laste arvuga (KELS § 27 lg 6). Valla- või linnavalitsus kinnitab igaks eelarveaastaks lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulu arvestusliku maksumuse ühe lapse kohta (KELS § 27 lg 7). 2018. aastal oli arvestuslik maksumus ühe lapse kohta kuus 248 eurot. 2019. a kavandatakse koolieelsetes lasteasutustes keskmiseks teiste omavalitsuste territooriumil elavate laste arvuks 270 keskmise tasuga 260 eurot lapse kohta.

Laekumine teistelt KOVidelt haridusteenuse eest on reguleeritud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (PGS), mis sätestab, et munitsipaalkooli tegevuskulude katmises osalevad täies ulatuses teised vallad või linnad proportsionaalselt selles koolis õppivate õpilaste arvuga, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht asub nende valdade või linnade haldusterritooriumil. Tartu linn teatab munitsipaalkoolide tegevuskulude katmises osalevatele valdadele ja linnadele igal aastal õppekoha tegevuskulu arvestusliku maksumuse ühe õpilase kohta. Õppekoha tegevuskulu arvestuslik maksumus õpilase kohta saadakse linna munitsipaalkoolide eelarveaastaks planeeritavate tegevuskulude summa jagamisel linna territooriumil asuvates munitsipaalkoolides õppivate õpilaste arvuga eelarveaastale eelneva aasta 10. novembri seisuga hariduse infosüsteemi alusel. Arvestatud on, et Tartu linna koolides õpib 1633 õpilast teistest omavalitsustest ning keskmiseks teiste omavalitsuste poolt kaetavaks tasuks õpilase kohta on arvestatud 82 eurot kuus.

Teistelt omavalitsustelt laekub tulu nende territooriumile registreeritud laste koolitamise eest Tartu huvikoolides vastavalt sõlmitud lepingutele. PGS-ile ning KELS-ile vastavat teiste KOVide poolset huvikooli tegevuskulude katmist ei ole huvikooli seaduses sätestatud. Arvestuste kohaselt õpib Tartu linna huvikoolides aastas keskmiselt 79 õpilast teistest KOVidest keskmise kuutasuga 125 eurot.

Õpilaste põhiõppe õppetasu huvikoolides on reguleeritud huvikooli seaduse ning kultuuriosakonna korraldustega. Õpilasi linna munitsipaalkoolide põhiõppes on 815 (eelnevate aastate tasemel). Põhiõppe õppetasu õppeaastas I Muusikakooli ja II Muusikakoolides 360 eurot, Lastekunstikoolis 261 eurot, Ilmatsalu Muusikakoolis 140 eurot.

Majandamiseelarve

Huvikoolide õppetasu on kavandatud 270 õpilase ettevalmistus- ja vabaklassi õppetöö eest. Võrreldes 2018. a planeeritakse osalejate arvu väikest tõusu. Muusikakoolides on õppetasu individuaalõppe korral kuni 140 eurot kuus, rühmaõppes 35 eurot kuus. Tasu suurus oleneb individuaaltundide mahust nädalas. Kunstikooli vabaklassis maksab õpe kuni 36 eurot kuus. Tasu suurus oleneb õpilase vanusest ja õppetöös kasutatava õppematerjali hulgast.

Huvialakeskuste tulud laekuvad tunnitasu alusel ruumide kasutusse andmisest ning töömaleva vaba aja veetmine ürituste osalustasudest ja piletitulust. Alates 01.05.2018. a tegutseb Tartu Noorsootöökeskus, mis koondab enda alla Anne Noortekeskuse, Lille Maja ja 2019. a alates ka Ilmatsalu Noortekeskuse. Hinnad on kehtestatud 28.09.2018. a asutuse käskkirjaga nr 32.

Muude tulude alla laekuvad tulud lastekunstikooli õpperuumide kasutamisest, muusikakoolide valitsemisel olevate muusikainstrumentide õpilaste kasutusse andmise rendist.

Lasteaedade majandamiseelarve tuludeks on tasu õppekavavälisest ujumisõpetusest. Lasteaedades Triinu ja Taavi ning Pääsupesa organiseeritakse lastevanemate kulul ujumise algõpet kuutasuga 3,5 eurot. Vahendid suunatakse ujumise algõppe korraldamise kuludeks. Ristikheina lasteaias kavandatakse tulu tasuliste ringide läbiviimisest.

Koolide tuludeks on õppekavavälisest tegevusest kavandatud vahendid eelkõige huviringidelt. Muud laekumised sisaldavad ürituste läbiviimiseks saadud tulu.

Kutsehariduskeskuse kõige suuremaks tuluallikaks on endiselt laekumine majandustegevusest, millest 62% moodustab toitlustusüksuste tulu, 20% õppehotell, 10% õppekauplus ja 8% juuksurite ja iluteenindajate õppebaasid. Toitlustusüksus on majutus- ja toitlustusosakonna õppebaas, mille moodustavad Kopli tn õppekorpuses asuvad söökla, restoran ja kohvik ning Põllu tn õppekorpuses asuv söökla. Neile valmistavad omakorda toodangut ka toiduainete tehnoloogia osakonna praktikabaasid lihatöökoda ja pagaritöökoda. Suurim käive tuleb oma kooli õpilaste toitlustamisest, mida põhikooli baasil õppijate osas toetatakse ka toidutoetusega, suurenenud on ka väljapoolt maja sööjate osakaal. Hariduse Tugiteenuste Keskuse tulud tulenevad peamiselt rehabilitatsiooniteenuse osutamisest.

1.1.2.2.2 Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest

<i>eurodes</i>	
Tulu nimetus	Summa
Tulud KULTUURI- ja KUNSTIALASEST TEGEVUSEST kokku:	327 471
M a j a n d a m i s e e l a r v e s kokku	327 471
muuseumide tasulised teenused	181 000
raamatukogu tasulised teenused	59 294
rahva- ja kultuurimajade tasulised teenused	87 177

Tiigi Seltsimajale laekub tulu ruumide, tehniliste vahendite, muusikariistade kasutusse andmisest ja piletitulust. Hinnad on kinnitatud Tartu LV kultuuriosakonna 17.06.2016. a otsusega O-16-0160. Tõus on planeeritud Tartu Laulupeo pääsmete meenete müügist. Muuseumide tasulised teenused on pääsmete müük ja ruumide kasutusse andmine vastavalt Tartu Linnamuuseumi 05.10.2017. a käskkirjale nr 93 ja Tartu Mänguasjamuuseumi 26.02.2018. a käskkirjale nr 6. Raamatukogu tulud laekuvad järgmistest tasulistest teenustest: tasu teaviku tagastamisega viivitamise eest, koopiade valmistamine, skaneerimine, arvutiväljatrükk, ruumide kasutusse andmine, vanade raamatute müük, tasu meeldetuletuste eest, bussi rent jt. Hinnad kinnitatud asutuse 18.09.2017. a käskkirjaga nr 119.

1.1.2.2.3 Tulud sotsiaalalalasest tegevusest

Tulud laekuvad peamiselt asutuste tasulistelt teenustelt. Hinnad on kehtestatud sotsiaal- ja tervishoiuosakonna (tabelis STO) korralduste ja otsustega (varasemad sotsiaalabi osakonna (SAO) korralduste ja otsustega).

Päevakeskus Kalda tasulisteks teenusteks on massaaž, pesupesemine, ravivõimlemine, pediküür ja tasuline koduhooldus. Hinnad on kinnitatud Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakonna otsusega nr O-16-0082. Tasulise koduhooldusteenuse tunnihind 6 eurot on kinnitatud Tartu Linnavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna otsusega O-16-0082. Seisuga 25.05.2017 on tasulisel koduhooldusel 24 klienti.

Tartu Hooldekodu tulud laekuvad teenusel olijate omaosalusest hoolduskulude katmisel (95% pensionist, 100% puuetega inimeste sotsiaaltoetusest), teenuste müügist ja töötajate toitlustamisteenusest. Eelnõus on planeeritud voodipäevade täitmine 99% ulatuses. Hooldusel on 173 eakat, kellest omafinantseeringuga on kavandatud 50 isikut. Hooldekodu kohamaksumus ööpäevas on 29,30 hooldusteenus ja 30,50 eurot pöetusteenus, mis on kinnitatud Tartu Linnavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna 11.01.2018 otsusega O-18-0003.

Päevakeskus Tähtvere tulud laekuvad tasulistelt saunateenustelt.

Tartu Laste Turvakodu põhitegevus on osutada ajutist abi, tuge ja kaitset vägivalda või konfliktide tõttu ohtu sattunud ning peavarju ning hoolitusetu jäänud 3-18-aastastele lastele ja nende vanematele/eestkostjatele. Turvakodus on 20 voodikohta ja majutuskordi on kavandatud 16 x 365 = 6570 voodipäeva. Tartu Laste Turvakodu turvakodus viibiva lapsevanemaga sõlmitakse ülalpidamiskulude tasumise leping. Lepingu järgi peab lapsevanem tasuma 20% oma sissetulekust ülalpidamiskulude katmiseks. Ülalpidamiskulude katmise eest prognoositakse tulusid 3000 eurot. Arve esitatakse teistele omavalitsustele, kelle lapsed viibivad turvakodus kauem kui 24 tundi. Teistelt kohalikest omavalitsustelt prognoositakse laekumisi 5000 eurot. Turvakodu kohamaksumus on kinnitatud sotsiaal- ja tervishoiuosakonna 05.02.2018 otsusega O-18-0010. Ööpäeva hind on 32,34 eurot. Turvakodu juures tegutsenud laste päevakeskuse asemele osutatakse erivajadusega lastele lapsehoiuteenust, mida rahastab Sotsiaalkindlustusamet. Ühele lapsele on ette nähtud 702 teenustundi aastas. Teenuse osutamiseks ja rahastamiseks sõlmib Turvakodu alltöövõtulepingu OÜ-ga Sverresson. Turvakodule tasutakse ühe lapse hoiutunni eest 2018. aastal 5 eurot. Lapsehoiuteenuse osutamise eest prognoositakse laekumisi 15 000 eurot. Personalilt toitlustamise eest plaanitakse laekumisi 1500 eurot.

Tartu Varjupaik tulud on planeeritud 32 sotsiaalmajutusüksuse kohalt täituvusega 80%. Majutusteenuse hinnaks on alates 01.01.2011 kinnitatud 1,15 eurot ööpäev. Pesupesemisteenuse hind on 0,64 eurot masinatäis. Hinnad on kinnitatud Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakonna 25.10.2010 korraldusega nr 1235.

eurodes

Tulu nimetus	Summa	Asutus
Tulud SOTSIAALABIALASEST TEGEVUSEST kokku	1 158 200	
M a j a n d a m i s e e l a r v e	1 158 200	
hooldusteenus / laekumine hoolealustelt	1 096 000	Hooldekodu
tasulised teenused	3 000	Päevakeskus Tähtvere
sauna-, basseini-, juuksuriteenus jms	16 000	Hooldekodu
tasulised teenused (majutusteenus)	11 000	Varjupaik
tasulised teenused (majutusteenus)	8 000	Laste Turvakodu
töötajate toitlustus ja lapsehoiuteenus	16 500	Laste Turvakodu
tasulised teenused	7 700	Päevakeskus Kalda

1.1.2.2.4 Tulud keskkonnavalasest tegevusest

14 000 eurot laekub finantseerimiseelarvesse keskkonnajaaamade kasutamise tasusid lepingute alusel teiste valdade poolt.

1.1.2.2.5 Tulud transpordialasest tegevusest

Ühistranspordikorraldust reguleerib ühistranspordiseadus. Seoses ümberkorraldustega bussiliiniveo teenuse korraldamises laekuvad alates 2011. a bussipiletite müügitulud linna eelarvesse. Alates 2011. a jaanuarist teostab Tartu linnas avalikku bussiliinivedu vastavalt 5. augustil 2010. a sõlmitud lepingule „Tartu linna avaliku bussiliiniveo teostamine perioodil 01.01.2011 - 30.06.2017“. 2016. a viidi läbi riigihange vedaja leidmiseks Tartu linna bussiliinidele perioodiks 01.07.2017-30.06.2027. Eelnimetatud hankemenetlus vaidlustati, mistõttu pikendati teenuse katkemise ohu vältimiseks AS-iga SEBE lepingut 2 a võrra kuni 30. juunini 2019. Lepingut pikendati linnavalitsuse 05.07.2016 korraldusega nr 681 „5. augustil 2010. a sõlmitud Tartu linna bussiliiniveo avaliku teenindamise lepingu pikendamine“. Hankelepingut pikendatakse senisest soodsamatel tingimustel. Läbirääkimiste tulemusena on saavutatud kokkulepe liinikilomeetri hinna vähenemise osas 1,5 protsendi võrra. Alates 01.07.2019. a alustab Tartu linna bussiliinide teenindamist 2018. aasta jaanuaris sõlmitud lepingu alusel AS GoBus. Lepingu kehtivusajaks on kümme aastat. Bussiliini pikendust Tartu valda reguleerib linnavalitsuse 25.08.2015. a korraldus nr 908, mille alusel avati liin marsruudil Tartu kesklinn – Vahi alevik. Bussiliini pikendust Luunja valda reguleerib linnavalitsuse 28.08.2012. a korraldus nr 921.

Piletisüsteemi reguleerib ühistranspordiseaduse alusel kehtestatud linnavolikogu 25.06.2015. a määrus nr 85 „Ühistranspordi elektrooniline piletisüsteem“, mille kohaselt toimib alates 1. septembrist 2015. a linna sisesel avalikul bussiliiniveol elektrooniline piletisüsteem. Elektroonilised bussikaardid on kontaktivaba kiibiga plastikkaardid ja kleebised, mida tuleb bussi sisenedes viibata bussiste juurde paigaldatud seadme ehk tuvasti juures. Eelarvesse on kavandatud bussipiletite tulu 2 500 000 eurot. Piletitoodete hinnad on esitatud hinnad alljärgnevas tabelis.

Piletitooted	Elektroonilise pileti hinnad
Ühe sõidu pilet	0,83 eurot
Ühe sõidu sooduspilet õpilasele ja üliõpilasele	0,51 eurot
Bussijuhilt ostetud ühe sõidu pilet	1,50 eurot
Tunnipilet	0,96 eurot
Päevapilet	2,11 eurot
10 päeva pilet	7,03 eurot
10 päeva pilet (õpilane, üliõpilane, pensionär)	3,52 eurot
30 päeva pilet	15,34 eurot
30 päeva pilet (õpilane, raske puudega isik)	5,11 eurot
30 päeva pilet (üliõpilane, pensionär)	7,67 eurot
90 päeva pilet	35,15 eurot

Alates juunist 2019 on plaanis avada rattaringlus täies mahus kõigile kasutamiseks. Sellest kavandatud tulu 2019. a on 100 000 eurot.

1.1.2.2.6 Üldvalitsemise tulud

Ettevõtlusosakonna majandamiseelarves on 18 000 eurot ettevõtjatelt koolituste tasuna ning linna-planeerimise ja maakorralduse osakonna eelarves 1 000 eurot maa erastamise tasu.

1.1.2.3 Üür ja rent

eurodes

Tulu nimetus	Summa	Asutus
Üüri ja renditulud kokku:	2 383 188	
F i n a n t s e e r i m i s e e l a r v e s kokku	1 100 000	
eluruumide üürilt	96 000	
mitteeluruumide üürilt	1 004 000	
M a j a n d a m i s e e l a r v e s kokku	1 283 188	
üüripindade kommunaalteenustelt	704 000	linna üüripindadelt
mitteeluruumide üürilt	16 111	lasteaiad
mitteeluruumide üürilt	155 895	põhikoolid
mitteeluruumide üürilt	25 000	gümnaasiumid
mitteeluruumide üürilt	51 000	täistsüklikoolid
mitteeluruumide üürilt	312 000	kutsehariduskeskus
mitteeluruumide üürilt	15 735	huvialaasutused
mitteeluruumide üürilt	1 447	Tiigi Seltsimaja
mitteeluruumide üürilt	2 000	Päevakeskus Tähtvere

Linnale kuuluvate pindade üürile andmist reguleerib Tartu linnvara eeskiri (§-d 10-22). Linnvara kasutusse andmisel määratakse tasu suurus lähtuvalt samal otstarbel ja samas seisukorras ning samadel tingimustel turul kasutusse antava vara tasumääradest, kui tasu suurust ei ole määratud õigusaktiga.

Alates 01.01.2018 kehtib tavalepingute puhul üürimäär keskküttega korterite puhul 2,06 eurot/m² ja ahiküttega eluruumide puhul 1,44 eurot/m². Seisuga 01.08.2018 on linnal 96 tavaüürilepingut. Alates 1.01.2019 tõuseb üürimäär 10%: keskküttega korterite puhul 2,26 eurole/m² ja ahiküttega eluruumide puhul 1,58 eurole/m². Tulenevalt erinevatest üürilepingu vormidest ei ole võimalik osadel eluruumidel koheselt üürimäära tõsta. Seetõttu on eluruumidel erinevad üürimäärad. Arvestades eluruumide üürimäära tõusuga on 2019. aasta eluruumide üüritulu matemaatiline prognoos on 96 267,72 eurot. Lepingute lõppemise, ümbervormistamise ning üürivõlgade tõttu võib reaalne laekumine olla ca 10% madalam st 86 640 eurot.

Äriruumide üürile andmine võib toimuda kas tasuta, enampakkumisel saadud summas või igakuise hinna korrigeerimisega tarbijahinnaindeksi alusel (THI). Tulu kasvab seega vastavalt THI-le. Samas ei laeku tulevikus enam üüri Raekoja plats 14 ruumidelt, kuna sinna kolib linnavalitsuse IT-teenistus.

Üürile antud pindade kommunaalculude katteks laekuv 704 000 eurot on planeeritud eelneva aasta tasemel järgnevalt:

	Majandus (äripindade üüritulu)	Elamumajanduse arendamine (elamispindade üüritulu)
Elekter	120 000	45 000
Vesi	52 000	55 000
Küte	102 000	155 000
Muud kommunaalteenused	30 000	145 000

Huvialakeskuste üüritulu laekub MTÜ-dele välja üüritud ruumidelt. Üürilepingute sõlmimise aluseks on Tartu Linnavalitsuse vastavad korraldused. 1m² üüri määr kuus on kuni 2 eurot. Tiigi Seltsimaja üüritulu laekub äriettevõttelt Bristol-Myers Squibb Eesti AS 4,47 €/m² ja MTÜ-lt Lõuna-Eesti Vähiühing 1,40 €/m². Muuseumid 2019. a üürilepinguid ei sõlmi. Tartu Ingerisoomlaste Selts tasub päevakeskusele viimase poolt nende eest tasutud kommunaalteenuste eest.

2017. a alates laekuvad haridus-, kultuuri- ja sotsiaalse osakondade hallatavate asutuste üüritasu täies mahus taas majandamiseelarvesse (majanduskriisi tõttu laekus 25% tasust (va kutsehariduskeskuse tulud ega laekumised üüriga kaasnevast tegevusest) mõned aastad finantseerimiseelarvesse.

Muud tulud üüri ja rendiga kaasnevast tegevusest summas 15 211 eurot on kavandatud lasteaeades, kus köögiruumid on antud rendile. Kavandatud tulude arvelt kavandatakse tasuda asutuse kommunaalkulusid. Lisaks kavandatakse 900 eurot üüritulude laekumist Naerumaa lasteaias saali rendist ning vahendid suunatakse asutuse majandamiskulude katmiseks.

1.1.2.4 Õiguste müük

<i>eurodes</i>	
Tulu nimetus	Summa
Õiguste müük	148 282
hoonestusõiguse seadmise tasud	69 846
kasutamiseõiguse tasud	78 436

Hoonestusõiguse seadmise tasu laekub riigimaale hoonestusõiguse seadmise eeltoimingutelt vastavalt Vabariigi Valitsuse 05.06.2014. a määrusele nr 74 „Maareformi käigus riigimaale hoonestusõiguse seadmise ja selle käigus maa erastamise kord“. Hoonestusõigus tähendab kinnisasja koormamist selliselt, et isikul, kelle kasuks hoonestusõigus on seatud, on võõrandatav ja pärandatav tähtjaline õigus omada kinnisasjal sellega püsivalt ühendatud ehitist. Hoonestusõiguse alusel võib isik, kes ei ole maatüki omanik, püstitada ja omada maatükil ehitist kokkulepitud tasu eest ja kindla tähtjajooksul. Hoonestusõiguse seadmisel annab maatüki omanik maa kasutamiseõiguse teisele isikule ehk sellele, kes maatükile mingi hoone ehitab. Hoonestusõiguse aastatasu suurus määratakse maa maksustamishinna ja katastriüksuse sihtotstarbe alusel järgmiselt: 1) ärimaal 5% maa maksustamishinnast; 2) tootmisaalal 4% maa maksustamishinnast; 3) transpordimaal 4% maa maksustamishinnast; 4) muude sihtotstarvete puhul 2% maa maksustamishinnast. Kui aastatasu suurus maaüksuse eest on väiksem kui kümme eurot, määratakse aastatasu suurus kümme eurot. Hoonestusõiguse aastatasu suurus muutub vastavalt hoonestusõigusega koormatud kinnisasja maksustamishinna muutumisele. Hoonestaja maksab hoonestusõiguse aastatasu osadena kaks korda aastas, 31. jaanuariks ja 1. juuliks, järgneva perioodi eest ette. Hoonestusõiguse tasu laekumine on kavandatud 10 objektilt:

Jrk nr	Aadress	Krundi suurus (m ²)	Hoonetaja	Hoonestus-õiguse aastatasu (€)
1	Ülikooli tn 6a	607	Danfor OÜ	3 114,41
2	Narva mnt 3	2 883	Unicorn Greenhouse OÜ	9 209,35
3	Fortuuna tn 1	1 704	Korterihoonestajad	1 951,11
4	Fortuuna tn 1a	1 033	Korterihoonestajad	734,49
5	Klaasi tn 14	38 796	AS „Rand & Tuulberg Grupp“	23 300,00
6	Rebase tn 18a	604	R&R Real Estate OÜ	1 550,00
7	Laulupeo pst 33	7 254	OÜ Dorpat Sport	2 756,52
8	Roosi tn 86	4 495	Peapeal OÜ	5 400,00
9	Inseneri tn 4	25 233	OÜ Torm Metall	15 900,00
10	Mõisavahe tn 34b	9 267	Chris Medical OÜ	5 930,88

Kasutamiseõiguse tasu koosneb tehnovõrgu ja rajatiste talumise tasust ning reklaami paigaldamise lubamise tasust. Tehnovõrgu ja -rajatise talumise tasu laekub kinnisasja omanikule, kui omanik on kohustatud taluma oma kinnisasjal tehnovõrku või –rajatist (kütte-, veevarustus- või kanalisatsioonitorustikku, elektroonilise side või elektrivõrku, nõrkvoolu-, küttegaasi- või elektripaigaldist või surveseadmestikku ja nende teenindamiseks vajalikke ehitisi) (AÕS §-d 158, 158¹ ja 158²). Jooksva aasta eest on tasu saamise õigus isikul, kes oli vastava kinnisasja omanik sama aasta 1. märtsi seisuga.

ga. Tasu jooksva aasta eest makstakse välja hiljemalt sama aasta 1. detsembriks. Seaduses puudub tasuregulatsioon. Vastavalt Riigikohtu praktikale on omanikul õigus saada tehnoarajatise omanikult perioodilist talumistasu osas, mis ei võimalda tal endal kinnisasja kasutada ning millega seoses omanik peab kandma kulutusi. Riigikohtu hinnangul puudutab see ennekõike maamaksu, aga ka näiteks kinnisasja hooldamise kulusid. Talumistasu määramisel tuleb arvestada talumiskohustuse intensiivsust, mis sõltub tehnoarajatise olemusest, selle kaitsevööndi ulatusest ning kaitsevööndist tulenevatest piirangutest, maa sihtotstarbest, suurusest ja asukohast (ja muudest vara väärtust mõjutavatest teguritest); samuti muudest asjaoludest, mis võimaldaks omanikul maad efektiivsemalt või muul viisil kasutada (nt üürile anda, arendada seal ehitustegevust vms). Tasu on kavandatud 29 objektilt.

Reklaamipindade kasutamiseõiguse tasu laekub reklaami paigaldamiselt linna omandis olevale ehitisele või linna maale. Tulu aluseks on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 30 lg 1 p 2 ja Tartu linnavara eeskirja § 24 alusel vastu võetud Tartu Linnavalitsuse 05.08.2004. a määrus nr 19 „Reklaami paigaldamise kord“. Reklaami ja/või reklaamikandja paigaldamiseks antakse luba tähtajaga kuni 3 aastat. Iga reklaamikandja või reklaami eest makstakse tasu kesklinna piirkonnas 0,32 eurot ning mujal 0,19 eurot ööpäevas.

1.1.2.5 Muu toodete ja teenuste müük

<i>eurodes</i>	
Tulu nimetus	Summa
Muu toodete ja teenuste müük kokku:	56 600
F i n a n t s e e r i m i s e e l a r v e s kokku	56 600
loomade varjupaiga kasutamise tasu	30 000
asutus Kalmistu matuseteenused	15 000
eriveoste tasu	8 000
avalike WCde piletitulu	3 600

Loomade varjupaiga kasutamise tasu laekub teiste kohalike omavalitsustega sõlmitud lepingute põhjal Linnavalikogu 22.01.2009. a otsuse nr 470 ja LV korralduse 03.02.2009 nr 97 alusel.

Erivedu on raske- või suurveose liiklemine teel (liiklusseadus §34¹). Avalikult kasutataval teel on erivedu lubatud eriloaga ja eritasu eest. Eriveo eest võetav eritasu määr on kuni 650 eurot ühe veo ja ühe tee omaniku kohta, olenevalt liiklusseaduse § 80 lõike 3 alusel kehtestatud suurimate lubatud masside, teljekoormuste ja mõõtude ületamisest ning veokaugusest. Eriloo menetlustasu on kuni kümme eurot iga tee omaniku välja antud eriloo kohta. Eriluba antakse välja kehtivusega kuni üks aasta.

Tartu linna asutuse Kalmistu tasulised teenused on: leinamaja kasutamine leinatalituse läbiviimiseks, surnu hoidmine külmkambris või leinakambris, hauaplatsi hooldamine Raadi ja Puiestee kalmistul.

1.1.3 Toetused

Põhitegevuse eelarvesse on kavandatud sihtfinantseerimine ning tegevustoetused. Toetused on eelarvesse planeeritud võttes aluseks 2019. a riigieelarve eelnõud, sõlmitud lepinguid ning olemasolevaid rahastamisotsuseid.

<i>eurodes</i>				
Põhitegevuse tulud SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS kokku	40 387 655	52 405 340	51 864 979	-1
Saadav tegevuskulude sihtfinantseerimine	3 399 743	2 889 637	1 814 537	-37
Saadavad tegevustoetused	36 987 912	49 515 703	50 050 442	1

Põhitegevuse tulud SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
<i>Finantseerimiseelarve</i>				
Saadavad toetused tegevuskuludeks kokku	37 520 229	50 273 896	50 215 096	0
Saadav tegevuskulude sihtfinantseerimine	547 629	813 823	164 654	-80
Saadavad tegevustoetused	36 972 600	49 460 073	50 050 442	1
<i>Majandamiseelarve</i>				
Saadavad toetused tegevuskuludeks kokku	2 867 426	2 131 444	1 649 883	-26
Saadav tegevuskulude sihtfinantseerimine	2 852 114	2 075 814	1 649 883	-21
Saadavad tegevustoetused	15 312	55 630	0	-100

Tegevuskulude sihtfinantseerimine on kavandatud väiksemas mahus kui eelmine aasta. Kuna nimetatud tululiik sisaldab põhiliselt erinevatele projektidele laekuvaid toetusi, ei oma aastate võrdlus analüütilist tähendust – laekumise suurus sõltub konkreetsetel ajahetkedel kavas olevatest projektidest.

Tegevustoetused on kavandatud üldiselt samal tasemel, mis eelmine aasta. Väikest mõju omab tasandusfondi parameetrite muudatus ning riigipoolne täiendavate vahendite suunamine tasandus- ja toetusfondi.

1.1.3.1 Saadav tegevuskulude sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine on teatud projektipõhisel sihtotstarbel saadud (ja antud) toetus, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi.

Finantseerimiseelarves on toetused planeeritud väiksemal tasemel kui varasemalt. Summad täpsustuvad riigieelarve vastuvõtmisel ja riigi poolt vahendite jaotuse kinnitamisel. Majandamiseelarve tulud koosnevad erinevate projektide toetustest. Projektide sisu on täpsemalt lahti seletatud seletuskirja teise osa lõpus punktis „Välisprojektid“.

<i>eurodes</i>	
Tulu nimetus / toetuse sisu	Summa
TEGEVUSKULUDE SIHTFINANTSEERIMINE	1 814 537
<i>Finantseerimiseelarves kokku</i>	164 654
olümpiaadid, õpilasürituste korraldamine jms	108 164
lasteaiadõpetajate täiendkoolitus	38 710
eriilmeliste lasteaiakohtade loomine	8 820
õppelaenu kustutamine	8 960
<i>Majandamiseelarves kokku</i>	1 649 883
Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohaldamine Tartus	211 241
Improving professional competencies through international mobility (HARTA)	200 000
Digitalse õppevara arendamine Tartu KHK-s	182 335

Tulu nimetus / toetuse sisu	Summa
Koduse hoolekandeteenuse arendamine Tartu linnas	159 819
PRÕM	150 000
BSR – Electric	142 048
E-Ticketing	122 995
SmartEnCity - Nutikas linnaosa	76 000
SUMBA	71 552
Baltic Game Industry	64 001
HEAT – Participatory urban	56 000
RELOS3	40 710
OptiTrans	39 747
Cities Multimodal	34 850
TAT Noortegarantii tugisüsteemi arendamine ja testimine	23 000
EmpInno	17 877
InnovaFoster	13 092
Hoolduskoordinaatori mudeli piloteerimine	12 000
Õhukvaliteedi parandamise tegevuskava koostamine	11 699
Urban Cycling	7 133
INNO_INFRA_SHARE	6 184
Crossroads Of Regions	4 100
Projektireisid Tampere ja Stavangeri	3 500

1.1.3.2 Saadavad tegevustoetused

Tegevustoetus antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest. Toetuse saaja võib seda kasutada suuremal määral oma äranägemisel, sh kas tegevuskulude või investeringute soetamiseks. Toetusega võib kaasneda aruandlus tehtud kulutuste kohta, kuid see võib ka puududa. Eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha võib nõuda tagasi, kuid sageli jäetakse see saajale järgmise perioodi kulutuste katteks. Tegevustoetused laekuvad finantseerimiseelarvesse.

<i>eurodes</i>	
Tulu nimetus / toetuse sisu	Summa
Saadavad TEGEVUSTOETUSED kokku:	50 050 442
KOV TASANDUSFOND (lg 1)	6 613 000
KOV TOETUSFOND (lg 2) kokku	34 264 166
üldhariduskoolide toetus	25 045 961
<i>töõjõukulud</i>	22 066 004
<i>täiendkoolitus</i>	150 936
<i>õppekirjandus</i>	716 946
<i>koolilõuna</i>	2 112 075
hariduslike erivajadustega õpilaste tegevustoetus	2 339 790
koolieelsete lasteasutuste toetus	1 500 210

Tulu nimetus / toetuse sisu	Summa
toetus huviharidusele	487 000
riiklik lapsehoid puudega lastele	194 289
toimetulekutoetus	1 500 000
matusetoetus	280 000
asenduskoduteenus	1 620 151
kohalike teede toetus	1 182 865
perekonnaseisuameti toimingud	113 900
(MUUD) SAADAVAD TEGEVUSTOETUSED	9 173 276
kokku:	
muinsuskaitse	18 000
IB-õppe toetamiseks	263 861
eesti keele õppe toetamiseks koolides	227 380
eesti keele õppe toetus koolieelsetes lasteasutustes	34 226
kutsehariduskeskuse riiklik koolitustellimus	8 241 846
Maarja ja Herbert Masingu Kooli õpilaskodu	28 000
vanglaõpe	251 329
raamatukogule teavikute soetamiseks	108 634

Tasandusfondi eesmärk on ühtlustada kohalike omavalitsuste võimalusi avalike teenuste osutamisel. Ideaalselt toimivat tasandusfondi meetodit on väga raske leida, sest see peaks ühelt poolt toetama kohalike omavalitsuste toimimise efektiivsust ja teiselt poolt, toetust ei tohiks saada need omavalitsused, kel on piisavalt vahendeid elanikele kvaliteetsete avalike teenuste pakkumiseks. Säilima peaks omavalitsuste motivatsioon arendada ettevõtlust ja kohalikke teenuseid, et meelitada oma territooriumile elama rohkem elanikke.

Eestis on tasandusfondi suuruse arvestuse aluseks arvestuslike tulude ning arvestuslike kulude vahe. Arvestuslike kulude arvestuse aluseks on parameetrite väärtused ühe lapse, kooliealise, põhikooliealise, tööealise (19-65 a), vanuri ja hooldatava või hooldajateenust saava puudega isiku, määratud hooldajaga puudega lapse ning munitsipaalgümnaasiumi õpilase kohta (lisaks väikesaarte parameetrid, mis Tartu linna ei puuduta). Arvestuslik keskmine tegevuskulu saadakse statistiliste näitajate ning ühiku maksumuse korrutiste summeerimisega. Arvestuslikud tulud kujunevad järgmiselt: 1) tulumaksu tegelikud laekumised arvestatakse ümber (keskmistatakse kolme viimase aasta laekumise järgi) selliselt, et üle-üleelmise aasta laekumise osakaal on 0,2, üleelmisel aastal 0,3 ja eelmisel aastal 0,5; 2) maamaks on arvestuslik: alates 2019. a lähtutakse maamaksuseaduses sätestatud maksumäära maksimaalsest väärtusest (varasemalt keskmisest väärtusest). Seejärel leitaksegi tulu- ja kuluvajaduse vahe, mis tasandusfondi summa määramisel korrutatakse 0,9-ga. See korrutis tehakse seepärast, et katta tulu- ja kuluvajaduse vahest 90% (ehk siis mitte täielikult).

2019. a jätkub arvestusliku kuluvajaduse parameetrite omavaheliste osakaalude korrigeerimine. Lasteaiaealiste ja kooliealiste parameetrite arväärtused suurenevad, sest omavalitsuste kulud nende vanusegrupi teenustele on kasvanud. Tööealiste ja eakate parameetrite arväärtused püsivad 2017/2018.a tasemel. Hooldatava puudega inimese parameetri arväärtust vähendatakse jätkuvalt 15 protsendipunkti aastas, sest pikemas vaates on plaanis sellest parameetrist loobuda. Jätkub tagamaalisuse koefitsiendi juurutamine ning see suureneb 25 protsendipunkti. Koolipidamine on tagamaalisuses piirkonnas kallim kui keskustes. Tasandusfondi täiendavate vahendite jaotamiseks lisatakse ajutiselt tasandusfondi valemisse määratud hooldajaga puuetega laste arv. See on vajalik, et tagada sujuv üleminek uutele rahastamise alustele. Hooldajaga puuetega laste arvu parameetri väärtust hakatakse alates 2020. a iga-aastaselt vähendada 15 protsendipunkti võrra, kuniks 2026. a parameeter kaob. Riigi tasandusfond suureneb 2019. a 10 mln euro võrra 100 mln euroni. Linna tasandusfondi kasvuks on kavandatud 0,5 mln eurot.

2019. a antakse KOV-idele tulumaksu ja tasandusfondi kaudu kokku 2,2 mln eurot jäätmehoolduse arendamiseks ja 2,5 mln sotsiaaltoetuste ja –teenuste osutamise korraldamiseks. Eraldiseisvad riigieelarve toetusfondi toetused kaovad. Jäätmehoolduse raha saamiseks ei ole vaja alates 2019. a tingimuste täitmist riigile tõestada.

KOV ise otsustab, milleks ja kui palju kasutatakse tulubaasi üle antud raha. Samas tuleb silmas pida, et jäätmemajanduse valdkonnas oleksid õigusaktides ette nähtud nõuded täidetud (olemas oleksid jäätmekava, jäätmehoolduse eeskiri, korraldatud jäätmevedu, suurjätmeid ja ohtlikke jätmeid saab jätmejaamades mugavalt ära anda jne). Oluline on panustada jäätmete liigiti kogumise edendamisse ja tegeleda metsade prügistamise vähendamisega. Sotsiaalteenuste ja –toetuste korraldamise valdkonnas on oluline jätkata raske või sügava puudega lapse pere abistamist lapse hooldusvajaduse katmisel. Lisaks liikusid tulubaasi ka sotsiaalteenuste arendamise vahendid, et jätkuvalt sotsiaalteenuseid arendada.

Toetusfondi vahendid on ette nähtud üldhariduse andmiseks (õpetajate ja koolijuhtide tööjõukulud, õppevahendid, koolilõuna jne), toimetulekutoetuse maksamise kulude hüvitamiseks, kohalike teede hoiu toetuseks, rahvastikutoimingute kulude hüvitamiseks, raske ja sügava puudega laste lapsehoiuteenuse toetuseks, asendushooldusteenusteks, matusetootuseks, huvitegevuse toetuseks ja koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetuseks. Samas sotsiaaltoetuste- ja teenuste korraldamise toetus ning jäätmehoolduse arendamise toetus on ümber tõstetud tulumaksu laekumisse ja tasandusfondi. Toetusfondi vahendite jaotuse kehtestab Vabariigi Valitsus.

Toetusfond hariduskuludeks jaguneb haridustoetuseks ja tugiteenuste toetuseks ning jaotatakse iga aastase Vabariigi Valitsuse määrusega „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord“. Üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus kokku moodustab 314 181 mln eurot. Õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate tööjõukuludeks ja nende täienduskoolituseks, õppekirjanduseks ning koolilõunaks eraldatakse 296,7 mln eurot. Tugiteenuste toetus 17,5 mln eurot antakse omavalitsustele haridustoetusena läbi toetusfondi õpilastele tõhustatud või eritoe rakendamiseks. Toetatakse vajalike tugiteenuste, kohandatud õppematerjalide, -vahendite ja -keskkonna pakkumisega seotud kulude katmist. Täpsem summa selgub (seoses õpilaste arvu muutusega) 10.11.2018 EHIS-e andmete põhjal. Koolilõuna kulude hüvitamine on arvestusega kokku 175 toidupäeva.

Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetust antakse kohaliku omavalitsuse üksustele alates 1. septembrist 2017. aasta eesmärgiga motiveerida neid suurendama õpetajate palka. 2019. a antakse omavalitsusüksustele toetust lasteaiasõpetajate palga tõstmise motiveerimiseks juhul, kui omavalitsuse lasteaiasõpetaja töötasu alammäär on 2019. aasta 1. jaanuarist vähemalt 90% ning magistrakraadiga (või sellega võrdsustatud tasemega) lasteaiasõpetajal vähemalt 100% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast. Riigi vahenditest on kavandatud koolituskuludeks 38 710 eurot, laste-aedades eesti keele õppeks 34 226 eurot (2018. a sama) ning HEV lastele tegevustoetus tugiisikute tööjõukuludeks 60 210 eurot. Täiendavalt on riigi vahenditest kavandatud lasteaiasõpetajate palgata-
seme tõusuks 1 440 000 eurot (2018. a 1 285 898 eurot) ning eriilmeliste lasteaiakohtade loomiseks ja -teenuse pakkumiseks on planeeritud saada SA-lt Innove toetust 8 820 eurot Annikese lasteaias 2018/2019 õppeaasta pervasiivsete arenguhäiretega laste rühma tegevuskulude katteks (mõlemad summad kajastuvad linna tuludes).

2017. a 1. septembrist käivitunud huvitegevuse toetuskeem panustab noorteprogrammi eesmärkide saavutamisse. Toetuse eesmärk on teha huvitegevus ja huviharidus 7–19-aastastele noortele paremini kättesaadavaks ning pakkuda mitmekesisemaid võimalusi vähemalt kolmes valdkonnas: kultuur, sport ning loodus- ja täppisteadused ja tehnoloogia.

Toimetulekutoetust maksavad välja kohaliku omavalitsuse üksused selleks riigieelarvest saadava hüvitise arvelt. Sotsiaaltoetuste ning -teenuste osutamise toetus koosneb toimetulekutoetuse väljamaksmisega kaasnevate kulude hüvitamisest ning lisatoetustest, mis suurendab kohaliku omavalitsuse üksuste võimekust sotsiaalteenuste arendamisel ja toetuste maksmisel (sh puuetega laste hooldamiseks). Raske ja sügava puudega laste lapsehoiuteenust korraldavad sotsiaalhoolekande seaduse kohaselt kohaliku omavalitsuse üksused. Kohaliku omavalitsuse üksus saab toetust kasutada raske ja sügava puudega laste lapsehoiu-, tugiisiku-, sotsiaaltranspordi- või muudeks sotsiaalteenusteks, mis

aitavad vähendada raske ja sügava puudega lapse perekonna hoolduskoormust või puudest tulenevat lisavajadust.

Alates 2018. aastast eraldatakse KOV-idele vahendeid matuste korraldamisega seotud kulude katmiseks 4 mln eurot, et riigil oleks võimalik toetada Eesti elanike matuste korraldamist keskmiselt 250 euroga. Asendus- ja järelhooldusteenus on 2018. aastast kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on pika- või lühiajaliselt lapse heaolu ja õiguste tagamine, lapsele tema põhivajaduste rahuldamiseks peresarnaste elutingimuste võimaldamine, lapsele turvalise ja arenguks soodsa elukeskkonna loomine ning lapse ettevalmistamine võimetekohaseks toimetulekuks täisealiseksena.

Kohalike teede hoiu toetus suurendab kohaliku omavalitsuse üksuste võimekust kohalike teede jooksva hooldamisel ning ehitamisel. Toetus jaotatakse kohaliku omavalitsuse üksuste vahel proportsionaalselt kohalike maanteed ja tänavate pikkusega, seejuures tänavate pikkus korrutatakse viiega. Lisaks makstakse kohaliku omavalitsuse üksusele hüvitist jooksva aasta riigieelarve seadusega vastavale toimingule kehtestatud kulu hüvitamise määras jooksvale aastale eelneval aastal registreeritud rahvastikutoimingute eest.

Üldhariduskoolidele eraldatakse riigieelarvelised haridustoetuse vahendid õpetajate ja juhtide tööjõukulude katteks, õppevahendite soetamiseks, täienduskoolitusteks, koolitoiduks ning alates 2018. a ka HEV-tegevuskuludest tugispetsialistide tööjõukuludeks. Lisaks eraldatakse lepingute alusel vahendid IB-õppe ja eesti keele õppe toetuseks, õppe läbiviimiseks Tartu Vanglas ning õpilaskodu toetuseks.

Õpilaskodu tegutseb Tartu linnas kahe munitsipaalkooli juures (Maarja kool, Herbert Masingu kool). Kahe õpilaskodu toetus kavandatakse riigieelarvelistest vahenditest 2018. a määras 28 000 eurot.

Haridus- ja Teadusministeeriumilt (edaspidi HTM) on kavandatud Kutsehariduskeskuse põhitegevuse finantseerimiseks läbi riikliku koolitustellimuse 8 241 846 eurot. Tartu Kutsehariduskeskuse 2019. a finantseerimiseelarve planeerimisel on lähtutud 2018. a HTMi ja Tartu linna vahelisest riigieelarvelise toetuse kasutamise lepingu alusel eraldatud vahendite määradest. 2018. a riiklik koolitustellimus on vastavalt eelnimetatud lepingule 2816 õppekohta (2017. a 2785 õppekohta), sealhulgas 86 erivajadusega õpilast. 2019. aasta õppekohtade arv täpsustub uue lepinguga.

HTM on eelnimetatud lepinguga eraldanud rahad alljärgnevatele tegevusaladele:

- 745 865 eurot programm „Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning haridusasutuste juhid“, millest on lubatud kasutada vahendeid vaid õpetajate töötasude maksmiseks, koolituseks ja õppekava täitmiseks koolitustellimuse sisseostuks;
- 341 403 eurot ülejäänud kutseõppega seotud kulude katteks;
- 759 780 eurot õppetoetusteks;
- 40 000 eurot kutseeksamiteks (hinnanguline summa, rahad eraldatakse täpsete aruannete alusel);
- 119 375 eurot sõidusoodustusteks;
- 235 423 eurot koolitoidu toetuseks.

1.1.4 Muud tegevustulud

	<i>eurodes</i>			
Põhitegevuse tulud MUUD TGEVUSTULUD	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
MUUD TEGEVUSTULUD kokku	4 642 323	746 858	700 000	-6
Vee erikasutustasu	185 550	194 000	190 000	-2
Trahvid	441 2017	501 180	499 000	0
Muud eespool nimetamata tulud	4 015 566	51 678	11 000	-81
<i>Finantseerimiseelarve</i>				
MUUD TEGEVUSTULUD kokku	4 625 306	719 074	694 000	-3,5
Vee erikasutustasu	185 550	194 000	190 000	-2
Trahvid	437 459	499 000	499 000	0
Muud eespool nimetamata tulud	4 002 297	26 074	5 000	-81
<i>Majandamiseelarve</i>				
MUUD TEGEVUSTULUD kokku	13 269	25 604	6 000	-78
Muud eespool nimetamata tulud	13 269	25 604	6 000	-78

1.1.4.1. Vee erikasutustasu

Vastavalt veeseadusele korraldab vee kasutamist ja kaitset riiklikul tasandil Vabariigi Valitsus. Kohalik omavalitsus oma halduspiirkonnas annab nõusoleku vee erikasutuseks. Vee erikasutus on vee kasutamine veekogu või põhjaveekihi seisundit mõjutavate ainete, ehitiste või tehnovahenditega.

Keskkonnatasude seaduse §10 lg 1 kohaselt maksavad vee erikasutusõiguse tasu vee kasutajad, kes võtavad vett otse põhjaveest või veekogust erikasutuse korras. Tartu linnas on suurimaks selliseks vee kasutajaks AS Tartu Veevärk. Tasumäärad on kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrusega „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“.

1.1.4.2. Trahvid

	<i>eurodes</i>
Tululiik	Summa
Trahvid kokku	499 000
parkimise viivistasu	280 000
trahvid väärteomenetluse seadustiku alusel	219 000

Viivistasu määramise otsus tehakse liiklusseaduse § 188 sätestatud alustel, tingimustel ja korras. Viivistasu määramise otsus tehakse, kui 1) parkimistasu on maksmata või tasutud väiksema määra järgi; 2) tasutud parkimisaega on ületatud; 3) tasulise parkimise õigust tõendav dokument ei ole nõuetekohaselt täidetud või 4) tasulise parkimise õigust tõendav dokument ei ole paigaldatud nõuetekohaselt. Viivistasu määr ei tohi ületada 31 eurot ööpäevas. Viivistasu täpsustatud määra, sealhulgas vajaduse korral selle diferentseeritud määrad, kehtestab kohaliku omavalitsuse volikogu. Viivistasu määr on kehtestatud Tartu Linnavolikogu määrusega „Parkimistasu“, mille 17.09.2015. a määrusega nr 90 „Tartu Linnavolikogu 2. juuni 2011. a määruse nr 36 „Parkimistasu“ muutmise“ muutmisest tulenevalt on viivistasu määr 30 eurot ööpäevas. Parkimisjärelvalvet Tartu linnas, sealhulgas parkimistasu maksmise kontrollimist ja viivistasu määramist, viivistasu sissenõudmist ning parkimis-

tasu haldamise toiminguid teostab maksuhaldurina Tartu Linnavalitsus linnakantselei menetlusteenistuse kaudu.

Trahvid väärteomenetluse seadustiku alusel on parkimistrahvid ja ühistransporditrahvid. Parkimistrahvide määramist reguleerib liikluseaduse § 241. Sõiduki parkimise eest selleks keelatud kohas või liikluskorraldusvahendiga ettenähtud parkimiskorda või -viisi rikkudes – karistatakse rahatrahviga kuni kümme trahviühikut. Kui nimetatud rikkumine on ohtlik teistele liiklejatele või häirib oluliselt liiklust – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut. Sõiduki peatamise ja parkimise lubatavust reguleerivad liikluseaduse §-d 20 ja 21.

Vastavalt Ühistranspordiseaduse § 85 karistatakse kehtiva piletita sõidu eest bussis, trammis, trollibussis või reisirongis rahatrahviga kuni 10 trahviühikut. Ühistranspordi trahvide kogumine on alates 2008. a juunist linnakantselei menetlusteenistuse uurijate ülesandeks. Tartu linnas on kehtiva piletita sõidu eest rahatrahv 3-10 trahviühikut, s.o 12-40 eurot.

1.1.4.3. Saastetasud

Saastetasu ei kavandata. 2019. a eelarve prognoosimisel on eeldatud, et varem Aardlapalu prügilas ladestatud jäätmed viiakse Iru põletustehasesse või muudesse uutesse jäätmekäitluskeskustesse.

1.1.4.4. Muud eespool nimetamata tulud

Siia alla on kavandatud 3000 eurot muuseumides müügi eesmärgil ostetud karastusjookide, suveniiride komisjonimüügi tasu, tasu suurus võib olla 10 -100% kauba hinnast.

1.2. INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD

	<i>eurodes</i>			
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelnoõu	muutuse %
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD kokku	14 921 020	18 632 376	13 649 941	-27
Põhivara müük	985 053	2 109 378	3 560 000	69
Saadav sihtfinantseerimine	13 567 080	16 008 998	9 575 941	-40
Finantstulud	368 887	514 000	514 000	0
<i>Finantseerimiseelarve</i>				
Investeeringistegevuse tulud kokku	1 346 100	18 602 998	4 074 000	57
Põhivara müük	977 213	2 080 000	3 560 000	71
<i>s h maa müük</i>	<i>763 058</i>	<i>2 000 000</i>	<i>2 600 000</i>	<i>30</i>
<i>materiaalsete põhivarade müük</i>	<i>214 155</i>	<i>80 000</i>	<i>960 000</i>	<i>1 100</i>
Saadav sihtfinantseerimine	0	341 067	0	-100
Finantstulud	368 887	514 000	514 000	0
<i>s h intressitulud</i>	<i>8 887</i>	<i>14 000</i>	<i>14 000</i>	<i>0</i>
<i>omanikutuluna dividendid</i>	<i>360 000</i>	<i>500 000</i>	<i>500 000</i>	<i>0</i>
<i>Majandamiseelarve</i>				
Investeeringistegevuse tulud kokku	13 574 920	370 445	9 875 941	-39
Põhivara müük	7 840	29 378	0	-100
Saadav sihtfinantseerimine	13 567 080	15 667 931	9 575 941	-39

1.2.1. Põhivara müük

Kavandatud on müüa järgmised krundid: Ladva tn 7 ja 8, Mõisavahe tn 75, Klaasi tn 7, Inseneri tn 1 ja Lehe tn 22.

Lisaks on kavandatud tulusid 80 000 eurot korterite müügist ning Narva mnt 101 müügist 880 000 eurot.

1.2.2. Põhivara soetuseks saadav toetus

Majandamiseelarvesse laekuvad projektide toetused. Toetuste põhiallikaks on struktuuritoetuse meede „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“, mille tegevused on säästva linnalise liikuvuse ning inimese ja keskkonnasõbraliku avaliku linnaruumi arendamine ning uue lapsehoiu ja alushariduse infrastruktuuri loomine. Säästva linnalise liikuvuse ja sellega seotud avaliku linnaruumi arendamiseks toetatakse jalgsi ja jalgrattaga liikumise võimaluste arendamist (sh kergliiklustaristu, nutikad lahendused), ühistranspordi säästvat korraldust (sh liikuvusuuringud ja -kavad, infosüsteemid), kergliikluse seisukohast oluliste linnalise liikuvuse sõlmpunktide arendamist (sh väljakud, rohealad, kaldapealsed). Lapsehoiukohtade nappuse vähendamiseks toetatakse uute lasteaiahoonete või hooneosade ehitamist ja olemasolevate muufunktsiooniliste hoonete või ruumide ümberkohandamist.

eurodes

Investeeringu objektid	Summa	Finantseerija
Saadav sihtfinantseerimine		
M a j a n d a m i s e e l a r v e s kokku:	9 575 941	
„SmartEnCity“ - Nutikas linnaosa	2 500 000	Euroopa Komisjon
Variku kool (Aianduse 4)	2 000 000	Innove
Tartu Rattaringlus	1 463 171	EAS
Vaksali-EMÜ-Waldorfkooli kergliiklustee	750 000	EAS
Ihaste kergliiklustee	740 000	EAS
„SmartEnCity“ - Rattaringlus	659 500	Euroopa Komisjon
Linna elamute rekonstrueerimine KredEx-i toetusega	550 000	KredEx
Maarja Tugikeskuse peremajade rajamine	315 000	Rahandusministeerium
Digitaalse õppekava arendamine Tartu KHK-s	240 270	Innove
Lasteaed Pääsupesa	200 000	KIK
Tartu-Rahinge-Ilmatsalu kergliiklustee	117 000	EAS
Nutikad ülekäigurajad	41 000	EAS

Projektide sisu on täpsemalt avatud seletuskirja teise osa lõpus, välisprojektide ülevaates. Objektide rahastamise koondsummad (oma- ja välisrahastus) on esitatud ka lisas 4.

1.2.3. Finantstulud

Finantstulud sisaldavad intressi- ja viivisintressidetulusid ning dividende. Intressituludena on kavandatud 9 000 eurot intresse linna kontsernikontolt. Linna kontsernikonto vahendeid paigutatakse vastavalt võimalustele tähtjalistesse deposiitidesse, samuti teenib linn kontsernikonto üleöödeposiidelt. Viivisintressidena on kavandatud 5000 eurot laekumata üürilt. Dividende on kavandatud 500 000 eurot AS-ilt Tartu Veevärk.

2. KULUD VALDKONDADE LÕIKES

(määruse Lisad 3 ja 4)

Linna eelarve maht on 192 138 777 eurot. Põhitegevuse kulud moodustavad eelarvest 76,3%, investeerimistegevuse kulud 20,3% ja laenukohustuste tasumine (finantseerimistegevuse kulud) 3,4%.⁴

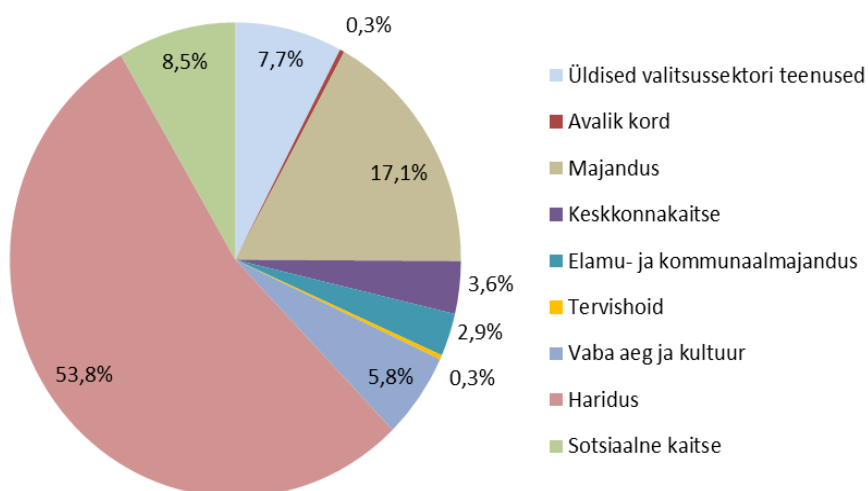
Eelarve kulud	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	muutus eurodes
Kõik kulud kokku	148 511 649	191 879 393	192 138 777	0,1	259 384
Põhitegevuse kulud	118 752 581	142 409 788	146 565 867	2,9	4 156 079
Investeerimistegevuse kulud	22 268 122	40 049 450	39 083 615	-2,4	-965 835
Finantseerimistegevuse kulud	7 490 946	9 420 155	6 489 295	-31,1	-2 930 860

Kõikehaaravuse põhimõtte kohaselt sisaldab eelarve kõiki tulusid ja kulusid. 91,7% kuludest on kavandatud finantseerimiseelarvesse ning 8,3% majandamiseelarvesse. Finantseerimiseelarvesse kuuluvad linnavalitsuse poolt tsentraalselt otsustatavad (ja volikogu poolt kinnitatavad) kulud, mis kaetakse linnale kui tervikule laekuvate vahendite arvel. Universaalsuse põhimõtte kohaselt ei ole eelarve tulu- ja kuluartiklid üksteisest sõltuvuses. Finantseerimiseelarve tulude puhul ei ole kindlaks määratud nende sihtotstarbelist kulutamist, st tulud tervikuna on mõeldud finantseerimaks kulusid tervikuna. Majandamiseelarve moodustavad kulud, mille rahastamine toimub asutustele jäävate nende majandustegevusest laekuvate või sihtotstarbeliste (eelkõige konkreetsete projektide elluviimiseks kavandatud) tulude arvel. Viimaste puhul on tegemist erandina universaalsuse põhimõttest.

	Finantseerimiseelarve	Majandamiseelarve
Kulud kokku	176 465 747	15 900 630
Põhitegevuse kulud	140 261 178	6 304 689
Investeerimistegevuse kulud	29 487 674	9 595 941
Finantseerimistegevuse kulud	6 716 895	0

Põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulud struktureeritakse seletuskirja käesolevas osas valdkondade (tegevusalade) kaupa. Liigendus põhineb COFOG (*Classification of the Functions of Government*) süsteemil. Tegevusala kood kajastab üksuse poolt täidetavaid põhifunktsioone. Seletuskirja kolmandas osas on liigendus vahendite kasutajate (osakondade) lõikes. Majandusliku sisu järgi jaotatud kulud on toodud all-liigendusena mõlemas ülalnimetatud seletuskirja osas. Finantseerimistegevuse kulud on toodud seletuskirja neljandas osas.

Kulude valdkondlik struktuur 2019. a eelarves

⁴ Eelarve seletuskirjas võrdlusena toodud näitajad 2017. a eelarve täitmise kohta ei sisalda Tartu linnaga 2018. a liidetud Tähtvere valla summasid. 2018. a eelarves on summad koos endise Tähtvere vallaga.

Hariduse ning majanduse valdkonna kulud kokku moodustavad ligi 71% põhitegevuse- ja investeerimistegevuse kuludest. Põhitegevuse kuludest moodustavad 58,0% hariduse valdkonna kulud. Valdkondlikud prioriteedid on täpsemalt toodud iga valdkonna seletuse juures punktides 2.1-2.9. Seletuskirja kolmandas osas on ülevaade põhitegevuse kuludest linnavalitsuse struktuuriüksuste (osakondade) lõikes.

Tegevusvaldkond	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	muutus eurodes
PÕHITEGEVUSE KULUD	118 752 581	142 409 788	146 565 867	2,9	4 156 079
Üldised valitsussektori teenused	9 148 878	11 324 903	12 267 002	8,3	942 099
Avalik kord	562 404	574 596	602 099	4,8	27 503
Majandus	12 608 579	14 726 614	15 234 725	3,5	508 111
Keskkonnakaitse	5 577 914	6 394 173	6 504 628	1,7	110 455
Elamu- ja kommunaalmajandus	2 286 716	2 871 648	2 931 384	2,1	59 736
Tervishoid	356 712	499 991	577 500	15,5	77 509
Vaba aeg ja kultuur	7 586 952	8 717 535	9 429 845	8,2	712 310
Haridus	70 781 151	84 014 322	85 038 932	1,2	1 024 610
Sotsiaalne kaitse	9 843 275	13 286 006	13 979 752	5,2	693 746

Investeerimistegevuse kuludest moodustavad majanduse ja hariduse valdkonna kulud kokku 80%. Suur osa investeeringutest kavandatakse haridushoonetesse ning teedesse ja tänavatesse. Hariduse ning teede ja tänavate suur osatähtsus on kooskõlas linna eelarvestrateegiaga ning OECD poolt Eestile tehtud soovitusel pöörata senisest enam tähelepanu investeeringutele haridusse ning infrastruktuuri.

Tegevusvaldkond	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	muutus eurodes
INVESTEERIMISTEGEVUSE KULUD	22 268 121	40 049 450	39 083 615	-2,4	-965 835
Üldised valitsussektori teenused	858 521	1 196 389	2 006 400	67,7	810 011
Avalik kord	10 182	0	0	x	0
Majandus	14 863 329	16 816 714	16 474 496	-2,0	-342 218
Keskkonnakaitse	1 175 957	622 000	145 000	-76,7	-477 000
Elamu- ja kommunaalmajandus	766 954	2 149 335	2 493 640	16,0	344 305
Vaba aeg ja kultuur	933 166	1 516 173	1 365 809	-9,9	-150 364
Haridus	3 445 135	15 684 955	14 843 270	-5,4	-841 685
Sotsiaalne kaitse	214 877	2 063 884	1 755 000	-15,0	-308 884

Investeeringud objektide lõikes on esitatud lisan 4. Valdkondlikud prioriteedid on toodud iga valdkonna seletuse juures punktides 2.1-2.9. Seletuskirja kolmandas osas on ülevaade investeeringutest linnavalitsuse struktuuriüksuste (osakondade) lõikes.

2.1. ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED

Üldisteks valitsussektori teenuste kuludeks on eelarves planeeritud 14 273 402 eurot, millest põhitegevuse kuludeks 12 267 002 eurot (sh reservfond 500 000 eurot) ja investeerimistegevuse kuludeks 2 006 400 eurot. Laenukohustuste tasumine on samuti üldiste valitsussektori teenuste valdkonda kuuluv kulu, mis kuulub eraldi eelarveossa (finantseerimistegevus), millest on ülevaade seletuskirja 4. osas ja lisas 5.

Üldiste valitsussektori teenuste valdkonna kulud majandusliku sisu lõikes

	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	muutus eurodes
Kokku	10 007 399	12 521 292	14 273 402	14,0	1 752 110
Põhitegevuse kulud	9 148 878	11 324 903	12 267 002	8,3	942 099
töõjõukulud	7 057 106	8 090 498	9 128 790	12,8	1 038 292
majandamiskulud	1 916 985	2 601 230	2 523 791	-3,0	-77 439
muud tegevuskulud	5 970	529 096	510 200	-3,6	-18 896
antavad toetused	168 817	104 079	104 221	0,1	142
Investeerimistegevuse kulud	858 521	1 196 389	2 006 400	67,7	810 011
põhivara soetus	337 866	418 488	1 146 400	173,9	727 912
finantskulud	520 655	777 901	860 000	10,6	82 099

Üldiste valitsussektori teenuste valdkonnas on 2019. a eelarvesse kavandatud 331,1 kohta (sh linnavalitsus kui kollegiaalorgan; nimetatud kohtade arv ei sisalda volinikke). Mitmes osakonnas on koos seis aasta jooksul kasvanud – seetõttu on täiendava teenistuja tööjõukulud käeoleva aasta eelarves vaid osade kuude eest vastavalt tegelikule tööajale, järgmisel aastal aga terve aasta eest. See toob vältimatult kaasa ka tööjõukulude eelarve suurenemise. Linnavalitsus kui kollegiaalorgan on kuueliikmeline – linnaeape ja viis abilinnapead. 2019. a eelarvesse on kavandatud (rahandusosakonna kulus) linna üldvalitsemisaparaadi töötajate palkade korrigeerimiseks 487 572 eurot, sh tööjõukuludega kaasnevad maksud. Palkade korrigeerimist teostab linnavalitsus lähtudes ametikohtade hindamise ja palgauuringu tulemustest.

Volikogus on 49 volinikku koos esimehe ja aseesimehega. Kuna volikogu esimees on oma volituste ajal ka Riigikogu liige, ei maksta talle „Riigikogu liikme staatuse seaduse ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seaduse“ kohaselt volikogu tööst osavõtu eest tasu. 2019. a eelarvesse on kavandatud esimehele töötasu 10 kuuks. Linnavolikogu liikmele makstakse linnavolikogu istungil osalemise eest tasu 64 eurot ning linnavolikogu liikme ülesannete täitmise eest kuutasu 32 eurot kuus, välja arvatud kuud, kui volikogu istungeid ei toimu. Volikogu komisjonide ning fraktsioonide esimeestele makstakse 300 eurot kuus. Komisjoni liikmetele makstakse hüvitust koosolekul osalemise eest 20 eurot, elektroonilise osalemise eest 3 eurot.

Majandamiskulud on kavandatud 3% väiksemana kui 2018. a täpsustatud eelarve. Võrreldes 2018. a eelarvega on väiksemana kavandatud administreerimiskulud (vähenemine -87 027 eurot - 2018. a eelarves on seoses riigi eriplaneeringu algatamise ja puidurafineerimisetehase kavandamisega seotud kulud, 2019. a ei ole), uurimis- ja arendustööde kulud (-74 700 eurot - 2018. a telliti analüüs linnavalitsuse kulukokkuhoiukohtade tuvastamiseks ja tartlaste arvamusuuring „Tartu ja Tartlased 2018“), sõidukite ülalpidamiskulud (-20 133 eurot), kommunikatsiooni, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud (-10 600 eurot) ning muud mitmesugused majandamiskulud (-25 200 eurot). Kuigi kokkuvõttes on majandamiskulud vähenenud, on suurima kasvuga kululiigid info ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud (kasv 87 259 eurot, vt lähemalt seletuskirja punktist 3.2. Linnakantselei). Suurenenud on kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud (kasv 18 193 eurot), mis on kavandatud põhiliselt linnavarade osakonna eelarvesse (vt lähemalt seletuskirja punktist 3.10. Linnavarade osakond) ning nii koolituste kui lähetuste kulud (kokku kasv 35 815 eurot), mis jagunevad erinevate osakondade vahel.

Muude kuludena on eelarves eelkõige reservfond. Kogu reservfond kavandatakse esialgsesse eelarvesse üldiste valitsussektori teenuste valdkonda ning jaotatakse hiljem aasta jooksul teiste valdkondade vahel vastavalt eraldamistele linnavalitsuse otsuste alusel. 2017. a eelarve täitmise veerus on reservfond juba erinevate valdkondade koosseisus. Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 5 lõikele 7 ja Tartu Linnavolikogu 11.10.2012 määruse nr 74 „Tartu linna eelarve koostamise, täitmise ja finantsjuhtimise kord“ § 31 lõikele 1 on reservfondi vahendid planeeritud ettenägematute väljaminekute tegemiseks. Sama määruse § 5 lg 1 kohaselt on reservfond kuni 1% kavandatud põhitegevuse kulude mahust. Reservfondi suurus 500 000 eurot.

Toetustena on eelarves eelkõige liikmemaksud (täpsemalt seletuskirja 3. osas linnakantselei ja avalike suhete osakonna eelarves).

Alljärgnevas tabelis on esitatud kulud tegevusalade lõikes. Sealt on näha ülalkirjeldatud reservfondi kavandamine üldvalitsemise tegevusalas, kuid täitmine vastavalt tegelikele kuludele. Üldiste personaliteenuste eelarve koosneb õppelaenu tasumise kompenseerimise kuludest (ka siin on eelarve üldvalitsemise tegevusalas, täitmine vastavalt tegelikele kuludele). Mõlemast täpsemalt rahandusosakonna eelarves seletuskirja punktis 3.11. Volikogu tegevusala vastab otseselt volikogu kantselei kuludele (vt seletuskirja 3. osas punkt 3.1). Linnavalitsuse tegevusala vastab linnakantselei ning linnavalitsuse osakondade põhitegevusele. Ühistegevuse alla on planeeritud sellised kulud, mis on otseselt seotud linnavalitsuse esindamisega (täpsemalt seletuskirja punktides 3.2 Linnakantselei ja 3.4 Avalike suhete osakond) või kogu linnavalitsust puudutavate tegevustega (nt töötervishoid, koolitused). Võla teenindamise koosseisus on linna laenukohustustelt tasutavad intressid ning laenudega seonduvad korralduskulud (täpsemalt rahandusosakonna eelarves seletuskirja punktis 3.11).

Üldiste valitsussektori teenuste valdkonna kulud tegevusalati

Tegevusala	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
Kokku	10 007 399	12 521 292	14 273 402	14,0
Põhitegevuse kulud	9 148 878	11 324 903	12 267 002	8,3
volikogu	319 423	356 142	412 000	15,7
linnavalitsus	7 955 193	9 322 412	9 815 698	5,3
reservfond	0	500 000	500 000	0,0
muud teenused	68 986	374 751	348 910	-6,9
ühistegevus	805 276	753 310	1 181 434	56,8
üldised personaliteenused	0	18 288	8 960	-51,0
Investeermistegevuse kulud	858 521	1 196 389	2 006 400	67,7
linnavalitsus	337 866	418 488	1 146 400	173,9
võla teenindamine	520 655	777 901	860 000	10,6

Osakondade lõikes on kulud esitatud alljärgnevas tabelis. Täpsem ülevaade vahendite kasutajate lõikes asub eelarve seletuskirja 3. osas.

Üldiste valitsussektori teenuste valdkonna kulud osakonniti (vahendite kasutajate lõikes)

Struktuuriüksus	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
Kokku	10 007 399	12 521 292	14 273 402	14,0
Põhitegevuse kulud	9 148 878	11 324 903	12 267 002	8,3
Linnavolikogu kantselei	319 423	356 142	412 000	15,7
Linnakantselei	2 694 540	3 232 588	3 447 135	6,6
Arhitektuuri ja ehituse osakond	421 388	502 683	504 362	0,3
Avalike suhete osakond	591 004	668 593	659 800	-1,3
Ettevõtluse osakond	238 883	188 564	185 698	-1,5

Struktuuriüksus	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
Haridusosakond	284 652	309 228	337 241	9,1
Kultuuriosakond	268 119	280 393	313 520	11,8
Linnamajanduse osakond	657 983	862 553	874 396	1,4
Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	504 268	663 992	650 938	-2,0
Linnavarade osakond	852 300	1 123 781	1 213 188	8,0
Rahandusosakond	1 042 642	1 696 319	2 187 428	29,0
Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	1 273 676	1 440 067	1 481 296	2,9
Investeeringustegevuse kulud	858 521	1 196 389	2 006 400	67,7
Linnakantselei	323 922	321 732	546 400	69,8
Haridusosakond	98 835	91 864	0	-100,0
Linnamajanduse osakond	11700	23 000	0	-100,0
Linnavarade osakond	2 244	73 756	600 000	713,5
Rahandusosakond	421 819	686 037	860 000	25,4

Rahandusosakonna eelarvesse on kavandatud reservfond, vahendid linnavalitsuse töötajate palkade korrigeerimiseks ning õppelaenu kustutamise vahendid, mis aasta jooksul osakondade lõikes kulusse jaotatakse.

Investeeringustegevuse kulud on objektiti toodud määruse lisas 4. 77% finantskuludest moodustavad linna laenukohustiste intressid. Laenude põhiosa muutused kuuluvad finantseeringustegevuse eelarvesse ja on esitatud määruse lisas 5 ning seletuskirja 4. osas. Võlakirjade ja pangalaenude intressimaksud on rahandusosakonna eelarves. Riigi Kinnisvara AS-iga sõlmitud lepingud lõppevad 2018. a. Linnakantselei eelarves on IT vahendite soetamine, sh IT tarkvara arendused. Linnavarade osakonna eelarves on kavandatud IT teenistuse ruumide (Raekoja plats 14) rekonstrueerimistöödeks.

2.2. AVALIK KORD

Eelarves on lähtutud arengukavalistest ülesannetest:

- elanike teadlikkuse tõstmine kuritegevuse riskidest ja võimalustest ohtude vältimiseks ja ennetamiseks koostöös vabatahtlaste, politsei ja päästeametiga;
- Tartu linna kriisireguleerimise plaani koostamine ja iga-aastane täiendamine;
- kriisireguleerimise plaani alusel elanike teavitamine võimalikest ohtudest.

Linn toetab jätkuvalt mittetulundusühenduste aktiivsust linnakodanike eneseabi korraldamisel ning abipolitseinike rakendamist patrullteenistuses, mis aitab kaasa linna turvalisuse suurendamisele. Linna finantseerimiseelarvest suunatakse linna avaliku korra ja julgeoleku tagamiseks 602 099 eurot kolme struktuuriüksuse kaudu.

Avaliku korra kulud raha kasutajate lõikes 2017-2019

Struktuuriüksus	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
AVALIKU KORRA kulud kokku	574 404	574 596	602 099	4,8
Põhitegevuse kulud	562 404	574 596	602 099	4,8
Linnakantselei	484 397	490 936	511 139	4,1
Linnamajanduse osakond	36 547	39 600	43 900	10,9
Rahandusosakond	41 460	44 060	47 060	6,8
Investeeringutegevuse kulud	12 000	0	0	x
Rahandusosakond				

Linna eelarves on vahendid kavandatud finantseerimiseelarvest **põhitegevuse kuludena**.

Avaliku korra kulud tegevusalade lõikes 2017-2019

Tegevusala	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
AVALIKU KORRA kulud kokku	574 404	574 596	602 099	4,8
Põhitegevuse kulud	562 404	574 596	602 099	4,8
politsei	30 400	33 000	36 000	9,1
muu avalik kord ja julgeolek	532 004	541 596	566 099	4,5
Investeeringutegevuse kulud - politsei	12 000	0	0	x

28 000 eurot Politsei- ja Piirivalveameti Lõuna Prefektuurile Tartu linnas avaliku korra kaitsel töötavate abipolitseinike väljaõppe ja eriettevalmistuse korraldamiseks ja tegevuse varustamiseks, linna paigaldatud videovalve hoolduseks ja kaameravalve laiendamiseks;

8 000 eurot MTÜ-le Tartumaa Abipolitseinikud tegevuse motiveerimiseks. Alates 1.01.2019. a ei tasustata PPA poolt abipolitseinikke patrullimise eest;

511 139 eurot linnakantseleile menetlusteenistuse ülalpidamiskuludeks. Menetlusteenistuses on kokku 23 ametikohta, millest oli 2018. a 4 ja 2019. a eeldatavalt 3 vakantset ametikohta, millele pole tööjõukulu arvestatud. Menetlusteenistuse ametnikud täidavad enam kui 20 erineva seaduse alusel linnavalitsuse kui väärtegade kohtuvälise menetleja ülesandeid. Lisaks teostavad menetlusteenistuse ametnikud Tartu linnas liiklus- ja parkimisjärelvalvet;

43 900 eurot linnamajanduse osakonnale Rüütli, Küüni tn ja Raekoja platsil mehitatud valve korraldamiseks ning ohuolukordadeks ettevalmistuse kuludeks. Eelarve kasvab seoses kohustusega korraldada üle kahe aasta (2018. a ei korraldatud) erinevate

partneritega üks väliõppus. Eelarves on ka antav tegevustoetus 10 000 eurot Tartu Priitahlike Pritsumeeste Seltsile nende kasutuses oleva tehnika hoolduseks; 11 060 eurot MTÜ-le Naabusvalve Keskus kogukonna turvalisuse tagamise toetuseks eelmiste aastatega samas mahus.

Avaliku korra kulud kululiikide lõikes 2019

Struktuuriüksused	2019 kokku	tööjõu- kulud	majandamis- ja muud tege- vuskulud	muud kulud	antavad toetused
AVALIKU KORRA kulud kokku	602 099	423 343	117 696	4 000	57 060
Linnakantselei	511 139	423 343	83 796	4 000	0
Linnamajanduse osakond	43 900	0	33 900	0	10 000
Rahandusosakond	47 060	0	0	0	47060

2.3. MAJANDUS

Majanduse valdkonna prioriteedid on elukeskkonna atraktiivsuse suurendamine, sh elujõulise kesklinna kavandamine. Prioriteetideks on ettevõtlusaktiivsuse tõstmine, kõrgema lisandväärtusega tootmise arendamine, ettevõtjate ja teadlaste koostöö, loomeettevõtlus, taristu arendamine ja taastuvenergia kasutusprintsipiide väljatöötamine ja rakendamine nii elumajanduses kui transpordisektoris.

Ettevõtluslinna strateegiliste eesmärkide saavutamisel on oluline roll Tartus tegutsevate ettevõtluse tugistruktuuridel ja ülikoolidel. Toetatakse SA Tartu Teaduspargi, SA Tartu Ärinõuandla, Tartu Biotehnoloogia Pargi, SA Tartu Loomemajanduskeskus ja MTÜ sTARTUp Day tegevust. Kasvavad kulud Tartu linna turundamiseks – toetatakse SA Tartumaa Turism tegevust ning Tartu lennujaama regulaarliinide teenindamist ja lennuühenduste avardamist.

Majanduse valdkonna kuludeks on linna eelarves ette nähtud kokku 31 709 221 eurot, sh põhitegevuse kuludeks 15 234 725 eurot ja investeerimistegevuse kuludeks 16 474 496 eurot.

Majanduse valdkonna kulud raha kasutajate lõikes

Struktuuriüksus	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
MAJANDUSE kulud kokku	27 471 908	31 543 328	31 709 221	0,5
Põhitegevuse kulud	12 608 579	14 726 614	15 234 725	3,5
Linnakantselei	173 760	437 813	376 000	-14,1
Arhitektuuri ja ehituse osakond	135 774	249 919	166 204	-33,5
Avalike suhete osakond	30 750	51 000	55 000	7,8
Ettevõtluse osakond	901 755	1 075 015	1 099 166	2,2
Linnamajanduse osakond	9 978 446	10 840 869	11 509 959	6,2
Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	243 140	585 872	638 000	8,9
Linnavarade osakond	1 144 954	1 486 126	1 390 396	-6,4
Investeerimistegevuse kulud	14 863 329	16 816 714	16 474 496	-2,0
Linnakantselei	80 892	4 070 000	3 159 500	-22,4
Arhitektuuri ja ehituse osakond	0	0	0	x
Avalike suhete osakond	0	0	0	x
Ettevõtluse osakond	95 000	96 125	155 825	62,1
Linnamajanduse osakond	14 609 117	11 830 223	10 911 171	-7,8
Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	1 000	215 000	2 150 000	900,0
Linnavarade osakond	77 319	605 366	148 000	-75,6

Kulude täpsemad selgitused on esitatud määruse seletuskirja 3. osas eelolevas tabelis näidatud osakondade lõikes.

Majanduse valdkonna kulud tegevusalade lõikes 2017-2019

Tegevusala	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
MAJANDUSE kulud kokku	27 471 685	31 543 328	31 709 221	0,5
Põhitegevuse kulud	12 608 356	14 726 614	15 234 725	3,5
maakorraldus	62 457	300 872	164 000	-45,5
linna teed ja tänavad kokku	2 661 905	2 764 154	2 553 299	-7,6
<i>sh linna teede ja tänavate korrashoid</i>	<i>2 506 925</i>	<i>1 948 227</i>	<i>1 705 840</i>	<i>-12,4</i>
<i>liikluskorraldus</i>	<i>154 980</i>	<i>815 927</i>	<i>847 459</i>	<i>3,9</i>
ühistranspordi korraldus	7 316 318	8 076 715	8 956 660	10,9
õhutransport	31 956	300 000	300 000	0,0
turism	279 044	336 000	340 000	1,2
üldmajanduslikud arendusprojektid kokku	1 021 039	1 342 991	1 444 382	7,5
<i>sh üldmajanduslikud arendusprojektid</i>	<i>758 672</i>	<i>921 615</i>	<i>883 016</i>	<i>-4,2</i>
<i>territoriaalne planeerimine</i>	<i>180 683</i>	<i>285 000</i>	<i>474 000</i>	<i>66,3</i>
<i>arhitektuur</i>	<i>81 684</i>	<i>136 376</i>	<i>87 366</i>	<i>-35,9</i>
muu majandus kokku	1 235 637	1 605 882	1 476 384	-8,1
<i>sh linnavara hooldus</i>	<i>1 108 482</i>	<i>1 423 526</i>	<i>1 321 546</i>	<i>-7,2</i>
<i>linnakujundus</i>	<i>54 090</i>	<i>113 543</i>	<i>78 838</i>	<i>-30,6</i>
<i>linnakujunduslike projektide juhtimine</i>	<i>73 065</i>	<i>68 813</i>	<i>76 000</i>	<i>10,4</i>
Investeeringute kulud	14 863 329	16 816 714	16 474 496	-2,0
maakorraldus	1 000	215 000	2 150 000	900,0
linna teed ja tänavad kokku	14 609 117	9 001 500	9 022 000	0,2
ühistranspordi korraldus	0	20 000	1 798 171	8 890,9
veetransport	0	0	41 000	x
üldmajanduslikud arendusprojektid	95 000	96 125	155 825	62,1
muu majandus kokku	158 212	7 484 089	3 307 500	-55,8
<i>sh linnavara hooldus</i>	<i>158 212</i>	<i>605 366</i>	<i>148 000</i>	<i>-75,6</i>
<i>linnaosade kujundamise projekt</i>	<i>0</i>	<i>6 878 723</i>	<i>3 159 500</i>	<i>-54,1</i>

Võrreldes 2018. a täpsustatud eelarvega on majanduse kulud kasvanud 165 893 eurot, sh on põhitegevuskulud kasvanud 508 111 eurot ja investeeringud vähenenud 342 218 eurot.

Olulisemad muutused investeeringutes on:

- 1 935 000 eurot kavandatakse enam vahendeid linna arenguks vajaliku maa ostuks, et täita Tartu Linnavolikogu 24.05.2018 otsuse nr 63 alusel linnavalitsuse ja Maanteeameti vahel sõlmitud kokkulepet Tartu läänepoolse ümbersõidu II ehitusala arendamiseks;
- 1 085 500 eurot linnamajanduse osakonna rattarendisüsteemi eelarve mahu vähenemine;
- 1 002 000 eurot jalgratta- ja jalgteede rekonstrueerimise mahu suurenemine;
- 910 500 eurot linnakantslei projekti SmartEnCity mahu vähenemine;
- 813 900 eurot teede ja tänavate restaureerimise mahu vähenemine;
- 371 296 eurot ei ole kavandatud monumentide rajamist.

Põhitegevuskuludes on suuremad muutused:

- 429 000 eurot uue linnaasutuse – ühistranspordi keskuse – loomine, mis hakkab tegelema ka rattaringluse opereerimisega. Eelarvesse on kavandatud ca 429 000 eurot, mil-

	lest suunatakse 158 180 eurot asutuse juhi, kahe töötaja (üle toodud osakonna koosseisust), kahe töölise ja ühe klienditeenindaja tööjõukuludeks ja 270 820 eurot muudes majanduskuludes asutuse alustamise ja rattaringluse opereerimise kuludeks;
420 000 eurot	kasvavad ühistranspordi veeteenused seoses uue vedajaga (leping 10 aastaks al 01.07.2019), bussiliinivõrgu muutmisega, veomahu suurendamisega;
189 000 eurot	kasvab territoriaalse planeerimise eelarve seoses haldusterritoriaalse muutmisega: <ul style="list-style-type: none"> • haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu algatab moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse üldplaneeringu ühe aasta jooksul kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast alates ning kehtestab üldplaneeringu kolme aasta jooksul selle algatamisest arvates; • linna teedevõrgu vajalike alade määramine, liiklusskeemi täpsustamine; • maaparandus süsteemide kaardistamine ja sademeveesüsteemi põhiskeemi koostamine ning täpsustamine; • ühiskanaliseerimisega perspektiivselt ühendatavate alade kaardi koostamine koos reovee immutuse lubatavate alade ja põhimõtete määramisega.
-242 387 eurot	on vähenenud kulud asfalt- ja kruusakattega tänavate remonttöödeks;
-136 872 eurot	on vähenenud maakorralduslikud kulud: 2018. a kulude suurem maht oli seotud Tähtvere Vallavolikogu poolt taotletud tealuste maade vormistamisega Tartu linna munitsipaalomandisse ja Tartu linna kõrgusvõrgu töödega ning ühekordse kuluna arhiivi toimikute digitaliseerimiseks;
-101 980 eurot	haldushoonetele kavandatakse vähem jooksevremonti.

Majanduse valdkonna kulud tegevusalade ja eelarvete lõikes

Tegevusala / eelarve liik	2019 kokku	Finantseerimise eelarve	Majandamise eelarve	sh	
				omatulude eelarve	sihtfinantseerimise eelarve
MAJANDUSE kulud kokku	31 709 221	24 423 361	7 285 860	19 000	7 266 860
Põhitegevuse kulud	15 234 725	14 219 536	1 015 189	19 000	996 189
maakorraldus	164 000	163 000	1 000	1 000	0
linna teed ja tänavad kokku, sh	2 553 299	2 481 747	71 552	0	71 552
linna teede ja tänavate korrashoid	1 705 840	1 705 840	0	0	0
liikluskorraldus	847 459	775 907	71 552	0	71 552
ühistranspordi korraldus	8 956 660	8 644 737	311 923	0	311 923
õhustransport	300 000	300 000	0	0	0
turism	340 000	340 000	0	0	0
üldmajanduslikud arendusprojektid kokku, sh	1 444 382	1 193 668	250 714	18 000	232 714
üldmajanduslikud arendusprojektid	883 016	688 302	194 714	18 000	176 714
territoriaalne planeerimine	474 000	418 000	56 000	0	56 000
arhitektuur	87 366	87 366	0	0	0
muu majandus kokku, sh	1 476 384	1 096 384	380 000	0	380 000
linnavara hooldus	1 321 546	1 017 546	304 000	0	304 000
linnakujundus	78 838	78 838	0	0	0
linnaosade kujundamise projektid	76 000	0	76 000	0	76 000

Tegevusala / eelarve liik	2019 kokku	Finant- seerimise eelarve	Majandamis- eelarve	sh	
				omatulude eelarve	sihtfinant- seerimise eelarve
Investeeringustegevuse kulud	16 474 496	10 203 825	6 270 671	0	6 270 671
maakorraldus	2 150 000	2 150 000	0	0	0
linna teed ja tänavad	9 022 000	7 374 000	1 648 000	0	1 648 000
ühistranspordi korraldus	1 798 171	335 000	1 463 171	0	1 463 171
veetransport	41 000	41 000	0	0	0
üldmajanduslikud arendusprojek- tid	155 825	155 825	0	0	0
muu majandus kokku, sh	3 307 500	148 000	3 159 500	0	3 159 500
<i>linnavara hooldus</i>	<i>125 000</i>	<i>125 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>linnakujundus</i>	<i>23 000</i>	<i>23 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>linnaosade kujundamise projektid</i>	<i>3 159 500</i>	<i>0</i>	<i>3 159 500</i>	<i>0</i>	<i>3 159 500</i>

Majanduse valdkonna kulusid rahastatakse 77% (2018. a 68%) ulatuses finantseerimiseelarvest ja 23% ulatuses majandamiseelarvest.

Suurim sihtotstarbeline tulu-kulu (3 235 500 eurot) 2019. a majanduse valdkonna eelarves on kavandatud linnakantselei Nutika linnaosa (SmartEnCity) projektile. Lisaks on rahastuse saanud ja/või on üleminevad 12 projekti kokkummas 3 727 360 eurot :

- 3 494 646 eurot 5 linnamajanduse osakonna projekti;
- 141 864 eurot 5 ettevõtluse osakonna projekti;
- 56 000 eurot 1 linnaplaneerimise ja maakorralduse projekt;
- 34 850 eurot 1 linnavarade osakonna projekt.

Täpsemalt projektidest peatükis 2.10 Välisprojektid ja seletuskirja osas 3 vahendite kasutajate lõikes. Lisaks sihtotstarbelistele toetustele on majandamiseelarvesse sihtotstarbelise tulu ja kuluna kavandatud 304 000 eurot linna mitteiluruumide rendipindade kommunaalteenuste vahendamise. Majandustegevusest laekub eelarvesse kokku 19 000 eurot ettevõtjatele korraldatud kursuste osavõtutasuna ja maade erastamise toimingutelt.

Kaasrahastusega investeeringuid on kavandatud eelarvesse kuuete objektile:

- linnapiirkondade jätkusuutliku arengu programmi raames EASilt kokku 3 070 171 eurot Ihaste, Vaksali ja Tartu-Rahinge-Ilmatsalu kergliiklusteede ehituse rahastamiseks ja rattarendisüsteemi arendamiseks;
- Euroopa Komisjonilt Horizon 2020 programmi raames (Nutika linnaosa projekt) rattaringluse arendamiseks (659 500 eurot) ning korterelamute renoveerimiseks (2 500 000 eurot);
- Innovatsiooni toetavate hangete toetusena EASilt projekti „Nutikas ülekäigurada“ raames 41 000 eurot nutika ülekäiguraja tehnoloogilise lahenduse hankimiseks.

Majanduse valdkonna kululiikide lõikes

Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
MAJANDUSE kulud kokku	27 471 908	31 543 328	31 709 221	0,5
Põhitegevuse kulud	12 608 579	14 726 614	15 234 725	3,5
tööjõukulud	321 332	352 183	488 251	38,6
majandamiskulud	10 950 097	12 782 693	13 546 144	6,0
muud tegevuskulud	2 098	10 200	10 000	-2,0
antavad toetused	785 090	1 220 032	1 190 330	-2,4
investeeringuskulud	549 962	361 506	0	-100,0

Investeeringustegevuse kulud	14 863 329	16 816 714	16 474 496	-2,0
põhivara soetus	14 722 330	13 274 669	16 368 671	23,3
antavad toetused põhivara soetuseks	109 400	3 496 125	155 825	-95,5
mitmesugused mittekapitalizeeritavad investeeringuskulud	31 599	45 920	0	-100,0

Majanduse valdkonna tegevuskuludest moodustavad majandamiskulud 88,9%, sellest bussiveoteenuse ost 57,1% ehk 7 739 000 eurot. Tööjõukulud on seotud projektide juhtimisega ja tööde teostamisega töövõtulepingute alusel.

Investeeringustegevuse kulud

16 474 496 eurot

Majanduse investeeringud (vt objektiti määruse lisa 4) moodustavad linna investeeringutest 42,2% (2018. a 42,0%, 2017. a 66,7). Majanduse valdkonnas on aastaid järjekindlalt investeeritud kõige enam linna teede- ja tänavatevõrgu arendusse (vt seletuskirja ptk 3.8. Linnamajanduse osakond – 04 Majandus – 04510 Linna teed ja tänavad).

Tänavate ülekatete, pindamiste ja koostööprojektide (1 000 000 eurot) objektide osas tehakse valik vastavalt hangete pakkumiste tulemustele. Tänavate ülekatete ja pindamiste objektid täpsustuvad peale kevad-talvist perioodi. Objektide valikul lähtutakse tänava olulisusest linna liiklusskeemis ja kahjustuste suurusest ja valik tehakse peale tehnovõrkude rajamistega seotud projektdokumentatsioonide valmimist. Koostööprojektide objektide valiku aluseks on koos tehnovõrkude rajamistega saada lõpptulemusena terviklikult remonditud kattega tänavalõigud. Suurematest objektidest on planeeritud uuendada ülekatted Kalda teel ja Aardla tänaval.

2.4. KESKKONNAKAITSE

Arengukavast lähtudes on keskkonnakaitse seisukohalt olulised keskkonnateadlikkuse edendamine, energiasäästlike linnaplaneerimise meetodite rakendamine ja avalike hangete keskkonnapäraseks arvestamise kriteeriumide väljatöötamine. Jätkuvalt on prioriteediks jäätmemajanduse efektiivne korraldamine ning vee- ja kanalisatsioonisüsteemi arendused.

Oma tegevuses järgitakse säästva arengu ja keskkonnanahoiu põhimõtteid, milleks on jäätmete tekke vältimine ja vähendamine, jäätmete sortimine, energia, vee ja paberi kokkuhoid, keskkonnasäästlike lahenduste eelistamine hangetes, keskkonnasõbralikud liikumisharjumused ning muud keskkonda säästvad lahendused.

Keskkonnakaitse kulud on linna eelarves kavandatud linnamajanduse osakonnale kokku 6 649 628 eurot, sh põhitegevuse kuludeks 6 504 628 eurot ja investeerimistegevuse kuludeks 145 000 eurot. Täpsemalt on eelarve lahti kirjutatud seletuskirja 3. osas linnamajanduse osakonna keskkonnakaitse valdkonna kirjelduses.

Keskkonnakaitse kulud tegevusalade lõikes

Tegevusala	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
Keskkonnakaitse kulud kokku	6 753 871	7 016 173	6 649 628	-5,2
Põhitegevuse kulud	5 577 914	6 394 173	6 504 628	1,7
jäätmekäitlus kokku	536 570	428 875	548 960	28,0
<i>sh prügivedu</i>	310 738	164 300	155 200	-5,5
<i>jäätmekäitlus</i>	225 832	264 575	393 760	48,8
avalike alade puhastus	3 716 969	4 307 745	4 399 300	2,1
heitveekäitlus	134 560	134 560	134 560	0,0
haljastus	1 136 429	1 319 520	1 326 100	0,5
muu keskkonnakaitse	53 386	203 473	95 708	-53,0
Investeerimistegevuse kulud	1 175 957	622 000	145 000	-76,7
jäätmekäitlus	28 310	0	0	x
heitveekäitlus	75 600	12 000	15 000	25,0
haljastus	1 072 047	610 000	130 000	-78,7
muu keskkonnakaitse	0	0	0	x

Võrreldes 2018. a eelarvega on kulude vähenemine kokku 366 545 eurot, sh investeerimiskulud vähenevad 477 000 eurot. Põhitegevuskulud kasvavad 110 455 eurot, mille olulisemateks põhjusteks on Turu 49 jäätmejaama haldamise ületulek linnamajanduse osakonnale ja jäätmejaamadesse viidavate jäätmekoguste suurenemine (kasv 88 900 eurot) ning linnatänavate hooldustööde kallinemine hinnaindeksi muutusest tulenevalt (55 700 eurot). Vähem (vt muu keskkonnakaitse kuludes) on kavandatud osalemisi välisprojektides.

Keskkonnakaitse investeerimisobjektid on:

- 30 000 eurot Sanatooriumi parkmetsa Riia 167a spordiväljaku renoveerimine (projekt, täiendused lastealale, amortiseerunud välitreeningvahendite väljavahetamine, järelevalve);
- 30 000 eurot Sõbra tn mänguväljaku rekonstrueerimine;
- 30 000 eurot Annelinna koerte jalutusväljaku rajamise II etapp;
- 20 000 eurot olemasolevate mänguväljakute amortiseerunud elementide väljavahetamine;
- 20 000 eurot Toomemäe professorite nõlva kaldtee projekteerimine;
- 15 000 eurot toetus hüdrantide rajamiseks.

Keskkonnakaitse kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 6 637 929 eurot e 99,8% valdkonna kuludest ja majandamiseelarvest 11 699 eurot.

Keskkonnakaitse kulud tegevusalade ja eelarvete lõikes

Tegevusalad	2019 kokku	Finantseerimis- eelarve	Majandamis- eelarve
Kulud kokku	6 649 628	6 637 929	11 699
Põhitegevuse kulud kokku	6 504 628	6 492 929	11 699
prügivedu	155 200	155 200	0
jäätmekäitlus	393 760	393 760	0
avalike alade puhastus	4 399 300	4 399 300	0
heitveekäitlus	134 560	134 560	0
haljastus	1 326 100	1 326 100	0
muu keskkonnakaitse	95 708	84 009	11 699
Investeermistegevuse kulud kokku	145 000	145 000	0
heitveekäitlus	15 000	15 000	0
haljastus	130 000	130 000	0

2019. a majandamiseelarvesse on kavandatud kulud KIKilt sihtotstarbeliselt õhukvaliteedi parandamise tegevuskava koostamiseks saadava toetuse arvel. Kaheaastane projekt, mille kogumaksumus on 46 686 eurot, lõpeb 31.05.2019. a.

Keskkonnakaitse kulud kululiikide lõikes

Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
Keskkonnakaitse kulud kokku	6 753 871	7 016 173	6 649 628	-5,2
Põhitegevuse kulud	5 577 914	6 394 173	6 504 628	1,7
tööjõukulud	10 362	3 121	509	-83,7
majandamiskulud	5 346 679	6 231 174	6 400 319	2,7
muud kulud	0	1 000	1 000	0,0
investeermiskulud	69 522	16 100	0	-100,0
antavad toetused	151 351	142 778	102 800	-28,0
Investeermistegevuse kulud	1 175 957	622 000	145 000	-76,7
põhivara soetus	1 160 707	610 000	130 000	-78,7
põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	15 250	12 000	15 000	25,0

Linna keskkonnakaitse põhitegevuskuludest moodustavad majandamiskulud 98,4% (2018. a 97,4%), millest omakorda tänavate puhastus 4 373 200 eurot e 68,3%.

2.5. ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS

Säästva elumajanduse ja energiatõhususe põhimõtete rakendamisel lähtutakse riiklikest arengudokumentidest tulenevatest eesmärkidest ja kohalikule omavalitsusele pandud ülesannetest. Elamu- ja kommunaalmajanduse kuludeks on linna eelarvesse kavandatud 5 425 024 eurot, sh põhitegevuse kuludeks 2 931 384 eurot ja investeerimistegevuse kuludeks 2 493 640 eurot.

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulud raha kasutajate lõikes

Struktuuriüksus	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
ELAMU- ja KOMMUNAALMAJANDUSE kulud kokku	3 053 670	5 020 983	5 425 024	8,0
Põhitegevuse kulud	2 286 716	2 871 648	2 931 384	2,1
Linnamajanduse osakond	1 703 829	2 284 148	2 341 084	2,5
Linnavarade osakond	581 137	587 500	590 300	0,5
Sotsiaalabi osakond	1 750	0	0	x
Investeerimistegevuse kulud	766 954	2 149 335	2 493 640	16,0
Linnamajanduse osakond	643 030	557 705	621 640	11,5
Linnavarade osakond	123 924	1 591 630	1 872 000	17,6

Kulude täpsemad selgitused on esitatud määruse seletuskirja kolmandas osas eelolevas tabelis näidatud osakondade lõikes.

Investeerimiskulude tõus on seotud Rahu 8 rekonstrueerimisega KredEx-i toetusel – eelarve 2018. a 700 000 eurot, 2019. a 1 492 000 eurot.

Põhitegevuskulude osas on võrreldes 2018. a eelarvega kasv 59 736 eurot põhiliselt tänavavalgustuse jooksevremondi arvel, sest põhitegevuskuludesse on lülitatud paljud seni investeerimiskulude all näidatud kulud, mis oma olemuselt ja maksumuselt ei kuulu põhivarana arvelevõtmisele, nt ohtlike mastide vahetus, pimedate tänavalõikude valgustamine (Peedu ja Kraavi tn). Kalmistu eelarves on kindlustatud töötajatele 5% palgatõus ning suurendatud surnuaedade hoolduskulusid.

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulud tegevusalade lõikes

Tegevusala	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
ELAMU- ja KOMMUNAALMAJANDUSE kulud kokku	3 053 670	5 020 983	5 425 024	8,0
Põhitegevuse kulud	2 286 716	2 871 648	2 931 384	2,1
elamumajanduse arendamine	581 137	587 500	590 300	0,5
veevarustus	0	48 651	5 000	-89,7
tänavavalgustus	1 051 068	1 489 997	1 521 230	2,1
muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus kokku	654 511	745 500	814 854	9,3
sh kalmistud	428 827	476 100	543 454	14,1
hulkuvate loomadega seotud kulud	223 934	239 000	239 000	0,0
omasteta isikute matmine	1 750	0	0	x
muu elamu- ja kommunaalmajandus	0	30 400	32 400	6,6

Tegevusala	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
Investeeringustegevuse kulud	766 954	2 149 335	2 493 640	16,0
elamumajanduse arendamine	123 924	1 591 630	1 842 000	15,7
veevarustus	0	103 305	0	-100,0
tänavavalgustus	552 555	365 000	554 500	51,9
muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus kokku	90 475	89 400	97 140	8,7
<i>sh kalmistud</i>	<i>90 475</i>	<i>89 400</i>	<i>67 140</i>	<i>-24,9</i>
<i>hulkuvate loomadega seotud kulud</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>30 000</i>	<i>x</i>

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 4 475 024 eurot e 82,4% (2018. a plaanis 90,7%) ja majandamiseelarvest 950 000 eurot, sh 400 000 eurot on tulud üürikuhelt (eelmine aastate tasemel) ja 550 000 eurot on sihtotstarbeline investeeringutoetus SA-lt KredEx korterelamute rekonstrueerimise meetmest.

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulud tegevusalade ja eelarvete lõikes

Tegevusalad / eelarve liigid	2019 kokku	Finantseerimis- eelarve	Majandamis- eelarve
ELAMU- ja KOMMUNAALMAJANDUSE kulud kokku	5 425 024	4 475 024	950 000
Põhitegevuse kulud	2 931 384	2 531 384	400 000
elamumajanduse arendamine	590 300	190 300	400 000
veevarustus	5 000	5 000	0
tänavavalgustus	1 521 230	1 521 230	0
muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus - kalmistud	814 854	814 854	0
<i>sh kalmistud</i>	<i>543 454</i>	<i>543 454</i>	<i>0</i>
<i>hulkuvate loomadega seotud kulud</i>	<i>239 000</i>	<i>239 000</i>	<i>0</i>
<i>muu elamu- ja kommunaalmajandus</i>	<i>32 400</i>	<i>32 400</i>	<i>0</i>
Investeeringustegevuse kulud	2 493 640	1 943 640	550 000
elamumajanduse arendamine	1 842 000	1 292 000	550 000
tänavavalgustus	554 500	554 500	0
muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	97 140	97 140	0

Elamu- ja kommunaalmajanduse kululiikide lõikes

Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
ELAMU- ja KOMMUNAALMAJANDUSE kulud kokku	3 053 670	5 020 983	5 425 024	8,0
Põhitegevuse kulud	2 286 716	2 871 648	2 931 384	2,1
tööjõukulud	259 619	284 370	303 892	6,9
majandamiskulud	1 986 261	2 517 698	2 612 152	3,8
muud tegevuskulud	8 160	4 800	3 000	-37,5
antavad toetused	32 676	64 780	12 340	-81,0

Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
Investeeringustegevuse kulud	766 954	2 149 335	2 493 640	16,0
põhivara soetus	661 812	1 946 225	2 493 640	28,1
põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	0	65 680	0	-100,0
mittekapitalizeeritavad remondi-, lammutus-, restaureerimiskulud	105 142	137 430	0	-100,0

Põhitegevuskuludest moodustavad majandamiskulud 89,1%, millest linna tänavate ja haljastute valgustuse elekter 786 300 eurot e 30,1%.

Investeeringustegevuse kulud 2 493 640 eurot on kavandatud järgmistele objektidele:

- 1 492 000 eurot linna elamute rekonstrueerimine ja projekteerimine KredExi toetusega (Rahu 8);
- 150 000 eurot linnale kuuluvate korterite remont;
- 125 000 eurot linnale kuuluvate elamute remont;
- 100 000 eurot Riia tn tänavavalgustuse uuendamine (Riia 13 - Kastani);
- 82 500 eurot Toomkiriku valgustamine;
- 75 000 eurot SmartEnCity osalus korteriühistute hoonete rekonstrueerimisel;
- 75 000 eurot Emajõe kaldapealse promenaadi valgustuse rekonstrueerimine Vabaduse tn poolsel kaldal;
- 51 440 eurot Asutus Kalmistu hoonete renoveerimine;
- 45 000 eurot Raekoja platsi fassaadi- ja püsivoolukilpide ümberehitus;
- 40 000 eurot amortiseerunud tänavavalgustusliinide renoveerimine, võrgu optimeerimine III etapp;
- 35 000 eurot Kuperjanovi, Pepleri ja Tiigi tn ülekäiguradade tänavavalgustuse ehitus;
- 32 000 eurot Puhkekodu tn valgustuse ümberehitamine;
- 30 000 eurot valgustuse rekonstrueerimine Tuglase tänaval ja tenniseväljaku kõrval asuval kergliiklusteel;
- 30 000 eurot Loomade varjupaiga kutsikate maja renoveerimine;
- 30 000 eurot tänavavalgustuse renoveerimiste projekteerimised;
- 27 000 eurot Rõhu kergliiklustee valgustamine;
- 20 000 eurot Veeriku piirkonna tänavavalgustus võrgu rekonstrueerimine;
- 20 000 eurot Põhjatamme pimedada tänavalõigu valgustamine;
- 18 000 eurot Turu 53 tn pikenduse tänavavalgustuse ehitus;
- 13 500 eurot Tuigo kalmistu leinamaja ja värava ehituse projekteerimine;
- 2 200 eurot Uspenski kabeli sisekujunduse projekteerimine ja renoveerimine.

2.6. TERVISHOID

Tervist edendavad tegevused on suunatud elanike tervislike valikute soodustamisele ja tervist väärtustava eluhoiaku kujundamisele läbi erinevate kaasavate meetmete. Tervishoiu valdkonna ülesanneteks on statsionaarse õendusabi ja koduõendusteenuse toetamine, integreeritud statsionaarse õendushooldusteenuse ja laste vältimatu abi teenuse arendamine ning teenuste mahu suurendamine ja kvaliteedi parandamine. 2019. a jätkub võrgustikutöö erinevate riigiasutuste ja mittetulundusühingutega sotsiaalprobleemide ennetamise ja lahendamise eesmärgil. Koostöös erinevate ühingutega rakendatakse ja toetatakse hoolekandevalaseid projekte. Samuti jätkatakse rahvusvahelist koostööd ja arendatakse koostööd teadusasutustega.

Linna eelarvest finantseeritakse tervishoiu korraldamist (põhitegevuse kulud) sotsiaal- ja tervishoiuosakonna kaudu summas 577 500 eurot, sh finantseerimiseelarvest 565 500 eurot ja saadavate toetuste arvel 12 000 eurot.

Võrreldes 2018. a eelarvega kasvab kulude maht tervishoiule 15,5%, sh kasvab finantseerimiseelarve 15,4%.

2019. a prioriteetsed valdkonnad on:

- eakate kukkumiste ennetustegevus ja sõltuvushaigetele isikutele teenuste arendamine koostöös erialaspetsialistidega – kasv avalikes tervishoiuteenustes;
- kõikide EMOsse ja ka teistesse osakondadesse Tartu linna sissekirjutusega kuni 19 aastaste laste ja noorte vältimatu abi esmavisiitide eest tasumine raviarvete alusel – kasv üldmeditsiiniteenustes;
- senise statsionaarse õendusabi kõrvale kavandatakse integreeritud hooldus-põetusteenuse ostu Tartu Ülikooli Kliinikumilt ja koostöö arendamist Räpina ja Elva haiglatega – kasv hooldusravi eelarves.

Tervishoiukulud finantseerimiseelarves tegevusalade lõikes

Tegevusala	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
TERVISHOIU põhitegevuse kulud kokku	342 292	489 991	565 500	15,4
meditsiinitooted (põetusvahendid kodustele voodihaigetele)	22 370	30 000	30 000	0,0
üldmeditsiiniteenused	57 297	87 630	80 000	-8,7
hooldusravi	220 481	331 000	390 000	17,8
avalikud tervishoiuteenused	41 144	41 361	65 500	58,4
muu tervishoid	1 000	0	0	x

2019. a majandamiseelarvesse on kavandatud sihtotstarbeline toetus 12 000 eurot Sotsiaalministeeriumilt projekti „Hoolduskoordinaatori mudeli piloteerimine“ teostamiseks. Projekt on suunatud lähedaste hoolduskoormuse vähendamisele ja pilootprojekt kestab 10.05.2018-21.08.2019. Osakonna koostööpartneriteks on Tartu linna perearstid, koduõendusteenuse osutajad, hooldekodud, päevakeskused.

2019. a kuludest (sh majandamiselarve) kasutatakse 83,6% (2018. a 81,5%) e 482 600 eurot majandamiskuludeks (meditsiiniteenuse ost ja muud meditsiini kulud, koolituskulud, ürituste korralduskulud), 14,5% (2018. a 16,5%) e 83 500 eurot antavateks toetusteks ning 11 400 eurot tööjõukuludeks (majandamiselarvest projekti juhtimisega seotud kulud).

Tervishoiukulud kululiikide lõikes 2017-2019

Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
Tervishoiu põhitegevuse kulud kokku	356 712	499 991	577 500	15,5
tööjõukulud	2 399	9 969	11 400	14,4
majandamiskulud	301 434	407 692	482 600	18,4
antavad toetused tegevuskuludeks	52 879	82 330	83 500	1,4

2.7. VABA AEG JA KULTUUR

Kultuuripealinn 2024

Kultuuri ja vaba aja valdkonnas on Tartu üheks eesmärgiks saada Euroopa Kultuuripealinnaks aastal 2024. Kultuuripealinna kandidatuuri põhiteema on „Ellujäämise kunstid“. Sellega tähistatakse loodushoidlikku kultuuri, mille keskmes on reaalne inimsuhtlus, kogukondade tugevus ja eluks vajalikud oskused. Otsus kultuuripealinnaks saamise kohta langetatakse 2019. a augustis. 2019. a eelarve panustab tegevustesse, et Tartu saaks kultuuripealinna tiitli.

Kultuuritööks ja loomeinimeste loominguks arendavate tingimuste loomine

2019. a toetatakse linna maineürituste korraldamist, SA Tartu Kultuurkapitali kaudu antakse välja poolaasta stipendiume isikute loominguks tegevuseks, Ado Vabbe nimelist kunstipreemiat, Gustav Suitsu nimelist luulepreemiat ja muusikavaldkonna preemiat. 2017. a lisandus Linnakirjaniku stipendium kultuuriväärtusega ilukirjanduse või publitsistikaga tegelevale füüsilisele isikule, kes elavdab Tartu kirjanduselu ja aitab kujundada Tartu linna mainet rahvusvaheliselt tuntud kirjandussõbraliku linnana.

Samuti tegeletakse hoonete seisukorra parandamisega, suunates vahendeid Tartu Kirjanike Liidule hoonetes vajalike renoveerimistööde teostamiseks. Lisaks on tööde nimekirjas Mänguasjamuuseumi fassaadi korrastamine ja hooldusremont muuseumi hoonetes, Laulupeomuuseumi püsinäituse uuendamine, ruumide hooldusremont ning Linnamuuseumi inventari uuendamine.

Kultuuri valdkonnas on kavandatud ca 6% tööjõukulude kasv, mis lähtub arengukavalisest eesmärgist võrdsustada kultuurivaldkonna spetsialistide palgatase sarnaste ametikohtadega riigisektoris ning ühtlustada linnavalitsuse institutsioonide vahel.

Tervisespordi arendamisel

- toetatakse SA Tähtvere Puhkepark kunstlumesüsteemi tootmise rajamisel ja elektrisüsteemi korraldamisel;
- toetatakse SA-d Tartu Sport Variku spordihoone haldamisel ja sisustamisel;
- renoveeritakse Tamme staadioni jalgpalliväljak;
- toetatakse Tartu Ülikoolil Ujula tn spordikompleksi juurdeehitust.

Kaasaegse tehnoloogia võimaluste laialdasem kasutamine

Linnaraamatukogus suunatakse vahendid tarkvaraarendustele, mis võimaldavad ühildada Tartu Linnaraamatukogu ja Ilmatsalu raamatukogu infosüsteemid. Noortekeskuses arendatakse ja testitakse külastajate NFC-põhise ehk kontaktivaba autentimise registreerimise süsteemi.

Tartlastele soodsamate võimaluste loomine kultuuriliseks isetegevuseks, tegev- ja tervisespordis osalemiseks – linn toetab sihtasutuste Tartu Sport ja Tähtvere Puhkepark aastaringset tegevust ning vastavalt toetuste arvestamise ja jaotamise kordadele toetatakse noorsootöö- ja kultuuriühinguid ning erahuvikoole.

Noortespordi arendamine – toetatakse noorsportlasi, kes käivad aktiivselt spordiklubis või eraspordikoolis treeningutel.

Perekesksete kultuuri väärtustavate harjumuste kujundamise toetamine – jätkatakse sihtasutuste Teaduskeskus AHHA, Teater Vanemuine ja Eesti Kontsert (Vanemuise Kontserdimaja) tegevuste toetamist; tegeletakse laulu- ja tantsupeoliikumise traditsiooni jätkumise tagamisega, sh rahvariiete soetamisega kultuuriühingutele ja üldhariduskoolidele. Rahingel toetatakse külaseltsi.

Vaba aja ja kultuuri kuludeks on linna eelarvesse kavandatud kokku 10 795 654 eurot, sh põhitegevuse kuludeks 9 429 845 eurot (87,3% valdkonna eelarvest) ja investeerimistegevuse kuludeks 1 365 809 eurot (12,7% valdkonna eelarvest).

Vaba aja ja kultuuri kulud raha kasutajate lõikes 2017-2019

Struktuuriüksus	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	muutus eurodes
VABA AJA ja KULTUURI kulud kokku	8 593 105	10 237 120	10 795 654	5,5	558 534
Põhitegevuse kulud	7 586 952	8 717 535	9 429 845	8,2	712 310
Linnakantselei	34 906	39 613	61 666	55,7	22 053
Arhitektuuri ja ehituse osakond	47 676	109 945	54 986	-50,0	-54 959
Avalike suhete osakond	6 420	0	0	x	0
Kultuuriosakond	7 140 009	8 178 356	8 935 693	9,3	757 337
Linnamajanduse osakond	1 600	1 460	0	-100,0	-1 460
Linnavarade osakond	25 986	26 196	25 000	-4,6	-1 196
Rahandusosakond	330 355	361 965	352 500	-2,6	-9 465
Investeermistegevuse kulud	1 006 153	1 519 585	1 365 809	-10,1	-153 776
Arhitektuuri ja ehituse osakond	24 023	70 000	60 000	-14,3	-10 000
Haridusosakond	20 225	0	0	x	0
Kultuuriosakond	289 896	501 145	447 709	-10,7	-53 436
Linnamajanduse osakond	24 293	50 658	1 100	-97,8	-49 558
Linnavarade osakond	547 716	742 602	757 000	1,9	14 398
Rahandusosakond	100 000	155 180	100 000	-35,6	-55 180

86,9% valdkonna kuludest on kultuuriosakonna eelarves.

Linnavalitsuse osakondade lõikes jagunevad kultuurivaldkonna kulud järgnevalt:

- *linnakantselei* – infotehnoloogia kulud kultuuriosakonna allasutustele. Kulude kasv on seotud uute arvutite rentimise ja viirustõrje tarkvaraga.
- *arhitektuuri ja ehituse osakond* – muinsuskaitse alased tööd ja antavad investeermistoetused;
- *kultuuriosakond* – noortesporti ja spordibaasidega seotud kulud, linna kultuuri- ja vabaaja asutused ja nende investeermistegevus, noorsootöö kulud, noorsoo-, spordi- ja kultuuriprojektide kulud, seltsitegevuse kulud, toetused täiskasvanute huvialasutustele ja huviharidust pakkuvatele linna sihtasutustele;
- *linnavarade osakond* – rajatava kultuurikeskuse uurimistöödeks, moderaatori teenusteks, investeeringud kultuuri- ja spordiasutustes, antavad investeermistoetused;
- *rahandusosakond* – toetused kõrgkoolide kultuurikuludeks (sh investeermistoetus), toetused sihtasutustele Teater Vanemuine, Eesti Kontserdi Vanemuise Kontserdimaja ja Teaduskeskus AHHA.

Vaba aja ja kultuuri kulude põhitegevuskuludesse on kavandatud Kultuuriministeeriumi toetusena raamatukogu eelarvesse teavikute soetamiseks 108 634 eurot ja riigi toetusfondist 144 635 eurot kultuuriosakonna kaudu antavateks toetusteks huvihariduse eesmärgil noortesportile. Muinsuskaitsemeti toetusena kavandatakse arhitektuuri ja ehituse osakonna eelarvesse 18 000 eurot kultuuri-väärtuste vanemspetsialisti tööjõukuludeks.

Vaba aja ja kultuuri kulud tegevusalade lõikes 2017-2019

Tegevusala	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
VABA AJA ja KULTUURI kulud kokku	8 593 105	10 237 120	10 795 654	5,5
Põhitegevuse kulud	7 586 952	8 717 535	9 429 845	8,2
<u>Vabaaja ja sporditeenused kokku</u>	<u>3 875 880</u>	<u>4 303 328</u>	<u>4 810 310</u>	<u>11,8</u>
Spordibaasid, noortesport kokku	1 954 711	2 119 996	2 242 729	5,8
<i>sh noortesport</i>	1 951 515	1 428 590	1 540 475	7,8
<i>spordibaasid</i>	3 196	691 406	702 254	1,6
puhkepargid	348 144	361 379	361 914	0,1
noorsootöö	103 338	70 550	70 550	0,0
vaba aja üritused, noorsoo-ja spordi- projektid	1 469 687	1 751 403	2 135 117	21,9
<u>Kultuuriteenused kokku</u>	<u>3 384 543</u>	<u>3 878 811</u>	<u>3 773 305</u>	<u>-2,7</u>
raamatukogud	1 833 649	2 025 165	2 110 493	4,2
rahvakultuur (Tiigi seltsimaja)	371 525	416 665	307 747	-26,1
muuseumid	949 073	1 115 648	1 108 751	-0,6
muinsuskaitse	103 876	174 833	109 814	-37,2
botaanikaaed	9 200	30 000	20 000	-33,3
teatrid	94 720	94 000	94 000	0,0
kontsertorganisatsioonid	22 500	22 500	22 500	0,0
Kirjastused	9 000	6 000	6 000	0,0
Religiooniteenused	11 200	0	0	x
Muu vabaaeg ja kultuur	306 329	529 396	840 230	58,7
Investeermistegevuse kulud	1 006 153	1 519 585	1 365 809	-10,1
<u>Vabaaja ja sporditeenused kokku</u>	<u>590 275</u>	<u>978 840</u>	<u>840 660</u>	<u>-14,1</u>
spordibaasid	278 511	346 240	578 060	67,0
puhkepargid	311 764	632 600	262 600	-58,5
<u>Kultuuriteenused kokku</u>	<u>339 243</u>	<u>463 745</u>	<u>510 149</u>	<u>10,0</u>
raamatukogud	65 438	137 102	72 000	-47,5
rahvakultuur (Tiigi seltsimaja)	20 225	20 000	20 000	0,0
muuseumid	43 471	66 985	187 049	179,2
muinsuskaitse	197 109	230 658	231 100	0,2
teatrid	13 000	0	0	x
kunst	0	9 000	0	-100,0
Kirjastused	18 000	15 000	15 000	0,0
Muu vabaaeg ja kultuur	58 635	62 000	0	-100,0

Võrreldes 2018. a eelarvega on vaba aja ja kultuuri kuludesse kavandatud 5,5% kasv, sh põhitegevuskulud suurenevad 712 310 euro ja investeermiskulud vähenevad 153 776 euro võrra. Põhitegevuse kulud kasvavad finantseerimiseelarves 851 978 eurot. Majandamiseelarve kahaneb 104 303 eurot, sest 2019. a eelarves ei ole kavandatud sihtotstarbeliste projektide kulusid, millel pole veel rahastamisotsust. 2018. a eelarve kajastab ka 2017. a ületulevate sihtotstarbeliselt saadud toetuste jääkide ja 2018. a täiendavalt saadud projektide toetuste arvel tehtud kulusid.

Eelarvete lõikes jagunevad vaba aja ja kultuuri kulud järgmiselt:

- finantseerimiseelarvest 10 463 736 eurot;
- majandamiseelarvest 331 918 eurot.

Vaba aja ja kultuuri kulud tegevusalade ja eelarvete lõikes

Põhitegevuse kuludest kaetakse finantseerimiseelarve arvel 96,5% ja majandamiseelarve arvel 3,5%. Investeeringuskulud kaetakse 100% finantseerimiseelarvest.

Tegevusala / eelarve liik	2019 kokku	Finantseerimis- eelarve	Majandamis- eelarve (omatulud)
VABA AJA ja KULTUURI kulud kokku	10 795 654	10 463 736	331 918
Põhitegevuse kulud kokku	9 429 845	9 097 927	331 918
<u>Vabaaja ja sporditeenused kokku</u>	<u>4 810 310</u>	<u>4 810 310</u>	<u>0</u>
Spordibaasid, noortesport kokku	2 242 729	2 242 729	0
<i>sh noortesport</i>	1 540 475	1 540 475	0
<i>spordibaasid</i>	702 254	702 254	0
puhkepargid	361 914	361 914	0
noorsootöö	70 550	70 550	0
vaba aja üritused, noorsoo- ja spordiprojektid	2 135 117	2 135 117	0
<u>Kultuuriteenused kokku</u>	<u>3 773 305</u>	<u>3 441 387</u>	<u>331 918</u>
raamatukogud	2 110 493	2 051 199	59 294
rahvakultuur (Tiigi seltsimaja)	307 747	219 123	88 624
muuseumid	1 108 751	924 751	184 000
muinsuskaitse	109 814	109 814	0
botaanikaaed	20 000	20 000	0
teatrid	94 000	94 000	0
kontsertorganisatsioonid	22 500	22 500	0
Kirjastused	6 000	6 000	0
Muu vabaaeg ja kultuur	840 230	840 230	0
Investeeringustegevuse kulud kokku	1 365 809	1 365 809	0
<u>Vabaaja ja sporditeenused kokku</u>	<u>840 660</u>	<u>840 660</u>	<u>0</u>
spordibaasid	578 060	578 060	0
puhkepargid	262 600	262 600	0
<u>Kultuuriteenused kokku</u>	<u>510 149</u>	<u>510 149</u>	<u>0</u>
raamatukogud	72 000	72 000	0
rahvakultuur (Tiigi seltsimaja)	20 000	20 000	0
muuseumid	187 049	187 049	0
muinsuskaitse	231 100	231 100	0
Kirjastused	15 000	15 000	0

Vabaaja ja kultuuri finantseerimiseelarve põhitegevuse kululiikide lõikes 2017-2019

Põhitegevuse kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	2019-2018 eurodes
Vabaaeg ja kultuur	7 586 950	8 717 535	9 429 845	8,2	712 310
tööjõukulud	1 797 824	2 249 813	2 387 271	6,1	137 458
majandamiskulud	1 622 110	1 899 530	2 449 748	29,0	550 218
antavad toetused	4 167 016	4 568 192	4 592 826	0,5	24 634

Põhitegevuskulude finantseerimiseelarve olulisemad kasvud:

393 093 eurot	toetused kultuuri-, noorsoo- ja spordiprojektidele seoses ürituste arvu kasvuga ning mitmeaastase intervalliga ürituste toimumisega 2019. a, sh Tartu Laulupidu (150. sünnipäev) ja XXVII üldlaulu- ja XX tantsupidu Tallinnas;
276 826 eurot	Kuluturipealinn 2024 teise etapi tegevusteks, sh kandidatuurimeeskonna tööjõukuludeks, kandidatuuriraamatu koostamiseks ostetavateks teenusteks, turundamiseks, õppereisideks ja rahvusvahelise koostöö edendamiseks ning kulturipealinna žürii hindamisreisiks Tartusse. Kulturipealinn 2024 selgub 2019. a augustis.
137 458 eurot	tööjõukulude 6,1% kasv, mille raames on korrigeeritud töötasusid kindlustamaks kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel kulturiuasutustes ametipalk 942 eurot kuus ja muudel ametikohtadel palgakasv 5%;
42 613 eurot	raamatukogu majandamiskulude kasvuks seoses raamatukogu koristushanke ja Tammelinna harukogu lisaruumide üürimisega;
24 033 eurot	ürituste korraldamiseks kavandatud vahendite kasv, sh kulturiiosakonna teenistuste poolt korraldatavate ürituste kulud ja infopäevade/koolituste korraldamine, trükiste kulud, Tartu muuseumide perepäeva korraldamine, Kirjanduslinn Tartu tegevused, Tartu linna esinduse osalemine Rahvusvahelistel Laste Mängudel ning noortekeskuste külastajate NFC-põhise registreerimise süsteemi arendamine ja testimine;
22 000 eurot	toetus SA-le Tartu Sport Variku spordihoone haldamiseks;
16 830 eurot	Tartu Linnamuuseumile Raadi hoidlaruumide ülalpidamiskuludeks ja näituste digitaliseerimiseks.

Vaba aja ja kulturi kulud struktuuriüksuste ja kululiikide lõikes

Struktuuriüksused	2019 kokku	tööjõukulud	majandamis- ja muud tegevuskulud	antavad toetused	põhivara soetus
VABA AJA ja KULTUURI kulud kokku	10 795 654	2 387 271	2 449 748	5 328 486	630 149
Põhitegevuse kulud	9 429 845	2 387 271	2 449 748	4 592 826	0
Linnakantselei	61 666	0	61 666	0	0
Arhitektuuri ja ehituse osakond	54 986	23 486	14 000	17 500	0
Kulturiiosakond	8 935 693	2 363 785	2 349 082	4 222 826	0
Linnavarade osakond	25 000	0	25 000	0	0
Rahandusosakond	352 500	0	0	352 500	0
Investeermistegevuse kulud	1 365 809			735 660	630 149
Arhitektuuri ja ehituse osakond	60 000			60 000	0
Kulturiiosakond	447 709			385 660	62 049
Linnamajanduse osakond	1 100			0	1 100
Linnavarade osakond	757 000			190 000	567 000
Rahandusosakond	100 000			100 000	0

Investeermistegevuse kulud (vt määruse lisa 4)

1 365 809 eurot

Vaba aja ja kulturi valdkonna investeermistegevuse kulud moodustavad linna investeeringute mahust 3,5% (2018. a 3,6%, 2017. a 2,8%). Investeeringutest on kavandatud antavateks investeermistegevusteks 735 660 eurot ja põhivara soetuseks 630 149 eurot.

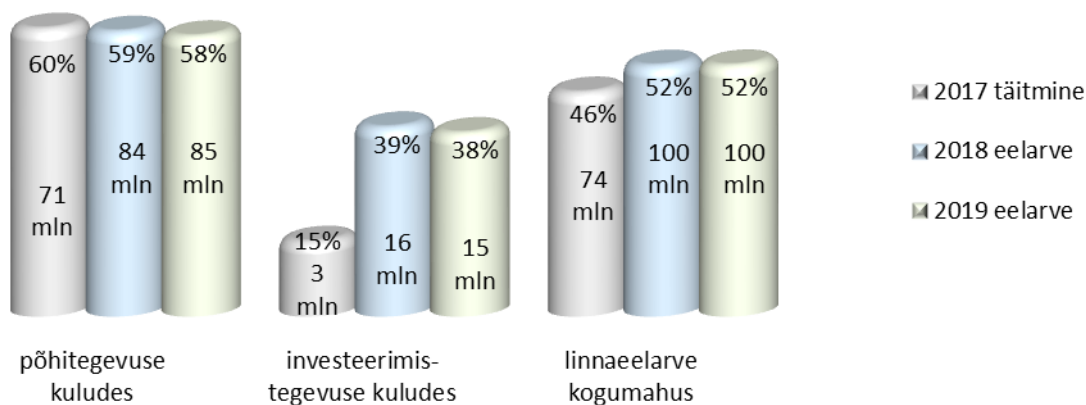
2.8. HARIDUS

Haridusvaldkonna kulud on suunatud omavalitsusüksusele seadusega pandud ülesannete täitmisele ning linna 2018-2025. a arengukavast tulenevate eesmärkide saavutamisele. Prioriteetsemateks eesmärkideks on haridusasutuste kaasajastamine, asutuste võrgu korrastamine; nüüdisaegse õpikäsituse elluviimine ja hariduse kättesaadavuse parandamine, sh haridus- ja tugiteenuste kättesaadavuse tagamine hariduslike erivajadustega lastele ja õppijatele; haridustöötajate kompetentsuse tõstmine nüüdisaegse õpikäsituse ja kaasava hariduse rakendamiseks, neile motiveeriva ja konkurentsivõimelise palgataseme tagamine; huvihariduse ja üldhariduse õppekavade lõimimine ning haridusasutustes ja huvikoolides toimuva huvitegevuse toetamine. Hariduskuludeks on sarnaselt 2018. a eelarvega kavandatud 52% linna eelarve kogukuludest.

Kokku on haridusvaldkonna 2019. a kuludeks planeeritud **99,9 miljonit eurot**, sellest põhitegevuseks 85 miljonit ja investeeringuteks 14,9 miljonit eurot (2018. a eelarves vastavalt 99,7 mln; 84 mln ja 15,7 mln eurot). Planeeritavatest hariduskuludest 95% kaetakse finantseerimiseelarvega, sh linna vahendite arvel ligi 58% ja riigi sihtvahendite arvel 37%, ning 5% majandamiseelarvega. Riigi sihtvahendite ja majandamiseelarve osatähtsus kulude katmisel võib planeeritaval aastal mõnevõrra suureneeda lepingute täpsustumistega. Linna haridusasutuste põhitegevuskulude kavandamine on selgitatud ptk 3.6. Haridusosakond ja ptk 3.7. Kultuuriosakond, investeeringud määruse Lisas 4. ning ptk 3.10. Linnavarade osakond.

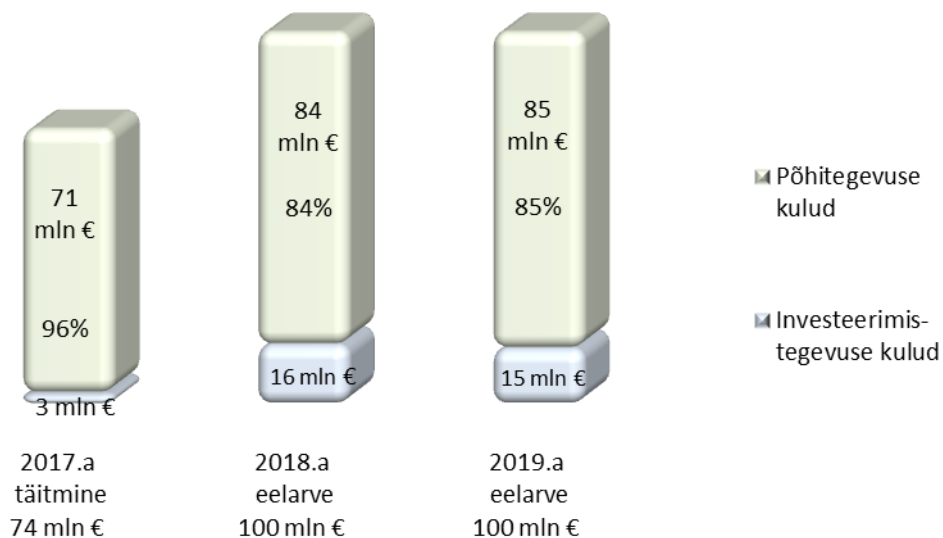
Hariduskulud hõlmavad natuke üle poole linnaeelarve mahust:

Hariduskulude osatähtsus (%) linna eelarves ja hariduskulude mahud (mln eurot)

Haridusvaldkonna kulude jagunemisest põhi- ja investeeringutegevuse lõikes ning kulude üldmahust 3 aasta jooksul iseloomustab järgnev joonis:

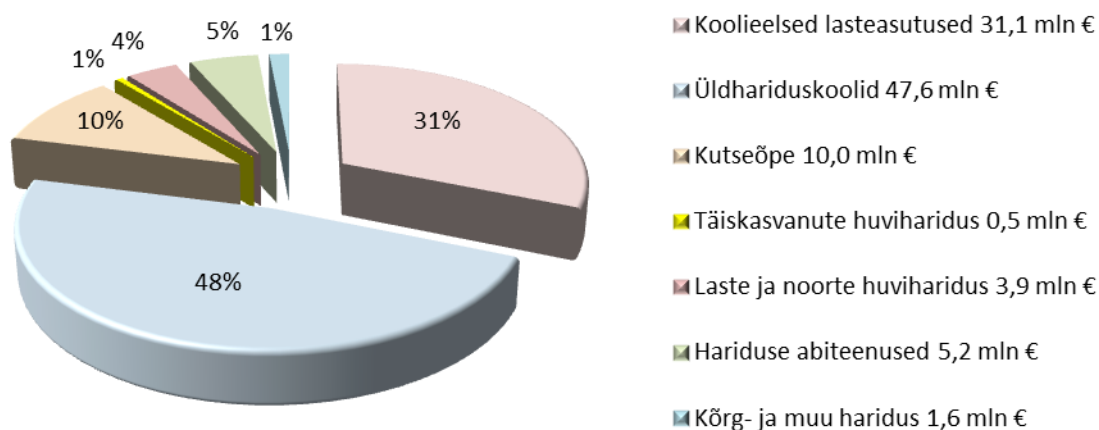
Haridusvaldkonna kulud ja nende põhistruktuur 2017-2019

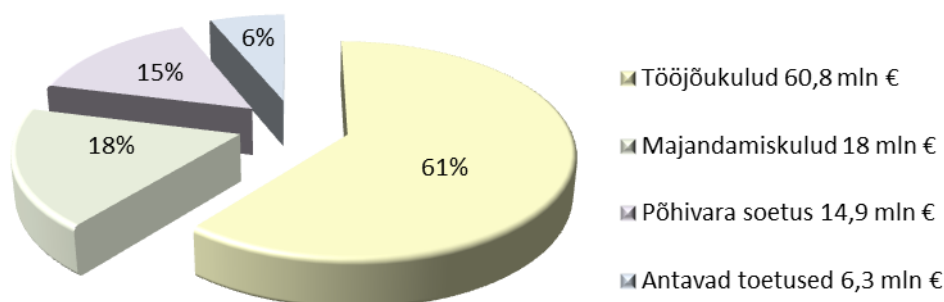
Hariduskulud tervikuna on 2019. a eelarves kavandatud 2018. a eelarve kuludest 182 925 euro võrra suuremateks, valdavalt alushariduse arvel.

Haridusvaldkonna kavandatud kulude jaotust suuremate tegevus- või asutuste gruppide ning põhiliste kululiikide lõikes kajastavad alljärgnevad joonised:

Hariduskulude jaotus 2019. a eelarves

Hariduskulud 2019. a eelarves kululiikide lõikes

Alusharidus

Alushariduse kuludeks on 30 munitsipaallasteaia (5045 last) ja 5 munitsipaallastehoiu (140 last) ülalpidamiskulud ning investeeringud, koolieelse lasteasutuse seadusest lähtuvalt lasteaiateenuse ost teistelt kohalikest omavalitsustelt (219 last) ning antavad tegevustoetused Tartu eralasteaedadele ja -hoidudele linna laste (1075 last) kulude osaliseks katteks.

Arengukava kohaselt kindlustatakse Tartus elavatele ja lasteaia- või hoiukohta soovivatele lastele kohad või hoiuvõimalused; toetatakse erasektorit lasteaiakohtade loomisel ja lapsehoiuteenuse pakumisel; toetatakse õppekavade ning -metoodikate arendamist; luuakse võimalused laste arenguliste erivajaduste märkamiseks ja individuaalse arengu toetamiseks; tõstetakse pedagoogide, sh kogu rühmameeskonna pädevust ja motiveeritust. 2019. a on jätkuvalt rõhuasetus lasteaia- ja hoiukohtade tagamisel ning teenuse kvaliteedil.

Kokku on alushariduse kuludeks planeeritud **31,1 miljonit eurot** (2018. a eelarves 30,2 miljonit eurot), millest 94,5% ehk 29,4 miljonit eurot on põhitegevuse ning 5,5% ehk 1,7 miljonit eurot investeerimistegevuse kuludeks. Põhitegevuse kulude kasv 2,6 miljoni euro võrra on tingitud nii normatiivsete kulude nagu laste nn pearaha, ostetava lasteaiateenuse kulu lapse kohta kuus jms, samuti laste arvu muutustest, aga ka palgakokkulepete alusel töötasumäärade suurenemisest. Riigilt on planeeritud saada kokku 0,1 miljon eurot tegevustoetust hariduslike erivajadustega laste tugiisikute tööjõukuludeks, lasteaedades eesti keele õppeks ja töötajate koolituskuludeks. Investeeringuteks kavatsetud kulud on eelnenud aastast 1,7 miljoni euro võrra väiksemad.

Alushariduse põhitegevuse kuludest täpsemalt ptk 3.6. Haridusosakond ning investeeringutest lisa 4 ja ptk 3.10. Linnavarade osakond.

Üldharidus

Üldhariduse kuludeks on 22 munitsipaalüldhariduskooli (põhi- ja täistsüklikoolid ning gümnaasiumid kokku 12 578 õpilasega, sh ka täiskasvanute gümnaasium) ülalpidamiskulud ja investeeringud ning haridusteenuste ost teistelt kohalikest omavalitsustelt ja/või eraõiguslikelt haridusasutustelt nende koolides õppivate Tartu linna õpilaste eest (1675 õpilast).

Arengukava kohaselt tagatakse linna üldhariduskoolide riikliku õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu, turvalisus, tervisekaitse ja õppekava nõuetele vastava õppekeskkonna olemasolu ning võimalused õpilase arengu toetamiseks. Gümnaasiumide pidamisel pakub linn koolide võimekuse tõstmiseks lisaks kohustuslikele õppeainetele ka valikõppeaineid gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud nõuete kohaselt. Kulude planeerimisel on tähelepanu pööratud koolide õpikeskkonna, õppemetoodikate ja õppekavade kaasajastamisele, karjäärinõustamissüsteemi aren-

damisele ning hariduse tugiteenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamisele, linna põhikoolide kvaliteedikokkuleppes sätestatud ning Tartu linna arengukava meetmes 3.1. toodud tegevustele, sh koostöö edendamisele, väärtuskasvatuse arendamisele.

Kokku on üldhariduse kuludeks planeeritud **47,6 miljonit eurot** (2018. a eelarves 48,5 miljonit eurot), millest 76% ehk 36,2 miljonit eurot on põhitegevuse ning 24% ehk 11,4 miljonit eurot investeerimiskuludeks. Eelarve vähenemine põhitegevuses 1,3 miljonit euro võrra on nii haridusteenuste ostu kui muude õppevahendite ja koolituskulude vähenemise arvel. Riigilt saadavate vahendite arvel on kavandatud katta kulusid 25,9 miljonit euro ulatuses peaaegu 2018. a tasemel. Investeerimiskulud on kavandatud 0,4 miljonit euro võrra suuremateks.

Üldhariduse põhitegevuse kuludest täpsemalt ptk 3.6. Haridusosakond, investeeringutest lisa 4 ja ptk 3.10. Linnavarade osakond.

Kutseõpe

Toetades paindlike ja mitmekesiste valikutega elukestva õppe ning täienduskoolituse tegevuse arengut, tööturu vajadustest lähtuvate ning õppija huvidele ja võimetele vastavate õppekavade väljaarendamist kutseõppes, võimaldab linn täiendus- ja ümberõppekeskusena luua soodsad tingimused kõigi põlvkondade lõimimiseks elukestvasse õppesse. Kutseõppe kuludeks on Tartu Kutsehariduskeskusele planeeritud **10,0 miljonit eurot** (2018. a eelarves 9,6 miljonit eurot), millest 9,3 miljonit põhitegevuse ja 0,7 miljonit eurot investeerimiskuludeks. 7,8 miljonit euro ulatuses on vahendite saamine tagatud riikliku koolitustellimusega 2018. a lepingu kohaselt 2816 õppekohale (ptk 3.6. Haridusosakond).

Kõrgharidus

Erinevate koostöövormide toetamiseks on linna eelarves kavandatud spetsiaalse sihitusega antavad toetused Tartus asuvatele kõrgkoolidele ning nende sihtasutustele – Tartu Ülikooli SA (Raefond), EMÜ Joosep Tootsi fond jt, kokku **30,9 tuhat eurot**, 2018. a eelarves 30,9 tuhat eurot (ptk 3.11. Rahandusosakond).

Taseme alusel mittemääratletav haridus

Lapsed, noored ja täiskasvanud leiavad Tartus aastaringselt oma huvidele ja võimetele vastavaid mitteformaalse mitmekesise õppe ning koolivälise vabaajaveetmise võimalusi haridus- ja kultuuriasutuste süsteemse koostööna. Prioriteetseteks eesmärkideks on huvikoolide ja huviharidustegevuse arendamine ning spetsialistide palgataseme võrdsustamine teistes institutsioonides olevate sarnaste ametikohtadega, täiskasvanute täienduskoolituse toetamine.

Taseme alusel mittemääratletava hariduse kuludes, kokku **4,3 miljonit eurot** (2018. a 4,6 miljonit eurot), kajastuvad lisaks täiskasvanute täienduskoolitusele (ptk. 3.6. Haridusosakond) ka täiskasvanute huvihariduse ning noorte huvihariduse ja -tegevusega seotud kulud (4 laste muusika- ja kunstkooli, 1 noorsootöö keskus ning täiskasvanute, laste ja noorte huvitegevus (huvialaringid), millest täpsemalt ptk 3.7. Kultuuriosakond.

Huvihariduse kuludesse kuuluvad ka Tartu linna rahvastikuregistris oleva õpilase õppimise kulud teiste omavalitsuste huvialakoolides omavalitsustega sõlmitud lepingute alusel, selleks on kulusid kavandatud keskmiselt 79 lapse kohta (ptk 3.6. Haridusosakond).

Muud hariduskulud

Muude hariduskulude hulka kuuluvad haridustasemest sõltumatute, peamiselt õpilastele osutatavate transpordi-, toidu-, öömaja- (õpilaskodud) ja tugiteenuste ning muude seonduvate abiteenuste haldamise, käitamise ja toetamise kulud üldhariduskoolides, kutsehariduskeskuses ja hariduse tugiteenuste keskuses (ptk 3.6. Haridusosakond) aga ka linnakantselei poolt linna haridusasutustele tehtavad info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud (ptk 3.2. Linnakantselei) ning mitmeid asutusi hõlmavate samasisuliste tegevustena investeeringud, nt mängu- või liikumisväljakud haridusasutuste juures

jne (Lisa 4 ja ptk 3.10. Linnavarade osakond). Kokku on mitmesuguseid muid hariduskulusid pla-
neeritud **6,7 miljonit eurot** (2018. a eelarves 6,6 miljonit eurot).

Haridusvaldkonna kulud vahendite kasutajate lõikes aastatel 2017-2019

Struktuuriüksus	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutus %	Muutus eurodes
HARIDUSKULUD kokku	74 226 286	99 699 277	99 882 202	0,2	182 925
Põhitegevus	70 781 151	84 014 322	85 038 932	1,2	1 024 610
Linnakantselei	566 643	710 485	814 929	14,7	104 444
Avalike suhete osakond	7 500	5 000	0	-100,0	-5 000
Haridusosakond	66 886 935	78 991 177	79 951 298	1,2	960 121
Kultuuriosakond	2 917 564	3 532 858	3 648 823	3,3	115 965
Linnavarade osakond	367 287	743 920	593 000	-20,3	-150 920
Rahandusosakond	35 222	30 882	30 882	0,0	0
Investeeringustegevus	3 445 135	15 684 955	14 843 270	-5,4	-841 685
Haridusosakond	130 861	327 000	240 270	-26,5	-86 730
Kultuuriosakond	0	28 176	0	-100,0	-28 176
Linnavarade osakond	3 314 274	15 329 779	14 603 000	-4,7	-726 779

Linnavalitsuse struktuuriüksuste lõikes on hariduskulude kasutamine järgmiselt:

- *linnakantselei* – haridusasutuste infotehnoloogia kulud;
- *haridusosakond* – lasteaiad, koolid, kutsehariduskeskus, antavad toetused eralasteaedadele ja -hoidudele, Hariduse Tugiteenuste Keskus, muud hariduse abiteenused ja hariduse muud kulud ning alates 2019. a teiste omavalitsuste koolides ja lasteaedades ning eraõiguslikes haridus- ja huviharidusasutustes õppivate Tartu linna registreeritud õpilaste ja laste koolituse kulud;
- *kultuuriosakond* – laste ja noorte huvialaasutuste (4 laste muusika- ja kunstikooli, Tartu Noorsootöö Keskus) ning muud täiskasvanute, laste ja noorte huviharidustegevusega seotud kulud;
- *linnavarade osakond* – haridusasutuste hoonete hoolduskulud ja investeeringustegevus;
- *rahandusosakond* – toetused kõrgkoolidele ning kõrgkoolide sihtasutustele.

Haridusvaldkonna kulud 2019. a eelarves vahendite kasutajate ja kululiikide lõikes

Struktuuriüksus / kululiik	2019. a eelarve kokku	Tööjõu- kulud	Majandamis- jm tegevus- kulud	Antavad toetused	Põhivara soetus
HARIDUSKULUD kokku	99 882 202	60 806 180	17 945 509	6 287 243	14 843 270
Põhitegevus	85 038 932	60 806 180	17 945 509	6 287 243	0
Linnakantselei	814 929	0	814 929	0	0
Haridusosakond	79 951 298	58 764 350	15 967 470	5 219 478	0
Kultuuriosakond	3 648 823	2 041 830	570 110	1 036 883	0
Linnavarade osakond	593 000	0	593 000	0	0
Rahandusosakond	30 882	0	0	30 882	0
Investeeringustegevus	14 843 270	0	0	0	14 843 270
Haridusosakond	240 270	0	0	0	240 270
Linnavarade osakond	14 603 000	0	0	0	14 603 000

Haridusvaldkonna kuludest 80,3% ehk 80 191 568 euro ulatuses on vahendite kasutajaks **haridusosakond** koos oma 54 hallatava haridusasutusega. Kõige suurema osa moodustavad haridusosakonna eelarvesse kuuluvate 30 koolieelse lasteasutuse koos 5 munitsipaallastehoiuga ja 22 üldhariduskooli eelarved, mille koostamisel on lähtutud 2016. a kehtimahakanud koolieelsete lasteasutuste ja üldhariduskoolide finantseerimise alustest. Kulud kavandatakse õppe- ja kasvatustöö ning õppetööd toetavateks tegevusteks lapse- ja õpilasepõhiselt ning ruutmeetripõhiselt. Hariduslike erivajaduste märkamiseks ja individuaalse arengu toetamiseks on eelarvesse kavandatud ka vahendid hariduslike erivajadustega laste kasvatustegevuseks ning õpilaste õppetöö toetamiseks. Tagatud on tugispetsialistide palgatõus seoses õpetajate palga alammäära kasvuga (ptk 3.6. Haridusosakond).

Haridusvaldkonna kuludest 15,2% ehk 15 196 000 euro ulatuses on vahendite kasutajaks **linnavarade osakond** haridusasutuste hoonete hooldus-, ehitus- ja rekonstrueerimistööde korraldajana. Nimeetatud investeeringuteks on kavandatud 14 603 000 eurot, moodustades linna investeeringute kogumahust 37,4 % (2018. a 38,3%), vähenemine 726 779 eurot ehk 4,7%. Investeeringud objektide lõikes on esitatud määruse Lisas 4 ja objektidel tehtavate tööde kirjeldused ptk 3.10. Linnavarade osakond.

Haridusvaldkonna kulud tegevusalade lõikes aastatel 2017-2019

Tegevusala	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutus %	Muutus eurodes
HARIDUSKULUD kokku	74 226 286	99 699 277	99 882 202	0,2	182 925
Põhitegevus	70 781 151	84 014 322	85 038 932	1,2	1 024 610
Koolieelsed lasteasutused	23 434 147	26 786 282	29 389 258	9,7	2 602 976
Üldhariduskoolid	30 237 615	37 522 938	36 210 314	-3,5	-1 312 624
Kutseõppe kulud	8 793 324	9 280 159	9 346 383	0,7	66 224
Kõrgharidus	39 222	35 882	30 882	-13,9	-5 000
Täiskasvanute täienduskoolitus, sh	775 466	930 732	510 820	-45,1	-419 912
<i>taseme alusel mittemääratletav haridus</i>	<i>724 624</i>	<i>880 890</i>	<i>460 000</i>	<i>-47,8</i>	<i>-420 890</i>
<i>täiskasvanute huvialaasutused</i>	<i>50 842</i>	<i>49 842</i>	<i>50 820</i>	<i>2,0</i>	<i>978</i>
Noorte huviharidus ja –tegevus, sh	3 010 841	3 622 816	3 753 483	3,6	130 667
<i>laste muusika- ja kunstikoolid</i>	<i>2 490 016</i>	<i>2 377 274</i>	<i>2 756 557</i>	<i>16,0</i>	<i>379 283</i>
<i>noorte huvialaasutused ja -keskused</i>	<i>520 825</i>	<i>1 245 542</i>	<i>996 926</i>	<i>-20,0</i>	<i>-248 616</i>
Koolitransport	146 361	233 924	251 275	7,4	17 351
Koolitoit	2 070 813	2 622 797	2 705 251	3,1	82 454
Öömaja	376 827	521 473	308 000	-40,9	-213 473
Muud hariduse abiteenused	1 478 279	1 687 546	1 905 266	12,9	217 720
Muu haridus	418 256	769 773	628 000	-18,4	-141 773
Investeerimistegevus	3 445 135	15 684 955	14 843 270	-5,4	-841 685
Koolieelsed lasteasutused	-415 267	3 437 891	1 713 000	-50,2	-1 724 891
Üldhariduskoolid	3 367 455	11 026 438	11 435 000	3,7	408 562
Kutseõppe kulud	24 998	327 000	690 270	111,1	363 270
Täiskasvanute täienduskoolitus	3 994	0	0	x	0
Noorte huviharidus ja –tegevus, sh	49 086	88 176	110 000	24,8	21 824
<i>laste muusika- ja kunstikoolid</i>	<i>0</i>	<i>28 176</i>	<i>30 000</i>	<i>6,5</i>	<i>1 824</i>
<i>noorte huvialaasutused ja -keskused</i>	<i>0</i>	<i>60 000</i>	<i>80 000</i>	<i>33,3</i>	<i>20 000</i>
Muu haridus	414 869	805 450	895 000	11,1	89 550

Linna üldhariduskoolide kulud on alates 2014. a kuni senini kajastatud nelja eraldi tegevusala all riigi tegevusalade klassifikaatori kohaselt: *Põhihariduse otsekulud* (põhikoolid ja täistsüklikoolide põhikooli osa), *Üldkeskhariduse otsekulud* (gümnaasiumid ja täistsüklikoolide gümnaasiumi osa), *Põhi- ja üldkeskhariduse kaudsed kulud* (põhikooli ja gümnaasiumi osas mittejaotatavad kulud) ning *Täiskasvanute gümnaasiumide kaudsed kulud* (täiskasvanute gümnaasiumis põhikooli ja gümnaasiumi astmete vahel mittejaotatavad kulud). Kuna riigil on menetluses nimetatud koolide tegevusalade koondamine, kuid nende täpne arv, nimetus ja koodid pole veel teada, on linna eelarves need tegevusalad kajastatud ühe tegevusalana *Üldhariduskoolid* koodiga 09220. Võrreldavuse tagamiseks on ka baasaastate andmed vastavalt korrigeeritud.

Haridusvaldkonna kõikidest kuludest kaetakse 94,6% ehk 94 449 909 eurot finantseerimiseelarvest ja 5,4% ehk 5 432 293 eurot majandamiseelarvest (2018. a vastavalt 89,7% ehk 89 399 238 eurot ning 10,3% ehk 10 300 039 eurot). Finantseerimiseelarves on hariduskulude riigipoolse toetamisena kavandatud 38 430 662 eurot järgmiselt:

28 264 485 eurot	üldhariduskoolide mitmesuguste tegevuste katteks, sh
22 066 004	<i>õpetajate ja juhtide tööjõukuludeks;</i>
2 112 075	<i>õpilaste koolilõuna kuludeks (1 euro õpilase 175 toidupäeva kohta);</i>
2 339 790	<i>hariduslike erivajadustega (HEV) õpilaste kulude katteks (2018. a 2,5 mln eurot);</i>
716 946	<i>õppevahendite soetamiseks (57 eurot õpilase kohta aastas);</i>
491 241	<i>eesti keele ja IB-õppe toetamiseks;</i>
251 329	<i>vanglaõppe läbiviimiseks;</i>
150 936	<i>koolijuhtide ja õpetajate täiendkoolituseks(12 eurot õpilase kohta aastas);</i>
108 164	<i>õpilasürituste, olümpiaadide läbiviimiseks;</i>
28 000	<i>HEV-laste õpilaskodude kuludeks Maarja Koolil ja Herbert Masingu Koolil.</i>
8 241 846 eurot	kutseharidusele – riikliku koolitustellimusena (2018. a tasemel)
1 581 966 eurot	koolieelsetele lasteasutustele, sh:
1 440 000	<i>lasteaija õpetajate töötasudeks;</i>
72 936	<i>eesti keele õppe toetamiseks ja lasteaija pedagoogide täiendkoolituseks;</i>
60 210	<i>HEV- lastega tegelevate tugiisikute tööjõukuludeks;</i>
8 820	<i>eriilmeliste lapsehoiukohtade loomiseks ja teenusepakkumise toetamiseks.</i>
342 365 eurot	laste ja noorte huvihariduse (laste muusika- ja kunstikoolid ning laste ja noorte huvialamajad ja –keskused) tegevuskuludeks.

Haridusvaldkonna **põhitegevuse** kuludest 96,5% ehk 82 046 909 eurot kaetakse finantseerimiseelarvest ja 3,5% ehk 2 992 023 eurot majandamiseelarvest. Majandamiseelarves on kavandatud kulusid 2 456 688 euro ulatuses haridusasutuste majandustegevusest saadavate tulude (omatulud) arvel ja 353 335 eurot sihtotstarbeliste tulude arvel. Valdavalt täpsustuvad need tulud ja kulud eelarveaastal vastavalt projektidega seonduvate lepingute sõlmimisele ja nende täitmisele, mistõttu sihtfinantseerimise eelarve summade osakaal esialgses eelarves on suhteliselt väike.

Haridusvaldkonna **investeermistegevuse** kuludest kaetakse 83,6% ehk 12 403 000 eurot finantseerimiseelarvest ja 16,4% ehk 2 440 270 eurot majandamiseelarvest (Lisa 4).

Haridusvaldkonna 2019. a eelarve kulud eelarveliikide ja tegevusalade lõikes

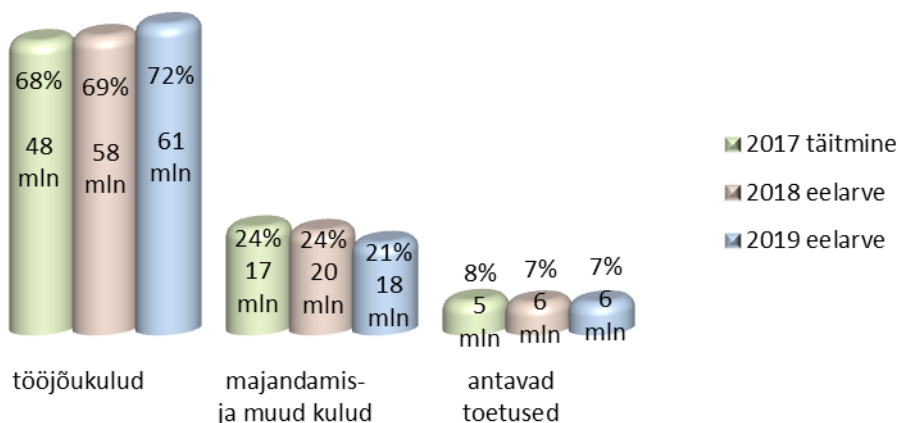
Tegevusala / eelarve liik	2019. a eelarve kokku	Finantseerimis-eelarve	Majandamis-eelarve	sh omatulud	sihtfinantseerimine
HARIDUSKULUD kokku	99 882 202	94 449 909	5 432 293	2 456 688	2 975 605
Põhitegevus	85 038 932	82 046 909	2 992 023	2 456 688	535 335
Koolieelsed lasteasutused	29 389 258	29 364 292	24 966	24 966	0
Üldhariduskoolid	36 210 314	35 719 443	490 871	490 871	0
Kutseõppe kulud	9 346 383	7 847 048	1 499 335	967 000	532 335
Kõrgharidus	30 882	30 882	0	0	0
Täiskasvanute täienduskoolitus, sh taseme alusel mittemääratletav haridus	510 820	90 820	420 000	420 000	0
<i>täiskasvanute huvialaasutused</i>	<i>460 000</i>	<i>40 000</i>	<i>420 000</i>	<i>420 000</i>	<i>0</i>
<i>50 820</i>	<i>50 820</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Noorte huviharidus ja -tegevus, sh laste muusika- ja kunstikoolid	3 753 483	3 544 588	208 895	208 895	0
<i>noorte huvialaasutused ja -keskused</i>	<i>2 756 557</i>	<i>2 606 667</i>	<i>149 890</i>	<i>149 890</i>	<i>0</i>
	<i>996 926</i>	<i>937 921</i>	<i>59 005</i>	<i>59 005</i>	<i>0</i>
Koolitransport	251 275	251 275	0	0	0
Koolitoit	2 705 251	2 705 251	0	0	0
Öömaja	308 000	28 000	280 000	280 000	0
Muud hariduse abiteenused	1 905 266	1 840 310	64 956	64 956	0
Muu haridus	628 000	625 000	3 000	0	3 000
Investeermistegevus	14 843 270	12 403 000	2 440 270	0	2 440 270
Koolieelsed lasteasutused	1 713 000	1 513 000	200 000	0	200 000
Üldhariduskoolid	11 435 000	9 435 000	2 000 000	0	2 000 000
Kutseõppe kulud	690 270	450 000	240 270	0	240 270
Noorte huviharidus ja -tegevus, sh laste muusika- ja kunstikoolid	110 000	110 000	0	0	0
<i>noorte huvialaasutused ja -keskused</i>	<i>30 000</i>	<i>30 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>80 000</i>	<i>80 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Muu haridus	895 000	895 000	0	0	0

Hariduskulud kululiikide lõikes 2017-2019

Kululiik	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutus %	Muutus eurodes
HARIDUSKULUD kokku	74 226 286	99 699 277	99 882 202	0,2	182 925
Põhitegevus	70 781 151	84 014 322	85 038 932	1,2	1 024 610
tööjõukulud	47 842 807	57 788 154	60 806 180	5,2	3 018 026
majandamis- ja muud tegevuskulud	17 436 924	19 935 422	17 945 509	-10,0	-1 989 913
antavad toetused	5 473 334	6 193 446	6 287 243	1,5	93 797
investeermiskulud	28 086	97 300	0	-100,0	-97 300
Investeermistegevus	3 445 135	15 684 955	14 843 270	-5,4	-841 685
põhivara soetus	2 777 631	15 309 320	14 843 270	-3,0	-466 050
mittekapitaliseeritavad remondi-, lammutus-, restaureerimiskulud	667 504	375 635	0	-100,0	-375 635

Põhitegevuse kuludest 71,5 % moodustavad tööjõukulud, 21,1 % majandamis- ja muud kulud ning 7,4% antavad toetused .

Hariduse põhitegevuse kulude struktuur (%) ja kulude mahud (mln eurot)

Tööjõukulude kasv on kavandatud haridusasutustes kokku võrreldes 2018. a eelarvega 5,2% ehk 3 018 026 eurot. Suurim kasv on koolieelsetel lasteasutustel 2 431 984 euro võrra, sh toetusfondi vahenditest lasteaiaõpetajate palgataseme tõusuks 1 440 000 eurot.

Üldhariduskoolide õpetajatele, huvijuhtidele ja tugispetsialistidele on kavandatud kuupalgamäära tõus 100 eurot ehk 8,7% (1150 eurot 1250 eurole). Üldhariduskoolide tööjõukuludes kokku on võrreldes 2018. a vähenemine -0,8% ehk 241 659 eurot seoses koosseisüüksuste vähete muutustega (näiteks mõnes koolis oma koristajate asemel koristusteenuse ost).

Huvihariduse tööjõukuludes on suurenemine 91 154 euro võrra ehk 4,1% seoses palgataseme tõusuga: õpetajatel kuupalgamäära tõus 22,1% (942 eurolt 1150 eurole), muudel töötajatel keskmiselt 5% tõus.

Majandamiskulude kahanemine -10,0% ehk 1 989 913 eurot on eeskätt majandamiseelarve arvel, milles sihtotstarbelised vahendid täpsustuvad konkreetsete lepingute sõlmimise ja täitmisega planeeritava eelarveaasta jooksul.

Antavad toetused on suurenenud 1,5% ehk 93 797 eurot, sh linna vahenditest eralasteaedade ja -hoidude tegevustoetuste suurenemine 7,9% ehk 272 513 euro võrra seoses toetuse määrade suurenmisega, mille arvestus on reguleeritud linna volikogu 2014. a määrustega. Huvihariduse osas toetuste vähenemine 5,7% ehk 62 317 euro võrra.

Antavatest toetustest on kavandatud 59,2% ehk 3 725 000 eurot eralasteaedade ja -hoidude tegevuse kulude toetamiseks 13,8% ehk 867 780 eurot mitmesugusteks õppetootusteks kutsehariduskeskuse õpilastele õppe-, koolitranspordi-, koolitoidu jms toetustena, 16,5% ehk 1 036 883 eurot laste- ja noorte huvihariduse ning täiskasvanute täienduskoolituse toetamiseks, 4,3% ehk 271 900 eurot üldhariduskoolide 1.-3. klassi õpilaste koolitoetuseks ning medaliga koolilõpetajate ja kiituskirjaga lõpetanud kutsehariduskeskuse lõpetajate stipendiumiteks, õpetajate elutööpreemiatega ja stipendiumiteks.

Hariduskulud finantseerimiseelarves kululiikide lõikes aastatel 2017-2019

Kululiik	2017	2018	2019	Muutus	
	täitmine	eelarve	eelarve	%	eurodes
HARIDUSKULUD kokku	69 083 583	89 399 238	94 449 909	5,6	5 050 671
Põhitegevus	66 533 782	79 252 913	82 046 909	3,5	2 793 996
tööjõukulud	46 169 085	55 975 477	59 333 947	6,0	3 358 470
majandamis- ja muud tegevuskulud	15 035 143	17 188 189	16 530 719	-3,8	-657 470
antavad toetused	5 302 200	5 991 947	6 182 243	3,2	190 296
investeeringuskulud	27 354	97 300	0	-100,0	-97 300
Investeeringustegevus	2 549 801	10 146 325	12 403 000	22,2	2 256 675
põhivara soetus	1 998 165	9 774 200	12 403 000	26,9	2 628 800
mittekapitalizeeritavad remondi-, lammutus-, restaureerimiskulud	551 636	372 125	0	-100,0	-372 125

Olulisemad muutused hariduskulude finantseerimiseelarve põhitegevuses võrreldes 2018. a eelarvega:

- 2 442 458 eurot munitsipaallasteaedade ja -hoidude tööjõukulude suurenemine, sh:
- 1 440 000 *töötajate (õpetajad, tugispetsialistid, õpetajat abistavad töötajad ja õpetaja abid) alates 01.01.2019. a töötasumäärade tõus erinevatel gruppidel ca 11-28%;*
  - 764 830 *teiste töötajate gruppide töötasu suurenemine (nt lasteaedade direktorite arvestuslik keskmine kuupalgamäär+10%), sh alampalgamäära tõusuga seoses, 5 normatiivse ametikoha lisandumine seoses rühmade struktuuri muutustega;*
  - 237 628 *HEV-lastekoordinaatori, tugisikute ja abiõpetajate tööjõukulud lasteaedades viiakse üldhariduskoolide tegevusalalt lasteaedade tegevusala alla;*
- 272 513 eurot eralasteaedade ja -hoidude tegevuskulude toetamine linna laste kulude katteks seoses toetuse määrade kasvu ning erivajadustega lastele diferentseeritud toetuse määra tasumisest suuremale laste arvule vastavalt linna õigusaktide regulatsioonile.
- 292 998 eurot üldhariduskoolide kulude muutused kokku, sh olulisemad:
- 272 603 *alampalga kasv ja ametikohtadepõhise rahastamise arvestusliku palgamäära tõstmine 1050 eurole 1000-lt;*
  - 184 900 *ujumisõppe kulude lisandumine seoses õppekava muutusega, valdavalt teenuse ostuna (arengukava meede 3.1. tegevused 16, 45);*
  - 126 175 *pikapäevarühmade arvu kasv ning pearahapõhisele rahastamisele üleminek (2019. a alates 45 eurot põhikooli õpilase kohta);*
  - 91 230 *koolijuhtide töötasu tõusuks 5%;*
  - 75 627 *3 HEV-kooli ja Täiskasvanute gümnaasiumi vajaduspõhine tööjõu- ja majanduskulude kasv;*
  - 48 000 *kommunaalkulude kasv;*
  - 46 505 *õpilaste arvu kasvust (+305 õpilast) tulenev õppetöö ja huvitegevuse rahastamise kasv;*
  - 28 468 *mitmetele koolidele õppeinventari, mööbli soetamiseks, labori rendi, elektripaigaldiste kontrolli jms kuludeks;*

18 503	<i>Karlova koorikooli kulude kasv seoses palgamäärade tõusu ja õpilaste arvu suurenemisega;</i>
13 130	<i>töötervishoiukulude kasv;</i>
-237 922	<i>üldhariduskoolide renoveerimisega kaasnevate kulude vajaduse muutus;</i>
-237 628	<i>HEV-lastekoordinaatori, tugiisikute ja abiõpetajate tööjõukulud lasteaedades viiakse üldhariduskoolide tegevusalalt lasteaedade tegevusala alla;</i>
-722 589	<i>mitmete erinevate kululiikide vähemoluliste muutuste summaarne tulemus.</i>
178 186 eurot	huvikoolide (4 laste kunsti- ja muusikakooli) ning laste ja noorte huvialasutuse (noorsootöö keskus) valdavalt tööjõukulude kasv arengukavast lähtuvalt huvikoolide ja huviharidustegevuse spetsialistide palgataseme võrdsustamiseks;
104 444 eurot	haridusasutuste infotehnoloogia kulud linnakantselei eelarves;
-150 000 eurot	haridusasutuste hoonete korrashoid, jooksev remont linnavarade osakonna eelarves;
239 393 eurot	mitmete asutuste gruppide ja erinevate kululiikide vähemoluliste muutuste summaarne tulemus.

2.9. SOTSIAALNE KAITSE

Sotsiaal- ja tervishoiuosakonna 2019. aasta eelarve koostamisel on lähtunud Tartu linna arengukava hooliva linna ülesannetest. Sotsiaalse kaitse valdkonnas on põhiülesandeks olemasolevate teenuste arendamine, teenuste senisest parema kvaliteedi ja kättesaadavuse tagamine.

Lastega perede sotsiaalprobleemide ennetamiseks on kavas arendada peresid toetavaid tegevusi, pakkuda vanemlust toetavaid teenuseid ja programme. Teisalt on oluline pöörata senisest enam tähelepanu suure hoolduskoormusega puudega laste peredele pakutavate teenuste paremale kättesaadavusele. Teenuste kättesaadavuse parandamiseks tehakse koostööd riigiasutuste ja teenusepakkujatega. Majanduslikes ja sotsiaalsetes toimetulekuraskustes peredele elukoha võimaldamiseks ja toimetulekuvõime parandamiseks on kavas laiendada sotsiaalmajutusteenust, milleks remonditakse linna omandis olevad 12 eluruumi. Lisaks elukoha tagamisele tagatakse peredele nõustamis- ja tugiteenused.

Sotsiaal- ja tervishoiuosakond on olnud linnavarade osakonnale sisendiandja munitsipaalmajade ehitamise rahastamise projekti koostamisel. Tartu linna kavandatakse rajada kaks munitsipaalmaja, et tagada eluruum vähemate võimalustega leibkondadele.

Eakate ja puuetega inimeste abistamiseks on kavas laiendada kodus keskkonnas toimetulekut toetavate teenuste mahtu. Linn on saanud rahastuse koduteenuse arendamiseks ja puuetega inimeste eluruumide kohandustöödeks.

Sotsiaalse kaitse ja tervishoiu valdkonnas jätkub 2019. a võrgustikutöö erinevate asutustega sotsiaalprobleemide ennetamise ja lahendamise eesmärgil (Politsei- ja Piirivalveamet, Sotsiaalkindlustusamet, Eesti Töötukassa jt). Koostöös erinevate ühingutega rakendatakse ja toetatakse hoolekandealaseid projekte. Samuti jätkub rahvusvaheline koostöö ja selle tõhustamine. Teenuste arendamise eesmärgil tehakse endiselt koostööd teadusasutustega.

Töötajate äravoolu peatamiseks ja õiglase palgataseme kindlustamiseks on oluline sotsiaal-, lastekaitse- ja hooldustöötajate palgatingimuste parandamine. Eelarvesse on kavandatud sotsiaalhoolekande asutustele 5% tööjõukulude kasv.

Sotsiaalse kaitse korraldamiseks on kavandatud kokku **15 734 752 eurot**, sh põhitegevuskulude kasv 5,2% ja investeringute kahanemine 15%.

Sotsiaalse kaitse kulud raha kasutajate lõikes 2017-2019

Struktuuriüksus	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
SOTSIAALSE KAITSE kulud kokku	10 058 152	15 349 890	15 734 752	2,5
Põhitegevuse kulud	9 843 275	13 286 006	13 979 752	5,2
Linnakantselei	7 040	11 250	14 669	30,4
Linnavarade osakond	3 377	3 800	4 000	5,3
Rahandusosakond	47 789	51 500	51 500	0,0
Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	9 785 069	13 219 456	13 909 583	5,2
Investeeringute kulud	214 877	2 063 884	1 755 000	-15,0
Linnavarade osakond	186 132	2 047 384	1 735 000	-15,3
Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	28 745	16 500	20 000	21,2

88,5% (2018. a 86,2%) eelarvelistest vahenditest on sotsiaal- ja tervishoiuosakonna kasutuses.

Sotsiaalse kaitse **investeeringute kulud** on:

1 615 000 eurot Maarja Tugikeskuse peremajade rajamine, millest Euroopa Liidu regionaalarengufondist saadava toetuse (315 000 eurot) arvel;

100 000 eurot	Tüve 9 sotsiaaliüürimaja rajamise projekteerimine. 2018. a valmis eelprojekt;
20 000 eurot	üldhooldekodu rajamiseks detailplaneeringu ja eskiisprojekti koostamine;
20 000 eurot	sõiduauto soetus hooldekodu omatulude arvel.

Sotsiaalse kaitse kulude muutumist tegevusalade lõikes kolme aasta jooksul iseloomustab järgnev tabel:

Sotsiaalse kaitse kulud tegevusalade lõikes 2017-2019

Tegevusala	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
Sotsiaalse kaitse kulud kokku	10 058 152	15 349 890	15 734 752	2,5
Põhitegevuse kulud	9 843 275	13 286 006	13 979 752	5,2
puuetega inimeste sotsiaalhoolekandeadasutused	414 284	536 000	563 000	5,0
muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	2 438 342	2 985 952	3 198 186	7,1
eakate sotsiaalhoolekandeadasutused kokku	3 044 373	3 342 803	3 630 976	8,6
<i>sh koduteenused</i>	<i>537 174</i>	<i>620 226</i>	<i>853 587</i>	37,6
<i>hooldekodud</i>	<i>2 189 096</i>	<i>2 383 291</i>	<i>2 500 500</i>	4,9
<i>päevakeskused</i>	<i>318 103</i>	<i>339 286</i>	<i>276 889</i>	-18,4
muu eakate sotsiaalne kaitse	81 770	121 629	124 800	2,6
asendus- ja järelhooldus	50 490	1 720 151	1 859 200	8,1
muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	1 305 988	1 627 462	1 646 592	1,2
riskirühmade sotsiaalhoolekandeadasutused	345 785	412 015	484 845	17,7
riiklik toimetulekutoetus	1 376 391	1 487 647	1 500 000	0,8
muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	734 792	896 817	940 088	4,8
muu sotsiaalne kaitse	51 060	155 530	32 065	-79,4
Investeeringustegevuse kulud	214 877	2 063 884	1 755 000	-15,0
muu puuetega isikute sotsiaalne kaitse	7 093	10 000	0	-100,0
eakate sotsiaalhoolekandeadasutused	18 004	6 500	20 000	207,7
laste ja noorte sotsiaal-hoolekandeadasutused	16 000	0	0	x
muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	173 780	2 047 384	1 735 000	-15,3

Põhitegevuse kulud on kasvanud kokku 693 746 eurot. Olulisemad muutused on järgmiste kulude osas:

257 645 eurot	tööjõukulud seoses hoolekandeadasutuste töötajate keskmiselt 5% palgatõusuga, asutuses Varjupaik moodustatavate 1 sotsiaaltöötaja ja ööpäevaringse valve kindlustamiseks 4 korrapidaja ametikohtadega (alates oktoober 2019 käivituva sotsiaalmajutusteenusega peredele Rahu 8 II korruse 12 korteri baasil), hooldekodus põetustoimingute mahu olulise kasvu tõttu täiendava hooldustöötaja rakendamise ja korterite kohaldusprojekti koodinaatori ja noorteprojekti juhtumikorraldaja töökohtade moodustamisega;
213 330 eurot	Päevakeskus Kalda osalemine projektis „Koduse hoolekandeteenuse arendamine Tartu linnas“. Projekti teostamiseks võetakse tööle projekti juht ja 13 hooldustöötajat;
139 049 eurot	asendus- ja järelhoolduse kulud - riiklike muudatuste tulemusel on kavandatud 2019. a kohamaksu tõus, mis arvestab sügava ja kõrge hoolduskoormusega erivajaduste teenuskoha maksumuseks ca 1660 eurot;
66 000 eurot	hooldekodu teenuse ost senise 95 isiku asemel 110-le;
40 100 eurot	laste päevakeskuse teenuse ost senise 116 lapse asemel 140-le senise viie tegevuskoha asemel kuues tegevuskohas.

Sotsiaalse kaitse kulud tegevusalade ja eelarvete lõikes

Tegevusala / eelarve liik	2019 kokku	Finantseerimis- eelarve	Majandamis- eelarve
SOTSIAALSE KAITSE kulud kokku	15 734 752	13 861 392	1 873 360
Põhitegevuse kulud	13 979 752	12 441 392	1 538 360
puuetega inimeste sotsiaalhoolekandeesutused	563 000	563 000	0
muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	3 198 186	2 986 945	211 241
eakate sotsiaalhoolekandeesutused kokku	3 630 976	2 366 457	1 264 519
<i>sh koduteenused</i>	853 587	686 068	167 519
<i>hooldekodud</i>	2 500 500	1 408 500	1 092 000
<i>päevakeskused</i>	276 889	271 889	5 000
muu eakate sotsiaalne kaitse	124 800	124 800	0
asendus- ja järelhooldus	1 859 200	1 859 200	0
muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	1 646 592	1 622 092	24 500
riskirühmade sotsiaalhoolekandeesutused	484 845	473 845	11 000
riiklik toimetulekutoetus	1 500 000	1 500 000	0
muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	940 088	917 088	23 000
muu sotsiaalne kaitse	32 065	27 965	4 100
Investeeringustegevuse kulud	1 755 000	1 420 000	335 000
eakate sotsiaalhoolekandeesutused	20 000	0	20 000
muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	1 735 000	1 420 000	315 000

Sotsiaalse kaitse kuludest rahastatakse 13 861 392 eurot e 88% finantseerimiseelarvest ja 1 873 360 eurot e 12% majandamiseelarvest.

Järgnev tabel annab ülevaate kulude jaotusest kululiikide lõikes.

Sotsiaalse kaitse kulud kululiikide lõikes

Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
SOTSIAALSE KAITSE kulud kokku	10 058 152	15 349 890	15 734 752	2,5
Põhitegevuse kulud	9 843 275	13 286 006	13 979 752	5,2
tööjõukulud	2 306 071	2 601 819	2 883 468	10,8
majandamiskulud	2 711 048	5 217 676	5 317 476	1,9
antavad toetused kokku	4 826 156	5 466 511	5 778 808	5,7
<i>antavad sotsiaaltoetused</i>	4 333 633	5 068 602	5 299 941	4,6
<i>antavad tegevustoetused</i>	492 523	397 909	478 867	20,3
Investeeringustegevuse kulud	214 877	2 063 884	1 755 000	-15,0
põhivara soetus	214 877	2 063 884	1 755 000	-15,0

Põhitegevuskulude eelarves on suurimaks kuluks antavad toetused, moodustades sarnaselt eelneva aastaga eelarve mahust 41%. Vähenemine võrreldes 2017. a (osatähtsus 49%) on seotud vajaduspõhise peretoetuse maksmise lõppemisega alates 2018. a aprillist. Majandamiskulude osatähtsus on 38% (2017. a 39,3%). Tööjõukulude osatähtsus on kasvanud 19,6%-lt 2018. a 20,6%-le 2019. a jäädes vaatamata 5% palgatõusule alla 2017. a osatähtsusele (23,4%). Võrreldes 2017. a mõjutab proportsioone oluliselt maavalitsuselt 2018. a üle tulnud asenduskodu teenuse korraldamine (2018. a ja 2019. a eelarves 1 620 151 eurot), mis tõstab majandamiskulude osatähtsust. Antavate tegevustoe-

tuste suur protsentuaalne kasv tuleneb mittetulundusühingute sotsiaalabialaste linna poolt kaasrahastatavate projektide arvu ja mahu kasvust.

Sotsiaalse kaitse majandamiseelarvesse on kavandatud sihtotstarbelisi saadavaid toetusi 713 160 eurot, sellest investeerimistoetusena 315 000 eurot. Omatulusid majandustegevusest on kavandatud 1 160 200 eurot, sh järgmiste tululiikide arvel:

Sotsiaalhoolekande asutuste majandustegevuse tululiigid

Struktuuriüksus	üüritulu	tasulised teenused	hooldustasu	Kokku
KOKKU	2 000	62 200	1 096 000	1 160 200
Päevakeskus Kalda	0	7 700	0	7 700
Tähtvere Päevakeskus	2 000	3 000	0	5 000
Tartu Hooldekodu	0	16 000	1 096 000	1 112 000
Tartu Laste Turvakodu	0	24 500	0	24 500
Varjupaik	0	11 000	0	11 000

Majandamistegevuse tulud suunatakse tasuliste teenuste osutamiseks, sellest 511 000 eurot tööjõukuludeks ja 629 200 eurot majandamiskuludeks, millest suurimad kulud on ruumide korrashoiuks (251 500 eurot), toitlustamiseks (166 700 eurot) ning meditsiini ja hügieenikuludeks (124 600 eurot).

2.10. Välisprojektid

Alljärgnevalt on esitatud ülevaade kavandatud projektidest, mida osaliselt on plaanis teostada läbi välisrahastuse. Nimekiri ei sisalda kõiki kavandatud projekte, kuna mitmeid neist rahastatakse täies ulatuses omafinantseeringuga.

Investeeringiprojektid	2019 kavandatud		
	toetus	omaosalus	kokku
„SmartEnCity“ – Nutikas linnaosa	2 500 000	0	2 500 000
Variku kool (Aianduse 4)	2 000 000	5 330 000	7 330 000
Tartu Rattaringlus	1 463 171	260 000	1 723 171
Vaksali-EMÜ-Waldorfkooli kergliiklustee	750 000	250 000	1 000 000
Ihaste kergliiklustee	740 000	500 000	1 240 000
„SmartEnCity“ – Rattaringlus	659 500	0	659 500
Linna elamute rekonstrueerimine KredEx-i toetusega	550 000	942 000	1 492 000
Maarja Tugikeskuse peremajade rajamine	315 000	1 300 000	1 615 000
Digitaalse õppevara arendamine Tartu KHK-s	240 270	0	240 270
Lasteaed Pääsupesa	200 000	700 000	900 000
Tartu-Rahinge-Ilmatsalu kergliiklustee	117 000	333 000	450 000
Nutikad ülekäigurajad	41 000	41 000	82 000
„Pehmed“ projektid	toetus	omaosalus	kokku
Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohaldamine Tartus	211 241	37 278	248 519
„HARTA“	200 000	0	200 000
Digitaalse õppevara arendamine Tartu KHK-s	182 335	0	182 335
Koduse hoolekandeteenuse arendamine Tartu linnas	159 819	53 511	213 330
„PRÕM“	150 000	0	150 000
„BSR Electric“	142 048	24 633	166 681
„E-Ticketing“	122 995	21 705	144 700
„SmartEnCity“ - Nutikas linnaosa	76 000	0	76 000
„SUMBA“	71 552	12 627	84 179
„Baltic Game Industry“	64 001	7 161	71 162
„HEAT“	56 000	4 000	60 000
„RELOS3“	40 710	8 028	48 738
„OptiTrans“	39 747	7 015	46 762
„Cities Multimodal“	34 850	6 150	41 000
TAT Noortegarantii tugisüsteemi arendamine ja testimine	23 000	0	23 000
„EmplInno“	17 877	0	17 877
„InnovaFoster“	13 092	0	13 092
Hoolduskoordinaatori mudeli piloteerimine	12 000	0	12 000
Õhukvaliteedi parandamise tegevuskava koostamine	11 699	600	12 299
Urban Cycling	7 133	7 133	14 266
„INNO_INFRA_SHARE“	6 184	0	6 184
„Crossroads Of Regions“	4 100	0	4 100
Projektireisid Tampere ja Stavangeri	3 500	2 300	5 800

„SmartEnCity“. Nutikas linnaosa. Projekti peamine eesmärk on arendada välja laialdaselt kohandatud ja paindlik lahendus jätkusuutliku-, targa- ja säästva linnakeskkonna kujundamisel Euroopa

linnades. Eesmärk saavutatakse integreeritud planeerimise ja erinevate meetmete rakendamise abil, mis aitavad parandada energiatõhusust peamistes energiat tarbivates sektorites linnades ning suurendades samal ajal taastuvenergia kasutamist. Projekti aluseks on Smart Zero Carbon City kontseptsioon, kus linna ökoloogiline jalajälg ja energia nõudlus on viidud miinimumini, rakendades kaas-aegseid tehnoloogiaid, mis säästavad energiat ja tõstavad kasutajate teadlikkust. Energiavarustus baseerub täielikult taastuvatel kohalikel energiaressurssidel, milliseid hallatakse nutikate lahenduste abil. Nimetatud põhimõtted mudeldatakse ja viiakse ellu kolmes „tuletorni“ linnas - Vitoria Gasteiz (Hispaania), Tartu (Eesti) ja Sønderborg (Taani). 2019. a on plaanis 76 000 eurot projektirahadest suunata põhitegevuskuludeks, mille arvelt kaetakse projekti tööjõukulud, reisikulud, kommunikatsioonikulud ja projekti tegevusest videofilmide valmistamise kulud. 2 500 000 läheb renoveerimistoetusteks. Kokku on SmartEnCity raames võimalik toetada 20-23 kortermaja renoveerimist. 659 500 euro ulatuses finantseeritakse projekti vahenditest Tartu rattaringluse projekti käivitamist. SmartEnCity projekti vahendite arvel ostetakse 300 elektriratast. Projekti kestus on 01.02.2016 - 30.06.2021 ning kogumaksumus 6 608 375 eurot, millest 1 200 000 eurot omaosalus ning 5 408 375 eurot toetus.

Variku Kooli rekonstrueerimine. Projekti eesmärgiks on Tartu koolivõrgu korrastamise jätkamine ning vana õppehoone ümber kujundamine tänapäeva õpikäsitlust toetavaks õppekeskkonnaks. Projekti raames soovitakse rekonstrueerida Tartu Variku Kooli õppehoone selliselt, et oleks tagatud õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetaks õpilaste õpihuvi ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist. Ehitustööde lõpp ja sisustamine toimub 2019. a suvel. Projekti eeldatav kogumaksumus on 11 076 942 €, millest linna omafinantseering on 7 721 935 €. Objekti finantseeritakse SA Innove kaudu põhikoolivõrgu korrastamise meetmest summas 3 355 007 €. Projekti kestus: 01.07.2018-31.08.2019.

Tartu Rattaringlus. Jalgrattaliikluse arendamine on Tartu linna transpordipoliitika üks prioriteetidest. Eesmärgiks on jalgrattaliikluse osakaalu suurendamine. Sel otstarbel rajatakse täiendavaid jalgrattateid ning jalgrataste hoiukohti ja parklaid. Tartu jalgrattaliikluse arendamise nägemuseks on kogu linna ning linnast väljuvaid põhisuundi kattev jalgrattateede ja -radade võrgustiku ning mugava ja ohutu jalgrattaparkimise võimaluse loomine. Eesmärgiks on soodustada jalgrattaga liiklemist, muuta rattaga liiklemine arvestatavaks alternatiiviks autole ning soodustada jalgrataste kasutamist ka talvel. Projekti kulud koosnevad ringlusesse minevatest jalgratastest, nutikatest jalgrattaparklastest ja tarkvarast. Projekti tulemusena on Tartu linnas välja arendatud rattaringluse võrgustik, mis katab kogu linna.

Tegemist saab olema Tartu linna ühistranspordi ühe osaga. Pikemas plaanis aitab projekt kaasa linna elukeskkonna paranemisele - väheneb parkimisprobleem, müra- ja heitgaaside tase linnas ning paranevad võimalused tervislikumate liikumisharjumuste tekkimiseks. 2019. a projekti kestus: 30.05.2017-31.12.2019.

Vaksali-EMÜ-Waldorfkooli kergliiklustee projekti raames on kavas rajada kergliiklustee suunal Tartu Raudteejaam - Kreutzwaldi tänav - Tähtvere vald kogupikkusega hinnanguliselt 3,8 km. Kergliiklustee on oluline lisa Tartu ja lähivaldade kergliiklustee võrgustikus, tagamaks turvaline ja katkematu ühendus erinevate oluliste punktide vahel. Projekti tulemusel on valminud hea kvaliteediga ja liiklejate vajadustele vastav ligikaudu 3,8 km pikkune kergliiklustee suunal Tartu raudteejaam – Vaksali tn – Vaksali tn pikendus – Kreutzwaldi tn – Tähtvere vald. Paranenud ja mitmekesisestunud on Vaksali, Tähtvere ja Veeriku linnaosade ning Tähtvere valla elanike liikumistingimused jalgsi ja erinevate kergliiklusvahenditega. Samuti võimaldab kergliiklustee senisest oluliselt turvalisemaid liikumistingimusi Raudteejaamast, Vaksali ja Veeriku linnaosadest Maaülikooli õppehoonete, Tartu Näituste messikeskuse ning Tartu Waldorfkooli suunas. Olulise täienduse on saanud linnapiirkonna kergliiklusteede võrgustik. Kogumaksumus on 1 769 200 EUR. Omaosalus 265 380 EUR ja toetus 1 503 820 EUR. Projekti kestus 01.05.2018-31.12.2019.

Ihaste kergliiklustee projekti raames on kavas välja ehitada kergliiklustee Ihaste linnaosas, mis ühendab omavahel Vana- ja Uus-Ihaste Annelinna ning Kesklinna. Projekti tulemusena saab ühtseks

tervikuks kokku liidetud Kesklinna ja Annelinna suunalt Ihaste poole minevad kergliiklusteed ning Lohkva küla (Luunja valla) poolt tulev kergliiklustee. Samuti loob kergliiklustee senisest oluliselt mitmekesisemad tingimused Luunja vallast Tartusse (ja vastupidi) liikujatele. 2019. a eelarvesse on kavandatud 1 240 000 eurot, millest linna omaosalus 500 000 eurot ja toetus linnapiirkondade jätkusuutliku arengu meetmest 740 000 eurot. Projekti kestus: 01.09.2017 - 31.12.2019.

Linna elamute rekonstrueerimine KredEx'i toetusega. Projekti käigus rekonstrueeritakse Rahu 8 aadressil asuv amortiseerunud sotsiaalmajutusüksus C-energiaklassile vastavaks elamuks. Projekti tulemusena on paranenud hoone sisekliima ja hoone välisilme, vähenenud ülalpidamiskulud ja väiksemad regulaarsed amortiseerumisest tingitud remondikulud. Rahu 8 hoone rekonstrueerimise ehitusperiood on 2018-2019. a. Projekti toetatakse SA KredEx kaudu korterelamute rekonstrueerimise meetmest. Projekti kogumaksumus on 2 145 300 €, millest linna omaosalus 1 595 300 € ning KredEx toetus 550 000 €.

Maarja Tugikeskuse peremajade loomine. Kavandatud on 4 peremaja ehitamine ning ühe eramu ostmise ja rekonstrueerimise - kokku 50 kohta. Praeguse seisuga pakuvad Tartu linnas kogukonnas elamise teenust neli asutust ja kohti on neis 31. Tartu elanike arvust tulenevalt on aga vajadus mitmeid kordi suurem. Projekti toetatakse meetmest "Erihoolekandeesutuste reorganiseerimine". Projekti kogumaksumus on 3 520 596 €, millest linna omafinantseering on 1 822 721 € ning toetus 1 697 875 €. Projekti kestus on 01.04.2017-31.12.2019

Digitaalse õppevara arendamine Tartu KHK-s. Projekti eesmärgiks on tõsta õppe kvaliteeti informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning tehnika, tootmise ja ehituse erialadel läbi kaas-aegsete digilahenduste kasutuselevõtu kutseõppes. Projekti tulemusena soetatakse ning võetakse kasutusele Tartu KHK-s uuenduslikud õppevaralahendused, mis võimaldavad minimaalsete kuludega simuleerida reaalselt töömaailma olukorda ning mida saavad kasutada võimalikult paljud õpilased oma õppetöös. Lisaks arenevad õpilaste digipädevused ja kutseõpetajate erialased digioskused, kes saavad väljaõppe digilahenduste kasutamiseks õppetöös. Projekti kaudu soetatakse turvaklasteri virtuaalserverid, elektroonika ja elektrotehnika simulaatorid, puidutöötlemispingi ja metallitöötlemis-pinkide simulaatorid. Projekti rahastajaks on SA Innove. Projekti kogumaksumus on 422 605 eurot, omaosalus puudub. Projekti kestus: 01.10.2018-31.03.2019.

Tartu lasteaed Pääsupesa. Projekti tulemusena on rekonstrueeritud Tartu lasteaia Pääsupesa hoone. Projekti peamiseks tulemuseks on hoone oluliselt väiksem energiatarbimine ning seeläbi väiksem kahju ümbritsevale keskkonnale ja tuntav kokkuvõtte hoone majandamiskuludelt. Ehitustööde eeldatav maksumus on 3 100 000 eurot. Projekti kestus 03.04.2017-31.12.2020.

Tartu-Rahinge-Ilmatsalu kergliiklustee. Seoses liikluse tihenemisega ja Tähtvere valla muutumisega eelkõige Tartu linnarekreatsiooni piirkonnaks ning ettevõtluse arenemisega Rahinge ja Ilmatsalu piirkonnas on tekkinud tõsine vajadus kergliiklusteede järele. Projekti raames rajatakse 5,7 km valgustatud kergliiklusteed Ilmatsaluni. Tööde läbiviimine on planeeritud 2019-2020.

Nutikas ülekäigurada. Tartu linna üheks oluliseks prioriteediks on kergliiklejate osakaalu suurendamine linnaliikluses eelkõige jalgrattaliikluse arendamise ja populariseerimise näol. Selleks, et tagada suurem turvalisus ülekäiguradadel, soovitakse kasutusele võtta nutikad ülekäiguradade lahendused, mis operatiivselt jälgiksid liiklust ülekäiguraja ümbruses ning annaksid liikluses osalejatele audiovisuaalselt märku, kui tekkimas on ohuolukord. Projekti raames hangitakse nutikas ülekäiguraja lahendus, mis erinevate tehnoloogiliste vahendite abil jälgib kergliiklejate ja mootorsõidukite kohtumispunkti liiklust ning audiovisuaalselt hoiatab võimaliku ohu eest. Projekti käigus valmistatakse ette innovatsioonihange, kaardistatakse nutikate ülekäiguradade asukohad ning soetatakse tehniline lahendus ja paigaldatakse. Projekti peamiseks eesmärgiks on kergliikleja osalusega liiklusõnnetuste arvu vähendamine selliselt, et aastaks 2050 ei oleks Tartu linnas ühtegi jalakäija surmaga lõppenud liiklusõnnetust. Projekti kogumaksumus 410 000 EUR, millest omaosalus 205 000 ja toetus 205 000. Projekti kestus 20.06.2018-19.06.2020. Rahastajaks on EAS.

Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine Tartus. Projekti eesmärgiks on kohandada Tartu linnas elavate puudega isikute eluruume ning seeläbi parandada nende elukvaliteeti ja võimaldada iseseisvamat toimetulekut. Samuti aitab projekt vähendada hooldajate hoolduskoormust ja luua ebasobiva elukeskkonna tõttu tööturul eemalolijatele eeldused tööturul osalemiseks. Projekti raames on võimalik kohandada peamiselt eluruumide sissepääsu, pesuruume ning teostada ruumis liikumiseks vajalikke ümberkorraldusi. Projekti perioodil on ettenähtud rohkem kui 40 kohandamistööd aastas. Projekti kogumaksumus on 248 519, millest linna omaosalus on 37 278 eurot ja toetus 211 241 eurot. Projekti kestus: 01.09.2018-31.01.2020.

„HARTA - Improving professional competencies through international mobility“. Kutsealase pädevuse arendamine rahvusvahelise liikuvuse kaudu. Projekti põhieesmärk on suurendada kvaliteetset õpirännet kutsehariduses ning samal ajal lihtsustada õpirändetoetuse taotlemist ja aruandlust. Kutsehariduse õpirände hartaga akrediteeritakse ja tunnustatakse asutusi, kes on olnud edukad kutseharidusvaldkonnas kvaliteetse õpirände pakkumises ja julgustatakse neid edasi arendama oma rahvusvahelise koostöö strateegiaid. Projekti tulemusel on kasvanud õpilaste õpimotivatsioon, loodud eeldused väljalangevuse vähenemiseks, praktilise õppe korraldamise, juhendamise ja hindamise kvaliteet. Pikaajalise mõjuna nähakse kutsehariduse populariseerimist Eestis, TKHK spetsialistide pädevuse tõusu ning seeläbi võimet koolitada koostöös tööandjatega kvaliteetset ja praktiliste oskustega töötajaid Eesti ettevõtjatele. Projekti rahastajaks on SA Archimedes. Projekti kogumaksumus on 474 363 eurot, omaosalus puudub. Projekti kestus: 01.08.2017-31.07.2019.

Koduse hoolekandeteenuse arendamine Tartu linnas. Projekti eesmärgiks on koduteenuse arendamine Tartu linnas, et seeläbi suurendada hooldusvajadusega isikute hooldajate võimalusi jääda, naasta või siseneda tööjõuturule ja toetada inimese igapäevast toimetulekut koduteenuse osutamisega harjumuspärasel keskkonnas. Kuna kohtade arv hooldusasutustes on piiratud, elavad paljud hooldusvajadusega isikud oma kodudes ning neid hooldavad lähedased, kes selle tõttu on tööjõuturul välja langenud või langemas. Projekti raames on plaanis pakkuda koduteenust kuni 130 isikule. Teenuse pakkumiseks palgatakse projekti raames tööle 13 hooldustöötajat, kellele tagatakse vajalik väljaõpe ning töövahendid, sh transpordikulud teenuse osutamisel. Projekti tulemusena on vähemalt 30% omastehooldajatest säilitanud töö hoolduse koormuse kõrval. Projekti kogumaksumus on 399 723 eurot, millest omaosalus on 99 931 eurot ja toetus 299 792 eurot. Projekti kestus: 01.01.2019-31.12.2020.

„Kutsehariduse maine tõstmine, õpipoisiõppe laiendamine ehk PRÕM“. Kutsehariduskeskuse projekt, millega luuakse uued õppekohad töökohapõhiseks õppeks. Eesmärgiks on töömaailma ja kutseõppe tihedam seostamine. PRÕM tegevusi viiakse ellu lähtuvalt „Ühtekuuluvusfondide rakenduskaava 2014-2020“ prioriteetse suuna nr 1 „Ühiskonna vajadustele vastav haridus ja hea ettevalmistus osalemaks tööturul“ EL vahendite kasutamise eesmärgist nr 5 „Õpe kutse- ja kõrghariduses on suuremas vastavuses tööturu vajadustega ning toetab ettevõtlikkust“. Projekti rahastajaks on SA Innove. Projekti kogumaksumus on 200 000 eurot, omaosalus puudub. Projekti kestus: 01.03.2015-30.06.2022.

„BSR Electric - Fostering e-mobility solutions in urban areas in the Baltic Sea Region“. E-liikuvuse lahenduste edendamine Balti mere regiooni linnapiirkondades. Projekti eesmärgiks on suurendada e-liikuvuse (ingl *e-mobility* ehk *electro mobility*) rolli linnatranspordis Läänemere piirkonnas. Eesmärgi saavutamiseks uuritakse senini kasutamata e-liikuvuse võimalusi ja demonstreeritakse erinevaid juba eksisteerivaid lahendusi. Sel viisil aidatakse kaasa elektrisõidukite aktiivsemale kasutuselevõtule ning kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele ja linnapiirkondade elukeskkonna parandamisele. Eesmärgiks on anda soovitusi planeerijatele ja ettevõtjatele e-lahenduste rakendamiseks linnatranspordi strateegiate loomisel. Pilootprojektide kaudu näidatakse, kuidas on praktiliselt võimalik e-lahendusi linnatranspordi integreerida. Projekti käigus kogutakse infot huvigruppidele e-liikuvuse lahenduste kohta ning saadud infot analüüsitakse, viiakse ellu pilootprojektid (elektripraamid, -bussid, -jalgrattad, -rollerid, -kaubaveokid) ja teostatakse tasuvusanalüüs. Projekti üks osa on teadmiste vahetamine ning teavitustöö e-liikuvuse teemadel. Projekti üldiseks ja kaugemaks tulemuseks on kasvuhoonegaaside tekke vähenemine Läänemere piirkonna linnades ning kaas-

nevalt linnade elukeskkonna parandamine. Projekti kogumaksumus on 290 683 eurot, millest linna omaosalus 43 602 eurot ja toetus 247 081 eurot. Projekti kestus: 24.10.2017-30.09.2020.

„E-ticketing - Creation of the interoperability between the electronic ticketing“. Koostalitlusvõime loomine Eesti ja Soome e-piletisüsteemide vahel. Enam kui pooled Eesti ja Soome vahel liikuvatest inimestest, nii töö kui puhkuse eesmärgil, kasutavad reisimiseks kohalikku ühistransporti. See tähendab omakorda vähemalt kolme eri tüüpi pileti ostmist. See omakorda tähendab märkimisväärselt raha- ja ajakulu, kuna süsteemid on erinevad ja omavahel ühildamata. Projekti eesmärgiks on ühendada Tallinna, Helsingi ja Tartu ühistranspordi piletisüsteemid võimaldamaks mugavat reisimist ja säästa rahalisi vahendeid. Projekti tulemusena valmib toimiv ärimudel ning kokkulepe kasutamaks ühist piletimüüki. Koostatakse süsteemi spetsifikatsioon ning arendatakse välja minimaalne esmane müügilahendus. Arendatakse ühistoode, mida saba kasutada erinevate transpordiettevõtete ja linnade transporditeenuste tarbimiseks. Projekti kogumaksumus on 189 774 eurot, millest omaosalus on 28 466 eurot ja toetus 161 308 eurot. Projekti kestus: 01.05.2018-30.04.2021.

„SUMBA - Sustainable urban mobility and commuting in Baltic cities“. Jätksuutlik linnaliiklus Balti linnades. Projekti eesmärgiks on toetada uute liikuvusmuutrite juurutamist. Läänemere piirkonnas on liikuvuse teemadega üsna palju tegeldud, sageli keskenduvad need tegevused aga ainult konkreetse linna territooriumile ja ei arvesta piisavalt igapäevaste pendelrändajatega, kes moodustavad suure osa igapäevasest linnaliikluse mahust.

Alameesmärgid: tõsta transpordi planeerijate pädevust, kaasajastada partnerlinnade transpordipoliitika dokumente ja parandada linnade ja lähialade koostööd integreeritud transpordilahenduste kavandamisel ja juurutamisel. Selleks viiakse läbi SWOT-analüüs ja liikuvusanalüüs ning koostatakse liikuvusmudel ja tegeletakse teavitustööga. Projekti tulemusena tõusnud transpordiplaneerijate pädevus ning liiklejate teadlikkus säästlikest liikumisvõimalustest. Projekti kogumaksumus on 178 196 eurot, millest omaosalus 26 729 eurot ja toetus 151 467 eurot. Projekti kestus: 01.06.2017-31.05.2020.

„Baltic Game Industry.“ Ettevõtlus Balti mänguarenduse valdkonnas. Projekti eesmärgiks on luua Tartusse arvutimängude arendamisega tegelev inkubaator ning sobivad raamtingimused, parandades seeläbi Tartu IT-ettevõtete majandusnäitajaid ning luues siia täiendavat kompetentsi ja töökohati mänguarenduse valdkonnas. Projekti oluliseks osaks on partneritega rahvusvaheliste kogemuste vahetamine ja heade näidete jagamine. Projekt näeb ette Tartu Teaduspargis mänguarenduse piloot-inkubaatori loomise. Olulisimad projekti tegevused: 1) tutvumine partnerregioonide riiklike/regionaalsete poliitikatega mänguarenduse valdkonnas; 2) ümarlaudade korraldamine ja töögruppide koostamine sobiva poliitilise raamistiku loomiseks Tartus ja Eestis; 3) Tartu ja Läänemere regiooni promomine mänguarenduse keskuseks. Projekti kogumaksumus on 117 000 eurot, millest omaosalus 17 550 ja toetus 99 450 eurot. Projekti kestus: 01.10.2017 - 30.09.2020.

„HEAT - Participatory urban planning for healthier urban communities“. Kaasav linnaplaneerimine tervislikuma linnakeskkonna loomiseks. Projekti eesmärk on arendada kaasavamaid ja integreeritumaid linnaplaneerimise praktikaid ja katsetada neid projekti partnerlinnades Tartus, Jürmalas ja Turus. Projekti käigus viiakse läbi töögrupid koos simulatsioonimängudega, kus inimesed saavad otsustada, kuidas jalgrattaliikluse infrastruktuuri parandada. Kaasatakse teiste seotud valdkondade esindajaid planeerimisprotsessi analüüsima tervislikke ja majanduslikke kasusid, mis tulenevad jalgrattaliiklusest. Inimeste suhtumise parandamiseks kergliikluses kutsutakse linnaelanikke osalema simulatsioonimängudes ja kergliiklust propageerivates kampaaniates. Lisaks viiakse läbi ühiskampaaniad erinevate liikluse ja transpordiga seotud valdkondade esindajate ja arvamusiidritega - kaardistatakse võimalikud sihtgrupid ja nende tegevused partnerlinnades ja Kesk-Läänemere regioonis. Viiakse läbi ühiseminare eesmärgiga arendada välja koostöömudelid. Tulemusena valmivad soovitusel integreeritud ja tervislik - aktiivse linnaplaneerimise praktikate rakendamiseks. Projekti tulemusena suureneb jalgrattaliikluse osakaal, linnaplaneerimisel kasutatavad kaasamispraktikad on senistega võrreldes tulemuslikumad ning seeläbi suureneb elanike rahulolu. Projekti kogumaksumus on 220 408 eurot, millest omaosalus 33 061 ja toetus 187 347 eurot. Projekti kestus: 01.04.2018 - 31.03.2021.

„RELOS3 - From Regional to Local: Successful deployment of the Smart Specialization Strategies“. Piirkondlikust kohalikuks: targa spetsialiseerumise strateegiate edukas rakendamine. Projekt käsitleb targa spetsialiseerumise strateegiate rakendamist kohalikul tasandil. Kuna kohalikul tasandil teatakse kõige paremini kohapealseid tugevusi, tööjõu kvalifikatsiooni ja oskusi ning innovatsioonisüsteemi eripärasid, mis on kõik vajalikud targa spetsialiseerumise strateegia edukaks rakendamiseks, on vaja kohalikke omavalitsusi aktiivselt kaasata strateegia elluviimisesse. Samas ei ole sellele asjaolule alati piisavalt tähelepanu pööratud EL-i rakenduskavade koostamise protsessis. Projekti peamiseks eesmärgiks on leida erinevatest Euroopa regioonidest edulugusid targa spetsialiseerumise strateegiate rakendamise kohta, et saadud kogemusi kasutada partnerregioonide majanduse arendamiseks. Lisaks on eesmärgiks tähtsustada kohaliku tasandi rolli EL-i struktuurivahendite kasutamisel piirkondade arendamiseks. Projekti kogumaksumus on 140 442 eurot, millest omaosalus 21 066 ja toetus 119 376 eurot. Projekti kestus: 01.03.2017-31.08.2021.

„OptiTrans - Optimisation of Public Transport Policies for Green Mobility“. Ühistranspordi optimeerimine rohelise liikuvuse suurendamiseks. Projekti üldeesmärgiks on ühistranspordi osakaalu suurendamine linnade ja nende äärealade mobiilsus. Alameesmärkideks on:

- 1) suurendada transpordikorraldajate võimekust ühistranspordi kavandamisel ja korraldamisel;
- 2) võtta vastu tegevuskavad ning tutvustada uudseid lahendusi ühistranspordi kvaliteedi tõstmiseks;
- 3) tõsta linnaelanike teadlikkust ning suunata avalikku arvamust eesmärgiga suurendada keskkonnasäästlike liikumisviiside kasutust linna territooriumil.

Tartu linna osas on spetsiifilisemateks eesmärkideks ühistranspordi teenustaseme (kättesaadavus, transpordivahendite spetsifikatsioon ja kvaliteet, liinide optimeerimine peale liinivõrgu uuendamiskava heakskiitu, hinnastuspoliitika, integreeritud maksevõimalused, IKT lahendused) tõstmiseks vajalike tegevuste kirjendamine ja nende esmane finantsmajanduslik hindamine ning ühistranspordi ja teiste säästlike transpordiviiside (eelkõige kavandatav rattaringlus) sidumiseks vajalike tegevuste väljatöötamine.

Tegevused: ühistranspordi alusuuringu läbiviimine, tegevuskava loomine ühistranspordi atraktiivsuse tõstmiseks (ettepanekud Tartu linna arengukavasse), ühistranspordi rahuloluuringu läbiviimine, töötubade läbiviimine tegevuskavade koostamiseks, teavitustegevused. Projekti kestus: 01.01.2017-31.12.2021. Projekti kogumaksumus on 168 475 eurot, millest linna omaosalus 25 271 eurot ja toetus 143 204 eurot.

„Cities multimodal - urban transport systems in transition towards low carbon Mobility.“ Multimodaalsed linnapiirkonnad - linna transpordisüsteemide üleminek süsinikuvaesele liikuvusele. Projekt keskendub tiheasustusega kesklinna piirkondadele, mis pakuvad häid võimalusi säästva liikuvuse (inimeste- ja kaupade liikumine) arendamiseks. Üha kasvav elanike arv sellistes piirkondades ja kaubanduse kasvust tulenev kaubavedude mahu kasv on toonud kaasa autostumise kõrge taseme kesklinnades. Projekt annab hea lähtepunkti minna autodele orienteeritud liikluskorralduse planeerimisest üle liikuvuse planeerimisele ja juhtimisele. Projektis rakendatakse kahte peamist lähenemisviisi probleemistiku lahendamiseks:

- Multimodaalsed linnakvartalid: säästvate transpordiliikide arendamine (kõndimine, jalgrattasõit, ühistransport, autode ühiskasutus) nendes kvartalites ja erinevate liikumisviiside omavaheline sidumine.

- Liikuvuse juhtimine: üksikute liikuvuskäitumiste suunamine.

Tegevuste elluviimiseks kaasatakse avalik sektor, transpordioperaatorid, ettevõtted, koolid ja avalikkus. Projekti kestus: 01.06.2017-31.05.2020; kogumaksumus 110 000 eurot, millest omaosalus 16 500 eurot ja toetus 93 500 eurot.

TAT Noortegarantii tugisüsteemi arendamine ja testimine. Projekti eesmärgiks on suurendada mitteaktiivsete noorte vanuses 16-26 tööturul osalemist ja tööalaseid võimalusi. Projekti käigus luuakse noortegarantii tugisüsteem, mille abil tuvastatakse riiklike registrite päringute teel 16–26-aastased mitteaktiivsed noored ning koondatud info on kättesaadav kohaliku omavalitsuse juhtumikorraldajale STAR-i kaudu. Kohaliku omavalitsuse juhtumikorraldaja tuvastab noore abivajaduse ja pakub vajadusel tuge, abistab noore jõudmist olemasolevatele riiklikele ja kohaliku omavalitsuse

teenustele (nt töötöinguvõimalused, haridussüsteemis jätkamine). Paralleelselt toimuvad nii mitteaktiivsetele noortele kui kohalikele omavalitsustele teavitustegevused. Projekti tulemusena on juurutatud IT lahendus, mis koondab erinevatest riiklikest registritest info ning tekitab selle baasil mitteaktiivsete noorte nimekirja ja kuvab need kohalikele omavalitsusele STAR-i juhtumikorraldusseks. Projekti kogumaksumus on 51 215 eurot, omaosalus puudub. Projekti kestus: 01.03.2018-31.05.2020.

„Emplnno - Empowering for Innovation and Growth in MediumSized Cities and Regions.“ Innovatsiooni ja kasvu soodustamine keskmise suurusega linnades ja regioonides. Projekti eesmärgiks on rakendada ja parendada Euroopa keskmise suurusega linnades ja regioonides nutika spetsialiseerumise strateegiaid ning seeläbi parandada linnade majandusnäitajaid. Projekti oluliseks osas on partneritega rahvusvaheliste kogemuste vahetamine ja heade näidete jagamine. Tartul on võimalik jagada oma kogemusi Tartu Teaduspargi algatatud nutika spetsialiseerumise strateegia osas ning saada teadmisi teistes Euroopa linnades kasutatud strateegiate rakendatavuse kohta. Lisaks näeb projekt ette ka vahendid kohapealsete nutikate strateegiate rakendamiseks. Olulisimad projekti tegevused: 1) tutvumine partnerregioonide nutika spetsialiseerumise strateegiate ja lähenemistega ning õppimine teiste kogemustest, 2) Tartu IT ja biotehnoloogia ettevõtete välismissioon partnerregioonidesse; 3) Lõuna-Eesti nutika spetsialiseerumise strateegia rakendamine. Projekti kogumaksumus on 113 736 eurot, millest omaosalus 17 060 ja toetus 96 676 eurot. Projekti kestus: 01.11.2015-30.04.2019.

„InnovaFoster - Fostering startup & innovation ecosystems in Europe.“ Euroopa idufirmade arengu ja innovatsiooni edendamine. Projekti eesmärgiks on rakendada ja parendada regioonide poliitikainstrumente ja programme, et toetada noorte VKE-de (kuni 5 aastat vanad ettevõtted) arengut, kasvu ja innovatiivsust. Projekti oluliseks osas on partneritega rahvusvaheliste kogemuste vahetamine ja heade näidete jagamine. Tartul on võimalik jagada/saada kogemusi läbi ühiskülastuste ja temaatiliste töötubade ning hiljem saadud tulemusi rakendada VKE-de hüvanguks. Lisaks näeb projekt ette ka projektikohtumise võõrustamist 2018. a mais-juunis Tartus. Olulisimad projekti tegevused: 1) huvigruppide identifitseerimine, 2) tutvumine partnerregioonide strateegiate ja lähenemistega ning õppimine teiste kogemustest, 3) tegevusplaani koostamine, 4) tegevusplaanide implementeerimise jälgimine. Projekti kogumaksumus on 126 962 eurot, millest omaosalus 19 044 ja toetus 107 918 eurot. Projekti kestus: 01.01.2017-31.12.2020.

Hoolduskoordinaatori mudeli piloteerimine. Projekti eesmärgiks on saavutada süsteem, kus suure ja keerulise hooldusvajadusega inimene jõuaks õigel ajal ja talle sobivale sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuteenusele. Jõuda selleni, et nii sotsiaalhoolekanne kui tervishoiusüsteem töötaksid ühise eesmärgi nimel tagada kliendile parim võimalik elukvaliteet. Projekti käigus võetakse tööle hoolduskoordinaator, kes koostöös riiklikult pakutavate teenustega, kohaliku omavalitsuse, perearstide ja eriarstidega korraldab kliendile parima võimaliku abi. Projekti tulemusena lähedaste hoolduskoormus väheneb. Suure ja keerulise hooldusvajadusega inimesele korraldatakse tema vajadustest lähtuv sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuteenus. Projekti kogumaksumus on 22 000 eurot, omaosalus puudub. Projekti kestus: 10.05.2018-21.08.2019.

Õhukvaliteedi parandamise tegevuskava. Välisõhu kvaliteedi seiretulemuste põhjal on Tartu linnas benso(a)püreeni aasta keskmine sisaldus ületanud kehtivat sihtväärtust (sihtväärtus välisõhu peente PM10-osakeste fraktsioonis on 1 ng/m³). Tulenevalt atmosfääriõhu kaitse seaduse § 73 ja § 74 on kohalikul omavalitsusel kohustus koostada õhukvaliteedi parandamise kava. Projekti raames viiakse läbi riigihange ning leitakse ekspert, kes kava koostab. Kava koostamise raames analüüsitakse, millest on tingitud sihtväärtuste ületamine ning leitakse meetmed, et parandada õhukvaliteeti bensopüreeni osas. Projekti kogumaksumus on 46 686 eurot, millest omaosalus 4 686 ja toetus 42 000 eurot. Projekti kestus: 01.06.2017-31.05.2019.

„CyclUrban - Cycling as an element of urban climate mitigation policy“. Jalgrattaliiklus linnas kui linnakliima leevendamise poliitika element. Projekti peamiseks eesmärgiks on edendada jalgrattasõitu kui efektiivset vahendit säästva linnalise liikumiskeskonna loomiseks ja kliimamuutuste mõju leevendamiseks kohalikul tasandil. Viies linnas (Tartu, Riia, Varssavi, Velika Gorica, Vrilissia)

töötatakse välja strateegiad linnatranspordi liikuvuse edendamiseks. Samuti esitatakse soovitusel riiklikul tasemel, kuidas jalgrattasõitu toetada. Projekti käigus korraldatakse seminare ja töötubasid meetodivate ja strateegiate väljatöötamiseks ning kogemuste ja ideede levitamiseks. Projekti tulemusena valmib Tartu linna pikaajaline jalgrattastrateegia ja tõuseb linnaelanike teadlikkus jalgrattast kui keskkonnasõbralikust liikumisvahendist. Projekti kogumaksumus on 45 995 eurot, sellest toetus on 22 997 eurot ja omaosalus 22 998 eurot. Projekti kestus: 01.11.2017-29.02.2020.

„INNO_INFRA_SHARE - Sharing Strategies for European Research and Innovation Infrastructures.“ Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni infrastruktuuride strateegiate jagamine. Projekti eesmärgiks on rakendada ja parendada Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni infrastruktuuride jagamist ja koostööd ning seeläbi avaldada mõju nii regioonile tervikuna kui parandada väike- ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde) majandusnäitajaid. Projekti oluliseks osaks on partneritega rahvusvaheliste kogemuste vahetamine ja heade näidete jagamine. Olulisimad projekti tegevused: 1) kogemuste vahetamine ja elujõuliste ärimudelite loomine teadus- ja arendustegevuse infrastruktuurile (TAI) ligipääsemise ja jagamine, 2) teadmiste juhtimisvahendite disainimine ja testimine, et luua paremad poliitikad TAI jagamiseks üle regioonide, 3) piiriülese TAI loomine ning selle avamine väikse ja keskmise suurusega tootmisettevõtetele. Projekti kogumaksumus on 131 910 eurot, millest omaosalus 19 787 ja toetus 112 124 eurot. Projekti kestus: 01.01.2017-31.12.2020.

„Crossroads of the Regions“. Piirkondade ristumispunktid. Projekti eesmärgiks on integreerida välisriikidest pärit inimesed Euroopa ühiskonda. Projekti käigus toimuvad erinevad tegevused välisriikidest pärit inimeste integreerimiseks Euroopa ja Eesti ühiskonda. Vahetatakse häid praktikaid, kuidas kohalik omavalitsus saab läbi mitmesuguste tegevuste toetada integratsiooniprotsessi. Integratsiooniprotsessi toetamiseks viiakse läbi tegevusi partnerriikides. Projekti tulemusena on välisriikidest tulnud isikud integreeritud Eesti ühiskonda, paranenud on nende sotsiaalne ja tervislik seisund. Projekti kogumaksumus on 8 000 eurot, omaosalus puudub. Projekti kestus: 01.09.2017-31.12.2019.

Projektireisid Tampere ja Stavangeri. Projekti eesmärgiks on Tampere ja Stavangeri omavalitsuste sotsiaaltöe teenistuste külastamine, et tutvuda sealse tööga, mis puudutab eeskätt eakate ja puuetega inimestele (sh lapsed) pakutavate teenuste ja tegevusi. Õppereis Tampere, Soome Vabariiki toimub vahemikus 30.10-02.11.2018 ja õppereis Stavangeri, Norra Kuningriik toimub märts/aprill 2019. Projekti tulemusena saadakse ülevaade Tampere ja Stavangeri omavalitsuste tööst haavatavamate ühiskonnagruppidele (eakad, puuetega inimesed, lapsed) suunatud sotsiaal- ja tervishoiuteenuste korraldusest ja rahastamisest. Õppereisid on abiks kogemuste ja teadmiste saamiseks. Pikem eesmärk on parendada ja pakkuda Tartu linnas paremaid tugiteenuseid kõige haavatavamatele rühmadele, pakkuda igakülgset toetust pereliikmetele ja tugivõrgustikele ning parendada linnaasutuste pakutavate teenuste kvaliteeti (sh hooldekodud, päev hoolduskeskused). Projekti kogumaksumus on 11 148 eurot, millest toetus on 6 500 eurot ja omaosalus 4 648 eurot. Projekti kestus: 12.09.2018-31.05.2019.

Kulud vahendite kasutajate lõikes

3. KULUD VAHENDITE KASUTAJATE LÕIKES

3.1. LINNAVOLIKOGU KANTSELEI**412 000 eurot****01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED 412 000 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 412 000 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
01111	LINNAVOLIKOGU	319 423	356 142	412 000	15,7
50	tööjõukulud	303 689	328 967	381 160	15,9
	tippjuhtide töötasu*	153 050	163 568	196 522	20,1
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	22 807	23 688	24 720	4,4
	töötajate töötasu	49 846	57 805	62 994	9,0
	erisoodustused	1 500	1 500	1 500	0,0
	tööjõukulude maksud	76 486	82 406	95 424	15,8
55	majandamiskulud	15 734	27 175	30 840	13,5
	administreerimiskulud	8 709	10 525	11 825	12,4
	lähetuskulud	4 076	10 000	10 000	0,0
	koolituskulud	1 979	4 300	4 300	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majanda- miskulud	367	1 100	1 100	0,0
	inventari kulud	337	1 000	3 365	236,5
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	266	250	250	0,0

*valitavate ja ametisse nimetatavate ametnike töötasu

Tööjõukulud

Vastavalt linnavolikogu 13. juuni 2013. a otsusele nr 479 „Linnavolikogu liikmete arvu määramine“ on volikogu liikmete arv 49. Volikogu ja tema komisjonide liikmete tasude arvestamisel on juhitud Tartu Linnavolikogu 2. juuli 2009. a määrusest nr 120 „Linnavolikogu liikmetele tasu ja hüvituste maksmise kord“, Tartu Linnavolikogu 27. juuni 2013. a määrusest nr 97 „Tartu Linnavolikogu 2. juuli 2009. a määruse nr 120 „Linnavolikogu liikmetele tasu ja hüvituste maksmise kord“ muutmise“ ning Tartu Linnavolikogu otsustest, millega määrati tasud linnavolikogu esimehele, aseesimehele, komisjonide esimeestele ja fraktsioonide esimeestele.

Volikogu istungid toimuvad volikogu poolt kinnitatud kava alusel valdavalt üks kord kuus, juunis ja detsembris kaks korda kuus. Juulis ja augustis reeglina istungeid ei toimu. 2019. a on planeeritud 13 linnavolikogu istungit, arvestades senist praktikat, et aasta jooksul võib tekkida vajadus täiendava istungi läbiviimiseks. Volikogu liikmete istungitel osalemise protsent on arvestatud 95%.

Linnavolikogu 07.12.2017.a otsusega määrati volikogu esimehe tasuks 4000 eurot kuus ja aseesimehele makstava hüvituse suurusks 1000 eurot kuus. 2018. a volikogu esimehe tasu eelarvesse kavatsetud ei olnud. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 17 lg 4 alusel ei maksta Riigikogu liikmest volikogu esimehele tasu.

Linnavolikogu liikmele makstakse linnavolikogu istungil osalemise eest tasu 64 eurot ning linnavolikogu liikme ülesannete täitmise eest tasu 32 eurot kuus, välja arvatud kuud, kui volikogu istungeid ei toimu.

Linnavolikogu 14.11.2017. a otsusega nr 5 moodustati volikogus 8 alatist komisjoni. Volikogu 17.12.2017. a otsusega moodustati ajutine põhimääruskomisjon ning 19.04.2018.a otsusega nr 46 puidurafineerimistehase eriplaneeringu teemakomisjon.

Komisjonide liikmeid on kokku 141. Kuivõrd kaks komisjoni on ajutised komisjonid, on komisjonide keskmiseks arvuks planeeritud 9 komisjoni, komisjonide liikmeid 15 liiget, v.a revisjonikomisjon, mis on 9-liikmeline. Komisjonide koosolekuid on planeeritud kokku 126 osalus protsendiga 95. Komisjoni liikmetele makstakse hüvitust koosolekul osalemise eest 20 eurot, elektroonilise osalemise eest 3 eurot. Komisjonide esimeestele makstakse tasu 300 eurot kuus vastavalt Tartu Linnavolikogu 14. novembri 2017. a otsusele nr 6 „Tartu Linnavolikogu alatiste komisjonide esimeeste ja aseesimeeste valimine.“

Volikogus on 4 fraktsiooni, fraktsiooni esimehe tasu on 300 eurot kuus.

Linnavolikogu kantselei ametnike ja töötajate personalikulud on arvestatud Tartu Linnavolikogu 24.01.2013. a määruse nr 2 „Tartu linna ametiasutuste palgajuhend“ alusel. Tartu Linnavolikogu 24.01.2013. a otsusega nr 444 „Tartu linna ametiasutuste struktuuri ja teenistuskohdade koosseisu kinnitamine“ on linnavolikogu kantseleis planeeritud alates 2018. a 6 töö- ja ametikohta.

Majandamiskulud on kavandatud istungite korraldamiseks, linnavolikogu esindamiseks välispartneritega suhtlemisel, volikogu liikmete ja kantselei töötajate koolitusteks ning volikogu töö administreerimiseks. Administreerimiskulude suurenemine on tingitud istungite tehnilise teenindamise kallinemisest. Inventarikulude kasv tuleneb vajadusest muretseda volikogu istungiteks uued töölaudad.

3.2. LINNAKANTSELEI**8 931 438 eurot**

Valdkond	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	muutus eurodes
Linnakantselei kokku	4 396 641	9 314 417	8 931 438	-4,1	-382 979
Põhitegevuskulud	3 991 826	4 922 685	5 225 538	6,2	302 853
Üldised valitsussektori teenused	2 694 540	3 232 588	3 447 135	6,6	214 547
Avalik kord	484 397	490 936	511 139	4,1	20 203
Majandus	204 300	437 813	376 000	-14,1	-61 813
Vabaaeg, kultuur	34 906	39 613	61 666	55,7	22 053
Haridus	566 643	710 485	814 929	14,7	104 444
Sotsiaalne kaitse	7 040	11 250	14 669	30,4	3 419
Investeeringiskulud	404 815	4 391 732	3 705 900	-15,6	-685 832
Üldised valitsussektori teenused	323 922	321 732	546 400	69,8	224 668
Majandus	80 892	4 070 000	3 159 500	-22,4	-910 500

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED 3 993 535 eurot**Finantseerimiseelarve 3 993 535 eurot****sh põhitegevuse kulud 3 447 135 eurot**
investeeringustegevuse kulud 546 400 eurot

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
	Üldised valitsussektori teenused	2 694 540	3 232 588	3 447 135	6,6
01112	LINNAVALITSUS	2 208 316	2 740 324	2 980 793	8,8
50	tööjõukulud	1 506 243	1 928 217	2 089 897	8,4
	valitavate ja ametisse nimetatavate ametnike töötasu	282 342	333 848	331 418	-0,7
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	136 350	268 003	248 444	-7,3
	töötajate töötasu	657 561	779 719	931 120	19,4
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	3 165	9 100	5 000	-45,1
	erisoodustused	35 437	40 600	37 000	-8,9
	tööjõukulude maksud	391 388	496 947	536 915	8,0
55	majandamiskulud	697 303	808 107	884 896	9,5
	administreerimiskulud	133 131	131 775	136 515	3,6
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	10 000	6 500	-35,0
	lähetuskulud	4 752	13 400	13 400	0,0
	koolituskulud	14 741	14 000	14 000	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamis- kulud	5 409	5 700	5 900	3,5
	sõidukite ülalpidamise kulud	9 080	12 813	12 499	-2,5
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	504 893	588 319	666 982	13,4
	inventari kulud	14 093	17 100	12 100	-29,2
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	9 969	15 000	15 000	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	980	0	0	x
	muud mitmesugused majanduskulud	255	0	2 000	x

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
6	muud kulud	4 770	4 000	6 000	50,0
01330	MUUD TEENUSED	0	126 887	127 010	0,1
50	tööjõukulud	0	119 804	121 370	1,3
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	0	80 740	80 440	-0,4
	töötajate töötasu	0	6 800	7 150	5,1
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	0	2 000	3 000	50,0
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	0	0	160	x
	tööjõukulude maksud	0	30 264	30 620	1,2
55	majandamiskulud	0	6 848	5 640	-17,6
	administreerimiskulud	0	3 920	2 810	-28,3
	lähetuskulud	0	100	0	-100,0
	koolituskulud	0	0	150	x
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamis- kulud	0	200	400	100,0
	inventari kulud	0	1 748	1 400	-19,9
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	0	880	880	0,0
6	muud kulud	0	235	0	-100,0
01600	ÜHISTEGEVUS	486 224	365 377	339 332	-7,1
50	tööjõukulud	176 963	24 084	88 000	265,4
	valitavate ja ametisse nimetatavate ametnike töötasu	30 360	0	0	x
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	27 627	6 000	6 480	8,0
	töötajate töötasu	57 054	12 000	19 440	62,0
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	5 273	0	0	x
	muude isikute töötasud	5 273	0	38 106	x
	erisoodustused	6 585	0	0	x
	tööjõukulude maksud	44 791	6 084	23 974	294,0
55	majandamiskulud	180 731	266 752	173 779	-34,9
	administreerimiskulud	60 282	168 141	78 238	-53,5
	uurimis- ja arendustööde kulud	5 933	30 000	0	-100,0
	lähetuskulud	32 007	30 295	42 590	40,6
	koolituskulud	24 381	20 000	27 500	37,5
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamis- kulud	36 704	0	0	x
	sõidukite ülalpidamise kulud	400	0	0	x
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	4 278	0	1 369	x
	inventari kulud	2 864	0	23 682	x
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	11 280	0	400	x
	muud mitmesugused majanduskulud	2 602	18 316	0	-100,0
4	antavad toetused	128 530	74 541	77 553	4,0
	antud tegevustoetused	128 530	0	0	x
	liikmemaksud	0	74 541	77 553	4,0

Linnavalitsus ja kantselei

Tööjõukulud on arvestatud 60 ametikohale. Linnavalitsuse liikmete töötasude arvestamisel on aluseks võetud Tartu Linnavolikogu otsus nr 2 (14.11.2017) ja Tartu Linnavolikogu otsus nr 4 (14.11.2017). Teenistujate töötasude arvestamisel on aluseks võetud seni kehtivad ametipalgad. Töötasude kasv on tingitud linnakantselei struktuuris 2018. a jooksul 2 teenistuskoha (targa linna valdkonnajuht ja projekti koordinaator) moodustamisest ja palkade korrigeerimisest seoses Tähtvere vallalt üle tulnud ülesannetega. Tööjõukulude kasvu mõjutab ka linnakantselei teenistuskohade planeeritav ümberkorraldamine (teenistusülesannete ulatuslik muutmine), mille tulemusena hakkab linnakantselei linnavalitsuses juhtima linna avalike teenuste arendamist.

Majandamiskulud

Põhilised ruumide majandamiskulud on Raekoja ruumide korrashoiuteenus seoses esindussündmuste korraldamisega ning erinevates hoonetes asuvatesse linnakantselei ruumidesse tarvikute soetamisega.

Suurimat mahtu ja kasvu omavad linnavalitsuse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud, mis kasvavad 78 663 eurot võrreldes 2018. a. Kasvu põhjustavad:

- muutunud nõuded linnavalitsuse struktuuriüksuste IKT valdkonna töövahenditele;
- linna uue ruumiandmete platvormiga seotud kulud;
- turvaanalüüside tellimine (sh uus ISKE audit);
- võrguseadmete väljavahetamine;
- vastavalt sõlmitud lepingule keskse serverlahenduse kulu kasv;
- vastavalt sõlmitud lepingule veebirakenduste hoolduskulu kasv.

Kulud 666 982 eurot jagunevad:

- 394 929 eurot riist- ja tarkvara rent;
- 114 500 eurot IT arendustööd;
- 89 633 eurot riistvara ja tarvikute ost ja hooldus;
- 67 920 eurot tarkvarade hooldustööd ja ost.

Inventarikulud koosnevad inventari uuendamisest töötervishoiu nõudeid silmas pidades ja inventari rendist.

Meditasiinikulud on planeeritud linnakantseleile ja linnavalitsuse osakondadele töötervishoiuteenuse ostuks, sh linnakantselei töötajate prilliklaaside kulude hüvitamiseks.

Investeeringuid on planeeritud 546 400 eurot info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale, sh:

	<i>eurodes</i>
GoPro versioonivahetus (analüüs ja teostus)	290 000
GoPro jooksvad arendused	10 000
Dynamics AX arendustööd	28 200
ArcGis platvormi arendustööd	65 000
Geoarhiivi arendustööd	15 000
ELA leping (ESRI GIS platvormi litsentsitasu)	24 000
Grupitöö ja siseveebiarendused	10 000
Töödejuhtimise tarkvara juurutamine	7 000
Haavatavuste, turvaaukude, rämpsposti monitoorimise vahendid	20 000
Hooldusmoduli arendused, hoone ja kinnistupõhine lähenemine	40 000
Kultuuriakna arendustööd	7 200
Kodulehe 2. etapp	20 000
Reklaamimaksu deklaratsioonide infosüsteemi arendus	10 000
Kokku	546 400

Muud teenused

1. jaanuaril 2018. a jõustus maavalitsuste tegevuse lõpetamisest tulenev Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus. Viidatud seadusega muudeti perekonnaseisutoimingute seadust selliselt, et Tartu linnale, maakonnakeskuse kohaliku omavalitsuse üksusena, pandi Tartu Maavalitsuse asemel perekonnaseisutoimingute tegemise kohustus.

Tööjõukulud on arvestatud 6,6 ametikohale.

Majandamiskulud on kavandatud perekonnaseisutoimingute korraldamiseks. Hoone Tiigi 12 ülalpidamine on linnavarade osakonna eelarves.

Ühistegevus

Ühistegevuse alla on planeeritud kulud, mis on otseselt seotud linnavalitsuse esindamisega LV liikmete ja LV delegatsiooni poolt ning linnavalitsuse poolt kaetavad 2019. a toimuvate Riigikogu valimiste ja Euroopa Parlamendi valimistega seotud kulud.

Tööjõukulud on kavandatud valimiskomisjoni esimehele ja liikmetele.

Majandamiskulud on vähenenud, sest 2018. a eelarves on seoses riigi eriplaneeringu algatamise ja puidurafineerimisetehase kavandamisega seotud kulud, mida 2019. a ei ole kavandatud.

Administreerimiskuludest 65 000 eurot on kavandatud järgmiste delegatsioonide vastuvõtukuludeks:

	<i>eurodes</i>
Riia	5 000
Lüneburg	3 000
Pihkva	3 000
Tampere	5 400
Veszprem	4 000
Gaziantep	6 000
Muud erinevad linnapea vastuvõttud	9 600
Turu/ Hämeenlinna	4 000
Külalised sTARTUp Day 23.-25.01	8 000
Greifswald	3 000
Külalised Tartu laulupeol 20.-23.06	12 000
Läänemere Linnade Liidu kultuurikomisjoni kohtumine	2 000

LV esindajate välislähetusteks on planeeritud 42 590 eurot järgmiselt:

	<i>eurodes</i>
Veszprem	6 100
Tampere	3 800
Turu	4 900
Pihkva	3 700
Baerum, PSL kokkutulek mais	8 350
Kaunas	3 300
UBC (Läänemere Linnade Liit) komisjonide koosolekud	2 400
Uppsala, koostööprotokolli uuendamine	3 900
Hansapäevad , Pihkva 27.-30.06.19	3 140
Konverentside lähetused jm	3 000

Koolituskulud on planeeritud ühiskoolituste korraldamiseks. Linnavalitsus jätkab „Juhtide arendamise programmi“ abil juhtide igapäevase juhtimispädevuse arendamist. Programmi kaasatakse linnavalitsuse

litsuse kesk- ja tippastme juhid (ca 60 inimest), et juhtide liidri- ning juhiomadusi laiemalt arendada ja seeläbi töötajaid motiveerida ning mõjutada positiivselt organisatsiooni sisemist toimimist ja koostööd.

Infotehnoloogia ja inventari kulud on seotud eelolevate valimistega IT tarvikute rentimiseks ja valimisjaoskondade mööbli ja muu inventari soetamiseks - Tasku keskuses kaubanduskeskuse hääletusruumis testitud uut lahendust soovitakse 2019. a kasutusele võtta ka Tartu Kaubamaja ja Lõunakeskuse hääletusruumides.

Liikmemaksud:

Eesti Linnade ja Valdade Liit	54 994 eurot
Tartumaa Omavalitsuste Liit	20 737 eurot
Tartumaa Arendusselts	1 522 eurot
Eesti Personalijuhtimise Ühing PARE	300 eurot

03 AVALIK KORD

511 139 eurot

03600 Muu avalik kord

Menetlusteenistuse ametnikud täidavad enam kui 20 erineva seaduse alusel linnavalitsuse kui väärtedude kohtuvälise menetleja ülesandeid. Lisaks teostavad menetlusteenistuse ametnikud erinevate seaduste alusel riikliku järelevalve ülesandeid. Tartu Linnavolikogu 18. septembri 2014. a otsuse alusel teostab menetlusteenistus alates 1. septembrist 2015. a Tartu linnas parkimis- ja liiklusjärelevalvet. Kuni nimetatud ajani teostas parkimisjärelevalvet eraõiguslik juriidiline isik, kellelt osteti teenust riigihanke korras, liiklusjärelevalvet aga linnavalitsuse poolt süsteemselt ei teostatud. Menetlusteenistuse ametnikud keskenduvad oma igapäevases tegevuses peamiselt ühistranspordis sõiduõiguse kontrollimisele, parkimis- ja liiklusjärelevalve teostamisele ning heakorranõuete täitmise kontrollimisele.

Menetlusteenistuse põhitegevuskulud kaetakse **finantseerimiseelarvest**.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
03600	MUU AVALIK KORD	484 397	490 936	511 139	4,1
50	tööjõukulud	385 352	405 146	423 343	4,5
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	287 996	302 800	316 400	4,5
	erisoodustused	256	0	0	x
	tööjõukulude maksud	97 100	102 346	106 943	4,5
55	majandamiskulud	95 045	81 790	83 796	2,5
	administreerimiskulud	16 055	14 230	13 200	-7,2
	koolituskulud	2 340	4 000	4 000	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	372	400	400	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	58 036	53 310	53 296	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	8 180	0	3 000	x
	inventari kulud	2 866	1 950	1 900	-2,6
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	241	200	300	50,0
	eri- ja vormiriietus	6 955	7 700	7 700	0,0
6	muud kulud	4 000	4 000	4 000	0,0

Tööjõukulud

Menetlusteenistuses on kokku 23 ametikohta, millest on 2018. a 4 ja 2019. a eeldatavasti 3 vakantset ametikohta, millele pole tööjõukulu arvestatud.

Majandamiskulud

Administreerimiskuludes on suuremad kululiigid bürooarbed, trükised (blanketid menetlustoiminguteks), sideteenused (mobiilse parkimise teenustasu EMT, Elisa, Tele2) ning juriidilised teenused. Sõidukite ülalpidamiskuludes on kavandatud 5 sõiduki (2 väikebussi ja 3 sõiduauto) kasutusrendi ja kindlustuse maksed, kütus ja remont/hooldus. Töö iseloomu arvestades on välitöödeks vajalik uuendada vormiriideid, kotte, vihmavarje jmt.

04 MAJANDUS 3 535 500 eurot**04540 - Õhustransport 300 000 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 300 000 eurot**

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04540	ÕHUTRANSPOORT	31 956	300 000	300 000	0,0
4	antavad toetused	31 956	300 000	300 000	0,0

Vahendid on kavandatud toetuseks Tartu lennujaama regulaarliinide teenindamiseks ning Tartu lennuühenduste avardamiseks vastavalt 29. oktoobril 2017 sõlmitud koalitsioonilepingule. Tartu linnakantselei analüüsib ja valmistab ette meetmeid Finnairile ja AS Tallinna Lennujaama Tartu lennujaamale linnaeelarvest toetuse maksmiseks.

04900 – Muu majandus (majandamiseelarve) 3 235 500 eurot**põhitegevuse kulud 76 000 eurot****investeeringutegevuse kulud 3 159 500 eurot****Põhitegevuse kulud**

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04900	MUU MAJANDUS	73 065	68 813	76 000	10,4
50	tööjõukulud	44 206	42 013	50 000	19,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	9 717	11 000	15 600	41,8
	töötajate töötasu	23 322	20 400	21 769	7
	tööjõukulude maksud	11 167	10 613	12 631	19,0
55	majandamiskulud	28 859	26 800	26 000	-3,0
	administreerimiskulud	4 396	8 315	13 000	56,3
	lähetuskulud	6 921	5 202	6 000	15,3
	koolituskulud	431	0	0	x
	sõidukite ülalpidamise kulud	306	0	0	x
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	2 573	3 685	0	-100,0
	inventari kulud	11 971	5 598	0	-100,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	1 721	2 000	7 000	250
	muud majandamise kulud	540	2 000	0	-100,0

Projekti Nutikas linnaosa (SmartEnCity) kogumaht on 6 608 375 eurot ja kestab kuni 30.06.2021. a. **Põhitegevuskuluna** kaetakse projekti tööjõukulusid, reisikulusid (projekti partnerite koosolekud ja tööpakettide arutelud), kulutusi videote valmistamiseks (projekt näeb ette videofilmide valmistamise projekti tegevuste kohta) ja kommunikatsioonitegevusteks (eelkõige korteriühistutele suunatud teavitustegevused).

Investeeringustegevuse kuludes on kavandatud saadava toetuse arvel:

2 500 000 eurot renoveerimistoetusteks. Hetkel on SmartEnCity projekti raames renoveerimisel 9 kortermaja (ehitustööd on majade lõikes erinevas järgus). Kõigil eelmainitud juhtudel on olemas nii Tartu Linnavalitsuse kui ka KredEx-i otsused toetuste määramise kohta. 2018. a jõutakse tööd lõpetada eeldatavasti 3-4 maja puhul. SmartEnCity projektist on hetkeseisuga avaldanud soovi toetust saada 16 korteriühikut. 7 taotluse osas on KredEx-i toetuse eraldamisega seotud toimingud pooleli ja pärast KredEx -i otsuse tegemist saab ka linnavalitsus omapoolsed toetuse eraldamise otsused vastu võtta.

Kokku on SmartEnCity projekti raames võimalik toetada 20-23 kortermaja renoveerimist. 2019. a jooksul avatakse KredEx -i poolt uus voor renoveerimistoetuste taotlemiseks ja paralleelselt KredEx -i toetusega on võimalik taotleda toetust ka SmartEnCity projekti vahenditest. Huvi toetuse taotlemise vastu on jätkuvalt suur.

Eespool mainitud 16 korteriühikut peavad ehitustööd lõpetama 2019. a jooksul. Täiendavalt lisanduvate korteriühikutute puhul (4-6 korteriühikut) toimub ehitustööde teostamine 2019.-2020. a.

659 500 eurot linnamajanduse osakonna rattaringluse projekti (vt Linnamajanduse osakonna transpordikorralduse kuludes) täiendamiseks. Nutika linnaosa projekti vahendite arvel soetatakse 300 elektriratast.

Tartu linna avaliku rattaringlussüsteemi hankeleping sõlmitakse eeldatavasti 24. novembril 2018. a ja rattad ning muud seadmed peavad olema tarnitud ja tellitud tööd üle antud hiljemalt 24. mail 2019. a. Alates juunist 2019 on plaanis avada rattaringlus kõigile kasutamiseks.

08 VABA AEG JA KULTUUR 61 666 eurot**08600 - Muu vaba aeg ja kultuur 61 666 eurot**Majandamiskulud (infotehnoloogia)

Linnakantselei infotehnoloogia teenistus administreerib linnavalitsuse struktuuriüksuste ja asutuste arvutivõrku ja korraldab riigihankeid riistvara ja tarkvara rentimiseks/soetamiseks.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08600	MUU VABAAEG JA KULTUUR	34 906	39 613	61 666	55,7
55	majandamiskulud	34 906	39 613	61 666	55,7
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	34 906	39 613	61 666	55,7

Kultuuriasutustele arvatite rent on 58 626 eurot (arvatite arv kasvab 24 võrra) ja kulu viirustõrjeks 3040 eurot.

09 HARIDUS 814 929 eurot**09609 – Muud hariduse abiteenused 814 929 eurot**Majandamiskulud (infotehnoloogia)

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
09609	HARIDUSE ABITEENUSED	566 643	710 485	814 929	14,7
55	majandamiskulud	566 643	710 485	814 929	14,7
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	566 643	710 485	814 929	14,7

Kulud jagunevad asutuste lõikes järgmiselt:

Asutuste liik	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
Üldhariduskoolid	427 146	547 535	28,2
Kutsehariduskeskus	102 454	87 329	-14,8
Lasteaiad	180 885	180 065	-0,5

Haridusasutuste infotehnoloogia kulude jaotus:

594 141 eurot	arvutite rent - vastavalt kokkuleppele läheb arvutite rent alates 2019. aastast järk-järgult üle Kutsehariduskeskusele. Koolide ja lasteaedade arvutite arv kasvab 69 võrra;
116 856 eurot	fiibrivõrgu rent;
48 360 eurot	arvutite tarkvara rent;
17 695 eurot	sülearvutite rent;
17 500 eurot	võrguehitused lasteaedades;
16 000 eurot	viirustõrje;
4 377 eurot	Kutsehariduskeskuse Dynamics AX tarkvara kindlustus.

10 SOTSIAALNE KAITSE 14 669 eurot

10200 - Eakate hoolekandeaasutused - päevakeskused

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 14 669 eurot

Majandamiskulud (infotehnoloogia)

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10200	PÄEVAKESKUSED	7 040	11 250	14 669	30,4
55	majandamiskulud	7 040	11 250	14 669	30,4
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	7 040	11 250	14 669	30,4

65 arvuti rent sotsiaalhoolekande asutustele maksab 14 389 eurot ja kulud arvutite viirusetõrjele 280 eurot.

3.3. ARHITEKTUURI JA E HITUSE OSAKOND**785 552 eurot**

Valdkond	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	muutus eurodes
Arhitektuuri ja ehituse osakond kokku	628 861	932 547	785 552	-15,8	-146 995
Põhitegevuskulud	604 838	862 547	725 552	-15,9	-136 995
Üldised valitsussektori teenused	421 388	502 683	504 362	0,3	1 679
Majandus	135 774	249 919	166 204	-33,5	-83 715
Vabaaeg, kultuur	47 676	109 945	54 986	-50,0	-54 959
Investeeringukulud	24 023	70 000	60 000	-14,3	-10 000
Vaba aeg ja kultuur	24 023	70 000	60 000	-14,3	-10 000

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED**504 362 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud****504 362 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
01112	LINNAVALITSUS	421 388	502 683	504 362	0,3
50	tööjõukulud	386 156	446 914	460 607	3,1
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	232 247	253 617	257 850	1,7
	töötajate töötasu	55 784	80 400	86 400	7,5
	erisoodustused	567	0	0	x
	tööjõukulude maksud	97 558	112 897	116 357	3,1
55	majandamiskulud	35 232	55 769	43 755	-21,5
	administreerimiskulud	5 949	8 575	8 575	0,0
	lähetuskulud	2 215	2 600	2 600	0,0
	koolituskulud	5 290	20 000	6 000	-70,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	340	500	600	20,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	14 906	17 600	18 550	5,4
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 726	1 564	2 500	59,8
	inventari kulud	4 003	3 000	3 000	0,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	803	1 630	1 630	0,0
	eri- ja vormiriietus	0	300	300	0,0

Tööjõukulud on kavandatud on 22 ametikohale. Kulude kasv on seotud 2018. a palkade korrigeerimisega ja vakantse ametikoha täitmisega. Kuna uue ehitusseadustiku rakendamisega on suurenenud projekteerimistingimuste hulk ja 2018. a on oluliselt laienenud Tartu linna haldusterritoorium, mis omakorda suurendas teenistuste töökoormust nii projektide läbivaatamise kui projekteerimistingimuste menetlemise osas, siis oli vajadus täita ning rahastada ka seni täitmata arhitekti ametikoht. Osakonna koosseisus on 23 töötajat, kuid ühe kultuuriväärtuste vanemspetsialisti tööjõukulud on arvestatud osakonna muinsuskaitsekuludes.

Majandamiskulud

2018. a tavapärasest suuremad koolituskulud on seotud linnavalitsuse ühise meeskonnakoolituse korraldamisega (2019. a on avalike suhete osakonna eelarves).

04 MAJANDUS 166 204 eurot

Osakonna eelarves on kulud arhitektuurile ja linnakujundusele kavandatud finantseerimiseelarvest põhitegevuseks.

04740 - Üldmajanduslikud arendusprojektid**Arhitektuur (põhitegevuse kulud)****87 366 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04740	ARHITEKTUUR	81 684	136 376	87 366	-35,9
50	tööjõukulud	2 043	2 676	4 282	60,0
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	1 300	2 000	3 200	60,0
	erisoodustused	183	0	0	x
	tööjõukulude maksud	560	676	1 082	60,1
55	majandamiskulud	36 575	58 700	39 000	-33,6
	administreerimiskulud	5 234	6 200	11 500	85,5
	uurimis- ja arendustööde kulud	19 088	41 000	16 000	-61,0
	lähetuskulud	628	4 500	4 500	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	7 525	4 000	4 000	0,0
	muud mitmesugused majanduskulud	4 100	3 000	3 000	0,0
4	antavad toetused	43 066	75 000	44 084	-41,2
	preemiad, stipendiumid	41 366	40 000	24 084	-39,8
	antav sihtfinantseerimine	1 700	35 000	20 000	-42,9

Tööjõukulud on kavandatud parkimismaja arhitektuurivõistluse töötasudeks.

Majandamiskulud

Kasv on kavandatud administreerimiskuludes konkursside „Kaunis kodu“ ja „Aasta parim ehitis“ korraldamiseks, premeerimiseks. Uurimistööde kulude eelarves on kajastatud vaidlusaluste või ehitusjärelvalve raames tellitavate ekspertiiside, avaliku ruumi eskiisiprojektide kulud (sh tänavate, väljakute, haljasalade hanke-eelsed eskiisid) ning kulud muudeks lisatöödeks (geoalused, dendroloogilised hinnangud, droonifotod).

Erinevate arhitektuuri- ja linnakujundusalaste näituste korralduskuludeks on planeeritud 4000 eurot, sealhulgas ideevõistluste näituste kulud.

Antavate toetustena on kavandatud parkimismaja arhitektuurivõistluse preemiafond 24 084 eurot ning TAVA festivali (valgusbiennaali) ettevalmistustöödeks 20 000 eurot MTÜ-le Valguskubi.

04900 - Muu majandus**Linnakujundus (põhitegevuse kulud)****78 838 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04900	MUU MAJANDUS (LINNAKUJUNDUS)	54 090	113 543	78 838	-30,6
50	tööjõukulud	0	3 345	1 338	-60,0
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	0	2 500	1 000	-60,0
	tööjõukulude maksud	0	845	338	-60,0
55	majandamiskulud	39 386	110 198	77 500	-29,7
	uurimis- ja arendustööde kulud	17 103	62 698	45 000	-28,2
	inventari kulud	11 389	8 000	12 000	50,0
	muud mitmesugused majanduskulud	10 894	39 500	20 500	-48,1
4	antavad toetused (preemiad, stipendiumid)	14 704	0	0	x

Tööjõukulud on kavandatud korraldatavate ideevõistluste žüriiliikmete tasudeks.

Majandamiskulud

Uurimis- ja arendustööde raames jätkatakse linnasuunamissüsteemi projekti arendusega. Inventari kuludesse on planeeritud turismiinfo viitade ja infotabloode rajamine ja korrastamine. Mitmesugustesse majandamiskuludesse on kavandatud tähtpäevade linnakujundus (sh lippude ja vimplite lahendused), jääskulptuur koos kavandamise, valmistamise ja transpordiga ning nimeliste pinkide siltide valmistamine ja paigaldus.

08 VABA AEG JA KULTUUR 114 986 eurot

08207 - Muinsuskaitse 114 986 eurot

Vahendid eraldatakse **finantseerimiseelarvest:**

Põhitegevuse kuludeks 54 986 eurot

Investeermistegevuse kuludeks 60 000 eurot

Muinsuskaitsealaste riiklike ülesannete täitmiseks on kavandatud toetusena Muinsuskaitseametilt 18 000 eurot tööjõukuludeks.

Põhitegevuse kulud 54 986 eurot

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08207	MUINSUSKAITSE	47 676	52 945	54 986	3,9
50	tööjõukulud	19 752	21 645	23 486	8,5
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	14 763	16 177	17 553	8,5
	tööjõukulude maksud	4 989	5 468	5 933	8,5
55	majandamiskulud	8 924	13 300	14 000	5,3
	uurimis- ja arendustööde kulud	5 960	9 300	10 000	7,5
	lähetuskulud	2 964	4 000	4 000	0,0
4	antavad toetused	19 000	18 000	17 500	-2,8

Tööjõukulud

Tööjõukuludesse on planeeritud kultuuriväärtuste vanemspetsialisti töötasu, kelle palka on korrigeeritud alates 06.03.2018. a.

Majandamiskulud

Muinsuskaitsealaste uurimis- ja arendustööde kulud on suunatud ajaloolise õiendi koostamiseks, registri täiendamiseks, värvisonadažide tegemiseks.

Antav toetus suunatakse Säästva Renoveerimise Infokeskuse Tartu Ühendusele.

Investeermistegevuse kuludes on kavandatud 60 000 eurot restaureerimistoetusteks. Võrreldes 2018. a on kasv 20 000 eurot ning see on seotud huviliste arvu kasvuga ja lisandunud kahekordsete kuuride taastamise toetusega.

3.4. AVALIKE SUHETE OSAKOND**714 800 eurot**

Valdkond	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	muutus eurodes
Avalike suhete osakond kokku	667 630	724 593	714 800	-1,4	-9 793
Üldised valitsussektori teenused	591 004	668 593	659 800	-1,3	-8 793
Majandus	62 706	51 000	55 000	7,8	4 000
Vabaaeg, kultuur	6 420	0	0	x	0
Haridus	7 500	5 000	0	-100,0	-5 000

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED**659 800 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud****659 800 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
	Üldised valitsussektori teenused	591 004	668 593	659 800	-1,3
01112	LINNAVALITSUS	271 952	301 975	305 270	1,1
50	töajõukulud	246 812	275 655	278 950	1,2
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	262	0	0	x
	töötajate töötasu	176 167	204 777	207 240	1,2
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	7 158	0	0	x
	erisoodustused	751	1 000	1 000	0,0
	töajõukulude maksud	62 474	69 878	70 710	1,2
55	majandamiskulud	25 140	26 320	26 320	0,0
	administreerimiskulud	10 199	7 205	7 205	0,0
	lähetuskulud	3 431	5 015	5 015	0,0
	koolituskulud	2 751	4 770	4 270	-10,5
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamis- kulud	774	1 000	1 000	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	2 456	3 000	3 000	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 928	2 560	2 560	0,0
	inventari kulud	2 603	1 520	2 020	32,9
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	37	500	500	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	330	0	0	x
	eri- ja vormiriietus	352	450	450	0,0
	muu erivarustus ja erimaterjalid	279	300	300	0,0
01600	ÜHISTEGEVUS	319 052	366 618	354 530	-3,3
50	töajõukulud	12 449	4 775	5 444	14,0
	töötajate töötasu	4 389	0	0	x
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	2 770	2 450	2 450	0,0
	erisoodustused	1 726	900	1 300	44,4
	töajõukulude maksud	3 564	1 425	1 694	18,9
55	majandamiskulud	267 316	332 305	322 418	-3,0
	administreerimiskulud	151 508	178 695	168 008	-6,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	6 765	14 000	11 800	-15,7

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
	lähetuskulud	6 792	7 000	5 000	-28,6
	koolituskulud	1 208	2 400	17 400	625,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	93 329	130 210	120 210	-7,7
	muud mitmesugused majanduskulud	7 714	0	0	x
4	antavad toetused	39 287	29 538	26 668	-9,7
	antud tegevustoetused	31 019	20 120	17 425	-13,4
	liikmemaksud	8 268	9 418	9 243	-1,9

Osakonna ülalpidamiskulud

Tööjõukulud

Avalike suhete osakonnas on 13 ametikohta. Tööjõukulud on arvestatud 12-le töötajale 2018. a korrigeeritud palgamäärade alusel – seoses Tähtvere valla liitumisega muutusid/kasvasid tööülesanded infospetsialistidel, meediapetsialistil ja sekretäril. Üks töötaja on ajutiselt üle viidud kultuuriosakonna pagale kultuuripealinna meeskonna koosseisus (tegevusala 08600).

Majandamiskulud on 2018. a tasemel.

Ühistegevus

Tööjõukulud

Töövõtulepingu alusel töötavad tõlgid ja multimeedia teenuse pakkujad.

Majandamiskulud

Jätuvad EV 100 üritused, kuid väiksemas mahus kui 2018. a – Esto-päevad, Tartu laulupidu, Rahvusülikool 100, millede korraldamisel on oluline ka Tartu linna panus. Ürituste vähenemisega kaasnevad ka väiksemad esinduskulud (kingitused, videoklipid, trükised, fotod) administreerimiskuludes.

Koolituskuludesse on kavandatud ühisürituste korraldamine, millede rahastamine on eelnevatel aastatel lahendatud aasta jooksul lisaeelarve või vahendite ümberpaigutamise raames erinevate osakondade eelarvetes.

Toetused

Toetus Eesti Meedia AS-ile KUKU raadio Linnatunni saate toimetamiseks on 8425 eurot, Kultuuritahvel MTÜ-le venekeelse ajalehe „Vestnik Tartu“ väljaandmiseks 5000 eurot ning toetus Tartu infopunkti ülalpidamiseks Tamperele 4000 eurot. Liikmemaksud on planeeritud järgmistele organisatsioonidele: Kohalike Keskkonnainitsiatiivide Rahvusvaheline Nõukogu (1200 eurot), Läänemere Linnade Liit (3250 eurot) ja Konverentsibüroo (4793 eurot).

04 MAJANDUS 55 000 eurot

04730 - Turism 55 000 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 55 000 eurot

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04730	TURISM	30 750	51 000	55 000	7,8
4	antavad toetused	30 750	51 000	55 000	7,8

Avalike suhete osakonna eelarves on kavandatud vahendid põhitegevuse toetuseks, sh:

- 40 000 eurot vastavalt volikogu 11.05.2017. a määrusele nr 135 „Konverentsi toetus“, mille andmise eesmärgid on:
- 1) suurendada konverentsil osalejate arvel ööbimiste arvu Tartu majutusettevõtetes;
  - 2) kasvatada Tartu kui konverentside toimumise koha tuntust;
  - 3) suurendada koostööd konverentside korraldajate ning turismiteenuste pakkujate vahel;
  - 4) vähendada turismi hooajalisust Tartus;
- 8 000 eurot tegevustoetus Eesti Konverentsibüroole;
- 6 000 eurot Tartumaa Arendusseltsile kollaste raamide NG rahvusvahelise projekti 2018-2021 Eesti partnerite eelarves on Tartu linna toetuse osa 18 000 eurot 3 aasta peale, ehk siis 6000 eurot aastas;
- 1 000 eurot eurot Eesti Kirikute Nõukogule „Teeliste kirikud“ teatmiku väljaandmiseks.

3.5. ETTEVÕTLUSE OSAKOND**1 440 689 eurot**

Valdkond	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	2019-2018 eurodes
Ettevõtluse osakond kokku	1 235 638	1 359 704	1 440 689	6,0	80 985
Põhitegevuskulud	1 140 638	1 263 579	1 284 864	1,7	21 285
Üldised valitsussektori teenused	238 883	188 564	185 698	-1,5	-2 866
Majandus	901 755	1 075 015	1 099 166	2,2	24 151
Investeeringiskulud	95 000	96 125	155 825	62,1	59 700
Majandus	95 000	96 125	155 825	62,1	59 700

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED**185 698 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud****185 698 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
01112	LINNAVALITSUS	238 883	188 564	185 698	-1,5
50	tööjõukulud	225 976	172 374	169 268	-1,8
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	112 818	62 329	64 756	3,9
	töötajate töötasu	56 165	66 500	61 752	-7,1
	tööjõukulude maksud	56 993	43 545	42 760	-1,8
55	majandamiskulud	12 907	16 190	16 430	1,5
	administreerimiskulud	3 792	4 150	4 150	0,0
	lähetuskulud	2 747	3 160	3 200	1,3
	koolituskulud	1 732	2 600	2 800	7,7
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	597	700	700	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	400	1 500	1 500	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	435	500	500	0,0
	inventari kulud	3 109	3 030	3 030	0,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	95	550	550	0,0

Tööjõukulud

Osakonnas on alates 2018. a 7 ametikohta. Eelarves on arvestatud lisatasud osakonna juhataja ja spetsialisti asendamiseks. Kulude vähenemine on seoses osalemisega erinevates projektides ja töötasu osalise väljamaksmisega tegevusala 04740 ehk üldmajanduslike arendusprojektide eelarvest.

Majandamiskulud on planeeritud 2018. a kavandatud eelarve alusel.

04 MAJANDUS**1 254 991 eurot****04730 – Turism****285 000 eurot**

Vahendid on ette nähtud SA-le Tartumaa Turism, sh 173 818 eurot sihtasutuse majandamiseks, 98 182 eurot turundus- ja arendustegevuseks ning 13 000 eurot antavaks tegevustoetuseks Vaksali infopunktile ja turismi klastrile, mille käimalükkamise projekt on töös. Sihtasutuse ülalpidamiskuludest moodustavad 7,5 töötaja tööjõukulud 62,5%. Olulisemad majandamise kulud on suunatud

uuringutele ja kodulehe hoolduseks ja arenduseks. Turundustegevuses on rõhuasetus Tartu kampaaniatele välisurgudel – osalemiseks messidel, reklaamtrükkide, - artiklite tellimine, kampaaniate korraldamine.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04730	TURISM	278 834	285 000	285 000	0,0
4	antavad toetused	278 834	285 000	285 000	0,0

04740 - Üldmajanduslikud arendusprojektid**969 891eurot**

Tartu ettevõtluslinna strateegilised eesmärgid on:

- elujõulised ja kõrget lisandväärtust loovad ettevõtted;
- atraktiivne investeerimiskeskond ja parim paik äri alustamiseks.

Kulud kaetakse finantseerimiseelarvest 810 127 eurot ja majandamiseelarvest 159 864 eurot.

Finantseerimiseelarve**810 127 eurot****Põhitegevuse kulud****654 302 eurot****Investeerimistegevuse kulud****155 825 eurot**

Investeerimiskulud on kavandatud:

- 85 000 eurot SA Tartu Teaduspark arendamiseks võetud pangalaenude ja intresside tagasimaksmiseks samas mahus eelmiste aastatega;
- 60 000 eurot spin-off fondi sissemakseks;
- 10 825 eurot Kalevi 17 restaureerimise laenu katteks.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04740	ÜLDMAJANDUSLIKUD ARENDUSPROJEKTID	500 785	556 826	654 302	17,5
50	tööjõukulud	11 549	10 776	2 007	-81,4
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	2 659	1 831	0	-100,0
	töötajate töötasu	4 899	4 723	0	-100,0
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	700	1 500	1 500	0,0
	muude isikute töötasud	500	0	0	x
	tööjõukulude maksud	2 791	2 722	507	-81,4
55	majandamiskulud	163 436	180 000	203 795	13,2
	administreerimiskulud	106 663	119 500	117 777	-1,4
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	0	17 000	x
	lähetuskulud	5 311	4 500	5 018	11,5
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	43 553	49 000	57 000	16,3
	muud mitmesugused majanduskulud	7 909	7 000	7 000	0,0
4	antavad toetused	325 800	366 050	448 500	22,5
	preemiad, stipendiumid	1 125	1 125	1 125	0,0
	antavad toetused tegevuskuludeks	324 675	364 925	447 375	22,6

Tööjõukuludes on kavandatud lepingulised töötasud seminaride, kursuste ja teabepäevade lektorite töö tasustamiseks.

Majandamiskulud on kavandatud järgmiste osakonna tegevuste katteks:

Arengukavas püstitatud eemärkide saavutamiseks kavandatakse ettevõtluse arendamisel rakendada meetmeid ja tegevusi viies arengusuunas.

- ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime arendamine;
- inimressursi arendamine;
- ettevõtlust toetava tugisüsteemi ja infrastruktuuri arendamine;
- ettevõtluse rahvusvahelistumise toetamine;
- ettevõtluskeskkonna maine ja ettevõtluskultuuri edendamine.

Eelarve kasvab, sest 2019. a eelarvesse on lülitatud ettevõtluse uuringu läbiviimine (17 000 eurot). Viimane ettevõtlusuuring teostati 2010. a.

Ürituste korraldamiskuludes kajastatakse ka kulud kevad-, Maarja- ja jõululaada korraldamiseks. Laatade eesmärk on pakkuda võimalust väikeettevõtjal müüa ja tutvustada tooteid. Samuti pakutakse laada külastajatele meelelahutust. Kolmel laadal on külastajaid hinnanguliselt ca 55 000.

Antavad toetused Ettevõtluslinna strateegiliste eesmärkide saavutamisel on oluline koostöö Tartus tegutsevate ettevõtluse tugistruktuuride ja ülikoolidega.

Toetused on kavandatud:

156 375 eurot	SA-le Tartu Loomemajanduskeskus, millest 62 000 tegevustoetuseks, sh 12 000 eurot Antoniuse õue ülalpidamiseks, 50 000 eurot filmifondi toetuseks ning sihtotstarbelise tegevustoetusena 44 375 eurot, millest 11 875 eurot inkubatsioonitegevuseks, 20 000 eurot Eesti Moe Festivali 2019 korraldamiseks ja 2000 eurot noore kunsti oksjoni kataloogide tootmiseks, 3000 eurot LMK ettevõtete osalemiseks kohalikel messidel ning 7500 eurot LMK vilistlaste, inkubantide ning piirkonna ettevõtete osalemiseks Stockholmi valgustus- ja sisustussessil;
118 000 eurot	SA-le Tartu Teaduspark tegevustoetuseks, sh 48 000 eurot SPARK Demo tegevuskulude katteks ja 50 000 Euroopa Kosmoseagentuuri äriinkubaatori ja 20 000 eurot loomemajanduse kiirendi Buildit toetamiseks;
60 000 eurot	toetus tööstusettevõtete digitaliseerimise soodustamiseks vastavalt volikogu poolt kehtestatavale korrale;
35 000 eurot	MTÜ-le sTartup Day kolmanda ärifestivali korraldamiseks. sTARTUp Day on Eesti ja ka Baltikumi suurim ärifestival, millest eelnevatel aastatel on osa võtnud üle 3000 külastaja. Eesmärk on külastate arvu kasvatada 4000;
32 000 eurot	Tartu Biotehnoloogia Pargile inkubatsiooniks;
20 000 eurot	SA-le Tartu Ärinõuandla tegevustoetuseks;
10 000 eurot	messidel osalemise ja ettevõtlusalaste väikeprojektide toetus;
7 000 eurot	OÜ-LE Vein ja Vine toidu- ja veinifestivali veiniosa esinejate- ja korraldamisega seotud kulude katteks;
4 000 eurot	konkurss "Ajujaht" innovaatilise, suurima rakendusliku väärtusega äriidee toetuseks;
3 000 eurot	mittetulundusühingute tarbijakaitsealaste projektide toetuseks;
2 000 eurot	kirbuturu korralduskuludeks;
1 125 eurot	preemiad konkursside võitjatele.

SA Tartu Loomemajanduskeskus koordineerib katusorganisatsioonina loomemajandust Tartus Kalevi tn 13, 15 ja 17 ruumides ning alates 2012. a ka aadressidel Lutsu 3 ja 5 ning Munga 6 (Antoniuse Õu):

- jagades loomemajandusalast infot;
- viies läbi erialast täiendust pakkuvaid koolitusi;
- pakkudes loovettevõtjatele juriidilist ja majandusalast nõustamist ning inkubatsiooniteenust.

Linna poolt antav **investeermistoetus 10 825 eurot** on lülitatud eelarvesse Kalevi 17 restaureerimise laenu katteks.

Tartu Biotehnoloogia Park

Inkubatsiooniprogrammi toetamise jätkudes tagab BioMed inkubaator 2019. a tegevuse jätkumise järgmiste tulemustega:

- inkubaatoris osalevate ettevõtete arv on minimaalselt 16 ettevõtet;
- uusi ettevõtteid kaasatakse inkubatsiooniprogrammi minimaalselt 6;
- eelinkubatsiooni kaasatakse vähemalt 10 uut ettevõtet;
- inkubatsiooniprogrammis osalevate ettevõtete prognoositav käive 2019. a on 1 600 000 eurot, sh moodustab eksport minimaalselt 800 000 eurot;
- investeeringud kaasatakse inkubatsiooniettevõtetesse 500 000 eurot/aastas;
- programmis osalevates ettevõtetes luuakse 10 uut töökohta aastas, millest laekub täiendavat maksumulu ca 100 000 eurot;
- kõikides programmis osalevates inkubatsiooniettevõtetes töötab kokku ca 90 inimest, kelle palgast laekub riigile makse ca 1 400 000 eurot aastas.

Oodatavad tulemused väiksema toetuse korral kooskõlastatakse lepingu vormistamisel.

SA Tartu Ärinõuandla on maakondlik arenduskeskus, kes nõustab alustavaid ja tegutsevad ettevõtjaid. Lisaks nõustamisele korraldatakse baaskoolitusi ja infopäevi alustavatele ettevõtjatele.

Esitatud projektis taotletakse vahendeid noorte ettevõtlikkuse stimuleerimiseks: õpilasfirmade mentorklubi läbiviimiseks, õpetajate õppereisiks, õpilasfirmade jõululaada ja konverentsi organiseerimiseks, infopäevade korraldamiseks koolides, noorte ettevõtlikkuse tunnustamiseks (konkurss „Ettevõtlik noor“, „Teed tulevikku, OKEI?!“ konverentsi korraldamiseks).

SA Tartu Teaduspark avas 2017. a Euroopa Kosmoseagentuuri äriinkubaatori Tartus. Linnavolikogu on lubanud 09.06.2016 nr 356 otsusega toetada aastatel 2017-2021 inkubaatori tegevust Tartu linna eelarvest iga-aastaselt kuni 50 000 euroga. Lisanduvad teaduspargi omavahendid ning Euroopa Kosmoseagentuuri vahendid kokku summas ca 100 000 eurot. Riistvara- ja loomemajanduse kiirendi Buildit on toonud Tartule tuntust ja tunnustust kaasates startup'e, mentoreid ja eksperte üle maailma. SPARK Demo on regiooni ettevõtluse visiitkaart – edukate ettevõtete toodete ja teenuste näituseruum ning välisdelegatsioonide, õpilaste, tudengite, investorite ja ettevõtete kohtumispaik. 2019. a jätkatakse ürituste korralduse ja külaliste vastuvõtmisega koos ettevõtlusalaste töötubade ja koolituste läbiviimisega. Samuti panustatakse tegevustesse, mis aitavad ettevõtteid klientide, koostööpartnere, töötajate ning investorite leidmisel. 2019. a eesmärkideks on stabiilselt omada koostöölepinguid vähemalt 45 ettevõttega, korraldada ca 80 ettevõtlusega seotud üritust ning võtta keskus vastu rohkem kui 5000 külastajat.

Linna poolt antav **investeeringutegevuse toetus 85 000 eurot** on SA Tartu Teaduspark arendamiseks võetud pangalaenu ja intresside tagasimaksmiseks samas mahus eelmiste aastatega. Teaduspark panustab samas mahus.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud**159 864 eurot**

Tulud laekuvad osakonna majandamiseelarvesse ettevõtjailt neile korraldatud kursuste osavõtutasuna 18 000 eurot ja viie erineva projekti teostamiseks saadava toetusena 141 864 eurot.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04740	ÜLDMAJANDUSLIKUD ARENDUSPROJEKTID	122 136	233 189	159 864	-31,4
50	tööjõukulud	63 666	79 362	78 734	-0,8
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	1 200	2 880	2 644	-8,2
	töötajate töötasu	46 383	56 434	56 200	-0,4
	tööjõukulude maksud	16 083	20 048	19 890	-0,8

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
55	majandamiskulud	58 470	153 827	81 130	-47,3
	administreerimiskulud	20 056	36 644	43 718	19,3
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	34 000	0	-100,0
	lähetuskulud	12 864	28 000	15 350	-45,2
	koolituskulud	131	0	0	x
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba- aja sisustamise kulud	10 750	25 699	7 400	-71,2
	muud mitmesugused majanduskulud	14 669	29 484	14 662	-50,3

Projektid:

- projekti „Baltic Game Industry“ eesmärgiks on luua Tartusse arvutimängude arendamisega tegelev inkubaator ning sobivad raamtingimused ning seeläbi parandada Tartu IT-ettevõtete majandusnäitajaid ning luua siia täiendavat kompetentsi ning töökohti mänguaranduse valdkonnas. Projekti kogumaksumus on 117 000 eurot, saadav toetus 99 450 eurot, projekt kestab 01.10.2017-30.09.2020.
- projekti „From Regional to Local: Successful deployment of the Smart Specialization Strategies (RELOS3)“ eesmärgiks on leida erinevatest Euroopa regioonidest edulugusid targa spetsialiseerumise strateegiate rakendamise kohta ja aidata kaasa targa spetsialiseerumise strateegia rakendamisele Tartus ning toetada strateegias esile tõstetud fookusvaldkondade arengut. Projekti kogumaksumus on 140 442 eurot, saadav toetus 119 376 eurot, projekt kestab 01.03.2017-31.08.2021.
- projekti „EmplInno - Empowering for Innovation and Growth in MediumSized Cities and Regions“ eesmärgiks on rakendada ja parendada Euroopa keskmise suurusega linnades ja regioonides nutika spetsialiseerumise strateegiaid ning seeläbi parandada linnade majandusnäitajaid. Projekti kogumaksumus on 113 736 eurot, saadav toetus 96 676 eurot, projekt kestab 01.11.2015-30.04.2019.
- projekti „InnovaFoster - Fostering startup & innovation ecosystems in Europe“ eesmärgiks on rakendada ja parendada regioonide poliitikainstrumente ja programme, et toetada noorte VKE-de (kuni 5 aastat vanad ettevõtted) arengut, kasvu ja innovatiivsust, partneritega rahvusvaheliste kogemuste vahetamine ja heade näidete jagamine. Projekti kogumaksumus on 126 962 eurot, saadav toetus 107 918 eurot, projekt kestab 01.01.2017-31.12.2020.
- projekti „INNO_INFRA_SHARE - Sharing Strategies for European Research and Innovation Infrastructures“ eesmärgiks on suurendada regioonis asuva TAI taristu rahvusvahelistumist ning aidata kasvada VKEdel, tõsta regiooni osapoolte innovatsiooni võimekust. Projekti kogumaksumus on 131 910 eurot, saadav toetus 112 124 eurot, projekt kestab 01.01.2017-31.12.2020.

3.6. HARIDUSOSAKOND**80 528 809 eurot**

Tegevusvaldkond	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutus %	Muutus eurodes
HARIDUSOSAKOND kokku	68 083 981	80 382 581	80 528 809	0,2	146 228
Põhitegevuskulud	67 171 587	79 300 405	80 288 539	1,2	988 134
Üldised valitsussektori teenused	284 652	309 228	337 241	9,1	28 013
Haridus	66 886 935	78 991 177	79 951 298	1,2	960 121
Investeeringuskulud	581 158	750 520	240 270	-68,0	-510 250
Üldised valitsussektori teenused	98 836	91 864	0	-100,0	-91 864
Vaba aeg ja kultuur	20 225	0	0	x	0
Haridus	130 861	327 000	240 270	-26,5	-86 730
Finantstehingute kulud	331 236	331 656	0	-100,0	-331 656

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED 337 241 eurot**Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 337 241 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
01112	LINNAVALITSUS	284 652	309 228	337 241	9,1
50	Tööjõukulud	256 183	278 986	306 999	10,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	66 047	66 492	69 451	4,5
	töötajate töötasu	123 002	140 278	158 252	12,8
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	860	0	0	x
	erisoodustused	1 178	1 400	1 400	0,0
	tööjõukulude maksud	65 096	70 816	77 896	10,0
55	Majandamiskulud	28 469	30 242	30 242	0,0
	administreerimiskulud	10 994	11 072	11 072	0,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	2 000	2 000	0,0
	lähetuskulud	376	200	200	0,0
	koolituskulud	9 247	10 300	10 300	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	25	500	500	0,0
	sõidukite ülalpidamiskulud	1 884	2 800	2 800	0,0
	info- ja kommunikatsiooni-tehnoloogia kulud	1 617	729	520	-28,7
	inventarikulud	3 608	1 041	1 250	20,1
	meditsiini- ja hügieenikulud	7	600	600	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	711	1 000	1 000	0,0

Tööjõukulud

Haridusosakonna üldvalitsemise tegevusalas on kavandatud 12 koosseisulist ametikohta. Tööjõukuludesse kavandatud 10% kasv on seotud nii 2018. a korrigeeritud palgataseme tagamise kui ka töökorralduslike muudatustega – alates 01.01.2019 tuuakse rahandusosakonna koosseisust üle ametikoht teiste KOVidega haridusteenuste arvlemiste alaste tööülesannete täitmiseks.

Lisaks osakonna koosseisu kuuluva riigivahenditest finantseeritava ühe aineühenduste koordinaatori tööjõukulud kajastuvad muudes hariduse abiteenustes (tegevusala 09609), kokku on haridusosakonna koosseisus 13 ametikohta.

Majandamiskulud kokku on kavandatud 2018. a eelarve mahus.

Finantseerimiseelarves investeerimistegevuse ja finantstehingute kuludid planeeritavaks aastaks kavandatud pole, kuna Riigi Kinnisvara AS-i pikaajaline kahe kooli (Vanemuise 33 ja 35 asuvad Herbert Masingu Kool ja Jaan Poska Gümnaasium) 2025. a lõppema pidanud rendileping lõpetati 2018. a. kogu järelejäänud kohustuste tasumisega.

09 HARIDUS	80 191 568 eurot
Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud	77 171 170 eurot
Majandamiseelarve	3 020 398 eurot
Põhitegevuse kulud	2 780 128 eurot
Investeerimistegevuse kulud	240 270 eurot
09110 – Koolieelsed lasteasutused	29 389 258 eurot
Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud	29 364 292 eurot
Majandamiseelarve põhitegevuse kulud	24 966 eurot

Koolieelsete lasteasutuste finantseerimiseelarves on kavandatud 24 761 542 euro ulatuses kuludid 30 munitsipaallasteaiale (24 008 422 eurot) ja viiele –hoiule (753 120 eurot), 3 725 000 eurot antavaid toetusi eralasteaedadele ja -hoidudele linna 1075 lapse kulude katteks ning 877 750 eurot koolieelse lasteasutuse seadusest lähtuvalt lasteaiateenuse ostuks teistelt kohalikelt omavalitsustelt (219 last). Lasteaedade investeeringud teostatakse läbi linnavarade osakonna eelarve (kulud summas 1 713 000 eurot, ptk 3.10 Linnavarade osakond).

Riigi vahenditest on kavandatud kokku 133 146 eurot, sh koolituskuludeks 38 710 eurot, lasteaedades eesti keele õppeks 34 226 eurot ning HEV-lastega tegelevate tugiisikute tööjõukuludeks 60 210 eurot. Täiendavalt on kavandatud riigilt linnale eraldatavate tulude arvel lasteaiadõpetajate palgataseme tõusuks 1 440 000 eurot ning SAlt Innove laekuva toetuse arvel eriilmeliste lasteaiakohtade loomiseks ja -teenuse pakkumiseks 8820 eurot Annikese lasteaias 2018/2019 õppeaasta pervasiivsete arenguhäiretega laste rühma tegevuskulude katmisel.

2019. a on kavandatud linna finantseerimiseelarvesse laekumisi lapsevanemate poolt kaetavat osa kohatasuna 3 921 215 eurot (2018. a 3 790 760 eurot), mille arvel kaetakse 13,4% lasteaedade ja -hoidude ülalpidamiskuludest finantseerimiseelarves. Tulude kasv peamiselt kohatasu tõusu arvel 70,50 eurolt 75,00 eurole (eelnenud aastal vastavalt 64,50 eurolt 70,50 eurole). Kohatasu arvestuse aluseks on jätkuvalt 15% planeeritavale aastale eelneval aastal Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud töötasu alammäär. Jätkub alates 01.01.2017. a pere teisele lapsele 50% kohatasu soodustuse rakendamise, kolmas laps on kohatasust vabastatud (arengukava meede 3.4. tegevused 1, 13). Haldusreformi tulemusena 2018. a linnaga liitunud Tähtvere valla 8-rühmalises Ilmatsalu lasteaias Lepatriinu on kulud kavandatud erandina arvestusega 50,00 eurot kohatasu lapse kohta (2018. a alguses 30,00 ja alates 01.09.2018 37,60 eurot).

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud**29 364 292 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09110	KOOLIEELSESED LASTEASUTUSED	23 199 017	26 631 720	29 364 292	10,3
45	Antavad tegevustoetused	3 009 945	3 452 487	3 725 000	7,9
	eralasteaedadele ja -hoidudele				
50	Töõjõukulud	15 408 324	18 259 773	20 702 231	13,4
	töötajate töötasu	11 514 353	13 641 762	15 468 019	13,4
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	5 306	5 644	4 500	-20,3
	muude isikute töötasud	300	0	0	x
	erisoodustused	1 074	0	0	x
	töõjõukulude maksud	3 887 291	4 612 367	5 229 712	13,4
55	Majandamiskulud	4 780 746	4 919 460	4 937 061	0,4
	administreerimiskulud	36 497	37 283	43 864	17,7
	lähetuskulud	658	1 010	1 230	21,8
	koolituskulud	85 118	95 176	95 965	0,8
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	1 697 779	1 682 045	1 667 410	-0,9
	rajatiste majandamiskulud	6 326	0	0	x
	sõidukite ülalpidamiskulud	2 774	5 917	5 290	-10,6
	info- ja kommunikatsiooni-tehnoloogia kulud	18 794	9 014	13 330	47,9
	inventarikulud	250 465	190 224	122 518	-35,6
	toiduained ja toitlustusteenused	1 274 528	1 441 398	1 489 804	3,4
	meditsiini- ja hügieenikulud	46 086	50 185	59 914	19,4
	õppevahendite ja koolituse kulud	1 283 492	1 317 905	1 336 158	1,4
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	33 441	41 635	46 580	11,9
	eri- ja vormiriietus	43 335	43 685	51 344	17,5
	muu erivarustus ja erimaterjalid	1 453	3 983	3 654	-8,3
60	Muud tegevuskulud	2	0	0	x

Munitsipaallasteaedadele on kavandatud **24 008 422 eurot** keskmiselt 5045 lapse kohta (2018. a 5 203 last). Kavandatud on lasteaiakohtade arvu vähenemine 126 võrra muutuste tõttu rühmade struktuuris, mitmed sõime- ja aiarühmad asenduvad väiksema normtäituvusega sobitus- ja/või liit-rühmadega. Samuti ei komplekteeri rendipinnal viibimise ajal lasteaed Sass alates 2019/2020 õppeaastast ühte rühma 22 lapsega. 10.09.2018. a seisuga oli e-keskkonna ARNO alusel rühmadesse kinnitatud 5 045 last ning vabu kohti oli 158 lapsele. Eelnimetatud vabadele kohtadele toimub pidev kohtade pakkumine.

Finantseerimisaluste põhjal eraldatakse vahendid juhtimiseks, õppe- ja kasvatustöö korraldamiseks, majandamiseks ning laste toitlustamiseks. Vajadusel planeeritakse muud sihtotstarbelised kulud (nt üürid, spetsiifilised teenus- ja hooldustööd jms) kulupõhiselt. Maarja kooli lasteaia osa eelarve koostatakse kulupõhiselt.

Juhtimiseks kavandatakse kulud lähtuvalt direktori ametikoha tööjõukuludest, arvestusega õppealajuhataja ametikohale 80% ja majandusjuhataja ametikohale 70% direktori tööjõukuludest. Nelja ja

vähema rühma arvuga lasteasutustes rakendatakse mõlemale ametikohale koefitsienti 0,5, majandusjuhataja puhul ka asutustes, kus korraldatakse laste toitlustamine hanketeenusena.

Vahendid **õppe- ja kasvatustegevuse** korraldamiseks kavandatakse lapsepõhiselt pearahana. Pearahasse on arvestatud tööjõukulud lähtuvalt 2,0 õpetaja, 0,25 muusika- ja liikumisõpetaja, kuni 0,2 eripedagoogi/logopeedi ning 1,0 õpetaja abi ametikohast rühma kohta. Töötasu määrad tulenevad kollektiivlepingu palga kokkuleppes. Pearaha ühe lapse kohta arvestatakse aiarühma normatiivse täituvuse alusel, milleks on ühe aiarühma kohta 20 last.

Erinevate rühmaliikide korral toimub pearaha korrigeerimine koefitsientidega, kuna rühmades on koolieelse lasteasutuse seaduse alusel lubatud registreerida erinev arv lapsi. 2018. a on kavandatud aiarühma lapse pearahaks ühes kuus 230 eurot (2018. a 202 eurot). Rühmatäituvuse riikliku normi väike ületamine on kooskõlas hoolekogude otsustega.

Laste ja rühmade arvud ning pearaha arvestamine rühmaliikide lõikes

Munitsipaallasteaedade rahastamise alusnäitajad	Keskmine arv aastas			Laste keskmine nimestikuline arv rühmas			Pearaha korrigeerimise koefitsient
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2017-2019
Rühmi	284	285	275				
Kohti	5203	5329	5297				
sh täitmata (õ-a algul)	158	126	149				
Pearaha määr (eurot 1 aiarühma lapse kohta kuus)	231	202	178				
Lapsi kokku	5045	5203	5148	17,8	18,3	18,7	
sh aiarühmades	2656	3001	3320	20,6	20,8	21,3	1,0
sõimerühmades	697	736	619	14,8	14,7	14,7	1,4
liitrühmades	944	859	717	18,2	18,7	18,9	1,1
sobitusrühmades	554	409	312	15,8	16,4	15,6	
erivajadustega laste rühmades	194	198	180	9,2	9,9	9,5	
sh tasandusrühma ja kehapuudega rühma laps							2,2
meelepuudega rühma laps							2,7
arendusrühma laps							3,5
liitpuudega ning pervasiivse arenguhäirega rühma laps							6,1

Täiendavalt kavandatakse tööjõukuludes vahendid **eesti keele õpetamiseks ja ujumisõppe** korraldamiseks: eesti keelest erineva õppekeelega 3-7-aastaste laste õpetamiseks arvestusega 0,125 eesti keele õpetaja ametikohta ühele rühmale ning basseiniga hoones iga 2-7-aastaste laste rühma kohta 0,125 ujumisõpetaja ametikoht ja lisaks asutuse kohta 1,0 basseini õpetaja abi ametikoht. Tööjõukuludesse on arvestatud ka HEV koordinaatori, tugiisiku ning eripedagoogi ametikoha kulud, samuti kahe lasteasutuse juures tegutseva kompetentsikeskuse tööjõu- ja koolituskulud (arengukava meede 3.1. tegevus 30-34).

Kulud õppe- ja kasvatustöö korraldamiseks vajaminevate õppe- ja infotehnoloogia vahendite ning inventari soetamiseks, koolituste ja ürituste läbiviimiseks kavandatakse lapsepõhiselt pearaha arvestusega kuni 20% lapsevanema poolt kaetava osa määrast. 2019. a kavandatakse nimetatud kuludeks 120 eurot lapse kohta aastas 2018. a tasemel.

Tööjõukulud on kavandatud 2 547 767 euro võrra suuremaks kui 2018. a kulud seoses töötasu tõusu ja ametikohtade arvu suurenemisega, viimast on põhjustanud olemasolevate rühmade struktuuri muutused. Kokku on kavandatud tööjõukulud keskmiselt 1207 ametikohale (2018. a 1202 ametikohata).

Tööjõukulud normtäituvusega aiarühma kohta ning palgakokkulepetega määratud kuupalgamäärad (eurodes):

Ametikoha nimetus	Ametikohtade arv	Kuupalgamäär palgakokkuleppe alusel		Kulu rühma/lapse kohta
		2019	2018	2019
õpetaja	2,00	1125	980	2250
õpetaja abi	1,00	730	660	730
eripedagoog, logopeed	kuni 0,2	1250	1060	188
muusika-liikumisõpetaja	0,25	1125	980	281
töötasumaksud 33,8%				1166
tööjõukulud kokku				4615
pearaha kuus 1 aialapse kohta				231
töötasu alammäär		540	500	

Vastavuses linna arengukava meetme 3.1. tegevusega 29 on lasteaedade õpetajatele kavandatud kuupalgamäära tõusu 145 eurot ehk 14,8 % (1125 eurole 980-lt), eripedagoogidele 190 eurot ehk 17,9 % (1250 eurole 1060-lt), magistrakraadiga õpetajatele 270 eurot ehk 27,6 % (1250 eurole 980-lt) ning õpetajate abidele 66 eurot ehk 10,6 % (730 eurole 660-lt). Arvestuslikku töötasu kasvu on kavandatud ka teistele töötajate gruppidele, nt direktoritele 10 % ehk 150 eurot (1647 eurole 1497-lt). Töötasu alammääraks on kehtestatud praeguse 500 asemel 540 eurot, tõus 8 %.

Lisaks palgataseme tõusule on kavandatud ka ametikohtade arvu suurenemist 5 võrra, valdavalt seoses olemasolevate rühmade struktuuri muudatustega - suurema laste arvuga aiarühmi (lubatud kuni 24 last) on asendunud nii liitrühmade (lubatud kuni 20 last) kui ka sobitusrühmadega (lubatud ka kuni 24 last, ent ühe haridusliku erivajadusega lapse kohta arvestatakse kolme tavalise lapse kulud), nimetatud kahe rühmaligi osas suureneb laste keskmine arv kokku 230 lapse võrra.

Pedagoogide töötasu katteks on linna tuludesse arvestatud toetusfondi vahendeid 1 440 000 eurot eeldusel, et 2019. a viiakse lasteaiapedagoogi töötasu 85% kooliõpetaja töötasust, st 1125 eurole ja magistrakraadi omava õpetaja töötasu võrdsustatakse kooliõpetaja töötasuga st 1 250 eurot (alus 2019. a riigieelarves kinnitatud üldhariduskooli õpetaja palga alammäär 1250 eurot alates 01.01.2019).

Majandamis- ja halduskulud kavandatakse vastavalt hoone ja kinnistu suurusele. Siseruumide korrashoiuks on arvestatud 17,79 eurot (2018. a 16,47) ning välisterritooriumi korrashoiuks 0,72 eurot (2018. a 0,67) koristatava pinna m² kohta. Kommunaalkulud on arvestatud viimase kolme aasta tegelike naturaalnäitajate järgi 2018. a hindades. Jooksevremondi kulud on kavandatud igale lasteasutusele arvestusega 1 euro m² netopinna kohta 2018. a tasemel. Uute ja renoveeritud pindade kohta (kuni vanusega 10 a) rakendatakse koefitsienti kuni 0,5. Sihtotstarbeliselt kavandatakse vahendid elektrikäidu lepinguteks, elektripaigaldise mõõdistuskuludeks, üürikuludeks, lifti- ja valvekaamerate ning veesüsteemi hoolduseks, basseini ülalpidamiseks, töötervishoiuteenuse osutamiseks jms.

Majandamiskulude vähenemist 73 101 euro ulatuses mõjutanud olulisemad tegurid:

- 19 034 eurot kulude suurenemine seotud töötervishoiu kontrolli ja elektripaigaldiste mõõdistamise kulude ning elektrikäidu lepingute mahu täpsustumisega;
- 92 135 eurot kulude vähenemine seoses hoonete majandamiskulude täpsustumisega (sh kütte- ja elektrikulud, kulud jooksvale remondile), vähema inventari soetuse ja remondiga seonduvalt basseini ülalpidamiskulude vähenemine.

Toitlustamise korraldamiskulud planeeritakse lapsepõhiselt pearahana lähtuvalt laste arvust, 2019. a on ühele lapsele kavandatud keskmiseks toidupäevade arvuks 160 toidupäeva. Kuni 160 lapsega asutuses 1,50 eurot (2018. a 1,20 eurot) toidupäeva kohta, suurema laste arvuga asutustes 1 euro (2018. a 0,80 eurot). Hanketeenuse korras toitlustamisel asutustes (neid praegu 4) erinevad päevamaksud vahemikus 1,20 kuni 2,10 eurot (2018. a 1,00 kuni 1,50 eurot).

Viiele **munitsipaalhoiule** on kavandatud **753 120 eurot** keskmiselt 140 lapse kohta (2018. a 731 410 eurot ja 150 last), ületades 21 710 euro võrra ehk 3 % 2018. a kulusid. 2019. a ei kavandata aasta lõpuni 5 hoiurühma avamist kahes hoius täiendavate pindade vajaduse tõttu lasteaialaste ümberpaigutamisel seoses Pääsupesa lasteaia kapitaalremondiga.

Munitsipaalhoidude laste ja kohtade arvud ning kulud kolme aasta võrdluses:

Alusnäitajad	2019	2018	2017
hoidude arv	5	5	6
kohtade arv	226	226	386
laste keskmine arv	140	150	258
kogukulu aastas (euro)	753 120	731 410	916 701
keskmine kulu lapse kohta aastas	5 379	4 876	3 553

Tööjõukulud summas 441 878 eurot on arvestatud ca 35 lapsehoidja ametikohale kuupalga alammääraga 730 eurot (2018. a kogukulu 416 992 eurot 39 lapsehoidjale alammääraga 660 eurot). Tööjõukulude 6 % kasv palgamäärade tõusu arvel.

Majandamiskulud on kavandatud mahus 311 242 eurot (2018. a 314 418 eurot) sh:

168 000 eurot ruumide rendikulud neljas hoisus;

40 200 eurot kulud küttele, elektrile ning veele ja kanalisatsioonile;

35 972 eurot lapsevanemate toidukulu tasu (kuulub linnaeelarve tuludesse) arvel toiduainete maksumuse katmiseks arvestusega 1,60-1,65 eurot toidupäeva kohta;

29 670 eurot toitlustusteenuse kulud (arvestusega 1,24-2,10 eurot toidupäeva kohta, mille arvelt kaetakse toidu valmistamisega seotud kulud ning toidu transpordikulud);

20 600 eurot administreerimis- ja meditsiini-, koolitus- ning muud kommunaalkulud (sh pesumaja-, prügiveo- ja valveteenus);

16 800 eurot õppevahendite kulud arvestusega iga lapse kohta ca 120 eurot aastas.

Antavad toetused

3 725 000 eurot

Tegevustoetust antakse eralasteaedadele ja -hoidudele vastavalt kehtivatele kordadele Tartu linna laste kulude katteks neis asutustes (arengukava meede 3.1. tegevus 9). Toetuse komponentideks on üldise korra alusel määratud toetus ja täiendav toetus. Kui eralasteasutuses viiakse vanema poolt kaetava osa määr 15% töötasu alammäärast või sellest madalamaks ning pere teisele lapsele rakendatakse kohatasu soodustust 50% ulatuses ja pere kolmas laps on kohatasust vabastatud, kavandatakse täiendav toetus iga täisajalist kohta kasutava lapse kohta, mis 2019. a on 75,00 eurot kuus (2018. a 70,50 eurot).

Eralasteasutustele antavate toetuste aluseks olevad näitajad kolme aasta võrdluses:

	Eralasteaiad			Eralastehoiud		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Toetuse aluseks olev laste arv	545	587	586	530	513	535
Toetuse määr kuus lapse kohta (<i>euro</i>)	261	218	200	222	185	172
Toetus (<i>tuhat eurot</i>)	1 575,2	1 480,1	1 289,2	1 300,1	1 055,3	1 000,4
Täiendava toetuse määr kuus lapse kohta täisajalise koha arvestusega (<i>euro</i>)	75,00	70,50	64,50	75,00	70,50	64,50
Täiendavat toetust saavate laste arv	500	512	549	530	513	535
Täiendava toetuse üldmaht (<i>tuhat eurot</i>)	412,5	397,1	389,5	437,2	397,8	379,6
Ühekordne haridustoetus (<i>tuhat eurot</i>)		118,7				

1 987 660 eurot (2018. a 1 995 865 eurot) **eralasteaedadele**, mille eraldamist reguleerib Linnavolikogu 27.06.2014. a määrus nr 25 „Eralasteaiale toetuse eraldamise kord“ (20.09.2018 kehtivas redaktsioonis). Kokku antava toetuste vähenemine vaatamata toetuse määra tõusule on tingitud nii laste arvu kahanemisest kui ka sellest, et pole kavandatud täiendavat ühekordset haridustoetust, mida 2018. a anti 118,7 tuhat eurot. Toetuse määrana on kavandatud lapse kohta kuus 261 eurot, mis on 2018. a määrast viiendiku võrra suurem.

1 737 340 eurot (2018. a 1 453 072 eurot) **eralapsehoiu** teenusele, mille eraldamist reguleerib Tartu Linnavolikogu 27.06.2014. a määrus nr 26 „Tartu linna eelarvest lapsehoiuteenuse rahastamise kord“ (20.09.2018 kehtivas redaktsioonis). Toetuse määrana on kavandatud kuus lapsele 222 eurot samuti viiendiku võrra suurem 2018. a määrast. Lisaks täiendava toetuse rakendamise üldistele põhimõtetele eralasteasutustes, on erahoidudele seatud lisatingimuseks lastele lapsehoiuteenuse raames last arendavate tegevuste korraldamine (sh muusika- ja liikumistegevusi vähemalt kaks astronoomilist tundi nädalas lapse kohta).

Koolieelse lasteasutuse seadusest lähtuvalt ostetakse **lasteaiateenust** ka **teistelt kohalikest omavalitsustelt**, 2019. a on kavandatud osta haridusteenust keskmisel 219 lapsele summas **877 750 eurot**. Kulude suurenemist 53 450 euro võrra põhjustab keskmise kuukulu kasv 285 eurolt 334 eurole.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

24 966 eurot

Lasteaedade majandamiseelarve tuludeks on üüritulud ja tasu õppekavavälisest ujumisõpetusest. Eelarve mahu vähenemine on tingitud nii laste toitlustamise tasu arvel, mis alates 2018. a kuulub finantseerimiseelarve koosseisu varasema majandamiseelarve asemel ning mida on linna tuludesse kavandatud 1 244 506 eurot, aga ka saadavate sihtotstarbeliste toetuste arvel tehtavate kulude osas, mis koos tuludega täpsustuvad planeeritava eelarveaasta jooksul vastavalt projektide rahastamislepingute sõlmimisele ja täitmisele.

Üüri ja rendiga kaasnevast tegevusest planeeritavat tulu 15 211 eurot (2018. a 13 027 eurot) on kavandatud lasteaedades, kus köögiruumid on antud rendile, samuti 900 eurot saali üürist. Üüri ja renditulud on kavandatud kommunaalkulude jm majandamiskulude katteks. Lapsevanemate osaluseks ujumise algõppe kuludes on kavandatud 8855 eurot.

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09110	KOOLIEELSESED LASTEASUTUSED	235 130	144 562	24 966	-82,7
50	Tööjõukulud	25 931	10 474	0	-100,0
	töötajate töötasu	9 403	3 873	0	-100,0
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	9 978	3 272	0	-100,0
	erisoodustused	0	534	0	-100,0
	tööjõukulude maksud	6 550	2 795	0	-100,0
55	Majandamiskulud	209 199	134 088	24 966	-81,4
	administreerimiskulud	490	1 499	0	-100,0
	lähetuskulud	0	1 967	1 050	-46,6
	koolituskulud	7 487	28 788	900	-96,9
	kinnistute, hoonete ja ruumide majanda- miskulud	23 479	25 772	21 816	-15,3
	inventarikulud	28 567	4 769	400	-91,6
	toiduained ja toitlustusteenused	101 488	32 110	0	-100,0
	meditsiini- ja hügieenikulud	1 339	1 100	500	-54,5
	õppevahendite ja koolituse kulud	33 260	24 816	300	-98,8
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	12 872	13 267	0	-100,0
	eri- ja vormiriietus	217	0	0	x

09220 ÜLDHARIDUSKOOLOIDE põhitegevuskulud**36 210 314 eurot****Finantseerimiseelarves****35 719 443 eurot****Majandamiseelarves****490 871 eurot**

Linna üldhariduskoolide kulud on alates 2014. a kuni senini kajastatud nelja eraldi tegevusala all riigi tegevusalade klassifikaatori kohaselt: *Põhihariduse otsekulud* koodiga 09212 (põhikoolid ja täistsüklikoolide põhikooli osa), *Üldkeskhariduse otsekulud* koodiga 09213 (gümnaasiumid ja täistsüklikoolide gümnaasiumi osa), *Põhi- ja üldkeskhariduse kaudsed kulud* koodiga 09220 (põhikooli ja gümnaasiumi osas mittejaotatavad kulud) ning *Täiskasvanute gümnaasiumide kaudsed kulud* koodiga 09221 (täiskasvanute gümnaasiumis põhikooli ja gümnaasiumi astmete vahel mittejaotatavad kulud). Kuna riigil on menetluses nimetatud koolide tegevusalade koondamine, nende täpne arv, nimetus ja koodid pole veel teada, on linna eelarves need tegevusalad kokkuleppeliselt kajastatud ühe tegevusalana *Üldhariduskoolid* koodiga 09220. Võrreldavuse tagamiseks on baasaastate andmed ka vastavalt koondatud.

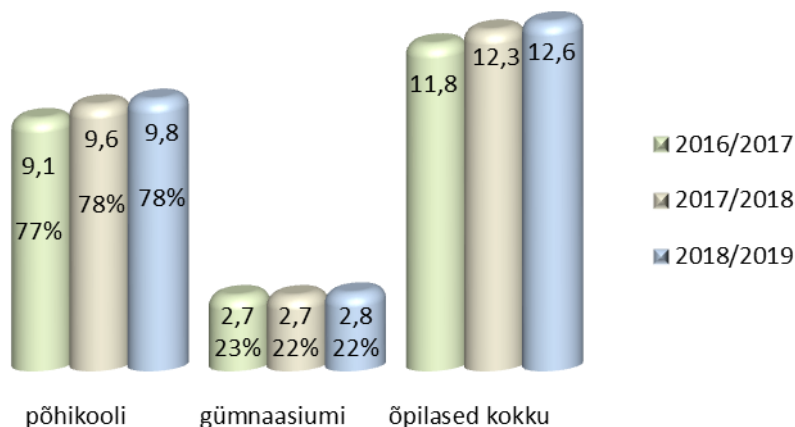
Üldhariduse kuludeks on 22 munitsipaalüldhariduskooli (kokku 12 578 õpilast) ülalpidamiskulud ning haridusteenuste ost teistelt kohalikest omavalitsustelt ja/või eraõiguslikelt haridusasutustelt nende koolides õppivate Tartu linna õpilaste eest (1675 õpilast).

Üldhariduskoole rahastatakse finantseerimiseelarvest 35 719 443 euro ja majandamiseelarvest 490 871 euro ulatuses. Finantseerimiseelarves on kavandatud kulud riigieelarveliste vahendite arvel kokku 25 876 559 eurot õpetajate ja juhtide tööjõukulude katteks, õppevahendite soetamiseks, täienduskoolitusteks, koolitoiduks ning alates 2018. a ka hariduslike erivajadustega õpilaste tegevuskuludest tugispetsialistide tööjõukuludeks. Lisaks eraldatakse lepingute alusel vahendid IB-õppe ja eesti keele õppe toetuseks, õppe läbiviimiseks Tartu Vanglas ning õpilaskodu toetuseks. Linna eelar-

velistest vahenditest kaetakse muud tööjõukulud ja majandamiskulud. Koolide investeeringud teostatakse läbi linnavarade osakonna eelarve (kulud summas 11 435 000 eurot - ptk 3.10).

Üldhariduskoolide õpilasi on 305 õpilase võrra rohkem kui 2018. a, sh põhikooli klasside õpilasi 186 ja gümnaasiumi osas 119. Järgneval joonisel on õpilaste arvu ja nende osatähtsuse muutused põhikooli ning gümnaasiumi klasside jaotuses (õpilased kokku 100%).

Õpilaste arvud üldhariduskoolides
2017-2019 õppeaastatel (tuhat õpilast)

Õpilaste jaotumisest koolide liikide lõikes 3 õppeaasta jooksul annab ülevaate alljärgnev tabel:

Koolid liigiti	Koolide arv			Õpilaste arv									Kokku õpilaste arvu muutus	
				põhikooli			gümnaasiumi			KOKKU				
	2016/17	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18	2018/19	2018-2017	2019-2018
Kokku:	21	22	22	9 097	9 564	9 750	2 741	2 709	2 828	11 838	12 273	12 578	435	305
Põhikool (1.-9. kl)	12	13	13	7 357	7 806	7 964	0	0	0	7 357	7 806	7 964	449	158
Gümnaasium (10.-12.kl)	3	3	3	0	0	0	1 655	1 635	1 730	1 655	1 635	1 730	-20	95
Täistsüklikool (1.-12. kl)	2	2	2	1 257	1 270	1 295	571	572	590	1 828	1 842	1 885	14	43
HEV kool	3	3	3	433	437	444	40	40	46	473	477	490	4	13
Mittestatsionaarne õpe (täiskasvanute gümnaasium)	1	1	1	50	51	47	475	462	462	525	513	509	-12	-4
<i>Kokku õpilaste arvu muutus (õpil)</i>					467	186		-32	119		435	305		-130
<i>muutus %-na</i>					5,1	1,9		-1,2	4,4		3,7	2,5		-29,9

Üldhariduse kulud kavandatakse lähtuvalt põhikoolide ja gümnaasiumide finantseerimise alustest (Tartu Linnavalitsuse 12.04. 2016. a määrus nr 9) õppetööd toetavateks tegevusteks, majandamis- ja halduskuludeks ning sihtotstarbelisteks kuludeks.

- **Õppetööga seotud tegevusteks** kavandatakse vahendid nii riigieelarvelistest kui ka kohaliku omavalitsuse vahenditest õpetajate, juhtide ja tugispetsialistide tööjõukuludeks, õppevahendite soetamiseks, täienduskoolitusteks, koolitoiduks. Õpetajate ja tugispetsialistide tööjõukulud on arvestatud palgamääraga 1250 eurot, juhtidele on kavandatud arvestuslik töötasu kasv 5%. Õppevahendite, täienduskoolituse ja koolitoidu kuludeks on kavandatud vahendid 2018. a määrades.
- **Õppetööd toetavate tegevuste** kulude kavandamisega tagatakse igale koolile sõltuvalt õpilaste arvust nelja kuni kuue ametikoha tööjõukulud palgamääraga 1050 eurot ning huvijuhi tööjõukulud õpetajatega samas palgamääras, st 1250 eurot (2018. a 1150). Eelpool nimetatud nelja arvestusliku ametikoha tööjõukulud peavad koolile tagama haridustehnoloog/infojuhi, raamatukogu töötaja, sekretäri ja majandusjuhataja ametikohtade kuludele katte. Töötajate koolituskuludeks nähakse ette 1% palgafondist (töötasu koos maksudega), kuna riigieelarvelistest vahenditest on võimalik katta vaid pedagoogide ja koolijuhtide, mitte õppetööd toetavate töötajate koolituskulusid. Vahendid õppetööd toetavateks tegevusteks (sh õppevahendite, inventari ja info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendite soetamiseks ja ürituste läbiviimiseks ning administreerimiskuludeks jms) kavandatakse 2016-2018. a tasemel õpilasepõhiselt pearahana summas 30 eurot õpilase kohta. Huvitegevuse läbiviimiseks on planeeritud õpilaspõhine komponent 20 eurot õpilase kohta 2018. a tasemel. Arengukava meetme 3.1. tegevuse 14 lähtuvalt täiustatakse koolide finantseerimismudelit pidevalt, mille tulemusena kavandatakse alates 2019. a pikapäevarühmade kulud pearahapõhiselt varasema kulupõhise arvestuse asemel.
- **Majandamis- ja halduskuludeks** nähakse ette siseruumide korrashoiuks 12,39 eurot (2018. a 11,47 eurot) m² kohta koristaja tööjõukuludeks. Majandamiskuludeks (sh koristusvahendite, valve, korrashoiuteenuste ning meditsiini- ja hügieenitarvete kulud) on planeeritud 1% Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuutöötasu alammäärast 540 eurost (2018. a 500 eurot). Väliterritooriumi korrashoiuks on arvestatud 0,72 eurot (2018. a 0,67 eurot) m² kohta majahoidja tööjõukuludeks. Koolihoonete jooksva remondi kuludeks kavandatakse 1,0 eurot m² kohta. Kütte-, elektri-, vee- ja kanalisatsioonikulude planeerimisel võetakse aluseks iga kooli viimase kolme eelarveaasta tegelikud keskmised naturaalnäitajad 2018. a hindades.
- **Sihtotstarbelistelt** planeeritakse koolidele järgmised kulud:
  - hariduslike erivajadustega õpilaste kolmele koolile (Herbert Masingu kool, Kroonuaia kool ja Maarja kool) ning Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumile koostatakse eelarve vajaduspõhiselt;
  - Miina Härma gümnaasiumis rahvusvahelise IB-õppe läbiviimiseks (arengukava meede 3.1. tegevus 13) 1290 eurot ruumide rendiks (2018. a tasemel) ja 2,0 koordinaatorite ametikoha tööjõukuludeks 43 351 eurot (2018. a oli rahastatud 2,5 ametikohta kogukuluga 50 576 eurot);
  - Karlova koorikooli ja selle esinduskooride (Tartu Poistekoor ja Neidudekoor „Kurekell“) õppetöö korraldamiseks (arengukava meede 3.1. tegevus 43) 218 671 eurot (2018. a 200 168 eurot);
  - meditsiinikulud koolide töötervishoiuteenuste tagamiseks 23 130 euro ulatuses (2018. a eraldati lisaelarvest 10 000 eurot) arvestusega 45 eurot kolmandikule töötajatest (2018. a 19,50 eurot);
  - Variku kooli ja Annelinna gümnaasiumi rekonstrueerimise ja rendipindadel viibimisega (arengukava meede 3.1. tegevus 17) seotud kulude katteks 259 000 eurot (2018. a 269 000 eurot Raatuse ja Variku koolide samasisulisteks kuludeks).

Riigi valitsussektorilt kindla sihitusega hariduskulude katteks saadavatest toetustest üldhariduskoolide mitmeteks tegevusteks kajastuvad 2 140 075 euro ulatuses hariduse abiteenuste tegevusalades (096*- koolitoit, öömaja (õpilaskodu) ja muud abiteenused ühiskuludena). Koolidele mõeldud riigitoetuste jaotus eesmärgipäraselt kulude katteks on avatud ptk 2.8. Haridus.

Üldhariduskoolide 2019. a finantseerimiseelarve kulud kokku on vähenenud 292 998 euro võrra, sh tööjõukulud 15 741 eurot ning majandamiskulud 270 757 eurot. Renoveerimistega kaasnevate kulude vajaduse muutuse tõttu on vähem kavandatud inventari jm majandamiskulusid 237 922 euro võrra, õppevahendite ja koolituse kulude vähenemine kokku 307 094 eurot, sh haridusteenuste ostuks teistelt omavalitsustelt ja eraõiguslikelt koolidelt kavandatud kulud vähenevad 311 436 eurot. Samas on 403 988 euro ulatuses suurenemine kavandatud kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskuludesse, mis ligi pooles ulatuses on seotud mõnedes koolides koristajate asemel koristusteenusele üleminekuga ning millega kaasneb tööjõukulude paigutumine majanduskuludesse.

Töötasude alammäärad 2015-2019 (eurodes)

	2015	2016	2017	2018	2019 (prognoos)
Töötasu alammäär	390	430	470	500	540
Pedagoogi töötasu alammäär	900	960	1000	1150	1250

Olulisemad muutused võrreldes 2018. a eelarvega üldhariduskoolide kuludes on avatud ptk 2.8 Haridus lõpuosas.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus sätestab, et munitsipaal- ja eraüldhariduskooli tegevuskulude katmisel osalevad täies ulatuses teised vallad või linnad proportsionaalselt selles koolis õppivate nende haldusterritooriumil alaliselt elavate õpilaste arvuga. Erakooliseadus sätestab, et eraüldhariduskooli tegevuskulude katmisel osaleb linn siis, kui see on linna otsusel vajalik hariduse kättesaadavuse või mitmekesisuse tagamiseks.

2019. a kavandatakse **koolitusteenuse ostuks** teiste omavalitsuste ja eraõiguslikelt haridusasutustelt nende koolides õppivate Tartu linna 1675 õpilaste eest põhikoolides, gümnaasiumides, täiskasvanute gümnaasiumides ja erivajadustega laste koolides õppivatele õpilaste kohta kokku 538 870 eurot, sh:

484 920 eurot teistelt omavalitsustelt 449 õpilase (2018. a 469, 2017. a 463 õpilast) koolitusteenuse eest tasumiseks kuutasuga 90 eurot (2018. a 93, 2017. a 88 eurot);

53 944 eurot erakoolidelt keskmiselt 1226 õpilase (2018. a 325 235 eurot ja 1055 õpilast) koolitusteenuse ostuks. Vaatamata õpilaste arvu suurenemisele, kulud kokku kahanevad 1 õpilase kohta keskmise kuukulu vähenemisest 22,00 euro võrra. Kulud on arvestatud lähtudes erakoolide riigipoolse finantseerimise muutusest ja Linnavolikogu 30. juuni 2016. a määrusest nr 114 „Eraüldhariduskoolide toetus“.

Üldhariduskoolide finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 35 719 443 eurot

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09220	ÜLDHARIDUSKOOID	29 021 129	36 012 441	35 719 443	-0,8
45	Antavad tegevustoetused	0	5 000	0	
50	Tööjõukulud	24 109 071	30 302 214	30 286 473	-0,1
	töötajate töötasu	17 980 650	22 638 780	22 632 630	0,0
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	27 430	8 620	3 000	-65,2
	muude isikute töötasud	200	0	0	x
	erisoodustused	10 816	0	0	x
	tööjõukulude maksud	6 089 975	7 654 814	7 650 843	-0,1
55	Majandamiskulud	4 911 558	5 703 727	5 432 970	-4,7

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
	administreerimiskulud	148 509	184 343	181 587	-1,5
	lähetuskulud	1 146	2 072	6 130	195,8
	koolituskulud	213 764	254 777	245 763	-3,5
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	1 988 706	2 247 118	2 651 106	18,0
	sõidukite ülalpidamiskulud	10 121	14 418	15 445	7,1
	info- ja kommunikatsiooni- tehnoloogia kulud	172 920	195 327	117 393	-39,9
	inventarikulud	221 544	478 748	223 047	-53,4
	toiduained ja toitlustusteenused	2 106	0	2 000	x
	meditsiini- ja hügieenikulud	161 057	51 535	53 924	4,6
	õppevahendite ja koolituse kulud	1 805 351	2 069 783	1 762 689	-14,8
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	183 153	200 043	170 928	-14,6
	eri- ja vormiriietus	88	620	1 050	69,4
	muu erivarustus ja erimaterjalid	3 093	4 943	1 908	-61,4
	60 Muud tegevuskulud	500	1 500	0	-100,0

Haridusosakonna eelarvesse kavandatakse üldhariduskoolide üldisteks kuludeks järgmised vahendid:

- lähtuvalt arengukava meetme 3.1. tegevusest 44 kavandatakse põhikoolide õppekava toetavateks projektideks 35 000 eurot (2018. a 37 000 eurot), gümnaasiumide praktikumide läbiviimiseks 26 100 eurot (2018. 25 000 eurot) ja Raatuse kooli teemanädala läbiviimiseks 5600 eurot (2018. a oli osa õppekava toetavast projektist), aktiivõppeprogrammide läbiviimiseks üldhariduskoolides 70 000 eurot (2018. a sama);
- koolijuhtide tööalaseks täienduskoolituseks on kavandatud 15 000 eurot (2018. a 10 000 eurot). Osa täienduskoolituse rahastatakse riigieelarvelistest vahenditest. Linna arengukavas (meede 3.1. tegevused 23, 24, 27) on toodud haridustöötajate pädevuse ja motiveerituse tõstmise ja koostöö arendamise üheks tegevuseks õppeasutuste juhtide tööalase väljaõppe korraldamine;
- koolijuhtide tööjõukuludeks kavandatakse 541 913 eurot (2018. a 450 683 eurot). Koolijuhtide palgafond kasvab seoses töötasu kasvuga ja õpilaste arvu kasvust tulenevate õppealajuhatajate ametikohtade arvu kasvuga (arengukava meede 3.1. tegevus 29);
- ujumisõpetuse toetus II klassi õpilastele on kavandatud summas 331 500 eurot (2018. a 146 000 eurot). Ujumisõpetuse toetamine on linna arengukava (meede 3.1. tegevused 16, 45) laste ja õpilaste tervislike eluviiside ja tervise väärtustamise tegevuse üheks prioriteetseks tegevuseks. 2018. a kinnitati ujumisõppe uus riiklik õppekava, mille alusel suurendati kohustusliku ujumisõppe mahtu (varasemalt 24 tunnilt 40 tunnile) ja rühmade arvu (varasema 24 lapse asemel on rühmas 12 last);
- koolide aastapäevade tähistamise toetamiseks on kavandatud 5000 eurot (2018. a oli 3000 eurot). 2019. a tähistavad juubelit Kristjan Jaak Petersoni gümnaasium, Maarja kool, Raatuse kool, Tamme kool ja Täiskasvanute gümnaasium ning koolide osalemise toetamiseks programmis „Kirjanik kooli“ on kavandatud 4200 eurot (2018. a sama).

Üldhariduskoolide **majandamiseelarve** on 2018. a võrreldes kahanenud 1 018 706 euro võrra. Majandamiseelarvesse on kavandatud vaid kindlalt teadaolevad majandamistegevuse tulud ja kulud,

mistõttu 2019. a eelarvesse ei ole kavandatud täpsustuvaid saadavaid sihtotstarbelisi toetusi ja nende arvel tehtavaid kulusid.

Üldhariduskoolide majandamiseelarve põhitegevuse kulud **490 871 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09220	ÜLDHARIDUSKOOLID	1 216 486	1 509 577	490 871	-67,5
45	Antav sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	23 946	16 499	0	-100,0
50	Tööjõukulud	486 950	481 315	255 397	-46,9
	töötajate töötasu	230 054	345 661	189 213	-45,3
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	124 459	11 147	2 000	-82,1
	erisoodustused	8 321	1 026	0	-100,0
	tööjõukulude maksud	124 116	123 481	64 184	-48,0
55	Majandamiskulud	705 590	1 011 763	235 474	-76,7
	administreerimiskulud	30 692	36 331	7 673	-78,9
	lähetuskulud	46 439	33 396	17 500	-47,6
	koolituskulud	63 162	85 115	3 020	-96,5
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	184 221	341 533	113 997	-66,6
	sõidukite ülalpidamiskulud	119	1 389	0	-100,0
	info- ja kommunikatsiooni- tehnoloogia kulud	8 956	31 014	10 200	-67,1
	inventarikulud	56 601	83 647	24 731	-70,4
	masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	1 000	0	0	x
	toiduained ja toitlustusteenused	8 957	1 734	0	-100,0
	meditsiini- ja hügieenikulud	2 764	3 615	1 700	-53,0
	õppevahendite ja koolituse kulud	82 001	82 493	14 828	-82,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	217 004	311 096	41 425	-86,7
	eri- ja vormiriietus	2 496	200	200	0,0
	muu erivarustus ja erimaterjalid	933	200	200	0,0
	muud mitmesugused majandus- kulud	245	0	0	x

Majandamiseelarve kulud kaetakse mitmesugustest õppekavavälistest tuludest - tasulistest huviringidest 130 267 eurot ja muudest haridusalastest üritustest 128 709 eurot ning ruumide rendituludest 231 895 eurot.

KUTSEHARIDUS kokku

8 241 846 eurot

Tartu Kutsehariduskeskuse 2019. a finantseerimiseelarve planeerimisel on lähtutud Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Tartu linna vahelisest riigieelarvelise toetuse kasutamise 2018. a lepingu alusel eraldatud vahendite määradest. Kutseõppeks ja täiskasvanute täienduskoolituseks on kavandatud 7 887 048 eurot ning hariduse abiteenuste tegevusalades toetustena kokku 354 798 eurot. Eelnevatel

aastatel on suunatud linnakantselei käsutusse infotehnoloogiakuludeks 40 256 eurot, vastavalt kokkuleppele läheb arvutite rent alates 2019. aastast järk-järgult üle Kutsehariduskeskusele ning 2019. a korraldab hanke Kutsehariduskeskus nendele arvutitele, mille hankeleping Linnakantseleil lõppeb 28.02.2019.

Haridus- ja Teadusministeerium on eelnimetatud lepinguga eraldanud rahad alljärgnevatele tegevustele:

Kutseõppeks (tegevusala 09300)

3 745 865 eurot	programm „Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning haridusasutuste juhid“, millest on lubatud kasutada vahendeid vaid õpetajate töötasude maksmiseks, koolituseks ja õppekava täitmiseks koolitustellimuse sisseostuks;
3 359 403 eurot	ülejäänud kutseõppega seotud kulude katteks;
759 780 eurot	õppetoetusteks;

Kutseeksamiteks (tegevusala 09500 täiskasvanute täienduskoolitus):

40 000 eurot	kutseeksamiteks (saadava toetuse täpne summa selgub pärast vastavate aruannete esitamist);
--------------	--

Hariduse abiteenustena õppuritele toetusteks (tegevusalad 09600 ja 09601):

119 375 eurot	sõidusoodustusteks;
235 423 eurot	koolitoidu toetuseks.

2018. a riiklik koolitustellimuse lepingu kohaselt on kulud kavandatud 2816 õppekohale (2018. a esialgses eelarves 2785 ja 2017. a 2830 õppekohta), sealhulgas 86 erivajadusega õpilast. 2019. a koolitustellimuse näitajad täpsustuvad uue lepinguga.

Kutsehariduskeskuses on 343 koosseisulist töötajat, sh 180 pedagoogi. Finantseerimiseelarvesse on kavandatud töötajate töötasu lähtuvalt 2019. a prognoositavatest määradest (õpetajate töötasu 1250 eurot, alampalk 540 eurot). Haridus- ja Teadusministeeriumi poolne vastav rahastus tuleb 2019. a toetuse kasutamise lepinguga, mistõttu hetkel lepingu mahu kasvu ei ole kavandatud.

09300 – Kutseõppe kulud **9 586 653 eurot**

Põhitegevuse kulud **9 346 383 eurot**

Finantseerimiseelarves, kõik riigi vahenditest **7 847 048 eurot**

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud **1 499 335 eurot**

Investeerimiskulud majandamiseelarves **240 270 eurot**

Finantseerimiseelarve põhitegevuskulud

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09300	KUTSEÕPPE kulud	7 188 235	7 710 800	7 847 048	1,8
4	Antavad toetused	757 973	762 780	762 780	0,0
	õppetoetused	755 499	759 780	759 780	0,0
	liikmemaksud	2 474	3 000	3 000	0,0
50	Tööjõukulud	4 839 183	5 252 905	5 846 874	11,3
	töötajate töötasu	3 579 859	3 895 952	4 345 872	11,5
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	30 411	24 000	18 000	-25,0
	erisoodustused	7 559	5 000	5 000	0,0
	tööjõukulude maksud	1 221 354	1 327 953	1 478 002	11,3

55 Majandamiskulud	1 590 913	1 694 915	1 237 394	-27,0
administreerimiskulud	102 340	97 962	91 200	-6,9
lähetuskulud	14 886	14 500	13 300	-8,3
koolituskulud	50 582	54 100	54 100	0,0
kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	630 676	683 000	522 000	-23,6
sõidukite ülalpidamiskulud	30 909	29 000	24 500	-15,5
info- ja kommunikatsiooni- tehnoloogia kulud	225 492	220 000	139 000	-36,8
inventarikulud	143 033	55 000	60 000	9,1
masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	22 317	21 000	20 000	-4,8
meditsiini- ja hügieenikulud	10 334	10 000	10 000	0,0
õppevahendite ja koolituse kulud	303 400	475 353	268 194	-43,6
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	55 874	35 000	35 000	0,0
tootmiskulud	290	0	0	x
muud mitmesugused majanduskulud	780	0	100	x
60 Maksu-, lõivu-, trahvikulud, v a käibemaks	166	200	0	-100,0

Finantseerimiseelarvesse kavandatud kulud kaetakse riigivahenditest.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09300	KUTSEÕPPE kulud	1 605 089	1 569 359	1 499 335	-4,5
4	Õppetoetused	146 968	145 000	105 000	-27,6
50	Tööjõukulud	522 006	530 367	574 656	8,4
	töötajate töötasu	332 676	342 388	399 488	16,7
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	51 610	54 000	30 000	-44,4
	erisoodustused	4 408	0	0	x
	tööjõukulude maksud	133 312	133 979	145 168	8,4
55	Majandamiskulud	936 115	893 992	819 679	-8,3
	administreerimiskulud	27 049	17 600	20 566	16,9
	lähetuskulud	30 053	36 772	12 150	-67,0
	koolituskulud	71 094	63 500	50 400	-20,6
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	200 269	182 200	131 000	-28,1
	sõidukite ülalpidamiskulud	458	500	200	-60,0
	info- ja kommunikatsiooni- tehnoloogia kulud	24 671	63 951	27 110	-57,6
	inventarikulud	37 842	37 500	166 591	344,2

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
	masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	6 680	6 000	0	-100,0
	toiduained ja toitlustusteenused	948	0	1 000	x
	meditsiini- ja hügieenikulud	387	444	240	-45,9
	õppevahendite ja koolituse kulud	147 332	78 824	92 000	16,7
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	46 298	15 843	0	-100,0
	tootmiskulud	265 705	330 000	238 422	-27,8
	muu erivarustus ja erimaterjalid	70 773	60 858	80 000	31,5
	muud mitmesugused majanduskulud	6 556	0	0	x

Kutsehariduskeskusele on kavandatud 2019. a majandamiseelarvesse tulusid 1 739 605 eurot, tulud kasvavad võrreldes 2018. a 43% tingituna 2019. a rahastatavate sihtotstarbeliste projektide realiseerimisest. Kõige suuremaks tuluallikaks (935 000eurot) on jätkuvalt **tulud majandustegevusest**, millest 89% kokku kutseõppeasutuse toodetest ja teenustest - sh tulud toitlustusüksustelt 62%, õppehotellilt 20%, õppekaupluselt 10% ja juuksurite ning iluteenindajate õppebaasidelt 8%. Toitlustusüksus on majutus- ja toitlustusosakonna õppebaas, mille moodustavad Kopli tn õppekorpuses asuvad söökla, restoran ja kohvik ning Põllu tn õppekorpuses asuv söökla. Neile valmistavad omakoda toodangut ka toiduainete tehnoloogia osakonna praktikabaasid lihatöökoda ja pagaritöökoda. Suurim käive tuleb oma kooli õpilaste toitlustamisest, mida põhikooli baasil õppijate osas toetatakse ka toidutoetusega (tegevusala 09601), suurenenud on ka mujalt klientide osakaal. Rendi- ja muudeks tuludeks on kavandatud kokku 32 000 eurot.

Sihtfinantseerimise tuludena on kavandatud kokku 772 605 eurot valitsussektorisse kuuluvatel sihtasutustelt projektide teostamiseks saadavaid vahendeid ja nende arvel tehtavaid kulusid järgmiselt:

- SA-lt Archimedes projekt „Improving professional competencies through international mobility (HARTA)“ õpilaste ja õpetajate õpirändeks 200 000 eurot (arengukava meede 3.2. tegevus 12);
- SA-lt Innove projekt „Praktikasüsteemi arendamine kutse- ja kõrghariduses sh õpetaja koolituse koolituspraktika“ ja „Kutsehariduse maine tõstmine, õpipoisiõppe laiendamine ehk PRÕM“ toetuseks 150 000 eurot;
- SA Innove on kiitnud heaks projekti „Digitaalse õppevara arendamine Tartu KHK-s“, mille raames soetatakse turvaklasteri virtuaalserverid ning elektroonika ja elektrotehnika simulaatorid, puidutöötlemise CNC-pingi simulaatorid ja APJ metallitöötlemispinkide simulaatorid, kokku summas 422 605 eurot (arengukava meede 3.2. tegevus 12). Selle projekti raames tehtavad kulud summas 240 270 eurot on kavandatud **investeeringustegevuse** eelarvesse.

(vt projektide kohta ptk 2.10. Välisprojektid)

09500 – Täiskasvanute täienduskoolitus

460 000 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud, kõik riigi vahenditest
Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

40 000 eurot

420 000 eurot

Tegevusala all kajastatakse täiskasvanute tasulist õpet (majandamiseelarves) ning finantseerimiseelarvesse on planeeritud 40 000 eurot (2018. a 100 000 eurot) riigipoolse toetusena kutseksamite kompenseerimiseks tasemeõppe õpilastele.

Põhitegevuse kulud finantseerimiseelarves riigieelarvelistest vahenditest (tegevusala 09500)

Klassifi-kaator	Tegevusala ja kululiik	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
09500	Täiskasvanute täienduskoolitus (KHK)	116 270	100 000	100 000	0,0
55	majandamiskulud (õppevahendite ja koolituse kulud)	116 270	100 000	40 000	-60,0

Majandamiseelarve põhitegevuskulud

Majandamiseelarves kajastatakse täiskasvanute tasulise õppe kulud, mida viib läbi Kutsehariduskeskuse Koolitus- ja nõustamiskeskus. Koolitus- ja nõustamiskeskus planeerib koolitada ja nõustada 2019. a 2500 õpilast (2018. a sama).

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09500	KUTSEÕPPE kulud	608 354	780 890	420 000	-46,2
4	Antavad tegevustoetused	100	0	0	x
50	Tööjõukulud	328 745	406 391	264 121	-35,0
	töötajate töötasu	108 376	169 200	137 400	-18,8
	töötasu völaõiguslike lepingute alusel	137 441	134 400	60 000	-55,4
	tööjõukulude maksud	82 928	102 791	66 721	-35,1
55	Majandamiskulud	279 509	374 499	155 879	-58,4
	administreerimiskulud	17 236	28 299	12 400	-56,2
	lähetuskulud	57	3 000	1 000	-66,7
	koolituskulud	2 452	8 369	3 200	-61,8
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	31 804	47 000	19 269	-59,0
	sõidukite ülalpidamiskulud	1 958	4 000	2 250	-43,8
	info- ja kommunikatsiooni- tehnoloogia kulud	33 057	79 571	5 000	-93,7
	inventarikulud	11 503	47 000	10 500	-77,7
	masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	3 998	0	0	x
	meditsiini- ja hügieenikulud	96	260	260	0,0
	õppevahendite ja koolituse kulud	177 024	157 000	102 000	-35,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	20	0	0	x
	muud mitmesugused majanduskulud	304	0	0	x

Täiskasvanute riikliku koolitustellimuse (RKT) sihtfinantseeringuna kavandatakse tulude kasvu ettevõtetega elavamaks ja sisukamaks koostööks, ent Haridus- ja Teadusministeeriumi poolne täiendav toetus täiskasvanute RKT osas eraldatakse iga-aastaselt vastavalt lepingule ja kajastatakse jooksva aastal sihtotstarbelises eelarves.

09510 – Noorte huviharidus ja -tegevus**155 480 eurot**

Kulud on kavandatud **finantseerimiseelarve põhitegevuse majandamiskuludena** vastavalt Linnavalikogu 06.11.2003. a otsusele nr 228, mille alusel on linnavalitsusel õigus sõlmida omavalitsustega huvikoolide koolituskulude katmise lepinguid. Eelarvesse on planeeritud keskmiselt 79 (2018. a 104) Tartu linna rahvastikuregistris oleva õpilase õppimise kulud teiste omavalitsuste muusika- ja kunsti-koolides kuu keskmise kuluga 164 eurot (2018. a 112 eurot).

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09510	NOORTE HUVIHARIDUS JA -TEGEVUS	144 119	139 800	155 480	11,2
55	Majandamiskulud õppevahendite ja koolituse kulud	144 119	139 800	155 480	11,2

09600 - Koolitransport**251 275 eurot**

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud, sh linna vahenditest 131 900 eurot ja riigieelarvelistest vahenditest 119 375 eurot.

Kahele üldhariduskoolidele (Maarja Kool ja Ilmatsalu Põhikool) on koolitranspordiks kavandatud 131 900 eurot, sellest tööjõukuludeks 40 970 eurot ning majandamiskuludeks 90 930 eurot.

Kutsehariduskeskusele kavandatakse õppetootustena õpilaste sõidusoodustuseks 119 375 eurot riigi antavatest toetustes 2018. a tasemel.

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09600	KOOLITRANSPOORT	146 361	233 924	251 275	7,4
41	Antavad õppetootused	125 367	119 375	119 375	0,0
50	Tööjõukulud	12 548	43 999	40 970	-6,9
	töötajate töötasu	9 378	32 884	30 120	-8,4
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	0	0	500	x
	tööjõukulude maksud	3 170	11 115	10 350	-6,9
55	Majandamiskulud	8 446	70 550	90 930	28,9
	sõidukite ülalpidamiskulud	8 446	70 550	90 930	28,9

09601 - Koolitoit**2 705 251 eurot**

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud, sh linna vahenditest 357 753 eurot ja riigitoetuse arvel 2 347 498 eurot.

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09601	KOOLITOIT	2 056 347	2 617 180	2 705 251	3,4
41	Antavad õppetootused	256 527	235 423	235 423	0,0
50	Tööjõukulud	11 286	41 437	45 326	9,4
	töötajate töötasu	8 435	30 970	33 876	9,4
	tööjõukulude maksud	2 851	10 467	11 450	9,4
55	Majandamiskulud	1 788 534	2 340 320	2 424 502	3,6
	toiduained ja toitlustusteenused	1 788 534	2 340 320	2 424 502	3,6

Riigi toetustest on 235 423 eurot kavandatud kutsehariduskeskuse õpilastele antavaks toidutoetusteks. Üldhariduskoolide koolilõuna kulude arvestamise aluseks on 175 toidupäeva õpilase kohta õppeaastas ning keskmine õpilaste arv 12 069.

Koolilõuna ühe toidupäeva maksumuse piirmäärad õpilase kohta ja kulude katteallikad (eurodes):

	Riigi toetus	Linna toetus	Vanema osalus	Toidupäeva maksumus kokku
1.-4. klass	1,00	0,25	0,00	1,25
5.-9. klass	1,00	0,05	0,45	1,50
gümnaasium	1,00	0,00	0,70	1,70

Lisaks hüvitatakse majanduslikes raskustes olevate perede lastele toidupäeva maksumus täies ulatuses tingimusel, et laps on Tartu linna elanik. 2019. a on planeeritud tasuta sööjaid 5.-9.klassi õpilasi 1034 (2018. a 1220), kellele kompenseeritakse 0,45 eurot toidupäeva kohta. Erandjuhtudel hüvitatakse lapsevanema osa ka gümnaasiumiõpilastel.

Maarja koolis ja Ilmatsalu põhikoolis toimub õpilastele koolilõuna valmistamine köögipersonali poolt, kelle tööandjaks on kool. 2019. a eelarvesse on vastavateks kuludeks kavandatud 57 753 eurot (2018. a 48 864 eurot).

09602 - Öömaja	308 000 eurot
Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud, riigieelarvelistest vahenditest	28 000 eurot
Majandamiseelarve põhitegevuse kulud	280 000 eurot

Õpilaskodu tegutseb Tartu linnas kahe munitsipaalkooli juures (Maarja kool ja Herbert Masingu kool), nende õpilaskodude toetus kavandatakse riigieelarvelistest vahenditest 28 000 eurot 2018. a määras.

2015.-2017. a toetas Haridus- ja Teadusministeerium Tartu Kutsehariduskeskuse õpilaskodu tegevust, alates 2018. a toetust selleks enam ei anna. Majandamiseelarvesse, kuhu laekuvad tulud õpilaskodus majutusteenuse osutamise eest, on kavandatud Kutsehariduskeskuse õpilaskoduga seotud kuludeks 280 000 eurot. Õpilaskodu Kopli 1C mahutab 386 õpilast ja Põllu 11 õpilaskodu 226 õpilast. Vastavalt Haridus- ja Teadusministeeriumi vahel 2018. a sõlmitud kokkuleppele annab Kutsehariduskeskus 10 aasta jooksul kuni 50 õpilaskodu kohta H. Elleri nimelise Tartu Muusikakooli ja Kunstikooli õpilastele.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09602	ÖÖMAJA	162 602	156 473	28 000	-82,1
50	Tööjõukulud	32 007	22 443	6 320	-71,8
	töötajate töötasu	23 426	16 773	4 723	-71,8
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	33	0	0	x
	tööjõukulude maksud	8 548	5 670	1 597	-71,8
55	Majandamiskulud	130 595	134 030	21 680	-83,8
	koolituskulud	0	500	0	-100,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	91 484	105 000	0	-100,0
	sõidukite ülalpidamiskulud	252	0	0	x
	inventarikulud	12 888	7 680	2 680	-65,1

toiduained ja toitlustusteenused	962	3 000	3 000	0,0
meditsiini- ja hügieenikulud	277	500	0	-100,0
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	1 532	1 800	0	-100,0
muud mitmesugused majanduskulud	23 200	15 550	16 000	2,9

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09602	ÖÖMAJA	214 225	365 000	280 000	-23,3
41	Antavad õppetoetused	0	40 000	0	-100,0
50	Tööjõukulud	136 523	153 854	176 761	14,9
	töötajate töötasu	102 131	113 988	132 108	15,9
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	200	1 000	0	-100,0
	tööjõukulude maksud	34 192	38 866	44 653	14,9
55	Majandamiskulud	77 702	171 146	103 239	-39,7
	koolituskulud	51 082	0	0	x
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	0	171 146	102 739	-40,0
	teavikud ja kunstiesemed	26 620	0	0	x
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	0	0	500	x

09609 – Hariduse abiteenused**1 090 337 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud****1 025 381 eurot****Majandamiseelarve põhitegevuse kulud****64 956 eurot**

Kulud on kavandatud Hariduse Tugiteenuste Keskuse (HTK) ülalpidamiseks ja ülelinnalisteks haridust toetavateks kuludeks. Finantseerimiseelarves kaetakse kulud linna vahenditest 777 530 euro ja riigitoetuse arvel 247 851 euro ulatuses. Riigieelarvelist vahenditest on kavandatud lepingu alusel õpilaste ainealaste olümpiaadide, võistluste ja õpilasürituste korraldamiseks 87 693 eurot (arengukava meede 3.1. tegevus 7) ja aineühenduse koordinaatori tööjõukuludeks 20 471 eurot. HEV-tegevustoetuse arvelt on HTK eelarvesse riigieelarvelisi vahendeid kavandatud 139 687 eurot lasteaedade psühholoogide tööjõukulude katteks (6 ametikohta).

Hariduse Tugiteenuste Keskuse tegevuskuludeks on kavandatud finantseerimiseelarvest 347 789 eurot (2018. a 300 159 eurot), kasv 12,8% tööjõukulude osas on tingitud arengukavalist eesmärkidest tagada tugispetsialistidele konkurentsivõimeline töötasu.

HTK pakub jätkuvalt õppenõustamisteenust ning lastepsühhiaatri nõustamist Tartu linna lastele, nende vanematele, kooli ja lasteaia personalile ning teistele last ümbritsevatele võrgustikuliikmetele. Linna arengukavas on üheks prioriteediks seatud teise tasandi tugiteenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamine üldhariduse- ja alushariduse tasandil. Selle täitmiseks pööratakse erilist tähelepanu varajasele märkamisele ja sekkumisele ning suurendatakse alushariduse abistamise osakaalu (arengukava meede 3.1. tegevused 11, 30).

Haridusosakonna finantseerimiseelarvesse on kavandatud hariduse abiteenusteks linna vahendeid summas 429 741 eurot (2018. a 372 947 eurot), sh olulisemad:

- 191 000 eurot Õppetoetused, milles 166 000 eurot koolitoetus - iga 1.-3. klassi õpilase kohta 50 eurot, jagatakse ca 85% õpilastele, ning 25 000 eurot medaliga koolilõpetajate ning kiituskirjaga kutseõppeasutuse lõpetajate stipendiumiteks;
- 104 500 eurot õpilaste ja haridustöötajate väärtustamiseks ning tunnustamiseks (arengukava meede 3.1. tegevused 7, 8, 25-28) - õpetajate elutöö preemiatega jm stipendiumiteks (60 000 eurot), ülelinnaliste olümpiaadide, õpilasürituste ja õpilaste tunnustamiseks ning koolide aineseksioonide töö korraldamiseks;
- 73 341 eurot infotehnoloogia- ja kommunikatsiooniteenusteks (arengukava meede 3.1. tegevused 36-41), sh e-keskkonna ARNO hoolduskuludeks ja uute arenduste täiendamiseks 55 000 eurot ning 18 341 eurot M-klassijuhataja teenuse, multifunktsionaalsete ülelinnaliste õpilaspiletitega seonduvate ning raamatukoguteenuse RIKS kulude katteks;
- 31 900 eurot koostöök (arengukava meetme 3.1 tegevustest 1, 16, 35, 42-46) linna huvikoolide ja muuseumidega, uute asutustega (nt TTÜ Innovatsiooni- ja ettevõtluskeskus Mektory) jms;
- 20 900 eurot antavad toetused tegevuskuludeks, millest 10 000 eurot Tartu Ülikooli liikumislabori projekti „Tartu VUNK“ tegevuste toetamiseks üldhariduskoolides, 10 000 eurot koostöök Tartu Ülikooli eetikakeskusega ning 900 eurot Xarxa FP Association 2019. a liikmemaksuks, mille liikmeks Tartu linn on alates 2017. a on, linna esindajaks on rahvusvaheliste suhete koordinaator Tartu Kutsehariduskeskusest.

Finantseerimiseelarve põhitegevuskulud

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09609	MUUD HARIDUSE ABITEENUSED	787 492	910 986	1 025 381	12,6
41	Antavad toetused füüsilistele isikutele	203 400	261 000	251 000	-3,8
	õppetoetused	175 150	191 000	191 000	0,0
	preemiad ja stipendiumid	28 250	70 000	60 000	-14,3
45	Antavad toetused tegevuskuludeks	4 000	0	20 900	x
	antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	0	10 000	x
	antud tegevustoetused	4 000	0	10 000	x
	liikmemaksud	0	0	900	x
50	Tööjõukulud	298 583	416 709	501 265	20,3
	töötajate töötasu	213 284	302 955	327 096	8,0
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	6 587	6 000	0	-100,0
	erisoodustused	3 888	2 000	1 805	-9,8
	tööjõukulude maksud	74 824	105 754	172 364	63,0
55	Majandamiskulud	281 509	233 277	252 216	8,1
	administreerimiskulud	5 609	4 490	4 600	2,4
	lähetuskulud	554	765	765	0,0
	koolituskulud	4 943	10 000	6 000	-40,0

kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	11 312	21 100	21 100	0,0
sõidukite ülalpidamiskulud	550	767	767	0,0
info- ja kommunikatsiooni- tehnoloogia kulud	120 369	75 965	73 756	
inventarikulud	1 965	1 000	1 200	20,0
meditsiini- ja hügieenikulud	1 074	1 225	1 225	0,0
õppevahendite ja koolituse kulud	20 082	1 550	6 550	322,6
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	115 051	116 415	136 253	17,0

Majandamiseelarve põhitegevuskulud

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09609	MUUD HARIDUSE ABITEENUSED	124 144	66 075	64 956	-1,7
50	Tööjõukulud	55 498	57 288	63 956	11,6
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	34 585	0	0	x
	töötajate töötasu	6 765	29 015	31 600	
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	0	13 800	16 200	17,4
	erisoodustused	14 148	0	0	
	tööjõukulude maksud	0	14 473	16 156	11,6
55	Majandamiskulud	68 646	8 787	1 000	-88,6
	uurimis- ja arendustööde kulud	43	0	0	x
	lähetuskulud	206	0	0	x
	koolituskulud	0	5 391	1 000	-81,5
	info- ja kommunikatsiooni- tehnoloogia kulud	67 453	3 396	0	-100,0
	teavikud ja kunstiesemed	944	0	0	x

HTK-le laekuvad tulud majanduseelarvesse rehabilitatsiooni teenuse osutamisest.

09800 – Muu haridus

35 000 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud linna vahenditest.

Kooliarendusstrateegia raames koolis hea õppekeskkonna loomiseks õpilastele nii ainete omandamiseks kui ka sotsiaalseks õppimiseks tingimuste tagamisena (LP-mudel) on kavandatud 15 000 eurot LP-mudeli raames võrgustiku tööks, seminaride läbiviimiseks, lektorite tasudeks, õppevahendite soetamiseks koolides ja munitsipaallasteaedades (arengukava meede 3.1. tegevus 6).

Jätkub haridusfestivali traditsioon 2015. a ning mille korraldamiseks on kavandatud 20 000 eurot (2018. a sama). Haridusfestival korraldatakse koolide ja lasteaedade omavahelises koostöös (arengukava meede 3.1. tegevused 4 ja 6, mille alusel on üheks haridusvaldkonna prioriteediks koostöö arendamine erinevate haridusasutuste vahel).

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	Muutuse %
09800	MUU HARIDUS	43 010	35 800	35 000	-2,2
45	Antavad toetused tegevuskuludeks	20 545	20 800	0	-100,0
	antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	10 000	10 000	0	-100,0
	antud tegevustoetused	9 945	10 000	0	-100,0
	liikmemaksud	600	800	0	-100,0
50	Tööjõukulud	1 643	579	0	-100,0
	töötasu võlaõiguslike lepingute alusel	1 140	320	0	-100,0
	erisoodustused	71	90	0	-100,0
	tööjõukulude maksud	432	169	0	-100,0
55	Majandamiskulud	20 822	14 421	35 000	142,7
	sõidukite ülalpidamiskulud	32	0	0	x
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	20 790	14 421	35 000	142,7

3.7. KULTUURIOSAKOND**13 345 745 eurot**

valdkonna nimetus	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	2019- 2018
Kultuuriosakond kokku	10 615 588	12 520 928	13 345 745	6,6	824 817
Põhitegevuskulud	10 325 692	11 991 607	12 898 036	7,6	906 429
Üldised valitsussektori teenused	268 119	280 393	313 520	11,8	33 127
Vabaaeg ja kultuur	7 140 009	8 178 356	8 935 693	9,3	757 337
Haridus	2 917 564	3 532 858	3 648 823	3,3	115 965
Investeermiskulud	289 896	529 321	447 709	-15,4	-81 612
Üldised valitsussektori teenused	0	0	0	x	0
Vabaaeg ja kultuur	289 896	501 145	447 709	-10,7	-53 436
Haridus	0	28 176	0	-100,0	-28 176

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED 313 520 eurot**Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 313 520 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
01112	LINNAVALITSUS	265 071	280 393	313 520	11,8
50	tööjõukulud	246 754	262 738	289 365	10,1
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	138 094	158 983	77 640	-51,2
	töötajate töötasu	46 254	37 259	138 500	271,7
	erisoodustused	103	100	100	0,0
	tööjõukulude maksud	62 303	66 396	73 125	10,1
55	majandamiskulud	18 317	17 655	24 155	36,8
	administreerimiskulud	4 706	6 555	6 555	0,0
	lähetuskulud	7 992	6 200	6 200	0,0
	koolituskulud	1 600	1 500	8 000	433,3
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	70	100	100	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	1 143	1 100	1 100	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	696	800	800	0,0
	inventari kulud	1 415	1 100	1 100	0,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	695	300	300	0,0

Tööjõukulud on kavandatud 13 ametikohale. Kasv 10,1% tuleneb palkade korrigeerimisest 2018. a juunikuus.

Majandamiskulud on üldjuhul kavandatud 2018. a eelarve tasemel. Koolituskulud kasvavad seoses Nordeni projekti omaosalusega Islandi õppereisil osalemiseks ja kultuurikorraldajate arendusprogrammi õppereisiks Kaunasesse koostööprojekti ettevalmistamiseks.

08 VABAAEG JA KULTUUR 9 383 402 eurot

Haridus ja Teadusministeerium töötas välja noorte huvitegevuse toetussüsteemi kontseptsiooni, mis sai valitsuskabinetilt heakskiidu ja rakendus 1. septembrist 2017. Kontseptsioon näeb ette igale noorele võimaluse kindlustamise osalemiseks spordi- ja huvitegevuses, käesolevas eelarves on planeeri-

tud riigipoolne toetus 487 000 eurot, mis jaguneb 144 635 eurot kultuurivaldkonna ning 342 365 eurot haridusvaldkonna vahel.

08102 - Spordibaasid, noortesport **2 330 789 eurot**

Sh: Noortesport **1 540 475 eurot**
Spordibaasid **790 314 eurot**

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08102	NOORTESPORT	1 951 515	1 428 590	1 540 475	7,8
4	antavad toetused	1 951 515	1 428 590	1 540 475	7,8

Antavad toetused

Arengukavalise eesmärgi „Koostöö tihendamine spordiklubide ja üldhariduskoolide vahel (spordi õppetöövälise tegevuse, kodulähedased treeningringid jms) laste liikumisharjumuste kujundamiseks“ saavutamiseks eraldatakse spordiklubidele vahendid noorsportlaste tegevuse toetamiseks. Toetuse määramisel on aluseks Tartu Linnavalitsuse 15.07.2014. a määrus nr 42 „Eraõiguslikele spordiklubidele ja spordikoolidele toetuse arvutamise juhend“. Toetust eraldatakse Tartu linna elanikuks registreeritud noortele vanuses 7-19 aastat (iluvõimlemine alates 6. eluaastast), kes käivad aktiivselt spordiklubis või eraspordikoolis treeningutel. Toetatakse 6230 noorsportlaste treeningtegevust 62 spordiklubis (2018. a toetati 62 klubi ning 6395 osalust). Planeeritav maksimaalne pearahatoetuse määr on 250 eurot osaleja kohta aastas. Noortesporti toetus 1 540 475 eurot jaguneb kaheks: 1 395 840 eurot linneelarvest ja 144 635 eurot riigi huvitegevuse vahenditest.

08102 - Spordibaasid **790 314 eurot**

finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud **702 254 eurot**
investeermistegevuse kulud **88 060 eurot**

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08102	SPORDIBAASID	0	688 210	702 254	2,0
4	antavad toetused	0	688 210	702 254	2,0

Tartu linnale kuuluvate spordibaaside haldamine toimub SA Tartu Sport ning Sõudmise ja Aerutamise klubi „Tartu“ kaudu. Spordibaaside toetamine on seotud järgmiste arengukavaliste eesmärkidega: „Spordi ja vabaajaharrastuse (sh ekstreemspordihall, jalgpalli sisehall) sisetingimuste kaasajastamine“ ning „Kultuurivaldkonna taristu arendamine koostöös haridusasutustega paremate harrastamisvõimaluste loomiseks.“

Spordibaaside toetus 702 254 eurot jaguneb:

- 477 100 eurot SA-le Tartu Sport spordibaaside ülalpidamise kuludeks (suurim baas A. Le Coq Sport spordimaja). Kasv 30 000 eurot on seotud Variku kooli juurde ehitatava spordihoone haldamisega. Spordihoone valmib 2019. a sügisel;
- 165 000 eurot OÜ-le Lõuna Jää kahe siseliuvälja majandamiskulude toetuseks vastavalt kolmeaastasele lepingule;
- 20 154 eurot toetusena Spordiklubile Rahinge *skatehall*’i majandamiskuludeks (2018. a 24 154 eurot). Hall on ainus koht, kus Tartu ja selle ümbruse noored saavad halva ilma korral ja läbi kogu talveperioodi juhendajate käe all harrastada rula-, trikirkatta-, uisu- ning tõukerattasõitu;
- 10 000 eurot OÜ-le Sepa Jalgpallikeskus aastaringiselt avatud staadioni halduskuludeks. Linna üldhariduskoolid ja lasteaiad saavad huvi korral staadionit tasuta kasutada kehalise kasvatus tundide ning spordipäevade korraldamiseks;

- 10 000 eurot Sõudmise ja Aerutamise Klubile „Tartu“ rendile antud sõudmise ja aerutamise keskuse kuludeks;
- 10 000 eurot Spordiklubile VELO sisehallis treeningute korralduseks;
- 10 000 eurot Tartu Kalevi vee-motoklubile keskuse halduskuludeks, keskuse aastaringseks kasutamiseks treeningute läbiviimisel ja paatide ehituseks ja hoiustamiseks. Tegemist on uue toetusega, sest keskus tuli linna omandisse 2018. a.

Investeeringustegevuse toetuse 88 060 eurost eraldatakse 80 060 eurot SA-le Tartu Sport. Toetus jaguneb 75 000 eurot endise Variku kooli võimla asemele ehitatava Variku spordihoone sisustamiseks ja 5060 eurot väiketraktori ja selle lisaseadmete (esikopplaadur, lumesahk ja tänavapuhastushari) 2019. a liisingu osamakse tasumiseks. Spordiinventari soetamiseks eraldatakse Võimlemisklubile Akros 8000 eurot võimlemissaali sisustamiseks.

08103 - Puhkepargid	440 514 eurot
põhitegevuse kulud	177 914 eurot
investeeringustegevuse kulud	262 600 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08103 PUHKEPARGID		178 314	177 914	177 914	0,0
4 antavad toetused		178 314	177 914	177 914	0,0

Puhkeparkidele toetuste eraldamine tuleneb arengukavalistest eesmärkidest: „Ülelinnalise terviseradade ja -paikade võrgustiku arendamine“ ning „Kultuuri- ja spordirajatiste ehitus ja korrashoid (sh kontserdi- ja etenduspaigad, multifunktsionaalsed kultuurikeskused, lennuangaarid jms) koostöös erasektoriga“.

Põhitegevuse kuludeks ettenähtud 177 914 eurot eraldatakse järgnevalt:

- 174 914 eurot kavandatakse Tähtvere puhkepargi eksploatatsiooni- ja halduskuludeks ning spordi-, laste- ja noortepargi aastaringseks hoolduseks. Toetusest planeeritakse katta hoonete ja territooriumi halduskulud, sh spordipargi elektri eest tasumine, renditavate spordivahendite uuendamine. Puhkepargi kogu tegevuskulude eelarvest moodustab linna toetus 64%;
- 3 000 eurot kavandatakse Anne kanalile uisuringi rajamiseks ning Tartu Tammiku (Ihaste) suusaradade tegemiseks ja radade talihoolduseks.

Investeeringustegevuse toetust eraldatakse 262 600 eurot:

- 257 600 eurot SA-le Tähtvere Puhkepark, sh 210 000 eurot kunstlumesüsteemi tootmissüsteemi väljaehitamiseks, elektrisüsteemi korrastamiseks ja -võimsuse suurendamiseks ning 47 000 eurot tehnika rendimakseteks;
- 5 000 eurot Kastre Vallavalitsusele Vooremäe terviseradade suusasildade rekonstrueerimiseks.

08107 - Noorsootöö (noortelaagrid) 70 550 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08107 NOORSOOTÖÖ		103 338	70 550	70 550	0,0
50 tööjõukulud		1 561	0	0	x
55 majandamiskulud		101 777	70 550	70 550	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vabaaja sisustamise kulud	101 777	70 550	70 550	0,0

Majandamiskulud

Majandamiskuludes on kavandatud Tartu Noorsootöö Keskuse poolt korraldatud töömaleva korralduskulud seoses arengukava eesmärgiga „Noorte tööhõivet ja tööhõivevalmidust toetavate meetmete integreerimine ja rakendamine“. Maleva eelarve on 201 151 eurot, sellest Eesti Noorsootöö Keskuse toetus 50 000, tööandjate panus 65 743, malevlase osalustasu 14 858 ning Tartu linna panus 70 550 eurot ehk 35% korralduskuludest. Osalejate arvuks planeeritakse 400 noort. 2018. a oli suvemalevas osalejaid 380. Töömalevas osalemine kestab 10 kuni 15 päeva.

08109 – Vabaaja üritused, kultuuri-, noorsoo- ja spordiprojektid põhitegevuse kulud**2 135 117 eurot**

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08109	KULTUURI-, NOORSOO- JA SPORDIPROJEKTID	1 460 047	1 743 234	2 135 117	22,5
50	tööjõukulud	0	19 303	10 400	-46,1
	töötajate töötasu	0	7 427	0	-100,0
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	0	7 000	7 773	11,0
	tööjõukulude maksud	0	4 876	2 627	-46,1
55	majandamiskulud	116 801	185 511	587 667	216,8
	administreerimiskulud	24	670	0	-100,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	0	800	0	-100,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	0	1 200	0	-100,0
	inventari kulud	0	4 500	0	-100,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vabaaja sisustamise kulud	116 777	178 341	587 667	229,5
4	antavad toetused	1 343 246	1 538 420	1 537 050	-0,1
	preemiad ja stipendiumid	20 000	22 000	30 000	36,4
	antud tegevustoetused	1 323 246	1 516 420	1 507 050	-0,6

Tööjõukuludes on kajastatud Ilmatsalu Huvikeskuses tegutsevate huviringide juhendajate lepinguline töötasu.

Majandamiskulud

Majandamiskuludes on linna asutuse Tartu Noorsootöö Keskuse uue algatusena korraldatav noorte omaalgatusprojektide toetamise programm (5000 eurot), samuti suurendatakse teismeliste suunatud koolivaheaja programmide mahtu (5000 eurot). Jätub traditsiooniliste ülelinnaliste sündmuste (kooliteatrite festival, rahvusvahelise noorsootöö mess, Noortepäeva festival, Lastekaitsepäeva perefestival, tarkusepäev) korraldamine. Samuti kajastatakse majandamiskuludes linna allasutuste projekte, sh Tartu Linnaraamatukogu (1200 eurot), Tartu Linnamuuseum (3000 eurot), Ilmatsalu Huvikeskus (19 400 eurot, sh huviringide juhendamine + piirkonna üritused), Tiigi Seltsimaja üritused (218 982 eurot) ning Tartu Laulupidu (300 000 eurot). 2019. a ürituste kuludesse on kavandatud ka Rahvusvaheline folkloorifestival Baltica 2019, mis on jõudnud taas Eestisse, ning Tallinnas toimival XXVII üldlaulu- ja XX tantsupeol osalemine.

Antavad toetused

Kultuuri-, noorsoo- ja spordiprojektide toetused, mille üksikasjalikuma jaotuse kinnitab pärast eelarve vastuvõtmist linnavalitsus, on kavandatud järgnevalt:

Kultuuriprojektid: 748 400 eurot

Planeeritakse toetust Tartus toimuvale või Tartuga seotud 110 projektile, nende hulgas 15 uuele projektile. Toetusliigi eesmärk on tagada aastaringne järjepidev ning kvaliteetne kultuuriprogramm, mis

võtaks arvesse nii kohalike elanike vajadusi kui ka oleks atraktiivne linna külastavale turistile, samuti tagada kultuuriloojate ja -korraldajate järelkasv, toetades nii kultuurielu uuenemist soodustavaid uusi algatusi kui ka valdkonna arengut mõjutavaid ning rahvusvaheliselt tunnustatud professionaale vahendavate traditsiooniliste suurfestivalide järjepidevat arendustegevust ning toetada elanike aktiivset osalemist kultuuris ja kultuurilistes tegevustes. Selleks on vaja toetada nii festivale ja väiksemaid projekte kui ka aastaringset järjepidevat kultuuriprogrammi pakkuvaid asutusi. Kultuuriprojektide rahastamisel lähtutakse arengukavalisest eesmärgist soodustada rahvusvahelise kõlapinnaga sündmusi ja protsesse.

Suurürituste/kontserttegevuse toetustest olulisemad on Festival Klaaspärlimäng (25 000 eurot), Tartu Tantsupidu „Loodud jääma“ (20 000 eurot), Rahvusvaheline Festival ORIENT et OCCIDENT (20 000 eurot), Rahvusvaheline Nüüdismuusika Festival AFEKT ja esitluskontserdid Berliinis, Viinis ja Grazis (20 000 eurot), Rahvusvaheline festival IDeeJazz'19 Tartus (20 000 eurot), Tartu Tüdengipäevad (15 000 eurot), rahvusvaheline autorilaulfestival Lehesaju Muusika (15 000 eurot), Tartu Hansapäevad „Meie jõgi“ (13 000 eurot), „ESTO 2019“ (10 000 eurot), Mailaul (10 000 eurot), Tartu Jazz Club kontsert-programm (10 000 eurot), 16. Maailmafilmi festival (8 000 eurot) ning Tartu linna ja maakonna lastetantsupidu (6000 eurot). 2018. a toetatud Üliõpilasfestival Gaudeamus arvelt planeeritakse Tartu Lauupeo korraldust (kajastatud majandamiskuludes) ja Tantsupidu VABA SADA asemel planeeritakse toetada Tartu Tantsupidu.

Uute algatuste projekte toetatakse 33 800 euro ulatuses, sh MTÜ Rahvusvaheline Maja „Kogukonna mitmekesisuse festival“ (4000 eurot), MTÜ Tartu Tantsuakadeemia „TRT Dance Masters - European Championships 2019“ (6000 eurot).

Pikaajaliste partnerite poolt korraldatavate ürituste, festivalide ning etenduste toetuseks kavandatakse 282 900 eurot, olulisemad on: Puhkpilliorkester Tartu festival „Mürtsub pill“, Prima Vista, Draama festival, Stencility tänavakunstifestival, UIT, Emajõe Suveteater ja Karlova Teater, Uus Teater, Elektriteater, Genialistide Klubi, Trüki- ja Paberimuuseum, Tartu Kunstimaja, Vene Ball ning Tartu Sotsiaalkapitali Arengukeskus MTÜ venekeelsele rahvusvahemusele suunatud kultuuriprogrammid. 2018. a toetati nimetatud partnereid 274 200 euro ulatuses, 2019. a planeeritakse 33 200 euro võrra suuremas mahus.

Jaotamata osa (reserv) 32 300 eurot kavandatakse jaotada aasta jooksul laekuvate projektide toetuseks.

Noorsooprojektid: 65 000 eurot

Noorsooprojektide toetamisel lähtutakse arengukava eesmärgist toetada noorte omaalgatuslikke kogukonda arendavaid projekte. Määruse alusel jaotatavateks toetusteks esitati 01.09.2018 tähtajaks 29 nõuetele vastavat projekti- ja programmitoetuse taotlust summas 96 236 eurot. 2019. a eelarvesse kavandatud toetus 65 000 eurot jaotatakse järgnevalt: 59 118 eurot 01.09.2018 tähtajaks esitatud taotlustele põhieelarvest ja 5882 eurot igakuistele eraldistele (reserv). Kokku rahastatakse põhieelarvest 22 taotlust. Rahastamisest jäid kõrvale projektid, mis said 100 punkti skaalal vähem kui 67 punkti. Kaks suuremat toetust on planeeritud Eesti Breiktantsu Liidule tänavatantsufestivali *Battle of the Est* korraldamiseks (10 800 eurot) ning Jaapani kultuuriklubile Asashio festivali AniMatsuri läbiviimiseks (7200 eurot).

Igakuiselt ehk jaotamata osast saab 2019. a taotleda aastaringset kuni 500 eurot ühe noorsootöö projektitaotluse kohta ning kuni 1000 eurot mobiilsusprojekti kohta.

Spordiprojektid: 723 650 eurot

Spordiprojektid on jaotatud viie erineva toetusliigi alla, millel kõigil on omad toetuse andmise eesmärgid ja kriteeriumid. Toetusliikideks on: spordiga seonduvad projektid, spordi suurprojektid, linna meistri- ja koolidevahelised karikavõistlused, mobiilsusprojektid ning linna esindusvõistkonnad. Toetusliikidest on prioriteetsemad eelkõige linna mainet kujundavad suurprojektid ja linna esindusvõistkonnad. Spordiprojektide toetamine on seotud arengukava eesmärkidega „saavutusspordi kui eneseteostuse toetamine ning vaatamängulisuse suurendamine“ ning „rahvusvahelise täiendõppe soodustamine kultuuri valdkonnas (sh Tartu linna arengustipendiumid).“

Spordi suurürituste korraldamist toetatakse 226 000 euro ulatuses (2018. a toetus 230 000 eurot). Üritustest olulisemad on Rally Estonia (60 000 eurot), 46. Tartu Maraton (33 000 eurot), *Tour of*

Estonia (27 000 eurot), Tartu Rattaralli (16 000 eurot), Tartu *Gymnastics Week*, Miss Valentine (12 000 eurot), Tartu Linnamaraton (12 000 eurot) ja Tartu Rattamaraton (10 000 eurot).

Suurtest projektidest lisandub uus projekt Maailma karikavõistlused klassikalises jõutõstmises tudengitele.

Esindusvõistkondade toetus on planeeritud neljale võistkonnale kokku summas 249 000 eurot (2018. a 240 000 eurot):

75 000 Tartu Ülikooli korvpallimeeskond;

75 000 Spordiklubi Duo võrkpallivõistkond;

55 000 Jalgpallikool Tammeka jalgpallimeeskond;

44 000 Spordiklubi „Välk 494“ jäähokimeeskond.

Olümpialootuste stipendiumideks planeeritakse 22 000 eurot. Jaotamata osa ehk reserviks aasta jooksul laekunud taotlustele ja mobiilsusprojektidele on 50 200 eurot. Uue toetusena planeeritakse 25 000 eurot aastaringseteks premeerimisteks tiitlivõistluste tulemuste eest, mida siiani on rahastatud reservfondist.

08201 - Raamatukogud

2 120 493 eurot

Raamatukogusid rahastatakse finantseerimiselarvest 2 061 199 euro (sh 108 634 teavikute soetamine riigipoolse toetuse arvel) ja majandamiseelarvest 59 294 euro ulatuses.

Finantseerimiselarve

2 061 199 eurot

põhitegevuse kulud

2 051 199 eurot

investeeringutegevuse kulud

10 000 eurot

Finantseerimiselarve põhitegevuse kulud

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08201	RAAMATUKOGUD	1 763 941	1 943 049	2 051 199	5,6
50	tööjõukulud	1 126 044	1 294 375	1 359 912	5,1
	töötajate töötasu	836 481	961 637	1 010 304	5,1
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	3 417	5 000	5 000	0,0
	erisoodustused	1 126	600	600	0,0
	tööjõukulude maksud	285 020	327 138	344 008	5,2
55	majandamiskulud	633 897	644 674	687 287	6,6
	administreerimiskulud	18 666	20 700	19 000	-8,2
	lähetuskulud	1 418	1 400	1 500	7,1
	kooolituskulud	8 622	10 381	13 700	32,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	267 172	278 700	310 000	11,2
	sõidukite ülalpidamise kulud	8 611	8 859	8 800	-0,7
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	58 788	61 500	66 653	8,4
	inventari kulud	14 548	14 000	18 000	28,6
	meditsiini- ja hügieenitarbed	2 567	3 500	4 000	14,3
	teavikud ja kunstiesemed	245 921	237 134	237 134	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vabaaja sisustamise kulud	7 584	8 500	8 500	0,0
4	antavad toetused	4 000	4 000	4 000	0,0

Kulud on kavandatud Ilmatsalu raamatukogule ja Tartu O. Lutsu nimelisele Linnaraamatukogule koos harukogudega: Karlova - Ropka harukogu (Tehase 16), Tammelinna harukogu (Suur-Kaar 56),

Annelinna harukogu (Kaunase pst 23) ja laenutuspunkt Lubja tänaval. Lugejaid ja külastusi prognoositakse 2019. a vastavalt 40 000 lugejat ja 600 000 külastust.

Tööjõukulud nähakse ette 89,0 töökohale. Tööjõukulude kasv 5,1% on seotud palkade korrigeerimisega, sealhulgas tagatakse kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel töötasuks 942 eurot. Lepinguline töötasu planeeritakse üritustel esinejatele, õpitubade läbiviijatele ja Tartu Lastekirjanduse Auhinna žürii liikmetele. Erisoodustus kaasneb iga-aastase töötajate tunnustusürituse „Aasta Parim Raamatukoguhoidja“ korraldamisega (auhinnad, kingitused ja catering).

Majandamiskulud

Võrreldes 2018. a kasvavad koolituskulud peamiselt seoses kogemuste vahetamisega, stažeerimisega ja konverentsidel osalemisega Eestis ja välismaal ning IT pädevuskoolitustega andmebaaside spetsialistidele. Kinnistute ja hoonete kulud suurenevad seoses Tamme harukogu lisaruumide üürimisega ning raamatukogu koristushanke tulemusega. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulude kasv on seotud arengukavalise tegevusega, millega soovitakse laiendada kultuuritarbijate ringi e-teenuste arendamise kaudu.

IT-kulusid kavandatakse Ilmatsalu harukogu IT-infrastruktuuri rekonstrueerimiseks, turvalisuse tarkvaralitsentside uuendamiseks, tarkvara hoolduskuludeks, digitaalsete laenutuste korral kasutajate autentimissüsteemi ning proxy serveri soetuseks, tagamaks teenustele juurdepääsu ka väljastpoolt raamatukogu võrku ning andmeside kuludeks.

Inventari kulud suurenevad seoses raamatukogu näitusevitriinide väljavahetamisega.

Sõidukite ülalpidamise kuludesse on arvestatud väikebussi kasutusrendi maksed ja ülalpidamiskulud.

Antavad toetused

Toetustes nähakse ette 4000 eurot Eesti Pimedate Ühingu raamatukogu tegevuskuludeks.

Investeerimiskulud 10 000 eurot on kavandatud Ilmatsalu raamatukogus IT- ja videovalve infrastruktuuri uuendamiseks.

Majandamiseelarve (põhitegevuse kulud)

59 294 eurot

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08201	RAAMATUKOGUD	69 708	82 116	59 294	-27,8
50	tööjõukulud	22 691	39 652	38 113	-3,9
	töötajate töötasu	11 400	22 731	22 000	-3,2
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	4 168	4 356	4 000	-8,2
	muude isikute töötasud	0	86	0	-100,0
	erisoodustused	1 127	2 000	2 000	0,0
	tööjõukulude maksud	5 996	10 479	10 113	-3,5
55	majandamiskulud	47 017	42 464	21 181	-50,1
	administreerimiskulud	9 774	4 000	4 000	0,0
	lähetuskulud	179	200	200	0,0
	koolituskulud	6 411	9 000	3 600	-60,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	9 647	5 000	4 400	-12,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	0	100	100	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	2 379	100	100	0,0
	inventari kulud	5 086	1 050	150	-85,7
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	60	100	100	0,0
	teavikud ja kunstiesemed	6 748	9 200	6 031	-34,4
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	6 733	13 714	2 500	-81,8

Majandamiseelarve tulud laekuvad kultuuri- ja kunstialasest tasulisest tegevusest, kasutatud raamatute müügist, teavikute tagastamisega viivitamise eest, arvuti kasutamise, lugejapileti uuendamise, arvutil väljatrüki ja koopiaste valmistamise eest. Laekunud vahendid kasutatakse teenuste osutamiseks, töötajate koolituseks, ruumide majandamiseks ja teavikute soetuseks.

08202 – Rahvakultuur (seltsitegevuse toetus, rahvakultuurialased üritused ja Tiigi Seltsimaja) 327 747 eurot

Tiigi Seltsimaja

Seltsimaja tegevuse eesmärgiks on rahvakultuuri edendamine ja tutvustamine ning võimaluste loomine rahvakultuuriga tegelemiseks. Asutus on üle-eestiliste rahvakultuurialaste keskseltside esindajaks Tartu linnas. Tiigi Seltsimaja ruume kasutab kahel poolaastal ca 27 taidluskollektiivi umbes 680 harrastajaga. 2019. a jätkab Tiigi Seltsimaja ruumide kasutamist Tartu Herbert Masingu Kool õppetöö korralduseks. Tiigi Seltsimaja koordineerib ka Ilmatsalu Huvikeskuse ja selle piirkonna kogukonnatööd ning rahvakultuurialast tegevust.

Finantseerimiseelarve

239 123 eurot

põhitegevuse kulud

219 123 eurot

investeeringutegevuse kulud

20 000 eurot

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08202	RAHVAKULTUUR	278 003	386 117	219 123	-43,2
50	tööjõukulud	89 544	133 345	127 757	-4,2
	töötajate töötasu	64 848	99 410	95 133	-4,3
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	1 406	0	350	x
	muude isikute töötasud	1 406	0	0	x
	erisoodustused	0	250	0	-100,0
	tööjõukulude maksud	21 884	33 685	32 274	-4,2
55	majandamiskulud	93 568	149 473	69 866	-53,3
	administreerimiskulud	3 532	4 835	6 270	29,7
	lähetuskulud	96	1 100	820	-25,5
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	19 222	46 102	48 022	4,2
	sõidukite ülalpidamise kulud	293	1 004	1 004	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	156	510	550	7,8
	inventari kulud	3 462	4 400	7 400	68,2
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	66 711	91 522	5 800	-93,7
	muu erivarustus ja erimaterjalid	96	0	0	x
4	antavad toetused	94 891	103 299	21 500	-79,2

Tööjõukulud

Kulud kavandatakse 6 koosseisulise ametikoha töötasudeks, vähenedes seoses Ilmatsalu huvikeskuse koosseisulisuse üleminekulga Tartu Noorsootöö Keskusesse. Muutunud struktuuriga Tiigi Seltsimaja palgafond kasvab 5%. Lepinguline töötasu planeeritakse aastapäevade tähistamise tseremooniade juhtimise jt üritustega seotud töövõtulepinguteks.

Majandamiskulud

Majandamiskulude vähenemine on seotud sellega, et 2018. a eelarvesse olid antud tegevusala alla planeeritud rahvakultuurialaste ürituste korralduskulud, sh 2019. a toimuva Tartu Lauupeo ettevalmistustegevused. 2019. a eelarves planeeritakse kulud vabaaja ürituste alla (tegevusala 08109). Ilmatsalu Huvikeskuse majandamiskulud on planeeritud 2018. a tasemel.

Antavad toetused

Rahvakultuurialaste toetuste jagamine tuleneb arengukava eesmärgist mitmekesistada ja tagada huvi-tegevuse ja -hariduse kättesaadavus. Rahvakultuuri tegevusala alla planeeritakse toetus kultuuriühingutele summas 18 000 eurot. Pearahamäär on 50 eurot osaleja kohta. Toetus sihtrühmale vanuses 60+ väheneb ja toetus suureneb sihtrühmale vanuses 7-26 tegevusala 09510 alt.

3500 eurot planeeritakse Rahinge külaseltside toetuseks. Antavate toetuste vähenemine on Gaudeamuse laulu- ja tantsupeo arvel, mis toimus 2018. a.

Investeeringustegevuse kuludesse on planeeritud 20 000 eurot laulupeoliikumises osalevatele rahvakultuurikollektiividele rahvariiete soetamiseks, pidades silmas 2019. a toimuvaid Tartu ja Tallinna laulupidusid.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud**88 624 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08202	RAHVAKULTUUR	93 522	30 548	88 624	190,1
50	tööjõukulud	3 526	6 075	5 620	-7,5
	töötajate töötasu	2 393	3 540	3 200	-9,6
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	0	1 000	1 000	0,0
	erisoodustused	195	0	0	x
	tööjõukulude maksud	938	1 535	1 420	-7,5
55	majandamiskulud	89 996	24 473	83 004	239,2
	administreerimiskulud	278	1 000	1 000	0,0
	lähetuskulud	0	820	820	0,0
	koolituskulud	182	800	800	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	0	2 805	2 805	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	6	500	500	0,0
	inventari kulud	0	500	500	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	89 530	18 048	76 579	324,3

Majandamiseelarve tulud laekuvad Tiigi Seltsimaja ruumide üürilt ja tehniliste vahendite ja muusikariistade kasutusse andmisest ning piletituluna tasulistelt üritustelt. Tulude kasv on planeeritud Tartu Laulupeo pääsmete meenete müügist. Üüritulo laekub MTÜ-lt Lõuna-Eesti Vähiühing ja Bristol-Myers Squibb Eesti AS. Laekunud tulu kasutatakse maja haldamiseks.

08203 - Muuseumid**1 128 800 eurot**

Muuseumi rahastatakse finantseerimiseelarvest 944 800 euro ja majandamiseelarvest 184 000 euro ulatuses.

Kulud nähakse ette Tartu Linnamuuseumi ja tema filiaalide (19. saj Tartu linnakodaniku maja, O. Lutsu Majamuuseum, KGB Kongid, Laulupeomuuseum) ning Mänguasjamuuseumi (sh teatrimaja Teatri Kodu) ülalpidamiseks.

2019. a prognoositav külastajate arv 87 000 (2018. a prognoositav külastajate arv 75 000). Kavandatakse külastuse tõusu seoses Linnamuuseumis avatavate uute näitustega ning Mänguasjamuuseumi 25. tegutsemisaastaga.

Linnamuuseumi peamised töövaldkonnad ja tegevused 2019. a:

- muuseumikogu hoiutingimuste parandamine: uute hoidlaruumide kasutuselevõtmine ja museaalide paigutamine Raadi hoidlates ning ümberpaigutamine majasiseselt peahoones;

- muuseumikogu kättesaadavuse järjepidev parandamine: museaalide andmete sisestamine koos kujutiste lisamisega andmebaasi MuIS.
- heal tasemel ja suure külastajapotentsiaaliga ajutiste näituste ettevalmistamine ning neid toetavate publikuprogrammide läbiviimine linnamuuseumis ja filiaalides;
- kogukonda kaasavate tegevuste ettevalmistamine ja elluviimine;
- haridusprogrammide uuendamine erinevatele vanuse- ja sihtrühmadele, läbiviimiseks nii muuseumis kui väljaspool muuseumi ruume;
- Tartu Lauupeomuuseumi uue püsinäituse ettevalmistamine ja avamine Tartu juubelilaulupeo programmis;
- ettevalmistus linnamuuseumi külastusala ja püsinäituse uuendamiseks: Tartu ajaloo uue püsiekspositsiooni sisuloome ja lasteala tegevuste kavandamine, riigihangete ettevalmistamine;
- turundustegevuste arendamine eesmärgiga kasvatada muuseumi tuntust ja külastajaskonda ning suurendada omatulu.

Mänguasjamuuseumi peamiseks eesmärgiks 2019. a on muuseumi kvaliteedi ja tuntuse säilitamine ning uute, peresõbralike teenuste ja väljapanekute arendamine. 2019. a saab mänguasjamuuseumi 25-aastaseks, mida tähistatakse mitmete üritustega:

Näitused muuseumides:

- „Mitut usku Tartu“;
- Laulupidude juubelinäitus;
- KGB kongides „Julgeolekuteenistuse töö 1954-1991“;
- rändnäitus kaubanduse arengust Tartus;
- Mänguasjamuuseumi püsiekspositsiooni osaline uuendamine ning teatrinukkude muuseumi ekspositsiooni väljavahetamine;
- Barbie nuku 60. juubel;
- näitus nukumajadest koostöös erakolleksionäär Heli Männiga ning Läti mänguasjade näitus koostöös Läti Ajaloomuuseumiga;
- Mänguasjamuuseumi 2020. a suurnäituse ettevalmistustööd.

Etendused:

- Teatri Kodu repertuaaris omalavastused „Raha-ha-haa“ ning „Väike prints“. Lisandub pere kõige väiksematele vaatajatele suunatud „Beebiteater“;
- jätkub koostöö teatriga „Vanemuine“, mis pakub vaatajatele Vanemuise teatri 2018/2019 hooaja lavastusi ja toob välja ühe uue lavastuse;
- toimuvad külalissetendused teistelt nuku- ja lasteteatritelt ning lastele esinejatelt (mustkunstnikud, muusikud, tantsijad jne). Koostööpartneriteks on NUKU, Miksteater, Teatribuss, Mustkunstiteater, Tartu Spontaansusteater, Teater Must Kast, klounid Piip ja Tuut, Vana Vabriku Kinoteater, Dan Le Man jt;
- teatrisaalis ja lastestudios temaatilised seminarid ja infopäevad, rendiüritused.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

892 751 eurot

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08203	MUUSEUMID	741 885	827 518	892 751	7,9
50	tööjõukulud	499 217	566 852	630 255	11,2
	töötajate töötasu	368 772	417 656	465 042	11,3
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	3 520	6 000	6 000	0,0
	erisoodustused	331	0	0	x
	tööjõukulude maksud	126 594	143 196	159 213	11,2

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
55	majandamiskulud	238 208	244 506	261 336	6,9
	administreerimiskulud	24 775	22 200	22 450	1,1
	lähetuskulud	1 744	2 400	2 400	0,0
	koolituskulud	2 054	1 830	1 830	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamis- kulud	173 353	181 348	187 938	3,6
	rajatiste majandamiskulud	3 405	0	0	x
	sõidukite ülalpidamise kulud	1 140	1 203	1 703	41,6
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 222	1 585	1 585	0,0
	inventari kulud	1 964	2 000	2 130	6,5
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	1 211	460	460	0,0
	teavikud ja kunstiesemed	3 754	5 750	4 850	-15,7
	õppevahendite ja koolituse kulud	1 609	1 760	1 760	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	21 858	23 850	34 110	43,0
	muu erivarustus ja erimaterjalid	119	120	120	0,0
4	antavad toetused	4 460	16 160	1 160	-92,8

Tööjõukulud on arvestatud 39,5 ametikohale

Tööjõukulude kasv on kavandatud muuseumitöötajate palgafondi tõusuks, sealhulgas tagatakse kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel töötasuks 942 eurot. Linnamuuseumi tööjõukuludest kaetakse asutuse juhi ja arendusjuhi palgamuutus ning kavandatakse 0,5 kogude spetsialisti ametikoha loomist.

Majandamiskulud

Majandamiskuludes on Linnamuuseumis kasv planeeritud Raadi hoidla elektri ja valvekuludeks, näituse „Mitut usku Tartu“ väljatoomiseks, Alo Ritsingu fotokogu digitaliseerimiseks ning Mänguasjamuuseumis külastajate teenindamiseks mõeldud kuumajoogiautomaadi rendi- ja hoolduskuludeks.

Antavad toetused

Toetus Tartu Kunstimuuseumile 1160 eurot Mare Mikofi pronksskulptuurile Maanaised sisaldab hoiustamistasu museaali avalikku linnaruumi andmise eest ja kunstiteose hoolduskulusid.

Investeerimistegevuse kuludesse on kavandatud 52 049 eurot järgnevalt:

- 20 000 Linnamuuseumile inventari soetamiseks, sh näituseruumi sisutus muuseumi peamajja ning arhiivikogu sahtlikapp, arheoloogiakogu riiulid Raadi hoidlasse;
- 20 000 Lauupeomuuseumi püsinäituseks;
- 5 485 eurot Teatri Kodu vana heli- ja valgustehnika väljavahetamiseks: vahetatakse välja valguspult, mikrofonide komplekt, 2 aktiivkõlarit ning lavavalgustid.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

184 000 eurot

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08203	MUSEUMID	158 476	256 130	184 000	-28,2
50	tööjõukulud	34 546	64 672	50 965	-21,2
	töötajate töötasu	19 482	25 117	29 720	18,3
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	5 678	22 596	7 750	-65,7
	erisoodustused	531	500	500	0,0
	tööjõukulude maksud	8 855	16 459	12 995	-21,0

55 majandamiskulud	123 930	191 458	133 035	-30,5
administreerimiskulud	9 468	16 978	11 030	-35,0
lähetuskulud	4 302	7 666	5 560	-27,5
koolituskulud	2 243	5 117	4 000	-21,8
kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	54 326	73 520	66 945	-8,9
sõidukite ülalpidamise kulud	1 175	1 408	1 408	0,0
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	3 094	5 570	3 356	-39,7
inventari kulud	23 685	27 235	6 853	-74,8
meditsiinikulud ja hügieenitarbed	0	854	0	-100,0
teavikud ja kunstiesemed	278	2 230	500	-77,6
õppevahendite ja koolituse kulud	416	2 324	1 000	-57,0
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	24 943	48 556	32 383	-33,3

Muuseumidele laekuvad tulu tasulistelt teenustelt (piletitulu pääsmete müügist, tulud saali ja tegevusruumide kasutusse andmisest tunnitasu alusel, giiditeenustelt, õpitubade osalustasudelt).

Tulu kasutatakse muuseumide ruumide majandamiskuludeks ja ürituste korraldamiseks. Tööjõukuludeks on lisatasud muuseumi mängudetoas rendiürituste läbiviimise eest töövälisel ajal ning linna avalikel üritustel (nt tudengite kevadpäevad, lastekaitse päev, Hansapäevad, advendipühapäevad jms) õpitubade, näituste ja etenduste korraldamise eest.

2019. a kulud on võrreldes 2018. a eelarvega vähenenud, sest 2018. a eelarve kajastab ka 2017. a ületulnud sihtotstarbeliselt saadud toetuste jääkide ja 2018. a täiendavalt saadud projektide toetuste arvel tehtud kulusid.

08207 - Muinsuskaitse (finantseerimiseelarve)

54 828 eurot

Vahendid eraldatakse finantseerimiseelarvest toetusena põhitegevuskuludeks SA-le Tartu Jaani Kirik kiriku aastaringselt vähemalt viiel päeval nädalas külastajatele avatud hoidmisega seotud kulude ning külastusteenuse jätkuva arendamise kulude katteks summas 23 000 eurot (2018. a 21 600 eurot). SA Maarja Kiriku taastamise koordineerimistegevust toetatakse 21 828 euroga (samal tasemel 2018. a). 2019. aasta tegevuskava näeb ette eelmistel aastatel alustatud tegevuste jätkamist, promo- ja heategevusürituste korraldamist, turundustegevuste elluviimist, rahastustaotluste koostamist ja esitamist võimalikele partneritele, koostööd erinevate ettevõtete, asutuste ja isikutega kiriku taastamisele tähelepanu tõmbamiseks. SA Pauluse Kirik tegevust toetatakse 2018. a tasemel ehk 10 000 euroga. Kirikutele toetuste eraldamine on seotud arengukava eesmärgiga soodustada rahvusvahelise kõlapinnaga sündmuseid ja protsesse.

08300 - Kirjastused (finantseerimiseelarve)

21 000 eurot

Põhitegevuse kulud

6 000 eurot

Investeermistegevuse kulud

15 000 eurot

Põhitegevuse kulud 6000 eurot eraldatakse baasaastatega samas mahus sarja „Eesti Mõttelugu” raamatute väljaandmise toetamiseks. Sari keskendub kultuuritraditsiooni ajaloo talletamisele. Uurijad ja toimetajad koguvad eesti mõtet ja toimetavad selle rahvale kättesaadavaks. 25. juubelisarja valiku autorid on: Otto Liiv, Rein Taagepera, Tiit Kändler, Tiina Ann Kirss, August Gailit ja Rein Ruutsoo.

Investeermiskulud 15 000 eurot antakse toetusena Eesti Kirjanike Liidu Tartu osakonnale Tartu Kirjanduse Maja (Vanemuise 19) hoone tagatrepi ja trepiplatvormi renoveerimiseks, sissesõidutee ja sadeveekaevu ümbruse remondiks, katuse remondiks ning muudeks remonditöödeks.

08600 - Muu vaba aeg ja kultuur**753 564 eurot****Finantseerimiselarve põhitegevuse kulud**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08600	MUU VABAAEG JA KULTUUR	271 423	465 985	753 564	61,7
50	tööjõukulud	943	103 894	140 763	35,5
	töötajate töötasu	0	59 791	100 234	67,6
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	0	15 000	0	-100,0
	erisoodustused	567	2 300	4 000	73,9
	tööjõukulude maksud	376	26 803	36 529	36,3
55	majandamiskulud	106 341	203 081	435 156	114,3
	uurimis- ja arendustööde kulud	2 640	9 984	0	-100,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 974	3 000	1 000	-66,7
	inventari kulud	1 441	0	0	x
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba- aja sisustamise kulud	100 286	190 097	434 156	128,4
4	antavad toetused (sh preemiad, sti- pendiumid)	164 139	159 010	177 645	11,7

Eelarve mahu kasv 287 579 eurot on peamiselt seotud Euroopa Kultuuripealinn 2024 tegevustega. Kultuuripealinnaks kandideerimine on seotud ka arengukavalise eesmärgiga tugevdada Tartu positsiooni rahvusvahelises kultuurielus Euroopa kultuuripealinna staatuse kaudu. Kokku on Kultuuripealinn 2024 tegevusteks kavandatud 2019. a eelarvesse 470 000 eurot, millest 371 529 kulub 2024. a Euroopa kultuuripealinna tiitli võitmiseks mõeldud tegevustele perioodil jaanuar-september 2019 (žürii lõpphääletus toimub augustis 2019) ning täiendavad 98 471 tiitlivõidu korral tegevusteks perioodil oktoober-detsember 2019. Suuremad kulud jaotuvad järgnevalt:

- 140 763 kandidatuurimeeskonna palgakulud (5 liikmelise meeskonna töötasud arvestusega 4 töötajal kümme kuud, 1 töötajal 12 kuud);
- 100 350 turunduskommunikatsioon, sh ürituskorraldus;
- 91 000 kandidatuuriraamatu koostamiseks vajaminevad teenused;
- 49 500 õppereisid ja rahvusvahelise koostöö edendamine;
- 20 000 Euroopa kultuuripealinna žürii hindamisreis Tartusse;
- 6 920 visuaalne identiteet.

Tööjõukuludesse on kavandatud kultuuri-, noorsootöötajate tänuürituse ja parimate sportlaste vastuvõtul linnavalitsuse ja linna asutuse töötajate erisoodustus koos maksudega, samuti Euroopa Kultuuripealinn 2024 meeskonna tasud.

Majandamiskulud

Eelarvesse on planeeritud osakonna teenistuste poolt kavandatud ürituste ja infopäevade/koolituste korraldamine, sh trükiste kulud, Kirjanduslinn Tartu tegevused, Tartu muuseumide ühisprojekt muuseumide perepäev, Tartu linna esinduse osalemine Rahvusvahelistel Laste Mängudel ning Noortekeskuste külastajate NFC-põhise registreerimise süsteemi arendamine ja testimine ühes noortekeskuses. Alates 2017. a on viidud ellu eesmärki siduda lastekirjanduse auhind raamatute kinkimisega lugejale. Kingi saab samal sügisel iga Tartu kool (kokku 30) või lasteaed (kokku 41) olenevalt raamatu sihtrühmast. Raamatute kinkimiseks on kavandatud 15 000 eurot. Lisaks on majandamiskuludes kajastatud Kultuuripealinn 2024 tegevustega seotud kulud (vt täpsemat jaotust ülal).

Antavad toetused 177 645 eurot, sh:

Preemiad ja stipendiumid 45 165 eurot, millest kuni 25 000 on kavandatud tänuüritustel noortele ja parimatele sportlastele ja Kultuurikandja aunimetusega laureaatidele. Alates 2019. a tunnustab

Tartu linn aasta parimaid Tartu Linnavolikogu poolt kinnitatud „Kultuuri, noorsootöö ja spordi aasta aunimetused ja preemiad“ määruse alusel. Määruses sätestatakse aasta aunimetuste ja nendega kaasnevate preemiate saajate kandidaatide esitamise, aunimetuse ja preemia saaja väljaselgitamise, preemia suuruse ja preemia väljamaksmise kord. Kultuuri aunimetusi antakse välja üheksas kategoorias, noorsootöö aunimetusi neljas kategoorias, spordi aunimetusi seitsmes kategoorias. Aunimetusega kaasneva preemia suurus on 1000 eurot.

Tartu lastekirjanduse auhind on Tartu linna poolt makstav preemia eelmisel aastal ilmunud laste- või noortekirjanduse valdkonda kuuluva teose autorile, preemia suurus on 2500 eurot, millele lisandub tulumaks.

Tartu muuseumitöötaja stipendiumite eesmärgiks on toetada Tartu linna muuseumide töötajate võimalusi enesetäiendamisel, kutsealase pädevuse arendamisel, kogemuste ja teadmiste omandamisel ning rahvusvahelise suhtluse ja kontaktide laiendamisel, stipendiumifondi suurus on 3165 eurot.

2019. a lisandub uue preemiana huvikooli õpetaja elutöö auhind summas 12 500 eurot.

Tegevustoetused

Eesti Kirjanduse Seltsile UNESCO kirjanduslinna kavandatud tegevuste elluviimise toetamine 15 500 euro ulatuses eesmärgiga:

- viia ellu Kirjanduslinn Tartu eesmärkidest tulenevaid olemasolevaid strateegiaid ja tegevusi ning algatada uusi;
- korraldada meediasuhtlust ja kommunikatsiooni nii Eesti siseselt kui väliselt, sh esindada Tartut suhtluses UNESCOga, hallata kirjanduslinna kodulehte;
- integreerida kirjandustegevust Tartus, luua selles uut sünergiaid ja suurendada valdkondliku tegevuse mõju;
- suurendada teadlikkust lugemise olulisusest ja kirjandusest;
- korraldada UNESCO loovlinnade võrgustikku kuulumisega seotud aruandlust.

Sihtasutus Tartu Kultuurkapital

Toetuse suurus on 116 680 eurot, millest planeeritakse preemiate/stipendiumide väljamaksmiseks 82 180 eurot, Ado Vabbe nimeliseks kunstipreemiaks 2500, Gustav Suitsu nimeliseks luulepreemiaks 2500 eurot, Kultuurkapitali tegevuskuludeks 17 000 eurot. 2017. a lisandus Linnakirjaniku stipendium, mis on Tartu linna ja SA Tartu Kultuurkapital koostöös välja antav stipendium kultuuri-väärtusega ilukirjanduse või publitsistikaga tegelevale füüsilisele isikule, kes elavdab Tartu kirjanduselu ja aitab kujundada Tartu linna mainet rahvusvaheliselt tuntud kirjandussõbraliku linnana. Stipendium antakse üheks aastaks, stipendiumi suurus kuus on stipendiumi väljamakse aastale eelneva kalendriaasta kahekordne töötasu alammäär. 2019. a on see arvestuslikult 12 000 eurot.

Toetuste seas kavandatakse ka liikmemaks Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduses summas 300 eurot.

09	HARIDUS	3 648 823 eurot
09510	Noorte huviharidus ja huvitegevus	3 598 003 eurot
	Huvikoolid	2 601 077 eurot
	Huvikeskused	996 926 eurot

09510 - Huvikoolid

Laste huvikoole rahastatakse finantseerimiseelarvest 2 451 187 euro (sh riigi rahast 214 415 eurot) ja majandamiseelarvest 149 890 euro ulatuses.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

2 451 187 eurot

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
09510	NOORTE HUVIHARIDUS JA HUVITEGEVUS	2 230 153	2 104 120	2 451 187	16,5
50	tööjõukulud	1 271 394	1 414 780	1 655 684	17,0
	töötajate töötasu	945 918	1 055 468	1 235 142	17,0
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	2 905	1 917	2 290	19,5
	erisoodustused	780	0	0	x
	tööjõukulude maksud	321 791	357 395	418 252	17,0
55	majandamiskulud	192 139	212 597	198 132	-6,8
	administreerimiskulud	9 436	8 313	8 632	3,8
	lähetuskulud	2 663	2 943	2 995	1,8
	koolituskulud	6 776	9 205	9 205	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	95 738	119 772	117 772	-1,7
	sõidukite ülalpidamise kulud	2 243	2 323	2 463	6,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	16 167	3 828	3 995	4,4
	inventari kulud	38 299	18 289	22 930	25,4
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	1 760	2 224	2 175	-2,2
	õppevahendite ja koolituse kulud	13 832	32 899	14 705	-55,3
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	5 164	12 801	13 260	3,6
	muu erivarustus ja erimaterjalid	61	0	0	x
4	antavad toetused tegevuskuludeks	766 620	476 743	597 371	25,3

Kulud nähakse ette Tartu I Muusikakooli, Tartu II Muusikakooli, Tartu Lastekunstikooli ning Ilmatsalu muusikakooli ülalpidamiseks ning erahuvikoolide toetuseks. Õpilasi linna munitsipaalikoolide põhiõppes on 815 (eelnevate aastate tasemel). Põhiõppe õppetasu õppeaastas I Muusikakoolis ja II Muusikakoolis on 360 eurot, Lastekunstikoolis 261 eurot ning Ilmatsalu Muusikakoolis 140 eurot.

Tööjõukulud

Kulud nähakse ette 98,5 koosseisulisele ametikohale, sh Ilmatsalu muusikakooli 2,8 ametikohale. Tööjõukulude suurendamisega korrigeeritakse palkasid, millega tõstetakse õpetajate töötasu 942 eurolt 1150 euronile. Teiste töötajate palgafond kasvab 5%. Tööjõukulude korrigeerimine on seotud arengukava eesmärgiga võrdsustada huviasutuste spetsialistide palgatase sarnaste ametikohtadega riigisektoris ning ühtlustada linnavalitsuse institutsioonide vahel. Lepingulist töötasu kavandatakse hindamiskomisjoni liikmete, žüriidest osavõtivate ekspertide ning kunstikoolis modellide töö tasustamiseks.

Majandamiskulud

Majandamiskulud kavandatakse valdavalt 2018. a tasemel. Täiendavad vahendeid suunatakse I Muusikakoolis laudade ja toolide soetuseks, lastekunstikooli üüripinnal aadressil Jakobi 52 hoonetes 100m² lisaruumide üüri ja kommunaalkulude katteks ning lisanduvate ruumide sisustamiseks funktsionaalse ja kunstiõppe läbiviimiseks vajaliku inventariga. Ilmatsalu muusikakool kavandab osta 90 bassiga akordionit.

Antavad toetused**Erahuvikoolid**

Tartu linnas tegutsevaid erahuvikoole toetatakse Tartu Linnavolikogu 30. juuni 2011. a määruse nr 39 „Erahuvikoolidele toetuse andmise kord” alusel. Erahuvikooli jaoks antav toetus on pearahapõhine toetus. Pearaha antakse huvitegevuse korraldamiseks 7-19 aastase (balleti valdkonnas 2019. aastal

ka 6-aastase) harrastaja kohta, kes osaleb regulaarselt huvitegevuses ja kelle elukoht on rahvastiku-registri andmetel Tartu linn. Erahuvikooli peараh määr on 175 eurot ühe harrastaja kohta aastas. 2018. a on toetust taotlenud 24 erahuvikooli, sh 4 uut taotlejat.

Taotluste alusel kvalifitseerus toetuse saajateks 2663 õpilast (2018. a toetuste saajate arv 2380).

Kool	Õpilaste arv			Toetus 2019 eurot
	2017	2018	2019	
Kokku, sh	2235	2380	2663	466 025
Ida Tantsukool	27	34	30	5 250
Vanemuise Tantsu- ja Balletikool	93	77	78	13 650
Arsise Kellade Kool	67	60	65	11 375
Eramuusikakool Ardente	54	57	45	7 875
Jakobi Mäe Kultuurikoda	148	159	180	31 500
Tartu Puhkpillistuudio	32	35	33	5 775
Erahuvikool Huvitera	363	386	368	64 400
Polygoni Teatrikool	20	23	24	4 200
Tartu Loodusmaja (erakool)	449	418	398	69 650
Tähtvere Tantsukeskus	171	243	258	45 150
Armeenia Pühapäevakool	2	4	4	700
Just Tants	42	47	41	7 175
FRIENDS Tantsu- ja Teatrikool	135	93	98	17 150
Omanäoline Erahuvikool	112	83	94	16 450
Shate Tantsukool	293	372	396	69 300
Error Tantsukool	86	127	145	25 375
Muusikakoja Huvikool	57	55	64	11 200
Arhitektuurikool	0	4	5	875
Eramuusikakool Helivõlu	0	31	35	6 125
Tartu Waldorfgümnaasiumi Huvikool	84	72	93	16 275
Huvikool miniLABOR			10	1 750
JJ-Tantsukool			74	12 950
SK Fitness Tantsukool			86	15 050
Huvikool Tee			39	6 825

Lisaks eraldatakse toetust Keskkonnahariduse Keskuse erakooli Tartu Loodusmaja (hoone koos par-gialaga) majandamiskuludeks 102 249 eurot ja Keskkonnahariduse Keskuse ülalpidamiskuludeks 27 929 eurot. Kokku on erahuvikoolide toetus 596 203 eurot, sh 138 215 eurot riigi toetusfondist.

Liikmemaksu makstakse Muusikakoolide Liidule 1168 eurot (2 eurot aastas ühe õpilase kohta).

Majandamiseelarve põhitegevuskulud

149 890 eurot

Linna muusika- ja kunstikoolides võimaldatakse õppida osaleja poolt finantseeritavates eel-, vaba-, ja meistriklassides. Õppetöös osaleb keskmiselt aastas 270 õpilast (2018. a 235 õpilast). Muusikakooli-des on õppetasu individuaalõppe korral kuni 140 eurot kuus, rühmaõppes 35 eurot kuus. Tasu suurus oleneb õppetundide mahust nädalas. Kunstikooli vabaklassis on õppetasu kuni 36 eurot kuus. Tasu suurus kinnitatakse juhtide käskkirjadega.

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
09510	NOORTE HUVIHARIDUS JA HUVITEGEVUS	115 744	133 354	149 890	12,4
50	tööjõukulud	75 480	121 922	137 342	12,6
	töötajate töötasu	55 777	90 342	102 047	13,0
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	642	780	600	-23,1
	tööjõukulude maksud	19 061	30 800	34 695	12,6
55	majandamiskulud	40 264	11 432	12 548	9,8
	administreerimiskulud	0	70	0	-100,0
	lähetuskulud	0	800	500	-37,5
	koolituskulud	0	105	194	84,8
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	350	0	430	x
	inventari kulud	7 983	8 235	8 724	5,9
	õppevahendite ja koolituse kulud	305	650	1 000	53,8
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	31 626	1 572	1 700	8,1

09510 - Huvikeskused**996 926 eurot**

Noorte huvialamajasid ja keskusi rahastatakse finantseerimiseelarvest 937 921 euro, sh riigi vahenditest 127 950 eurot, ja majandamiseelarvest 59 005 euro ulatuses.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud**937 921 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
09510	NOORTE HUVIHARIDUS JA HUVITEGEVUS	454 252	1 063 460	937 921	-11,8
50	tööjõukulud	185 046	220 638	248 804	12,8
	töötajate töötasu	132 741	164 401	185 452	12,8
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	5 387	500	500	0,0
	tööjõukulude maksud	46 918	55 737	62 852	12,8
55	majandamiskulud	201 447	270 207	300 425	11,2
	administreerimiskulud	3 930	3 678	4 095	11,3
	lähetuskulud	406	1 650	2 230	35,2
	koolituskulud	1 226	2 745	3 500	27,5
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	62 796	69 420	99 624	43,5
	sõidukite ülalpidamise kulud	1 801	2 112	2 533	19,9
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	9 931	21 923	5 710	-74,0
	inventari kulud	2 805	7 140	1 835	-74,3
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	118 552	161 539	180 898	12,0
4	antavad toetused	67 759	572 615	388 692	-32,1

Kulud kavandatakse 2018. a asutatud Tartu Noorsootöö Keskusele. Varem tegutsesid Tartus kaks noortekeskust, Lille Maja ja Anne Noortekeskus, mis koondati ühe asutuse alla. Noortekeskuse tegevusi jätkatakse endistes asukohtades. Lisaks on Tartu Noorsootöö Keskusel osakond Ilmatsalus.

Tööjõukulud

Kulud nähakse ette 14,5 koosseisulisele ametikohale. Tööjõukulude suurendamisega korrigeeritakse palkasid, sealhulgas tagatakse noorsootöötajate töötasuks 1000 eurot (kasv 5,8%), teistel ametikohtadel kindlustatakse töötasu kasvuks 5%.

Majandamiskulud

Suuremad kululiigid on hoonete ülalpidamine, ürituste kulud ja kulud infotehnoloogiale. Ürituste kulude (kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vabaaja sisustamine) kulude kasv on seotud avatud noortekeskuste teenuse ostu kolmeaastase lepinguga. Ostetavate teenuste kulud planeeritakse Tartu Linnavolikogu 08. juuni 2017 otsuse nr 469 „Loa andmine noortekeskuse teenuse riigihangete korraldamiseks“ kohaselt korraldatud riigihankele „Noortekeskuse teenuse tellimine 2018-2020“ eesmärgiga tagada Tartu linna erinevates piirkondades noortekeskuse teenus ning arendada ja tagada sihtrühmale mobiilse kontaktnoorsootöö teenuse kättesaadavus. Hanke tulemusena võeti aastateks 2018-2020 lepinguline kohustus summas 498 072 eurot, 2019. a kulud on 167 398 eurot. Avatud noortekeskuste teenust pakuvad:

- Tähe noorteklubi – Noortekeskuse teenuse osutamine koos mobiilse kontaktnoorsootöö rakendamise
- MTÜ SPARK Makerlab – Noortekeskuse teenuse osutamine koos noorte ettevõtlikkuse arendamisega.

Antavad toetused

Toetuste andmise aluseks on Tartu Linnavolikogu 03. detsembri 2015. a määruses nr 97 „Kultuuriühingutele ja noorte huvitegevuse ühingutele toetuse andmise kord“. Pearaha antakse huvitegevuse korraldamiseks ühingule 7-26-aastase harrastaja kohta, kelle elukohaks rahvastikuregistri andmetel on Tartu linn ning kelle eelistusena on vastav huviring märgitud.

Pearaha suurus ühele osalejale on 100 eurot aastas. Pearaha on 150 eurot aastas 7-26-aastase harrastaja kohta:

- *kultuuriühingus*, mis on eelneva kalendriaasta kestel saavutanud silmapaistvaid tulemusi valdkondlikel üleriigilistel või rahvusvahelistel konkurssidel, võistlustel või festivalidel;
- *noorteühingus*, kus harrastaja vajab tõhustatud erituge; elab alaliselt asenduskodus; harrastaja tegeleb robotika, programmeerimise, inseneeria, modellismi, analoogfotograafia, looduse ja täppisteaduste valdkonnas.

Toetus huvitegevuse ühingutele kokku on 388 692 eurot, sh riigi vahenditest 21 958 eurot. Toetuse saajaid on 2310, sh 1725 osalejat noorteühingutes ja 585 osalejat kultuuriühingutes.

Riigi toetusfondist suunatakse 105 992 eurot antavateks tegevustoetusteks vastavalt 2019. a linnavalitsuse poolt kinnitatud riigitoetuse kasutamise kavale.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud**59 005 eurot**

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
09510	NOORTE HUVIHARIDUS JA HUVITEGEVUS	66 573	182 082	59 005	-67,6
50	tööjõukulud	15 029	51 066	0	-100,0
	töötajate töötasu	9 120	25 780	0	-100,0
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	2 065	12 400	0	-100,0
	tööjõukulude maksud	3 844	12 886	0	-100,0
55	majandamiskulud	51 544	131 016	59 005	-55,0
	administreerimiskulud	972	2 238	2 114	-5,5
	lähetuskulud	1 070	3 920	4 631	18,1
	koolituskulud	2 593	4 600	3 050	-33,7
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	857	34 953	34 426	-1,5

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
	sõidukite ülalpidamise kulud	1 749	2 340	1 000	-57,3
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	0	12 590	7 140	-43,3
	inventari kulud	1 076	17 382	2 294	-86,8
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	161	670	150	-77,6
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	43 044	52 323	4 200	-92,0
	muu erivarustus ja erimaterjalid	22	0	0	x

Huvialakeskuste tulud laekuvad tunnitasu alusel ruumide kasutusse andmisest ning õpitubadest, koolitustest ja sündmustest osavõtutasudest. Laekunud vahendid kasutatakse tööjõu- ja majandamiskuludeks. 2019. a planeerib huvikeskus rohkem ruume kasutada sihipäraselt avatud noortekeskuste tegevusteks ning vähem antakse ruume kasutusse, millest tulenevalt väheneb majandamiseelarves tulude laekumine.

09500 - Täiskasvanute huvialaasutused**50 820 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
09500	TÄISKASVANUTE HUVIALAASUTUSED	50 842	49 842	50 820	2,0
4	antavad toetused	50 842	49 842	50 820	2,0

Antavad toetused

Vahenditest 50 820 eurot on kavandatud SA-le Tartu Rahvaulikool tegevustoetuseks. Tartu Rahvaulikooli pakub vabahariduskoolitust ja tööalast täienduskoolitust, luues täiskasvanutele erinevaid koolitusvõimalusi selleks, et tulla elus paremini toime, tagada parem läbilöögivõime nii elus kui ka tööturul, tegeleda oma hobiga, omandada uusi oskusi ja teadmisi.

3.8. LINNAMAJANDUSE OSAKOND**32 902 878 eurot**

Linnamajanduse osakonna eelarve jaotub järgmiste tegevusvaldkondade lõikes:

Valdkond	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	2019-2018 eurodes
Linnamajanduse osakond kokku	34 420 416	33 506 389	32 902 878	-1,8	-603 511
Põhitegevuskulud	17 956 319	20 422 803	21 273 967	4,2	851 164
Üldised valitsussektori teenused	657 983	862 553	874 396	1,4	11 843
Avalik kord	36 547	39 600	43 900	10,9	4 300
Majandus	9 978 446	10 840 869	11 509 959	6,2	669 090
Keskonnakaitse	5 577 914	6 394 173	6 504 628	1,7	110 455
Elamu- ja kommunaalmajandus	1 703 829	2 284 148	2 341 084	2,5	56 936
Vabaaeg, kultuur	1 600	1 460	0	-100,0	-1 460
Investeermiskulud	16 464 097	13 083 586	11 628 911	-11,1	-1 454 675
Üldised valitsussektori teenused	11 700	23 000	0	-100,0	-23 000
Majandus	14 609 117	11 830 223	10 861 171	-8,2	-919 052
Keskonnakaitse	1 175 957	622 000	145 000	-76,7	-477 000
Elamu- ja kommunaalmajandus	643 030	557 705	621 640	11,5	63 935
Vabaaeg, kultuur	24 293	50 658	1 100	-97,8	-49 558

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED**874 396 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud****874 396 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
01112	LINNAVALITSUS	657 727	832 720	874 396	5,0
50	tööjõukulud	568 237	730 860	763 736	4,5
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	344 075	400 607	415 028	3,6
	töötajate töötasu	80 160	145 440	155 626	7,0
	erisoodustused	441	150	150	0,0
	tööjõukulude maksud	143 561	184 663	192 932	4,5
55	majandamiskulud	89 490	101 860	110 660	8,6
	administreerimiskulud	9 041	10 100	11 400	12,9
	lähetuskulud	3 622	4 320	4 320	0,0
	koolituskulud	6 193	10 000	10 000	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	572	200	200	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	64 143	67 000	75 000	11,9
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	3 016	3 000	3 000	0,0
	inventari kulud	1 544	5 740	4 740	-17,4
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	1 359	1 500	2 000	33,3

Tööjõukulud

Osakonna koosseisus on 2018. a lõpu seisuga 35 ametikohta, 2019. a viiakse osakonna koosseisust loodava Ühistranspordi Keskuse koosseisu üle 3 ühistranspordi teenistuja ametikohta. Tööjõukulud on arvestatud 31-le ametikohale arvestades 2018. a jooksul toimunud palkade korrigeerimistega. Projektijuhi palk on kavandatud projektide omafinantseeringuna põhiliselt ühistranspordi korraldamise eelarves.

Majandamiskulude suurenemine on tingitud sõidukite ülalpidamiskulude kasvust seoses autode vahetusega kaasneva kasutusrendi kuluga ja suuremast isikliku sõiduauto kasutamise hüvitisest.

03 AVALIK KORD 43 900 eurot**Muu avalik kord (finantseerimiseelarve) 43 900 eurot**

Vahendid on määratud finantseerimiseelarvest tegevuskuludeks: avalikest kohtadest tuvastamata või omasteta surnute veo kuludeks 600 eurot, ohuolukordadeks ettevalmistumise kuludeks – õppusteks ja koolitusteks 7 300 eurot ning 26 000 eurot on Raekoja platsile, Rütli ja Küüni tänavatele mehitatud valveteenuse ostuks. Toetus 10 000 eurot on ette nähtud Tartu Priitahtlike Pritsumeeste Seltsile nende kasutuses oleva tehnika hoolduseks. Kriisiolukorras ettevalmistamise kulud kasvavad seoses kohustusega kord 2 aasta jooksul korraldada erinevate partneritega väliõppus.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
03600	MUU AVALIK KORD	36 547	39 600	43 900	10,9
55	majandamiskulud	25 547	29 600	33 900	14,5
	administreerimiskulud	0	780	0	-100,0
	lähetuskulud	550	1 160	0	-100,0
	koolituskulud	844	0	0	x
	muud mitmesugused majanduskulud	24 153	27 660	33 900	22,6
4	antavad toetused	11 000	10 000	10 000	0,0

04 MAJANDUS 22 371 130 eurot**04510 Linna teed ja tänavad 11 707 299 eurot**

linna teede, tänavate korrashoid 10 595 840 eurot
liikluskorraldus 1 111 459 eurot

Linna teede, tänavate korrashoid

Linna hooldada on 344,9 km teid, neist asfaltkattega 303,6 km, kruusakattega 19 ja muu kattega 22,3 km, lisaks 9 silda ja 28 parklat (50 689 m²). Alates 2018. a lisandus Tähtvere valla teede hooldus 65,2 km ulatuses, sellest kruusakattega 55,8 km.

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 8 988 840 eurot ja majandamiseelarvest 1 607 000 eurot, kokku põhitegevuse kuludeks 1 705 840 eurot ja investeeringuteks 8 890 000 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 1 705 840 eurot

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04510	LINNA TEED JA TÄNAVAD	2 506 925	1 948 227	1 705 840	-12,4
50	tööjõukulud	91 418	63 220	0	-100,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	33 098	31 500	0	-100,0
	töötajate töötasu	35 233	15 750	0	-100,0
	tööjõukulude maksud	23 087	15 970	0	-100,0

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
55	majandamiskulud	2 403 315	1 871 897	1 680 820	-10,2
	administreerimiskulud	11 790	3 400	3 400	0,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	35 204	2 000	6 000	200,0
	lähetuskulud	3 454	1 485	0	-100,0
	koolituskulud	6 071	4 600	1 000	-78,3
	rajatiste majandamiskulud	2 229 248	1 850 212	1 670 420	-9,7
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 426	0	0	x
	inventari kulud	113 032	9 000	0	-100,0
	õppevahendite ja koolituse kulud	3 090	0	0	x
	muud mitmesugused majanduskulud	0	1 200	0	-100,0
6	muud kulud	672	5 000	5 000	0,0
4	antavad toetused	11 520	8 110	20 020	146,9

Tööjõukulud baasaastatel on seotud teede ja tänavate rekonstrueerimise projektide juhtimisega.

Majandamiskuludes on vähendatud kulusid asfaltkattega tänavate ja kõnniteede remonttöödeks. Rajatiste majandamiskuludesse (1 670 420 eurot) on kavandatud järgmised kulud:

- 875 000 eurot asfalt- ja kruusakattega tänavate remonttööd on kavandatud 2018. a tasemel. 2019. a algab uus lepinguperiood, uus 3-aastane hange on korraldamisel. Riigihanke tingimusteks on hoida korras nii kruusa- ja killustikkattega, kui ka asfaltkattega tänavad ja teepeenrad;
- 271 000 eurot asfaltkattega tänavate remonti- ja pindamistööd, mis ei ole hõivatud pikaajalise riigihankelepinguga, sh endise Tähtvere valla teed;
- 144 100 eurot jalgratta- ja jalgteede remont, et hoida kergliiklusteid jalgratturitele ja jalakäijatele liiklemiskõlblikena;
- 173 000 eurot koostöö korteriühistutega: 10 taotlust elamute ümbruse asfalteerimise kaasfinantseerimiseks (linna toetus 50% taotlusest);
- 80 000 eurot pritskillustikuga remontimine. Enamsõidetavatel sõiduteedel kohtpindamise teostamine aitab hoida tänavaid sõidetavana ja pikendada katete eluiga;
- 46 420 eurot tuletõrjehüdrantide hooldus eesmärgiga kindlustada 1110 hüdrandi korrashoid (a⁷ 41,82 eurot);
- 21 900 eurot muud kulud (teede tehnilised tingimused, rattaparklate ja liiklusloendurite hooldus jt);
- 20 000 eurot sildade jooksevremont, sh sõiduteekatete parandamine;
- 20 000 eurot sademeveetorustike liitumistasud kaasnevad probleemsetesse kohtadesse sademeveekaevude rajamisega;
- 9 500 eurot kraavide ja truupide hooldus – puhastamine, vajadusel niitmine;
- 9 500 eurot treppide remont ja hooldus.

Muud kulud on kavandatud kahjutasude hüvitamiseks.

Antavad toetused on kavandatud rattaparklate rajamiseks korteriühistute poolt esitatud taotluste alusel.

Investeermistegevuse kulud

8 890 000 eurot

Investeeringute jaotus objektiti koos saadud toetuste arvel kavandatud kuludega on toodud määruse lisas nr 4. Kuludest kaetakse 7 283 000 eurot linna eelarvest ja kergliiklusteede ehitust kaasrahastatakse 1 607 000 euro ulatuses Ettevõtluse Arendamise SA poolt.

Tänavate ülekatete ja pindamiste objektid täpsustuvad peale kevad-talvist perioodi. Objektide valikul lähtutakse tänava tähtsusest linna liikluskemmis ja kahjustuste suurusest. Objektide valik tehakse

peale tehnovõrkude rajamistega seotud projektdokumentatsioonide valmimist. Koostööprojektide objektide valiku aluseks on koos tehnovõrkude rajamistega saada lõpptulemusena terviklikult remonditud kattega tänavalõigud. Suurematest objektidest on planeeritud teha ülekate Kalda teel, Aardla tänaval.

Liikluskorraldus	1 111 459 eurot
põhitegevuskulud	847 459 eurot
investeermistegevuse kulud	132 000 eurot

Põhitegevuskulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 775 907 eurot ja majandamiseelarvest 71 552 eurot ning investeermiskulusid vastavalt 91 000 eurot ja 41 000 eurot.

Põhitegevuse kulud finantseerimiseelarvest

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04510	LIIKLUSKORRALDUS	150 134	734 348	775 907	5,7
50	tööjõukulud	0	3 553	3 599	1,3
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	0	2 655	2 690	1,3
	tööjõukulude maksud	0	898	909	1,2
55	majandamiskulud	150 134	730 795	772 308	5,7
	administreerimiskulud	0	540	540	0,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	15 000	20 000	33,3
	lähetuskulud	0	465	300	-35,5
	koolituskulud	0	5 000	0	-100,0
	rajatiste majandamiskulud	0	359 600	400 600	11,4
	inventari kulud	0	111 000	139 975	26,1
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	9 108	10 000	10 000	0,0
	muud mitmesugused majanduskulud	141 026	229 190	200 893	-12,3

Tööjõukulud on kavandatud projekti juhtimiseks.

Majandamiskulud

Administreerimiskuludes on liiklusloendurite sidekulud.

Uurimis- ja arendustöödena kavandatakse

- liiklusloendusuring „Tartu liiklus“ koos tänavate liiklussageduse modelleerimisega;
- kooliteel esinevate liiklusohutude kaardistamine õpilaste seas;
- jalgratta- ja jalgteede tähistamise eskiislahendused;
- ülekäiguradade eskiislahendused;
- tasulise parkimisala täituvuse uuring.

Rajatiste majandamiskulud on kasvanud tulenevalt uutest lepingutest. Kogukulu 400 600 eurot ja-gunevad järgmistele tegevustele:

- 151 000 eurot riigihankena sõlmitud aastaringse liikluskorraldusvahendite, tänavasiltide, bus-siinofotahvlite ja liikluskorraldusvahendite infosüsteemi hooldustööde eest ta-sumine;
- 125 000 eurot teekatete märgistustööd;
- 75 000 eurot liikluskorralduste muudatused seoses uue bussiliinivõrgu kehtestamisega;
- 25 000 eurot foorisüsteemide remont (fooriandurite paigaldus, kutsenuppude uuendamine, LED elementide paigaldamine fooripeadesse, fooride jalakäijate nupp-summerite vahetus);
- 21 000 eurot liikluskorralduslike andmete sisestamine ARC GIS süsteemi;
- 3 600 eurot Tiigi 67 parkla rent.

Inventari soetamise kulud 139 975 eurot on ette nähtud 29 parkimisautomaadi rentimiseks kuusumaga 10 057,20 eurot (2018. a 8151 eurot). Leping on sõlmitud kuni 31.08.2023. Lisandub projekti SUMBA teostamiseks vajaliku inventari soetus 3975 eurot.

Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vabaaja sisustamise kulud (10 000 eurot) on jalgrattahooaja avaürituse ja autovaba päeva korraldamiseks.

Muude majanduskulude eelarve 200 893 eurot suunatakse põhiliselt parkimiskorralduse teenustasuks ja liiklusohutusprogrammi (LOP) teostamiseks:

100 000 eurot	parkimiskorralduse teenustasu - inkassatsioon ja mobiilse parkimise ja parkimis-lubade teenustasu;
89 640 eurot	teostatakse liiklusohutusprogrammi, mis haarab nii teid ja nende valgustust, liiklust kui ka ühistransporti;
6 500 eurot	nutikate lahenduste pilootprojektina Kūuni tn digirattaparkla rent;
4 753 eurot	projekti SUMBA omafinantseering.

LOP rakendusplaani 2019. a meetmed on:

- liiklusohutust puudutavate omaalgatuslike projektide (sh kampaaniad, liiklusteemalised päevad jne) toetamine;
- linnavalitsuse spetsialistide täiendkoolitusvõimaluste tagamine liiklusohutuse ja sellega seonduvate valdkondade osas;
- kohalikele liikluskäitumise ebakohtadele suunatud liiklusohutuskampaaniate läbiviimine, kasutades kohalikke teabevahendeid ja korraldades avalikke üritusi;
- liikluskeskkonda arvestavad eskiislahendused jalgratta- ja jalgteede tähistamiseks;
- jalgratta- ja jalgteede tähistuse korrastamine ja uuendamine, jalgrataste hoiukohtade rajamine;
- ülekäiguradadele kohtvalgustuse paigaldamine;
- liikluse rahustamine elamualadel (tehnilised vahendid) ja vajadusel õuealade piiride täpsustamine;
- ohtlike teelõikude ja ülekäiguradade inspekteerimine (sh liiklusmärkide seisukord ja nähtavus; teekattemärgistuse seisukord; fooriprogrammide vastavus oludele);
- ohtlike teelõikude ja ülekäiguradade korrastamine liiklusohutuse suurendamise eesmärgil;
- ühissõidukipeatuste korrastamine.

Majandamiseelarve põhitegevuskulud

71 552 eurot

Vahendid laekuvad projekti SUMBA teostamiseks Läänemere programmi raames ERDFilt. Projekt kogumaksumusega 178 196 eurot (sh saadav toetus 151 467 eurot) kestab 31.06.2017-31.05.2020 ja projekti eesmärk on koostada liikuvusmudel pendelrändest tingitud transpordiprobleemide lahendamiseks, kaasajastada linna transpordi arengukava, tõsta transpordiplaneerijate pädevust ja liiklejate teadlikkust säästlikest liikumisvõimalustest.

Saadava toetuse arvel kaetakse tööjõukulusid 20 390 eurot, lähetuskulusid 1700 eurot, inventari soetust 22 525 eurot ja suunatakse muudeks mitmesugusteks majanduskuludeks 26 937 eurot.

Liikluskorralduse investeerimiskulud 132 000 eurot on kavandatud järgmistele objektidele:

82 000 eurot	nutikad ülekäigurajad - hangitakse nutika ülekäiguraja lahendus, mis erinevate tehnoloogiliste vahendite abil jälgib kergliiklejate ja mootorsõidukite kohtumispunkti liiklust ning audiovisuaalselt hoiatab võimaliku ohu eest. Projekti kogumaksumus on 410 000 eurot, sh saadav toetus 205 000 eurot. Projekt kestab 20.06.2018 – 19.06.2020;
50 000 eurot	fooriristmike rekonstrueerimise raames on kavandatud Narva-Puiestee, Riia-Kastani ja Riia-Filosoofi, Turu-Aida-VäikeTuru ristmike renoveerimine ja lisaseadmete paigaldamine.

04512 - Ühistranspordi korraldus finantseerimiseelarvest	10 754 831 eurot
Põhitegevuse kuludeks	8 956 660 eurot
Investeermistegevuse kuludeks	1 798 171 eurot

Põhitegevuskulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 8 644 737 euro ja saadud toetuste arvel majandamiseelarvest 311 923 euro ulatuses ja investeermiskulusid vastavalt 335 000 eurot ja 1 463 171 eurot.

Põhitegevuse kulude kasv võrreldes eelneva aastaga on tingitud

- uue linnaasutuse -Ühistranspordi keskus- loomise ja rattaringluse opereerimisega, mille korraldamiseks on kavandatud eelarvesse ca 429 000 eurot, millest suunatakse 158 180 eurot asutuse juhi, kahe töötaja (üle toodud osakonna koosseisust), kahe töölise ja ühe klienditeenindaja tööjõukuludeks ja 270 820 eurot muudes majanduskuludes asutuse alustamise ja rattaringluse opereerimise kuludeks;
- 420 000 euro ulatuses kasvavad veoteenused seoses uue vedajaga (al 01.07.2019), bussiliinivõrgu muutmisega, veomahu suurendamisega.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04512	ÜHISTRANSPOORDI KORRALDUS	7 268 564	7 795 180	8 644 737	10,9
50	tööjõukulud	8 697	10 282	170 973	1 562,8
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	2 000	0	19 200	x
	töötajate töötasu	4 500	7 684	108 583	1 313,1
	tööjõukulude maksud	2 197	2 598	43 190	1 562,4
55	majandamiskulud	7 259 867	7 737 848	8 472 914	9,5
	administreerimiskulud	43 977	3 000	450	-85,0
	uurimis- ja arendustööd	0	40 600	0	-100,0
	lähetuskulud	530	2 710	2 235	-17,5
	koolituskulud	7 057	0	0	x
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	122	130	130	0,0
	rajatiste majandamiskulud	391	0	0	x
	sõidukite ülalpidamise kulud	0	2 400	0	-100,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	0	9 830	0	-100,0
	inventari kulud	13 251	20 000	0	-100,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba- aja sisustamise kulud	18 518	2 500	0	-100,0
	muud mitmesugused majanduskulud	7 176 021	7 656 678	8 470 099	10,6
4	antavad toetused	0	47 050	850	-98,2

Tööjõukulud on kavandatud Ühistranspordi keskuse 6 töötajale ja projektide juhtimiskuludeks;

Majandamiskulud

- 2 685 eurot administreerimis- ja lähetuskulud on seotud projektide OptiTrans, BSR Electric, Urban Cycling ja E-Ticketing juhtimisega;
- 130 eurot ruumide majandamiskuludes on bussijuhtide paviljonide vee kulu.

Muud mitmesugused majanduskulud 8 470 099 eurot jagunevad:

7 739 000 eurot	veoteenuse ostuks. Vastavalt 10. aastaks sõlmitud lepingule alustab alates 01.07.2019 vedu AS GoBus. Planeeritav läbisõit Tartu linna kohalikel bussiliinidel 2019. a 4205 tuhat kilomeetrit (2018. a plaan 3948 tuhat kilomeetrit, 2017. a on 3933 tuhat kilomeetrit). Vedajale makstavat liinikilomeetri hinda korrigeeritakse kord kvartalis eelmise kvartali indeksi põhjal ning uus hind hakkab kehtima järgneva kvartali esimesest kuupäevast;
270 097 eurot	ühistranspordi keskuse loomise ja rattaringluse opereerimise kulud;
164 400 eurot	piletimüügisüsteemi opereerimine ja elektroonilise tasukogumissüsteemi tarkvara ja seadmete hooldus;
126 000 eurot	reaalaja infosüsteemi opereerimise teenus ja seadmed;
45 702 eurot	omaosalus projektide teostamisel;
44 400 eurot	Variku Kooli õpilaste vedu;
40 000 eurot	linnale mittekuuluvate bussipaviljonide korrashoid;
21 000 eurot	liin Tartu lennujaama (avati 2018. a sügisel);
12 600 eurot	bussigraafikute trükkimine, bussiäpi rakendus ja hooldus;
6 900 eurot	bussiootepaviljonides info hooldamine ja bussijuhtide ja reisijate turvalisuse tagamine, bussijuhtide konkursi korraldamine.

Antavad toetused 850 eurot on kavandatud bussijuhtide premeerimiseks.

Majandamiseelarve põhitegevuskulud

311 923 eurot

Saadavat toetust on kavandatud nelja projekti teostamiseks:

- Projekt OptiTrans kogumaksumusega 168 475 eurot (saadav toetus 143 204 eurot) kestab 01.01.2017- 31.12.2021 ja tema peamiseks väljundiks on tegevuskavad ühistranspordi kui liikumisviisi atraktiivsuse tõstmiseks ja selle jätkusuutliku arengu tagamiseks. Projekti oodatavaks tulemuseks on säästlike liikumisviiside populaarsuse kasv ja transpordist tulenevate heitmete vähendamine linnades.
- Projekt BSR – Electric kogumaksumusega 290 683 eurot (saadav toetus 247 081 eurot) kestab 24.10.2017- 30.09.2020 ja tema oodatav väljund on ülevaade e-liikuvuse lahenduste kasutamisest Läänemere piirkonna linnades, hinnang erinevate e-liikuvuse lahenduste tasuvuse ja teostatavuse kohta, linnade transpordiplaneerijate professionaalse võimekuse tõstmine e-lahenduste valdkonnas ja huvigruppide kasvanud teadlikkus e-lahenduste kasutamisest transpordis.
- Projekti Urban Cycling maksumus on 45 995 eurot, saadav toetus 22 997 eurot. Projekt kestab 01.11.2017-29.02.2020 ja tema peamiseks eesmärgiks on edendada jalgrattasõitu kui efektiivset vahendit säästva linnalise liikumiskeskonna loomiseks ja kliimamuutuste mõju leevendamiseks kohalikul tasandil. Projekti raames koostatakse jalgrattastrateegia.
- Projekt e-Ticketing eesmärgiks on ühendada Tallinna, Helsingi ja Tartu ühistranspordi piletisüsteemid mugavama reisimise kindlustamiseks. Projekt kogumaksumusega 189 774 eurot (saadav toetus 161 308 eurot) kestab 01.05.2018-30.04.2021.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04512	ÜHISTRANSPOORDI KORRALDUS	47 754	249 135	311 923	25,2
50	tööjõukulud	27 987	34 636	57 904	67,2
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	11 791	5 000	0	-100,0
	töötajate töötasu	9 109	20 886	43 276	107,2
	erisoodustused	14	0	0	x
	tööjõukulude maksud	7 073	8 750	14 628	67,2
55	majandamiskulud	19 767	205 499	254 019	23,6
	administreerimiskulud	1 998	0	2 550	x
	uurimis- ja arendustööde kulud	7 680	0	0	x

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
	lähetuskulud	4 299	15 290	9 865	-35,5
	sõidukite ülalpidamise kulud	2 401	0	0	x
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	513	0	0	x
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba- aja sisustamise kulud	2 876	0	0	x
	muud mitmesugused majanduskulud	0	190 209	241 604	27,0
4	antavad toetused	0	9 000	0	-100,0

Transpordikorralduse investeerimiskulud 1 798 171 eurot on kavandatud:

1 723 171 eurot rattarendisüsteemi arendamiseks, millest kaetakse saadava toetuse arvel 1 463 171 eurot. Koos Nutika linnaosa projektist rattaringlusele kavandatud vahenditega (659 500 eurot) hangitakse 750 ratast, 64 infotulpa ja 900 dokki. Tartu linna avaliku rattaringlussüsteemi hankeleping sõlmitakse eeldatavasti 24. novembril 2018. a ja rattad ning muud seadmed peavad olema tarnitud ja tellitud tööd üle antud hiljemalt 24. mail 2019. a. Alates juunist 2019 on plaanis avada rattaringlus täies mahus kõigile kasutamiseks;

75 000 eurot Puidu bussipeatuse rajamiseks.

05 KESKKONNAKAITSE 6 649 628 eurot

05100 - Jäätmekäitlus, sh: 548 960 eurot

Jäätmekäitlus 393 760 eurot
Prügivedu 155 200 eurot

Jäätmekäitluse põhitegevuskulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest. Kulud on kavandatud jäätmejaamade (Jaama 72c ja Turu 49) haldamiseks, olmejäätmeveo korraldamiseks, elanikkonna informeerimiseks, jäätmekäitluse korraldamise arendamiseks. Kulud kasvavad seoses Turu 49 jäätmejaama haldamise ületulekuga linnamajanduse osakonnale ja jäätmejaamadesse toodavate jäätme-koguste olulise kasvuga.

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 aruanne	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
05100	JÄÄTMEKÄITLUS	170 807	264 575	393 760	48,8
55	majandamiskulud	58 959	163 465	328 760	101,1
	koolituskulud	0	150	0	-100,0
	rajatiste majandamiskulud	53 789	155 465	318 760	105,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	2 160	4 850	5 000	3,1
	inventari kulud	3 010	3 000	5 000	66,7
4	antavad toetused	111 848	101 110	65 000	-35,7

Majandamiskulud

Rajatiste majandamiskuludena on kavandatud:

197 760 eurot keskkonnajaamade (Jaama 72c, Turu 49) haldamine (2018. a eelarve 81 360 eurot);

82 000 eurot suuremõtmeliste jäätmete ja teisese toorme kogumine hõlmab taaskasutatavate jäätmete 110 avaliku kogumispunkti ümbruse iganädalasi koristustöid;

18 000 eurot ohtlike jäätmete kogumine vastavalt pikaajalisele lepingule maksab 6700 eurot ja hõlmab jäätmete kogumist bensiinjaamades. Täiendavalt tasutakse jäätmete kulud

- jäätmejaamades, kui need ületavad lepingujärgseid mahtusid ning endise Tähtvere valla territooriumil kogumisringi korraldamiseks;
- 18 000 eurot elanike keskkonnaalase teadlikkuse tõstmise - ajalehtedes keskkonnamõju hindamise alaste ning jäätme konkursside teadete avaldamine. Jäätmevaldajate teadlikkuse edendamiseks antakse välja voldik;
- 3 000 eurot olmejäätmeveo korraldamine - jäätmevaldajatele info edastamiseks posti teel ning elanikele korraldatud jäätmeveo põhimõtete selgitamiseks suuremas osas endise Tähtvere valla territooriumil.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kuluna on kavandatud 5000 eurot jäätmevaldajate registri EVALD tarkvara haldamiseks ja kulud inventarile (5000 eurot) on kavandatud pakendikonteinerite ümbruse jälgimiskaameratega seotud kuludeks.

Toetused 65 000 eurot, sh:

- 32 000 eurot toetus korteriühistutele kortermajade jäätmemajade ja süvakogumismahutite rajamiseks. Summa eraldatakse korteriühistutele sihtotstarbelise toetusena vastavalt linnavolikogu poolt kehtestatud määrusele „Korteriühistule rattaparkla, jäätmemaja ja püstitamise või süvakogumismahuti paigaldamise toetuse andmise kord“;
- 15 000 eurot MTÜ-le Eko-Tarest Tuglase 2 asuva taaskasutuskeskuse käigushoidmiseks, elanike keskkonnateadlikkuse edendamiseks ja täikade korraldamiseks;
- 8 000 eurot Tartu Majaomanike Ühingule Puiestee 114 asuva korduvkasutuskeskuse käigushoidmiseks, suuremõõtmeliste esemete veoks, elanike teavitamiseks ja ühingu tegevuse toetamiseks;
- 8 000 eurot Tartu Korteriühistute Liidule korteriühistute projekti „Hoolas Ühistu 2019“ elluviimiseks – suuremõõtmeliste esemete ja mööbli veo korraldamiseks;
- 1 500 eurot MTÜ-le Tähtvere Selts kevadiste ja sügiseste aiapäätmete kogumiseks;
- 500 eurot Liikmemaks MTÜ-le Tartumaa Jäätmearendus.

Antavate toetuste eelarve väheneb, sest enam ei kavandata toetust MTÜ-le Tartumaa Jäätmearendus Turu 49 käigushoidmiseks.

Prügivedu

155 200 eurot

Prügi vedu avalikest kohtadest ja urnide hooldus toimub vastavalt aastateks 2018-2020 sõlmitud hoolduslepingule, millega on hõlmatud kõik 1141 linnale kuuluvad parkides, tänavatel ja bussipeatustes asuvad prügiurnid. Lisandunud on leping 9 Ilmatsalu, Märja, Rahinge ja Haage urni hooldamiseks.

Finantseerimiseelarve (põhitegevuse kulud)

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 aruanne	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
05100	PRÜGIVEDU	310 738	164 300	155 200	-5,5
55	majandamiskulud	310 738	162 132	155 200	-4,3
	rajatiste majandamiskulud	310 738	162 132	155 200	-4,3
4	antavad toetused	0	2 168	0	-100,0

Majandamiskulude vähenemine on seotud 2018. a suuremate plaaniliste kuludega illegaalsete prügi-kohtade likvideerimiseks.

- 93 200 eurot linna parkides, tänavatel ja bussipeatustes paiknevate prügiurnide hooldamine- ja tühjendamine vastavalt lepingutele;
- 37 000 eurot puulehtede kogumine linna kõnniteedelt;
- 24 000 eurot illegaalsete prügi-kohtade likvideerimine;
- 1 000 eurot tööriistade garaaži kulud.

05101 Avalike alade puhastus**4 399 300 eurot**

Finantseerimiseelarve (põhitegevuse kulud)

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 aruanne	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
05101	AVALIKE ALADE PUHASTUS	3 716 969	4 307 745	4 399 300	2,1
55	majandamiskulud	3 714 304	4 281 945	4 373 500	2,1
	rajatiste majandamiskulud	3 714 031	4 281 645	4 373 200	2,1
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	273	300	300	0,0
4	antavad toetused	2 665	25 800	25 800	0,0

Majandamiskuludes on põhikuluks aastaringised linnatänavate hooldustööd vastavalt riigihankete aastateks 2016–2021, mille alusel on 2018. a kulu 3 135 421 eurot, hinnaindeksi muutusest tulenev algse lepingu mahu hinnatõus on ca 55 700 eurot. Täiendavalt lisanduvate uute objektide (Ringtee III ehitusjärg, Kasesalu tn kergliiklustee, Ujula T65, Jaamamõisa T24, Turu T55, Kaupmehe T7, Roheline tn, Kvissentali uusrajooni tänavad), mille hoolduse maksumus koos prognoositava hinnamuutusega on ca 505 000 eurot.

Hoolduse alla kuulub 2019. a:

- talvel 1120 tuh/m² põhi- ja jaotustänavaid, 406 jalakäijate ülekäigukohta, 8 raudteeületuskohta, 69 tuletõrjehüdranti, 12 lumeladestuskohta ja 299 bussipeatust ja -taskut (lumevallide teisaldamine);
- suvel 1273 tuh/ m² äärekiviga tänavaid, 130 km äärekivita tänavaid ja 2 km ulatuses tolmutõrjet kruusatänavatel;
- aastaringiselt 124 tuh/ m² kõnniteid, 96 tuh/ m² parklaid, 299 bussipeatuse ooteala, 6,8 tuh/ m² spetsiaaltehnikaga või käsitsi hooldatavaid objekte (treppe, kõnniteid, vaateplatvorme, parkimisautomaatide ja tuletõrjehüdrantide ümbrusi jne) ning 9,2 tuh/jm sildade, viaduktide sadeveesüsteeme, deformatsioonivuuke ja piirdeid.

Kulud on kavandatud:

- 3 700 000 eurot riigihankena aastateks 2016-2021 sõlmitud aastaringse linnatänavate ja 299 bussipeatuse ala hooldustööde eest tasumine;
- 500 000 eurot kõrvaltänavate talvine hooldus;
- 83 000 eurot hankega hõlmamata (Tähtvere vallalt ületulnud) teede korrashoid ja lumetõrje;
- 30 000 eurot Jaamamõisa põllumaa arenduskulud;
- 28 000 eurot linnale kuuluvate bussipeatuse paviljonide ja istepinkide remont ja hooldus;
- 24 500 eurot Rüütli tn ja Raekoja platsi pesemine maist-septembrini;
- 8 000 eurot infotelefoni 1789 ülalpidamiskulud ja teeilmajaama infosüsteemide lepingujärgse hoolduse kulud, kaamerate sidekulud.

Antavad toetused korteriühistute ja majaomanike ühendustele talvise libedustõrje puistematerjalide soetamiseks ning sügiseseks puulehtede kogumiseks linna tänavatelt, sh:

- 14 000 eurot Tartu Majaomanike Ühingule;
- 11 800 eurot Tartu Korteriühistute Liidule.

05200 - Heitveekäitlus**149 560 eurot**

Finantseerimiseelarve

põhitegevuse kulud**134 560 eurot****investeermistegevuse kulud****15 000 eurot**

Põhitegevuse kulud on kavandatud baasaastatega samas mahus ning suunatakse AS-ile Tartu Veevõrk linna tänavatelt ja platsidelt koguneva sademevee ärajuhtimiseks ja puhastamiseks.

Investeermistegevuse kulud 15 000 eurot on kavandatud antava toetusena AS-ile Tartu Veevärk 10 uue hüdrandi rajamiseks piirkondadesse, kus pole täidetud tuleohutuse eeskirju, et Päästeametile oleks tagatud katkematu veevõtt.

05400 - Haljastus**1 456 100 eurot**

Linnas on püsihoolduse all 361 ha erineva hooldusklassiga haljastuid, parke ja puiesteid. Aastaring- sed hooldustööd on murupindade hooldus, koristamine, lehekoristus, kõnniteede puhastamine ja libedustõrje, pargiinventari korrastamine, mänguväljakute hooldus ja remonttööd, haljastutel kasva- vate puude hooldus, väikeremonttööd. Praegused lepingud on sõlmitud 30. aprillini 2020. 2018. a lisandusid Tähtvere valla haljasalad, ca 10 ha on hooldada teemaa haljasalaid. Haljastuse valdkonda kuulub lillekastide ja peenarde hooldus, supelrandade korrashoiu, rannavalve ja vetelpääste korral- damine, koerte jalutuskohtade hooldus.

Finantseerimiseelarve**1 456 100 eurot****põhitegevuse kulud****1 326 100 eurot****investeermistegevuse kulud****130 000 eurot****Põhitegevuse kulud**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
05400	HALJASTUS	1 109 296	1 319 520	1 326 100	0,5
50	tööjõukulud	9 854	263	0	-100,0
55	majandamiskulud	1 095 702	1 316 557	1 325 100	0,6
	administreerimiskulud	139	261	0	-100,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	1 838	2 250	0	-100,0
	lähetuskulud	36	22	0	-100,0
	koolituskulud	910	600	600	0,0
	rajatiste majandamiskulud	1 065 223	1 258 418	1 278 000	1,6
	info- ja kommunikatsioonitehno- loogia kulud	1 799	3 500	3 500	0,0
	inventari kulud	24 783	48 500	43 000	-11,3
	muud mitmesugused majandusku- lud	974	3 006	0	-100,0
6	muud kulud	0	1 000	1 000	0,0
4	antavad preemiad ja stipendiu- mid	3 740	1 700	0	-100,0

Tööjõukulud olid baasaastatel seotud projektide juhtimiskuludega.

Majandamiskulude suurim kululiik on rajatiste majandamine, sh:

- 770 500 eurot riigihankena sõlmitud aastaringse haljastuse hooldustööde eest tasumine;
- 150 000 eurot Raekoja akendele, Rüütli tänava konteinerhaljastuse ja haljasaladel olevatele lille-
peenardele ning lillekastidesse suvelillede ostmine ja hooldamine ning Emajõe
sildade amplitega dekoreerimine, paigaldatakse konteinerhaljastust ja lillekaste
linna magistraaltänavate äärsetesse puhkekohtadesse ja liiklusringidele. Lisandu-
nud on peenrad, amplid ja postamendid Pirogovi platsile, taimepeenrad Lääne
mänguväljakule, püsikute ja aastaajapeenrad Raudteejaama esisele ning Koidula -
Jannseni platsile;
- 110 000 eurot lepingujärgne supelrandade vetelpäästeteenuse ost. Töödeks on Emajõe parem ja
vasakkalda randades (Vabaujula, Linnaujula) ja Anne kanali ääres pääste- ja tur-
vateenuse tagamine suplusperioodil ja Anne kanali tualeti hoolduse remondi ja
kommunaalkulud, lisaks tellitavate veeproovide võtmine ja infotahvlite paigaldus.

108 500 eurot	Riigihankega hõlmamata haljastuse (endise Tähtvere valla territooriumi haljasalad) hooldus, haljastuse jooksevremont ja ühekordsed tööd (erosiooni, üleujutuste, vandalismi jm tulemusel lagununud kõnniteede, treppide, rajatiste ja väikevahendite (pingid, trepikäsipuud jms) korrastamine ja remont, spordikoorepururadade hooldus, käigusuundade muutumisel haljasaladel kõnniteede väljaehitamine, muruparandused;
65 000 eurot	puude istutamine, hooldus ja langetus;
40 000 eurot	mänguväljakute remont ja hooldus - linna 28 avaliku mänguväljaku ja 5 mängukoha (kuni 2 vahendiga objekt) ning 14 avaliku spordiväljaku ja 1 spordikoha majandamine, mänguatraktsioonide remont ja uuendamine, turvakatendite parandamine, puhta liiva vedu (ka korteriühistute (lisanduda võib taotlusi ka erakruntidelt) territooriumitel asuvasse liivakastidesse);
20 000 eurot	koerte jalutuskohtade hooldus – kolm jalutusaedikut ja 31 väljaheidete kogumise urni;
8 000 eurot	Raekoja platsi jõulupuu ja selle ümber paigaldatav turvaaed;
6 000 eurot	purskkaevude ja tualettide vee- ja elektrikulud, hooajaliste purskkaevude paigaldamine, hooldamine, talvine konserveerimine.

43 000 eurot inventari soetamine ja hooldus - amortiseerunud pinkide väljavahetamine parkides ja haljasaladel, kodanike soove arvestades täiendavate istumiskohtade paigaldamine linnaruumi (Raekoja plats), infoviitade, täiendavate prügiurnide, inventari transpordi ja paigalduskulud.

Investeeringute kulud 130 000 eurot:

30 000 eurot	Sanatooriumi parkmetsa Riia 167a spordiväljaku renoveerimine (projekt, täiendused lastealale, amortiseerunud välitreeningvahendite väljavahetamine, järelevalve);
30 000 eurot	Sõbra tänava mänguväljaku rekonstrueerimine (rekonstrueerimisprojekt, amortiseerunud elementide väljavahetamine ja remont, nõuetekohased turvakatendid, järelevalve);
30 000 eurot	Annelinna koerteväljaku rajamise II etapp (inventar, haljastus järelevalve) ja 2020 koerteväljaku projekteerimine;
20 000 eurot	olemasolevate mänguväljakute atraktsioonide täiendamine, uuendamine;
20 000 eurot	nõuetekohase kaldtee projekteerimine professorite nõlva ülemise trepi piirkonda ratastega sõiduvahendi pääsemiseks Toomemäe ülemiselt platoolt mänguväljakule.

05600 - Muu keskkonnakaitse

95 708 eurot

Kulud kaetakse põhitegevuskuludena finantseerimiseelarvest 84 009 eurot ja majandamiseelarvest 11 699 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

84 009 eurot

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
05600	MUU KESKKONNAKAITSE	43 221	81 811	84 009	2,7
50	tööjõukulud	508	2 858	509	-82,2
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	380	2 136	380	-82,2
	tööjõukulude maksud	128	722	129	-82,1
55	majandamiskulud	9 615	66 953	71 500	6,8
	administreerimiskulud	0	3 500	0	-100,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	2 888	44 913	41 500	-7,6
	rajatiste majandamiskulud	6 727	17 970	10 000	-44,4
	inventari kulud	0	570	0	-100,0
	muud mitmesugused majanduskulud	0	0	20 000	x
4	antavad toetused	33 098	12 000	12 000	0,0

Põhitegevuse kuludest on kavandatud:

- 41 500 eurot keskkonnavalasid uuringud ja seired. Jätkatakse välisõhu saasteainete mõõdistustega ja segaolmejäätmete koostise uuringuga ning lisandub veetaimede niitmine IImatsalu paisjärves;
- 20 000 eurot linna jäätmekava koostamine;
- 12 000 eurot keskkonnakaitsealaste väikeprojektide kaasfinantseerimine ja Rohemajanduse foorumi „Rohevik“ toetamine;
- 10 000 eurot linna territooriumil ilmnevate keskkonnakahjustuste määramine ja likvideerimine;
- 509 eurot tööjõukulud on seotud projekti „Õhukvaliteedi parandamise tegevuskava koostamine“ juhtimisega.

Majandamiseelarve vahendid 11 699 eurot laekuvad KIKilt projektile „Õhukvaliteedi parandamise tegevuskava koostamine“. Projekt kestab 01.06.2017 kuni 31.05.2019. a kogumaksumusega 46 686 eurot, millest toetus 42 000 eurot. 2018. a mahtu tõstis oluliselt Näituse 22b kütteõli reostuse likvideerimine.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 aruanne	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
05600	MUU KESKKONNAKAITSE	10 165	121 662	11 699	-90,4
55	majandamiskulud	10 165	121 662	11 699	-90,4
	uurimis- ja arendustööde kulud	10 165	44 890	11 699	-73,9
	rajatiste majandamiskulud	0	71 659	0	-100,0
	inventari kulud	0	5 113	0	-100,0

06 ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS

2 962 724 eurot

06300 – Veevarustuse investeerimiskulud

5 000 eurot

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest Rahinge ja Kandiküla vahelise ühisveevärgi ja kanalisatsioonisüsteemi hooldamiseks. 2018. a eelarvest rahastati vastavalt Tähtvere Vallavalitsuse, AS Emajõe Veevärk ja OÜ Regsil vahel sõlmitud ühiste kavatsuste protokollile eelnimetatud ühisveevärgi ja kanalisatsioonisüsteemi rajamist.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 aruanne	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
06300	VEEVARUSTUS	0	25 431	5 000	-80,3
55	majandamiskulud	0	2 211	5 000	126,1
	rajatiste majandamiskulud	0	2 211	5 000	126,1
4	antavad toetused	0	23 220	0	-100,0

06400 - Tänavavalgustus

2 075 730 eurot

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest.

põhitegevuse kulud

1 521 230 eurot

investeerimistegevuse kulud

554 500 eurot

Põhitegevuskulud

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
06400	TÄNAVAVALGUSTUS	1 034 810	1 476 040	1 521 230	3,1
55	majandamiskulud	1 033 770	1 475 000	1 520 190	3,1
	administreerimiskulud	1 140	0	0	x
	uurimis- ja arendustööde kulud	4 410	35 000	20 000	-42,9
	lähetuskulud	8 277	8 500	8 490	-0,1
	rajatiste majandamiskulud	1 019 083	1 430 000	1 490 700	4,2
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	696	1 500	1 000	-33,3
	inventari kulud	164	0	0	x
4	antavad toetused (liikmemaks)	1 040	1 040	1 040	0,0

Majandamiskulud on kasvanud, kuna paljud seni investeerimiskulude all näidatud kulud on toodud tegevuskuludesse, sest oma olemuselt ja maksumuselt ei kuulu nad põhivarana arvelevõtmisele.

- 786 300 eurot linna valgustite elektrikulu on kavandatud väikese vähenemisega peakaitsmete optimeerimise arvel. Lisaks tänavavalgustusele on kulusse kavandatud ka hansapäevade, jõulude jt ürituste elektrienergia tarbimine tänavavalgustusvõrgust, samuti bussitabloode ja parkimisautomaatide aastane elektrikulu;
- 278 400 eurot aastaringse tänavavalgustuse hooldustööde eest tasumine vastavalt 5-aastasele lepingule, mis algas oktoobrist 2017. a;
- 143 000 eurot jooksevremont, ohtlike mastide vahetus, pimedate tänavalõikude valgustamine (Peedu ja Kraavi tn), Tähtvere valla tänavavalgustuse korrastamine;
- 100 000 eurot LED valgustite ost ja paigaldus – vanalinna tüüpi valgustite ümberehituse II etapp;
- 85 000 eurot amortiseerunud kilbikontrollerite väljavahetamine selleks, et need ühilduksid kaas-aegsete valgustite kontrolleritega ja juhtimistarkvaraga;
- 35 000 eurot jõuluinventari uuendamine, suviste ürituste (laulupidu) valgustus. Igal aastal on vahetatud väikesed kogused olemasolevaid hõõglampidega jõulukaunistusi LED allikate vastu. Samuti tuleb osta vajalikud valged/värvilised hõõglambid läbipõlenud hõõglampide asendamiseks. Ümberehituse tulemusena väheneb igal aastal vajaminevate värviliste hõõglampide ostmine ja nende väljavahetamine;
- 25 000 eurot püsivoolupunktide rajamine Barclay platsil ja Toomkiriku ümbruses;
- 20 000 eurot ülekäiguradade valgustamine;
- 20 000 eurot VALGIS arendustöö – tänavavalgustuse andmebaasi arendamine;
- 19 000 eurot telemeetria side- ja arenduskulud, kaamerate andmeside. Tänavavalgustusvõrgu juhtimissüsteemi tööshoidmiseks on vajalik uuendada-täiustada olemasolevaid valgustuskilpide juhtimisseadmeid. Samuti on vaja olemasolevate amortiseerunud juhtimiskilpide sisude uuendus;
- 8 490 eurot osalemine projekt „Light in the City“ ja assotsiatsioon LUCI töös.

Toetused on kavandatud rahvusvahelise võrgustiku LUCI liikmemaksu tasumiseks.

Investeeringustegevuse kulud 554 500 eurot:

- 100 000 eurot Riia tn tänavavalgustuse uuendamine (Riia 13 - Kastani tn) - olemasolevate amortiseerunud raudbetoonmastide asendamine metallmastidega ja õhuliini asendamine maakaabliga;
- 82 500 eurot Toomkiriku valgustamine koostöös Tartu Ülikooliga;
- 75 000 eurot Emajõe kaldapealse promenaadi valgustuse rekonstrueerimine;
- 45 000 eurot Raekoja platsi fassaadi- ja püsivoolukilpide ümberehitus;
- 40 000 eurot amortiseerunud tänavavalgustusliinide renoveerimine - Turu tänava amortiseerunud mastide vahetuse III etapp (lõigus Sõbra tn - Teguri tn);

- 35 000 eurot Kuperjanovi, Pepleri ja Tiigi tn ülekäiguradade tänavavalgustuse ehitus;
 32 000 eurot Puhkekodu tn valgustuse ümberehitamine koostöös Elektrileviga;
 30 000 eurot valgustuse rekonstrueerimine Tuglase tänaval ja tenniseväljaku kõrval asuval kergliiklusteel;
 30 000 eurot projektide koostamine tulevase eelarve perioodil tehtavate tööde jaoks;
 27 000 eurot Rõhu kergliiklustee valgustamine;
 20 000 eurot Veeriku piirkonna tänavavalgustusõrgu rekonstrueerimine koostöös Elektrileviga;
 20 000 eurot Põhjatamme pimedada tänavavalgustuse valgustamine;
 18 000 eurot Turu 53 tn pikenduse tänavavalgustuse ehitus.

06605 - Muud kommunaalteenused, sh: **881 994 eurot**

Finantseerimiseelarve, sh:

Põhitegevuskulud **814 854 eurot**

Investeermistegevuse kulud **67 140 eurot**

Põhitegevuse kulud jagunevad:

sh kalmistud	543 454 eurot
hulkuvate loomadega seotud kulud	239 000 eurot
muu elamu- ja kommunaalmajandus	32 400 eurot

Kalmistute

eelarvest kaetakse Tartu linna asutuse Kalmistu kulud, kelle hallata on Raadi, Puiestee, Pauluse, Rahumäe, Tuigo ja Vanausuliste kalmistud pindalaga kokku 77 ha. Asutusel on kasutuses viis kabelit (Raadi, Uspenski, Pauluse, Peetri ning Jaani). Jaani kabelit kasutatakse ka külmkambrina.

Finantseerimiseelarve

610 594 eurot

põhitegevuse kulud **543 454 eurot**

investeermistegevuse kulud **67 140 eurot**

Põhitegevuskulud

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
06605	KALMISTUD	414 035	475 981	543 454	14,2
50	tööjõukulud	259 619	284 251	303 892	6,9
	töötajate töötasu	194 201	212 444	227 124	6,9
	tööjõukulude maksud	65 418	71 807	76 768	6,9
55	majandamiskulud	154 416	185 730	239 562	29,0
	administreerimiskulud	3 535	3 830	4 130	7,8
	uurimis- ja arendustööde kulud	1 000	0	0	x
	koolituskulud	254	1 000	1 000	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	20 438	25 350	34 850	37,5
	rajatiste majandamiskulud	103 718	124 000	157 032	26,6
	sõidukite ülalpidamise kulud	7 667	8 650	8 650	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 183	1 100	1 100	0,0
	inventari kulud	5 431	8 300	8 300	0,0
	masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	8 096	10 100	19 100	89,1
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	730	1 000	1 000	0,0
	eri- ja vormiriietus	1 524	1 600	3 600	125,0
	muud mitmesugused majanduskulud	840	800	800	0,0
45	antav sihtfinantseerimine	0	6 000	0	-100,0

Tööjõukulud

Asutuses on kokku 26,5 töökohta, sh 2 suvist (mai-oktoober) hooajatöölist. Tööjõukulude kasv tuleneb asutuse juhtide 2018. a palkade korrigeerimisest (lisavahendid linna I lisaeelarvest) ja 2019. a 5%-lisest palgatõusust.

Majandamiskuludes on kõige suurema osatähtsusega kalmistute territooriumide korrashoid ja sellest omakorda on kõige suurem kulu prügiveol, isetekkeliste prügilate likvideerimisel. Haudade hoolduskuludesse on lülitatud 10 000 eurot manalasse läinud nimekate tartlaste haudade korrastamiseks.

Kalmistu hoonete ülalpidamiskulude tõus on seotud rekonstrueeritud Rahumäe abihoone ja Kalmistu 20 kasutuselevõttuga.

Masinate ja seadmete ülalpidamise kulud kasvavad seoses uue ratastraktori sissemaks ja rendimakssetega.

Eri- ja vormiriietuse kasv suunatakse ühtsete tööriiete (kirjaga „Tartu kalmistud“) hankimiseks.

Antav toetus eraldati 2018.a MTÜ-le Tartu Juudi Kogukond Juudi kalmistu piirdeaia ja kõrvalhoone remondiks.

Investeeringutegevuse kulud**67 140 eurot**

23 000 eurot	Kalmistu 20 hoone siseruumide renoveerimine;
17 000 eurot	Võru 75a fassaadi remont;
13 500 eurot	Tuigo kalmistu leinamaja ja värava ehitusprojektide koostamine;
11 440 eurot	Kalmistu 22 hoone renoveerimise projekt ja muinsuskaitse eritingimused;
2 200 eurot	Uspenski kabeli sisekujunduse projekt ja renoveerimine.

Hulkuvate loomadega seotud põhitegevuskulud**239 000 eurot**

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
06605	HULKUVATE LOOMADEGA SEOTUD KULUD	216 457	239 000	239 000	0,0
55	majandamiskulud	216 457	239 000	239 000	0,0
	muud mitmesugused majanduskulud	216 457	239 000	239 000	0,0

Hulkuvate loomade varjupaiga halduskulud ja loomade püüdmise, pidamise ning utiliseerimise kulud on kavandatud eelarvesse vastavalt aastateks 2019-2023 sõlmitud lepingule MTÜ-ga Assisi Franciscuse Selts. Põhilepingu kuludele on kavandatud täiendavalt loomade varjupaiga aastase elektri- ja küttepuude kulu (ca 42 000 eurot).

Muud elamu- ja kommunaalmajanduse põhitegevuskulud**32 400 eurot**

On kavandatud konteinertualettide rendiks ja linna avalike WC-de rendiks, vesikute hoolduseks ja veekuludeks. Tartus on kasutusel 1 avalik veevõtupunkt ja suvisel ajal (5 kuud) 4 vesikut, millede hoolduskuludeks on kavandatud 10 400 eurot. Konteinertualette paigaldatakse hooajaliselt jalgratta- teede äärde, haljastutele ja mänguväljakutele. Kulude kavandamisel on arvestatud ajutiste tualettide vandalismikahjude hüvitamisega. Lisaks rendikuludele on arvestatud Pirogovi platsi ja Vabaduse pst 8 tualeti igapäevaste hoolduskuludega.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
06605	MUUD ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUSE KULUD	22 269	30 400	32 400	6,6
55	majandamiskulud	22 269	30 400	32 400	6,6
	rajatiste majandamiskulud	15 632	10 400	10 400	0,0
	muud mitmesugused majanduskulud	6 637	20 000	22 000	10,0

08 Vabaeg ja kultuur

1 100 eurot

Vahendid on kavandatud investeerimiskuludeks asutusele Kalmistu idamaise kabeli restaureerimise muinsuskaitse järelvalve kindlustamiseks.

3.9. LINNAPLANEERIMISE JA MAAKORRALDUSE OSAKOND**3 438 938 eurot**

Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonna eelarve jaotub järgmiste tegevusvaldkondade lõikes:

Valdkond	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	2019-2018 eurodes
Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond kokku	748 408	1 464 864	3 438 938	134,8	1 974 074
Põhitegevuskulud	747 408	1 249 864	1 288 938	3,1	39 074
Üldised valitsussektori teenused	504 268	663 992	650 938	-2,0	-13 054
Majandus	243 140	585 872	638 000	8,9	52 128
Investeeringuskulud	1 000	215 000	2 150 000	900,0	1 935 000
Majandus	1 000	215 000	2 150 000	900,0	1 935 000

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED**650 938 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
01	Üldised valitsussektori teenused	504 268	663 992	650 938	-2,0
01112	LINNAVALITSUS	493 650	565 492	592 438	4,8
50	tööjõukulud	473 573	541 138	568 088	5,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	116 779	118 931	125 280	5,3
	töötajate töötasu	237 199	285 506	299 300	4,8
	tööjõukulude maksud	119 595	136 701	143 508	5,0
55	majandamiskulud	20 077	24 354	24 350	0,0
	administreerimiskulud	4 073	5 800	5 800	0,0
	lähetuskulud	660	1 400	1 400	0,0
	koolituskulud	1 812	2 500	2 500	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	239	250	250	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	9 751	9 404	9 400	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	322	0	0	x
	inventari kulud	2 288	4 000	4 000	0,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	932	1 000	1 000	0,0
01330	MUUD TEENUSED (Arengukavad)	10 618	98 500	58 500	-40,6
50	tööjõukulud	2 541	2 000	2 000	0,0
	töötajate töötasu	1 730	0	0	x
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	0	1 495	1 495	0,0
	erisoodustused	136	0	0	x
	tööjõukulude maksud	675	505	505	0,0
55	majandamiskulud	8 077	96 500	56 500	-41,5
	administreerimiskulud	1 624	5 000	5 000	0,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	3 900	85 000	46 000	-45,9

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
	lähetuskulud	1 220	1 500	1 500	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	1 333	5 000	4 000	-20,0

Osakonna ülalpidamiskulud

Tööjõukulud on kavandatud 25 töötajale vastavalt 2018. a korrigeeritud palkadele.

Majandamiskulud on kavandatud 2018. a tasemel.

Arengukavad

Uurimus- ja arendustööd vähenevad, sest 2018. a telliti Tartlaste arvamusuuring „Tartu ja Tartlased 2018“. 2019. a eelarvesse on kavandatud:

- 41 000 eurot Tartu linna arengustrateegia 2040 koostamine. Arengustrateegia koostamine on mitmeaastane protsess, mille teostamiseks tuleb leida konsultant. Kulud on kavandatud konsultatsioonideks, tööseminarideks, keskkonnamõju strateegilise hinnangu tellimiseks, uuringuteks, analüüsideks;
- 5 000 eurot Tartu linna statistilise ülevaate „Tartu 2018“ koostamine, veebiversiooni kujundamine.

Lisaks on kavandatud 5000 eurot info- ja PR teenustele, 2000 eurot töövõtulepingutega seotud personalikuludeks, 1500 eurot lähetuskuludeks ning 4000 eurot uurimistöödega kaasnevateks tööseminarideks.

04 MAJANDUS 2 788 000 eurot

04210 - Maakorraldus 2 314 000 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuskulud 163 000 eurot

Finantseerimiseelarve investeerimiskulud 2 150 000 eurot

Majandamiseelarve põhitegevuskulud 1 000 eurot

Investeerimiskulud 2 150 000 eurot on kavandatud lääneringtee ehituseks vajalike maade ostuks.

Tartu Linnavalikogu 24.05.2018 otsuse nr 63 alusel on linnavalitsus sõlminud Maanteeametiga kokkuleppe Tartu läänepoolse ümbersõidu II ehitusala arendamiseks. Kokkuleppes tulenevalt korraldab Maanteeamet läänepoolse ümbersõidu II ehitusala avaliku projekteerimistingimuste menetluse, tellib kogu läänepoolse ümbersõidu II ehitusala ehitamiseks põhiprojekti, omandab osaliselt projekti realiseerimiseks vajaliku maa, viib läbi riigihanke ja finantseerib osaliselt ümbersõidu ehitust.

Linna kohustuseks on nimetatud kokkuleppe kohaselt omandada linnale kuuluvate teede osas ehituseks vajalik maa, finantseerida Riia tänava ümberehitust Metsmaasika tänava ristmikust kesklinna suunas, finantseerida osaliselt kogujatee nr 2 ehitust, Tuvi tänava ümberehitust, Viirpuu tänava äärsed ja Optika tänava äärsed kergliiklustee ehitamist.

Nimetatud kokkuleppe realiseerimisega seotud maade ostuks on linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonna 2019. a eelarvesse planeeritud 2 150 000 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuskulud

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04210	MAAKORRALDUS	50 728	283 870	163 000	-42,6
50	tööjõukulud	1 204	28 070	8 000	-71,5
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	300	0	0	x
	töötajate töötasu	600	15 000	0	-100,0
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	0	5 979	5 979	0,0
	tööjõukulude maksud	304	7 091	2 021	-71,5

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
55	majandamiskulud	48 851	253 800	152 000	-40,1
	administreerimiskulud	7 850	19 000	24 000	26,3
	uurimis- ja arendustööde kulud	37 187	229 800	120 000	-47,8
	lähetuskulud	3 814	5 000	8 000	60,0
6	muud kulud	673	2 000	3 000	50,0

Maakorralduslikeks uurimis- ja arendustöödeks on kavandatud 120 000 eurot:

50 000 eurot Tartu linna 1:2000 vektorkaarti uuendamine;

30 000 eurot maade munitsipaliseerimine, erastamine ja linna maadega seotud katastritööd;

20 000 eurot maade arvestuse ja maksustamise programmi arendus, koduomanike maksuvabastused;

20 000 eurot planeeringute koostamiseks vajalikud mõõdistused.

Eelnimetatud töödega kaasnevad tööjõukulud, eksperthinnangud ja juriidilised teenused, maamaksu eelteadete koostamine ja saatmine, osavõtt erialaseminaridest (majutus ja sõidukulud) ning kinnisvara tehingutega kaasnevad riigilõivud. Võrreldes 2018. a on kulude vähenemine seotud 2018. a teostatud ühekordsete kuludega: tööjõukuludes seoses arhiivi toimikute digitaliseerimisega ning uurimis- ja arenduskuludes seoses Tähtvere valla tealuste maade vormistamisega Tartu linna munitsipaalomandisse ja Tartu linna kõrgusvõrgu töödega.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

1 000 eurot

Osakonna majandustegevuse tuluna laekub maade erastamise toimingutelt 1000 eurot, mis suunatakse administreerimis- ja uurimiskuludeks. Baasaastatel on laekunud Rahandusministeeriumilt sihtots- tarbelist toetust aadressandmete korrastamiseks, mida 2019. a pole kavandatud.

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04210	MAAKORRALDUS	11 729	17 002	1 000	-94,1
50	tööjõukulud	8 870	8 550	937	-89,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	3 855	3 545	0	-100,0
	töötajate töötasu	2 650	2 845	700	-75,4
	erisoodustused	100	0	0	x
	tööjõukulude maksud	2 265	2 160	237	-89,0
55	majandamiskulud	2 859	8 452	63	-99,3
	administreerimiskulud	0	1 555	63	-95,9
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	500	0	-100,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	219	1 138	0	-100,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	2 640	2 649	0	-100,0
	inventari kulud	0	1 610	0	-100,0
	muud mitmesugused majanduskulud	0	1 000	0	-100,0

04740 - Üldmajanduslikud arendusprojektid

Territoriaalne planeerimine

474 000 eurot

Kulud kaetakse finantseerimiseelarvest 418 000 eurot ja majandamiseelarvest 56 000 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud**418 000 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04740	TERRITORIAALNE PLANEERIMINE	127 674	195 000	418 000	114,4
50	tööjõukulud	18 820	20 000	20 000	0,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	1 180	0	0	x
	töötajate töötasu	12 300	0	0	x
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	250	14 947	14 947	0,0
	erisoodustused	270	0	0	x
	tööjõukulude maksud	4 820	5 053	5 053	0,0
55	majandamiskulud	108 854	175 000	398 000	127,4
	administreerimiskulud	10 542	17 000	15 000	-11,8
	uurimis- ja arendustööde kulud	78 529	126 000	352 000	179,4
	lähetuskulud	6 489	16 000	12 000	-25,0
	koolituskulud	12 578	10 000	15 000	50,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba- aja sisustamise kulud	716	6 000	4 000	-33,3

Territoriaalse planeerimise eelarves on kavandatud 352 000 eurot järgmisteks uurimis- ja arendustöödeks:

80 000 eurot	Tartu linna üldplaneering. Haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu algatab moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse üldplaneeringu ühe aasta jooksul kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast alates ning kehtestab üldplaneeringu kolme aasta jooksul selle algatamisest arvates;
60 000 eurot	linna teedevõrgu vajalike alade määramine, liiklusskeemi täpsustamine;
40 000 eurot	maaparandussüsteemide kaardistamine ja sademeveesüsteemi põhiskeemi koostamine ning täpsustamine;
40 000 eurot	riigikaitsemaa detailplaneering Ravila tn piirkonnas;
20 000 eurot	Raadi piirkonna detailplaneering;
20 000 eurot	maaküttegaardi koostamine;
20 000 eurot	ühiskanalisatsiooniga perspektiivselt ühendatavate alade kaardi koostamine koos reovee immutuse lubatavate alade ja põhimõtete määramisega;
20 000 eurot	liikluse eksperthinnangute ja eskiislahenduste koostamine liiklusobjektidele;
15 000 eurot	Jaamamõisa elurajooni detailplaneering;
15 000 eurot	linna energiabilansi ja magistraalse energiataristu muutmisvajaduse selgitamine;
12 000 eurot	Mõisavahe tn 73 ärimaa detailplaneering;
10 000 eurot	Ihaste tee 9a detailplaneering.

Eelnimetatud töödega ja projekti „HEAT - Participatory urban planning for healthier urban communities“ omafinantseeringuga (4000 eurot) kaasnevad tööjõu-, administreerimis-, lähetus- ning koolituskulud (maakasutuse ja transpordiplaneerimisega tegelevate spetsialistide keskkonna- ja transpordialane koolitus) ja seminaride korraldamise kulud.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud**56 000 eurot**

Euroopa Komisjoni Kesk-Läänemere programmi raames Interreg poolt rahastatava projekti „HEAT - Participatory urban planning for healthier urban communities“ raames arendatakse Tartu linnas kaasavamaid ja integreeritumaid linnaplaneerimise praktikaid ja katsetatakse neid projekti partnerlinnades Tartus, Jürmalas ja Turus eesmärgiga koostada jalgrattaliikluse teemaplaneering ja suurendada jalgrattaliikluse osakaalu linnas.

Projekti eelarve kokku on 220 408 eurot (sh linna omaosalus 33 061 eurot) ja kestab 01.04.2018-31.03.2021. a. 2018. a lõpetati projekt „iWater“.

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04740	TERRITORIAALNE PLANEERIMINE	53 009	90 000	56 000	-37,8
50	tööjõukulud	36 839	14 999	43 000	186,7
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	18 244	7 473	21 425	186,7
	töötajate töötasu	8 935	3 737	10 713	186,7
	erisoodustused	285	0	0	x
	tööjõukulude maksud	9 375	3 789	10 862	186,7
55	majandamiskulud	16 170	75 001	13 000	-82,7
	administreerimiskulud	261	1 500	5 000	233,3
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	67 101	0	-100,0
	lähetuskulud	7 581	0	2 000	x
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	7 520	0	0	x
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	808	6 400	6 000	-6,3

3.10. LINNAVARADE OSAKOND**23 530 884 eurot**

Valdkond	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	2019-2018 eurodes
Linnavarade osakond kokku	7 153 663	28 142 704	23 530 884	-16,4	-4 611 820
Põhitegevuskulud	2 975 041	3 971 323	3 815 884	-3,9	-155 439
Üldised valitsussektori teenused	852 300	1 123 781	1 213 188	8,0	89 407
Majandus	1 144 954	1 486 126	1 390 396	-6,4	-95 730
Elamu- ja kommunaalmajandus	581 137	587 500	590 300	0,5	2 800
Vabaaeg, kultuur	25 986	26 196	25 000	-4,6	-1 196
Haridus	367 287	743 920	593 000	-20,3	-150 920
Sotsiaalne kaitse	3 377	3 800	4 000	5,3	200
Investeeringiskulud	4 178 622	24 171 381	19 715 000	-18,4	-4 456 381
Üldised valitsussektori teenused	2 244	73 756	600 000	713,5	526 244
Majandus	77 319	605 366	148 000	-75,6	-457 366
Elamu- ja kommunaalmajandus	123 924	1 591 630	1 872 000	17,6	280 370
Vaba aeg ja kultuur	474 729	742 602	757 000	1,9	14 398
Haridus	3 314 274	19 110 643	14 603 000	-23,6	-4 507 643
Sotsiaalne kaitse	186 132	2 047 384	1 735 000	-15,3	-312 384

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED 1 813 188 eurot**Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 1 213 188 eurot****Finantseerimiseelarve investeeringustegevuse kulud 600 000 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
01	Üldised valitsussektori teenused	846 300	1 122 511	1 213 188	8,1
01112	LINNAVALITSUS	846 300	1 067 660	1 150 088	7,7
50	töõjõukulud	588 342	699 119	755 382	8,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	1 450	4 300	6 450	50,0
	töötajate töötasu	435 949	513 774	553 116	7,7
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	0	3 045	3 600	18,2
	erisoodustused	1 887	1 120	1 120	0,0
	töõjõukulude maksud	149 056	176 880	191 096	8,0
55	majandamiskulud	257 954	366 541	392 706	7,1
	administreerimiskulud	31 928	42 000	42 000	0,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	1 097	1 260	1 260	0,0
	lähetuskulud	12 178	27 300	34 500	26,4
	koolituskulud	5 542	8 100	13 600	67,9
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	186 048	258 449	268 700	4,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	12 099	16 732	18 500	10,6
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 622	2 000	3 000	50,0
	inventari kulud	7 017	7 400	9 600	29,7

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	423	700	1 546	120,9
	muud mitmesugused majanduskulud	0	2 600	0	-100,0
6	muud kulud	4	2 000	2 000	0,0
	maksu, riigilõivu- ja trahvikulud	4	2 000	2 000	0,0
01330	MUUD ÜLDISED TEENUSED	0	54 851	63 100	15,0
55	majandamiskulud (kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud)	0	54 851	63 100	15,0

Osakonna ülalpidamiskulud

Tööjõukulud

2019. a eelarvesse on kavandatud tööjõukulud 28 töötajatele. Palgafondi kasvu põhjusteks on töötajate 2018. a palkade korrigeerimine alates 01. aprillist ja 2018. a kahe uue ametikoha täitmisel katseaja ja madalama töötasumäära rakendamine. Lisaks alustati 2018. a lisatasu maksmist kultuurikeskuse projekteerimise eest kahele arhitektuuri ja ehitusosakonna ning neljale linnavarade osakonna töötajale. Töövõtulepingu alusel on kavandatud töötasu kahele ajutisele lepingulisele töötajale, kelle tööülesandeks on linna eluruumide üürilepingute (linnale kuulub 548 korterit) täitmise kontroll (tööväline aeg).

Majandamiskulud

Suurim kululiik (268 700 eurot) on kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulu, mis sisaldab linnavalitsuse haldushoonete kommunaalkulu (205 900 eurot), valveteenust (26 500 eurot) ja üürikul (36 300 eurot Kүүtri 3).

Sõidukite ülalpidamiskulu kasvu põhjustab isikliku sõiduvahendi kasutamise hüvitise saajate arvu kasv ja 2 ametiauto kasutusrendi maksete suurenemine.

Meditsiinikulud on seotud tervishoiuteenustega, millest hüvitatakse töötajate prilliklaaside ja vaktsineerimiste kulud.

Muud kulud

Vahendid on planeeritud riigilõivu tasumiseks seoses juriidiliste toimingutega (kohtukulud võlgnevuste sissenõudmisel).

Muud üldised teenused all on kajastatud kulud perekonnaseisu toimingutele e Tiigi 12 hoone ülalpidamiskulud. Kasvu põhjustab kavandatud remont saalides.

Investeermiskulud 600 000 eurot on kavandatud IT teenistuse ruumide (Raekoja plats 14) rekonstrueerimistöödeks. 2018. a lõpuks valmib ehitusprojekt. Ehitustööd teostatakse 2019. a, hind on eelprojekti baasil koostatud taotluseelarvest.

04	MAJANDUS	1 538 396 eurot
	Põhitegevuse kulud	1 390 396 eurot
	Investeermistegevuse kulud	148 000 eurot
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	68 850 eurot
	Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud	34 000 eurot
	Majandamiseelarve põhitegevuskulud	34 850 eurot

Finantseerimiseelarve vahendid on kavandatud baasaastatega samas mahus Tartu Regiooni Energiaagentuurile järgmiste teenuste osutamiseks:

- Tartu linna elanike, majaomanike ning korteriühistute nõustamine ja konsulteerimine energiatarbimise (-tootmise) ja renoveerimise teemadel;

- Tartu linna haldusalas olevate hoonete energia tarbimise andmete kogumine 2019. a;
- sotsiaalobjektide analüüs, energiasäästumeetmete väljatöötamine ja päikeseenergia võimaluste kasutamise lokaalse lahendusena. Objektid lepitakse kokku linnvarade osakonnaga;
- Tartu linna kaasamine rahvusvahelistesse rahastus- ja koostööprojektidesse. TREA projektide, mis on seotud Tartu linna energiamajanduse korraldamisega, omaosaluse katmine;
- linnavalitsuse ametnike nõustamine energijuhtimise valdkonnas, Tartu linna arengudokumentidesse energiamajandusega seotud sisendi andmine ja ekspertarvamuse koostamine;
- hoonetes energiatarbimise mõõtmiseks ja monitoorimiseks vajaliku põhimõttelise tehnoloogilise süsteemi, mis sisaldab vajaliku tehnikat ja tarkvara, kirjeldus. Kirjeldus on lähteülesandeks uute ja renoveeritavate hoonete ehitustööde projekteerimiseks;
- energiasäästuteemaliste koolituste läbiviimine, 3-4 lasteaeda CO₂ andurite paigaldamine CO₂ taseme mõõtmiseks ja visualiseerimiseks.

Majandamiseelarve põhitegevuskulude katteks laekuvad vahendid 34 850 eurot ERDF Läänemere programmi raames projekti „Cities multimodal - urban transport systems in transition towards low carbon mobility“ teostamiseks. Projekt, mis kestab 01.06.2017 - 31.05.2020 ja on kogumaksumusega 110 000 eurot, millest linna omaosalus 16 500 eurot, annab hea lähtepunkti minna autodele orienteeritud liikluskorralduse planeerimisest üle liikuvuse planeerimisele ja juhtimisele.

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04740	ÜLDMAJANDUSLIKUD ARENDUSPROJEKTID	2 472	28 600	34 850	21,9
50	tööjõukulud	1 817	24 600	27 087	10,1
	töötajate töötasu	1 358	18 385	20 244	10,1
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	459	6 215	6 843	10,1
55	majandamiskulud	655	4 000	7 763	94,1
	lähetuskulud	655	4 000	4 000	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	0	0	3 763	x

04900 - Muu majandus (linnavara haldamine) 1 469 546 eurot

Rahastatakse finantseerimiseelarvest 1 165 546 eurot ning majandamiseelarvest 304 000 eurot.

Finantseerimiseelarve , sh 1 165 546 eurot
põhitegevuse kulud 1 017 546 eurot
investeerimistegevuse kulud 148 000 eurot

Põhitegevuse kulud

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04900	MUU MAJANDUS	914 298	1 116 646	1 017 546	-8,9
55	majandamiskulud	914 245	1 111 270	1 012 670	-8,9
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	900 500	1 109 870	1 011 270	-8,9
	inventari kulud	1 134	700	700	0,0
	õppevahendite ja koolituse kulud	720	700	700	0,0
	muud mitmesugused majanduskulud	11 891	0	0	x
4	antavad toetused	0	2 876	2 876	0,0
6	muud kulud	53	2 500	2 000	-20,0

Osakonna hooldada on linnale kuuluvaid haldushoonete pindasid 14 651 m² ja nende juurde kuuluvad välisterritooriumid üldpinnaga 22 195 m² ja 234 üüripinda, mille kogupinna suuruseks on 83 303 m². Osakond hooldab välisterritooriume hoonetel, mis on hetkel tühjad (puudub kasutaja, tagastamine pooleli, kuuluvad lammutamisele) või mille hooldamine tuleneb lepingutest. Lisaks eeltoodud territooriumitele on tekkinud vajadus regulaarselt niita ja koristada olmejäätmetest 3-4 korda aasta jooksul suuremahulisi territooriume Roosi, Kasarmu, Puiestee, Ida, Lehe, Lammi, Jaamamõisa, Ihaste, Rebase ja Tulika tn piirkondades (kokku ca 49 ha).

Majandamiskulud vähenevad, sest haldushoonetele kavandatakse vähem jooksevremonti (2018. a eelarves olid Tähtvere vallamaja remondivahendid).

468 270 eurot linna kasutuses olevate kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud jagunevad:

232 000 eurot korrashoiule (teenuse ostu hange aastateks 2019-2021 on korraldamisel), linnale vajalike pindade rendile, ühekordseteks hooldustöödeks ja monumentide hoolduseks;

125 000 eurot haldushoonete jooksevremondile;

84 000 eurot hoonete kindlustusmakseteks vastavalt lepingutele;

26 000 eurot hoonete inventariseerimiseks (sh Ilmatsalu koolihoone, lasteaed, elamu), projekteerimiseks;

1 270 eurot Raekoja platsi purskkaevu ning E. Tubina monumendi valgustamiseks.

543 000 eurot kinnisvarainvesteeringute (linna poolt väljaüritavate mitteiluruumide) majandamiskuludeks, mille kasv kokku on 40 808 eurot lähtudes väiksemate remontide vajadusest ja täiendavate pindade, territooriumide hooldusele võtmisest. Kulud jagunevad:

157 000 eurot püsilepingutega ette nähtud hoolduskuludeks ja avalike WCde hoolduseks;

127 000 eurot korteriühistutes olevate mitteiluruumide hoolduskuludeks;

95 000 eurot ühekordselt tellitud väliskoristusteks;

75 500 eurot mitteiluruumide küte ja elekter;

75 000 eurot kulud jooksevremondile;

10 000 eurot linnale kuuluvate amortiseerunud hoonete lammutused ja projekti omaosalus (vt majandamiseelarve seletusest);

3500 eurot tühjade äripindade valvekuludeks.

Muud kulud

2 000 eurot ebatöenäoliselt laekuvate nõuete mahakandmine.

Antavad toetused

2 876 eurot TÜ raamatukoguesise monumendi korrashoiu kuludeks.

Investeeringustegevuse kulud 148 000 eurot

75 000 eurot korteriühistute remondifond;

50 000 eurot ettekirjutuste täitmiseks ja erakorraliste kulude tarbeks linna hoonetele (v.a haridusasutused);

23 000 eurot ettevalmistustööd Jaamamõisa elumupiirkonna hoonestamiseks – 2019. a on planeeritud korrastada ca 5,5 ha Jaamamõisa alast s.t. võsa lõikust, prügi kogumist ja utiliseerimist ning pinnase planeerimist niitmise ettevalmistamiseks.

Majandamiseelarve (põhitegevuse kulud)

304 000 eurot

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
04900	MUU MAJANDUS	194 184	306 880	304 000	-0,9
55	majandamiskulud	193 484	306 180	304 000	-0,7
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	193 484	306 180	304 000	-0,7
6	maksu-, lõivu-, trahvikulud, v a käibemaks	700	700	0	-100,0

Vahendid laekuvad mitteeluruumide rendipindade kommunaalteenuste eest ja kasutatakse teenuste müüjatele kommunaalteenuste eest tasumiseks.

06 ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS 2 462 300 eurot

06100 - Elamumajanduse arendamine 2 432 300 eurot

Finantseerimiseelarve	1 482 300 eurot
põhitegevuse kulud	190 300 eurot
investeeringustegevuse kulud	1 292 000 eurot
Majandamiseelarve	950 000 eurot
põhitegevuse kulud	400 000 eurot
investeeringustegevuse kulud	550 000 eurot

Põhitegevuse kulud kokku 590 300 eurot

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
06100	ELAMUMAJANDUSE ARENDAMINE	581 137	587 500	590 300	0,5
55	majandamiskulud	547 227	573 200	576 000	0,5
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	547 026	573 200	576 000	0,5
	õppevahendite ja koolituse kulud	201	0	0	x
4	antavad toetused	31 636	11 300	11 300	0,0
6	muud kulud	2 274	3 000	3 000	0,0

Majandamiskulud

Osakonna majandamiseelarvesse on kavandatud 400 000 eurot üürikuult kommunaalteenuste eest tasumiseks vastavalt 2017. a täitmisele ja 2018. a (eelarve 400 000 eurot) loodetavale täitmisele. Vahendid kasutatakse ruumide ülalpidamiskuludeks.

Finantseerimiseelarve vahendid 176 000 eurot kasutatakse järgnevalt:

90 000 eurot	korterite hoolduskulud ja linna kohustused korteriühistustes;
42 000 eurot	elamute remondi ja hoolduskuludeks;
37 000 eurot	tühjade sotsiaal- ja üürikorterite kommunaalkulud ja hooldus. Eluruumid on asustamata remondi ajal ja selle ootel, võõrandamise protsessi ajal ning üürileandmise menetluse ajal;
7 000 eurot	asustatud eluruumide kommunaalvõlgade katteks.

Muude kuludena on eelarvesse kavandatud 3000 eurot kahjutasudeks.

Antavad toetused 11 300 eurot

Toetused on kavandatud Tartu Korteriühistute Liidule 6000 eurot, Eesti Kinnisvara Korrashoiu Liidule 3300 eurot ning Eesti Korteriühistute Liidu Tartu büroole 2000 eurot.

Investeeringustegevuse kulud 1 842 000 eurot

1 492 000 eurot	Rahu 8 hoone rekonstrueerimise ehitusperiood on 2018-2019. a. Projekti toetatakse SA KredEx kaudu korterelamute rekonstrueerimise meetmest. Projekti kogumaksumus on 2 145 300 eurot, millest linna omaosalus 1 595 300 eurot. 2019. a eelarvesse kavandatakse linna vahendeid 942 000 eurot ning KredEx toetus 550 000 eurot.
150 000 eurot	linnale kuuluvate korterite remont - Tartu linnal on 548 eluruumi, aastas vabaneb ca 70 eluruumi, mis valdavalt kõik vajavad enne uuele üürikuult kasutada

	andmist remonti;
125 000 eurot	linnale kuuluvate elamute remont - Tartu linnale tervikuna kuuluvad elamud vajavad mitmesuguseid investeeringuid, kuna elamute tehnosüsteemid ja tarinid on enamjaolt amortiseerunud. Samuti tuleb linnal osaleda ka korteriühistute hoonete remonttööde eest tasumises proportsionaalselt linnale kuuluvate elamispiindade osakaalule. 2019 planeeritud suuremad remonttööd: Rahu 8 tuletõkkeuksed, Kalda tee 40 trepikodade remont, Annemõisa 12 vee- ja kanalisatsioonisüsteem;
75 000 eurot	linna osalus projektis „SmartEnCity“ korteriühistute hoonete rekonstrueerimisel. Projektis osalevate korteriühistute hoonetes on linna pind kokku 827,6 m ² . Linna omaosaluse suurus täpsustub läbiviidavate ehitushangete tulemustest. Lisaks toetab linn projektis osalevaid ühistuid kunstiteose loomises kuni 3000 eurot ühistu kohta.

06605 – Muud kommunaalteenused (investeeringu kulud) 30 000 eurot

Finantseerimiseelarve kulud on kavandatud Loomade varjupaigas (Roosi 91K) kutsikate maja ventilatsioonisüsteemi ehitamiseks, katusekarniisi parandamiseks ning niiskuskahjustuste likvideerimiseks.

08 VABA AEG JA KULTUUR 782 000 eurot

Põhitegevuse kulud 25 000 eurot
Investeeringutegevuse kulud 757 000 eurot

08102 - Spordibaasid (investeeringutegevuse kulud) 390 000 eurot

Investeeringutegevuse kulud suunatakse:

330 000 eurot	Tamme staadioni jalgpalliväljaku renoveerimiseks;
40 000 eurot	Kvissentali veemotokeskus tuli 2018. a linna omandisse. 2019. a on kavandatud sissesõidutee rajamine;
20 000 eurot	investeeringutoetus Sõudmise ja Aerutamise Klubile paadikuuri katusekonstruktsioonide remondiks, hoonete taristusüsteemi parendamiseks. SAK tegi ettepaneku jätta kasutamata 2018. a ellingu katuse rekonstrueerimiseks eraldatud 10 000 eurot, mille võrra on suurendatud 2019. a antavat toetust.

08201 – Raamatukogud (investeeringutegevuse kulud) 62 000 eurot

62 000 eurot	Tartu Linnaraamatukogule, sh: 30 000 eurot Annelinna harukogu aknalamellide paigaldamiseks; 20 000 eurot Keskraamatukogu teenindusala põranda remondiks; 12 000 eurot Karlova harukogusse konditsioneeride paigaldamiseks.
--------------	---

08203 – Muuseumid (investeeringutegevuse kulud) 135 000 eurot

124 000 eurot	Tartu Linnamuuseumile, sh: 100 000 eurot Narva mnt 23 remondi projekteerimiseks; 20 000 eurot Jaama 14 ruumide ja siseõue hooldustöödeks; 4 000 eurot KGB kongide ruumide remondiks;
11 000 eurot	Tartu Mänguasjamuuseumi hoonete soklite, välistreppide ja õuevärava remondiks.

08207 - Muinsuskaitse (investeermistegevuse kulud) 170 000 eurot

Investeermistoetusena on kavandatud

- 100 000 eurot SA-le Tartu Maarja Kirik kiriku taastamistöödeks;
 50 000 eurot Eesti Apostlik-Õigeusu Kirikule Tartu Jumalaema Uinumise Katedraali restau-
 reerimiseks;
 20 000 eurot EELK Tartu Peetri Kogudusele kiriku remondiks. Kogudusel möödub 2019. a
 150 aastat rajamisest.

08600 – Muu vaba aeg ja kultuur 25 000 eurotPõhitegevuse kulud 25 000 eurot on kavandatud linna rajatava kultuurikeskuse uurimistöödeks, mo-
 deraatori teenusteks.

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08600	MUU VABA AEG JA KULTUUR	0	23 000	25 000	8,7
55	majandamiskulud	0	23 000	25 000	8,7
	uurimis- ja arendustööd	0	18 000	20 000	11,1
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba- aja sisustamise kulud	0	5 000	5 000	0,0

09 HARIDUS 15 196 000 eurot

Põhitegevuse kulud 593 000 eurot
 Investeermistegevuse kulud 14 603 000 eurot

09110 – Lasteaiad (investeermistegevuse kulud) 1 713 000 eurot
Finantseerimiseelarve 1 513 000 eurot
Majandamiseelarve 200 000 eurot

- 900 000 eurot Lasteaed Pääsupesa rekonstrueerimine. Projekt valmib 2018. a. Ehitustööde eel-
 datav maksumus on 3 100 000 eurot, millele lisanduvad sisustus ja kõrvalkulud.
 Objekti kaasrahastab SA KIK meetmest „Lasteaia hoonetes energiatõhususe ja
 taastuvenergia kasutuse edendamine“ summas 468 319 eurot, millest 2019. a
 eelarvesse on kavandatud 200 000 eurot;
- 655 000 eurot lasteaed Maarjamõisa rekonstrueerimistööd ja sisustamine lõppevad 2019. a
 jaanuaris. Objekti maksumuseks kujuneb 2,8 miljonit eurot;
- 108 000 eurot tehnosüsteemide hooldus – lasteaedades Triinu ja Taavi ning Poku lekivad soo-
 jussõlmed, lasteaedades Kivike, Annike ja Karoliine vajab väljavahetamist keld-
 ritorustik;
- 50 000 eurot mänguväljakute ja õuepaviljonide korrashoid ning uute õuevahendite soetamine
 ja paigaldamine.

09220 – Üldhariduskoolid (investeermistegevuse kulud) 11 435 000 eurot

Finantseerimiseelarve 9 435 000 eurot
Majandamiseelarve 2 000 000 eurot

- 8 980 000 eurot Põhikoolide rekonstrueerimine:
 Variku Kooli rekonstrueerimistööd (sh sisustamine 1 650 000 eurot) algasid
 augustis 2018. a ning lõppevad augustis 2019. a. Projekti eeldatav kogumak-
 sumus on 11 076 942 eurot, sh sisustamine 1 650 000 eurot. Linna omafinant-
 seering on 7 721 935 eurot. Objekti rahastamist toetab SA Innove põhikooli-

	võrgu korrastamise meetmest kokkusu- mmas 3 355 007 eurot, 2019. a maht 2 000 000 eurot.
1 980 000 eurot	Annelinna Gümnaasiumi rekonstrueerimiseks. Projekteerimise tööd lõppevad 2018. a. Ehitustööd on planeeritud 2019-2020. a.
300 000 eurot	Kivilinna Kooli amortiseerunud võimla ja selle juurde kuuluvate rõivistute ja pesuruumide rekonstrueerimine. Ehitusprojekt valmis 2018. a.
130 000 eurot	Forseliuse Kool – Tähe 101 hoone katuse rekonstrueerimine ja Tähe 103 koolimajas vajavad kapitaalremonti õpetajate tuba ja WC.
45 000 eurot	M. Härma Gümnaasiumi amortiseerunud klassiruumide remondiks.

09300 - Kutseõppe kulud**Finantseerimiseelarve investeerimiskulud****450 000 eurot**

Kutsehariduskeskuse Põllu 11A õppehoone esimese korruse ja keldrikorruse vahelae avariihohtliku olukorra likvideerimine. Objekti kogumaksumus on 800 000 eurot, millest kaetakse Haridus- ja teadusministeeriumi rahastusega 350 000 eurot. Toetust kasutatakse ehitustöödeks 2018. a. Linnapoolne osalus 450 000 eurot kavandatakse rekonstrueerimistööde lõpetamiseks 2019. a esimeses pooles.

09510 - Noorte huviharidus ja huvitegevus**Finantseerimiseelarve investeerimiskulud****110 000 eurot**

80 000 eurot	Noorsootöö Keskuse Uus 56 hoone II tiiva I korruse sanitaarruumide ning vee- ja kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimine;
30 000 eurot	Lastekunstikooli Tiigi 61 amortiseerunud puitakende vahetamine.

09800 - Muu haridus**1 488 000 eurot****Finantseerimiseelarve**

põhitegevuse kulud

590 000 eurot

investeeringutegevuse kulud

895 000 eurot

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud**3 000 eurot****Põhitegevuse kulud finantseerimiseelarves**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
09800	MUU HARIDUS	324 588	730 000	590 000	-19,2
55	majandamiskulud	324 588	730 000	590 000	-19,2
	kinnistute, hoonete ja ruumide ma- jandamiskulud	324 588	730 000	590 000	-19,2

Finantseerimiseelarve põhitegevuskulusse kinnitatakse haridusasutuste kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud: avariiremondid 370 000 eurot, kütte- ja ventilatsioonisüsteemide lepinguline hooldus 150 000 eurot ja territooriumide korrashoid 70 000 eurot.

Investeeringutegevuse kulud 895 000 eurot, sh:

345 000 eurot	M. Reiniku kooli hoov (2018. a kaasav eelarve). 2018. a hankel lükati kõik pakumused tagasi ja korraldati uus hange vähendatud mahus. Töödega alustatakse 2019. a;
150 000 eurot	haridusasutuste territooriumite korrashoiuks, sh piirdeaedade ja välisvalgustuse ehitus lasteaedades Karoliine, Sass ja Lotte;
100 000 eurot	ettekirjutuste täitmiseks – puitparkettpõrandate parendustööd, valgustite asendamine vastavalt terviseameti erinevates inspekteerimisaktides väljatoodule, ATS süsteemide kaasajastamine, evakuatsiooni ja paanikavältimise valgustuse ehitustööd, WC pottide vahetamine;

- 100 000 eurot haridusasutuste väiksemahuliste ja jooksvate rekonstrueerimis- ja remonttööde projekteerimistöödeks;
 100 000 eurot Kesklinna Kooli liikuma kutsuv õueala (kaasav eelarve);
 100 000 eurot Annelinna spordiväljaku renoveerimine (kaasav eelarve).

2019. a majandamiseelarvesse kavandatakse kindlustusfirmadelt kahjude katteks 3000 eurot baas-aastatega samas mahus. 2017. a eelarves kajastuvad veel projekti „Osirys“ juhtimiskulud (tööjõukulud, administreerimine ja lähetused).

Põhitegevuse kulud majandamiseelarves

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
09800	MUU HARIDUS	42 699	3 000	3 000	0,0
50	tööjõukulud	27 560	0	0	x
	töötajate töötasu	20 598	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	6 962	0	0	x
55	majandamiskulud	14 869	3 000	3 000	0,0
	administreerimiskulud	2 475	0	0	x
	lähetused	4 473	0	0	x
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	6571	3 000	3 000	0,0
	muud mitmesugused majanduskulud	1 350	0	0	x
6	muud kulud	270	0	0	x

10 SOTSIAALNE KAITSE 1 739 000 eurot

Põhitegevuse kulud 4 000 eurot
 Investeermistegevuse kulud 1 735 000 eurot

10200 – Eakate sotsiaalhoolekandeasutused 4 000 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 4 000 eurot

Vahendid eraldatakse sotsiaaltöötajate käsutuses olevate elektriautode elektri kuludeks.

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10200	EAKATE SOTSIAALHOOLEKANDE ASUTUSED	3 377	3 800	4 000	5,3
55	majandamiskulud	3 377	3 800	4 000	5,3
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	3 377	3 800	4 000	5,3

10 702 – Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse 1 735 000 eurot

Finantseerimiseelarve investeermistegevuse kulud 1 420 000 eurot

Majandamiseelarve saadavate sihtotstarbeliste vahendite arvel 315 000 eurot

Vahenditest suunatakse:

- 1 615 000 eurot 2017. a alustatud projekti „Maarja Tugikeskuse peremajad „Intellektipuudega ja kaasuva liitpuudega isikute keskuse rajamine““ jätkamiseks, mille käigus ehitatakse Maarja Tugikeskuse 4 peremaja, rajatakse vee- ja kanalisatsioonitrass ning lõpetatakse ostetud eramaja rekonstrueerimine. Kokku luuakse 50-le intellektipuudega inimesele sobiv elupaik. Projekti kavandatud kogumaksumus on 3 520 596 eurot, toetus meetmest „Erihoolekandeesutuste reorganiseerimine“ on 1 697 875 eurot.
- 100 000 eurot Tüve 9 sotsiaaltüürimajade rajamiseks. Linnavolikogu on andnud loa osaleda projektis „Sotsiaalmajade rajamine Tartu linna“, mis esitatakse rahastamiseks SAle KredEx meetme „Elamufondi arendamise investeeringutoetus kohalikele omavalitsustele“ raames. Projekti kogumaksumus on 5 850 000 eurot, millest linna omaosalus 3 350 000 eurot ning toetus 2 500 000 eurot. 2018. a valmib sotsiaalmajade eelprojekt, 2019. a jätkatakse projekteerimistöödega.
- 20 000 eurot Üldhooldekodude rajamise detailplaneeringu ja eskiisprojekti koostamine. Riik on kavandamas meetet üldhooldekodude rajamise toetamiseks. Eeldatavalt saab ehitada 3 hoonet max a` 30 inimesele ning võimalik asukoht on Lammi tee 17a või Jänese 42. Meede avaneb 2018. a ja sügisel 2018. a saab esitada rahastamise taotluse. Projekti periood kuni 2023. a.

3.11. RAHANDUSOSAKOND**10 118 665 eurot (sh reservfond 500 000)**

Osakonna eelarve jaotub järgmiste tegevusvaldkondade lõikes:

valdkonna ja kasutaja nimetus	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	2019-2018 eurodes
Rahandusosakond kokku	9 133 983	8 333 578	10 118 665	21,4	1 785 087
Põhitegevuskulud	1 466 928	2 184 726	2 669 370	22,2	484 644
Üldised valitsussektori teenused	1 042 642	1 696 319	2 187 428	28,9	491 109
Avalik kord	41 460	44 060	47 060	6,8	3 000
Vaba aeg ja kultuur	330 355	361 965	352 500	-2,6	-9 465
Haridus	35 222	30 882	30 882	0	0
Sotsiaalne kaitse	47 789	51 500	51 500	0	0
Investeeringukulud	7 667 055	6 148 852	7 449 295	21,1	1 300 443
Üldised valitsussektori teenused	7 556 873	5 993 672	7 349 295	22,6	1 355 623
sh finantstehingud	7 159 710	5 307 635	6 489 295	22,3	1 181 660
Avalik kord	10 182	0	0	x	0
Vaba aeg ja kultuur	100 000	155 180	100 000	-35,6	-55 180

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED 9 536 723 eurot**Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutus %
01	Üldised valitsussektori teenused	1 042 642	1 696 319	2 187 428	29,0
01112	LINNAVALITSUS	984 274	1 062 203	1 090 596	2,7
50	tööjõukulud	957 724	1 014 403	1 036 596	2,2
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	55 534	61 364	63 700	3,8
	töötajate töötasu	657 511	694 295	708 554	2,1
	erisoodustused	2 461	2 000	2 000	0,0
	tööjõukulude maksud	242 218	256 744	262 342	2,2
55	majandamiskulud	26 025	47 800	53 800	12,6
	administreerimiskulud	7 930	12 700	12 700	0,0
	lähetuskulud	74	400	400	0,0
	koolituskulud	8 528	17 200	15 000	-12,8
	kinnistute, hoonete ja ruumide majan- damiskulud	1 331	1 700	1 600	-5,9
	sõidukite ülalpidamise kulud	664	1 600	1 400	-12,5
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	920	1 200	6 700	458,3
	inventari kulud	3 581	5 000	8 000	60,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	2 663	8 000	8 000	0,0
	muud mitmesugused majanduskulud	334	0	0	x

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutus %
60	muud tegevuskulud	525	0	200	x
01114	Linnavalitsuse RESERVFOND	0	500 000	500 000	0,0
01310	ÜLDISED PERSONALI- TEENUSED	0	18 288	8 960	-51,0
50	tööjõukulud	0	18 288	8 960	-51,0
	erisoodustused (õppelaenu kustutamine)	0	11 000	5 390	-51,0
	tööjõukulude maksud	0	7 288	3 570	-51,0
01330	MUUD ÜLDISED TEENUSED	58 368	94 513	100 300	6,1
45	antavad toetused	1 000	0	0	x
55	majandamiskulud (administreerimiskulud)	57 368	93 467	99 300	6,2
60	muud tegevuskulud	0	1 046	1 000	-4,4
01600	ÜHISTEgevus	0	21 315	487 572	2 187,5
50	tööjõukulud	0	0	487 572	x
	töötajate töötasu	0	0	364 404	x
	tööjõukulude maksud	0	0	123 168	x
60	muud tegevuskulud	0	21 315	0	-100,0

Tööjõukulud

Rahandusosakonnas on tööjõukulud arvestatud 45,5 ametikohale (vähenemine 1 koha võrra, mis viiakse alates 2019. a üle haridusosakonna koosseisu) aluseks võttes 2018. a palkade korrigeerimised.

Majandamiskuludes

on kavandatud kulude suurenemist 6000 eurot topeltmonitoride soetamiseks ning raamatupidamisteenistuses toolide ning kohviautomaadi soetamiseks.

Reservfond ettenägematute väljaminekute tegemiseks on kavandatud 500 000 eurot. Reservfondi kasutamist reguleerib Volikogu 11.10.2012. a määrus nr 74 Tartu linna eelarve koostamise, täitmise ja finantsjuhtimise kord (vt ka ptk 2.1. Üldised valitsussektori teenused).

Üldiste personaliteenustena kajastatakse õppelaenu tasumist. Riigilt saadav toetus ja õppelaenu tasumine planeeritakse tuludes-kuludes rahandusosakonna eelarvesse ning kulud jaotatakse aasta jooksul struktuurüksuste ja asutuste eelarvetesse vastavalt laenulepingute täitmisele. Kuna riik kompenseerib õppelaenu tasumist kuni olemasolevate laenulepingute lõppemiseni, on neil kuludel igaaastane vähenemise tendents.

Muude üldiste teenuste alla kavandatakse pangateenused ja vastavalt 2017. a korraldatud riigihankele audiitortasud. Senisest rohkem on tekkinud erinevaid pangateenuste liike ja tasud nende eest on tõusnud, eriti e-arvete ja autentimistasudega seonduvalt ARNO keskkonna kaudu.

Ühistegevuse kuluna oli 2018. a esialgsesse eelarvesse kinnitatud 206 272 eurot nn Tähtvere valla poolt kavandatud kulude jaotamata fond, mis jaotati linnavalitsuse poolt volikogu määruse §5 lg 2 alusel vastavalt tekkivale vajadusele. 2019. a eelarvesse on kavandatud ühistegevuskuluna linna üldvalitsemisaparadi töötajate palkade korrigeerimiseks 487 572 eurot sh tööjõukuludega kaasnevad maksud. Palkade korrigeerimist teostab linnavalitsus lähtudes ametikohtade hindamise ja palga-uuringu tulemustest.

Investeermistegevuse kulud 860 000 eurot

Investeermistegevuse kuludeks on emiteeritud võlakirjade ning pangalaenu intressi- ja korralduskulud (vt määruse lisa 4 ja seletuskirja ptk 4.1. Finantseermistegevus).

Finantseermistegevuse kulud 6 489 295 eurot

Tasutakse võlakirja- ja pangalaenukohustiste põhiosa makseid. Täpsem info linna võlakohustuste, nende tasumise ja intressimaksete kohta asub seletuskirja neljandas osas (ptk 4.1. Finantseermistegevus).

03 AVALIK KORD 47 060 eurot**Põhitegevuse kulud 47 060 eurot****03100 - Politsei 36 000 eurot**

Vahenditest on määratud **põhitegevuse kuludeks** toetusena

28 000 eurot Politsei- ja Piirivalveameti Lõuna Prefektuurile Tartu linnas avaliku korra kaitsel töötavate abipolitseinike väljaõppe ja eriettevalmistuse korraldamiseks ja tegevuse varustamiseks, linna paigaldatud videovalve hoolduseks ja kaameravalve laiendamiseks;

8 000 eurot MTÜ-le Tartumaa Abipolitseinikud tegevuse motiveerimiseks. Alates 01.01.2019. a ei tasustata PPA poolt abipolitseinikke patrullimise eest.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
03100	POLITSEI	30 400	33 000	36 000	9,1
45	antavad toetused	30 400	33 000	36 000	9,1
	antav tegevustoetus	30 400	33 000	36 000	9,1

03600 - Muu avalik kord 11 060 eurot

Vahendid on määratud finantseerimiseelarvest **põhitegevuse kuludeks** toetusena Tartu linna avaliku korra ning kogukondade turvalisuse tagamiseks MTÜ-le Naabrusvalve Keskus baasaastatega samal tasemel.

08 VABA AEG JA KULTUUR 452 500 eurot**Põhitegevuse kulud 352 500 eurot****Investeermistegevuse kulud 100 000 eurot****08102 - Spordibaasid 100 000 eurot**

Vahendid eraldatakse finantseerimiseelarvest investeermistoetusena Tartu Ülikoolile Ujula tänava spordikompleksi juurdeehituseks.

08103 - Puhkepargid 184 000 eurot

Vahendid on kavandatud SA-le Teaduskeskus AHHA A finantseerimiseelarvest **põhitegevuse toetusena** baasaastatega samal tasemel. 2011. a valmis teaduskeskuse uus maja, millest on saanud rahvusvaheliselt tunnustatud teaduskeskuseks Lõuna-Eesti turismimagnet ja mitteformaalse hariduse keskus. Seoses vajadusega teha hoone ruumiprogrammis uuendusi suletakse hoone turismi madalhooajal mõneks nädalaks külastajatele, millest tulenevalt kavandatakse senisest 20 000 -25 000 võrra väiksemat külastajate arvu aastas.

Tartu linna toetust kasutatakse sihtotstarbeliselt põhikohaga töötajate tööjõukuludeks (asutuses on täiskohtadesse arvestatuna 60 töökohta, kellest valdav enamus on saalipersonal).

Vastavalt asutajate vahelisele kokkuleppele moodustab eelarvesse lülitatud summa ühe kolmandiku 2019. a ette nähtud asutajate poolsest tegevustoetusest.

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08103	PUHKEPARGID	169 830	183 465	184 000	0,3
45	antavad toetused	169 830	183 465	184 000	0,3
	antav tegevustoetus	169 830	183 465	184 000	0,3

08203 - Muuseumid**32 000 eurot**

Vahendid eraldatakse **põhitegevuse** finantseerimiseelarvest Tartu Ülikoolile sh:

15 000 eurot Tähetorni tipus oleva riigilipu olemasoluks ja valgustamiseks, hoone valgustamiseks, tasuta avalike vaatlusõhtute traditsiooni jätkamiseks ning Zeissi teleskoobi professionaalseks hoolduseks;

17 000 eurot Toomkiriku ala uuendamise teises etapis interaktiivsete väliatraktsioonide loomiseks: toomkirik ja Toomemägi läbi kaheksa sajandi, keskaegse toomkiriku jäljed, liikuvad klotsid, ajatelg-labürint ning ülikooli muuseumi digitaalne infostend.

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08203	MUUSEUMID	27 000	32 000	32 000	0
4	antavad toetused	27 000	32 000	32 000	0
	antav tegevustoetus	27 000	32 000	32 000	0

08211 - Botaanikaaed**20 000 eurot**

Antav toetus Tartu Ülikoolile **põhitegevuseks** finantseerimiseelarvest. Linna toetus aitab kaasa botaanikaaia kui turismiobjekti arengule. Botaanikaaia avamaa kolleksioonid ja ekspositsioonid on tasuta avatud kõikidele külalistele.

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08211	BOTAANIKAAED	9 200	30 000	20 000	-33,3
4	antavad toetused	9 200	30 000	20 000	-33,3
	antav tegevustoetus	9 200	30 000	20 000	-33,3

Vahendid on kavandatud botaanikaaia avaliku pargiala kui linna ühe olulisima turismiobjekti hooldamiseks ja arendamiseks. 2018. a suurem toetus oli seotud botaanikaaia 215. aastapäevaga ja kahekeelsete infotahvlite ja viitade süsteemi rajamisega.

08234 - Teatrid**94 000 eurot**

Antav tegevustoetus Teatrile Vanemuine varasemate aastatega samas mahus võimaldab hoida lastele ning eakatele suunatud teatripiletite hindu madalamal tasemel ja lavastada etendusi, mis tooks Tartusse kultuurihuvilist publikut ka väljastpoolt Tartut. Teatri töötajad on linna koolide poolt kaasatud huvi-, põhi- ja kõrghariduse arendamisse.

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
08234	TEATRID	92 040	94 000	94 000	0
4	antavad toetused	92 040	94 000	94 000	0
	antav tegevustoetus	92 040	94 000	94 000	0

08236 - Kontserdiorganisatsioonid**22 500 eurot**

Antav tegevustoetus Vanemuise Kontserdimajale **põhitegevuseks** baasaastatega samas mahus kindlustab vähekindlustatud koolinoortele ja puuetega õpilastele aastas 800 tasuta pääset lastekontsertidele, ühenduse Kodukotus kaudu Tartu eakatele soodustusega kontsertabonemendi (9 kontserti aastas), vähemalt 30% piletisoodustused õpilastele ja pensionäridele ning 50% rendisoodustuse koolide ürituste korraldamisel.

09 HARIDUS**30 882 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud****09400 - Kõrgharidus****30 882 eurot**

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
09400	KÕRGHARIDUS	35 222	30 882	30 882	0
4	antavad toetused	35 222	30 882	30 882	0

Põhitegevuse kuludeks antava toetusena, sh:

- 12 782 eurot SA-le Eesti Maaülikooli Joosep Tootsi Fond vastavalt fondi statuudile eesmärgiga väärtustada inseneriharidust. Õppejõudude ja teadustöötajate preemiale ja üliõpilaste stipendiumile saavad kandideerida isikud, kelle elukohana on Eesti rahvastikuregistrisse kantud Tartu linn;
- 10 600 eurot Tartu Ülikooli SA-le vastavalt fondi statuudile ülikooli töötaja premeerimiseks teadussaavutuste ja õppetöö arendamise eest ning üliõpilaste premeerimiseks eduka õppetöö eest. Preemiale ja stipendiumile saavad kandideerida isikud, kelle elukohana on Eesti rahvastikuregistrisse kantud Tartu linn;
- 3 000 eurot tegevustoetus Väärivate Ülikoolile, mille tegevuse eesmärk on parandada üle 50. aastaste elanike toimetulekuoskusi ning suurendada nende rahulolu teadmiste ja teadlikkuse, isiksuse arengu ja loovuse arendamise kaudu;
- 2 500 eurot Tartu Ülikoolile rahvusvahelise teaduskonverentsi „Geenifoorum 2019“ korraldamiseks;
- 2 000 eurot Tartu Ülikoolile ülemaailmselt tuntud filoloogi, semiootiku ja tartlasest akadeemiku Juri Lotmani rahvusvahelise teadusseminari korraldamiseks.

10 SOTSIAALNE KAITSE**51 500 eurot****10702 - Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse****51 500 eurot**

Vahendid on kavandatud **põhitegevuse finantseerimiseelarvest** antava tegevustoetusena OÜ-le Anne Saun.

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10702	MUU SOTSIAALSETE RISKIRÜHMADE KAITSE	47 789	51 500	51 500	0
4	antavad toetused	47 789	51 500	51 500	0

Linna toetust on taotletud:

- 42 000 eurot pensionäride, laste, vähekindlustatud linnaelanike ja õpilaste saunapiletite hinnavahe katmiseks;
- 9 500 eurot tasuta ja soodushindadega saunapäevade korraldamiseks.

3.12. SOTSIAAL- JA TERVISHOIUOSAKOND**15 988 379 eurot**

Osakonna eelarve jaotub järgmiste tegevusvaldkondade lõikes:

valdkonna ja kasutaja nimetus	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %	muutus eurodes
Sotsiaal- ja tervishoiu osakond kokku	11 440 300	15 176 014	15 988 379	5,4	812 365
Põhitegevuskulud	11 417 207	15 159 514	15 968 379	5,3	808 865
Üldised valitsussektori teenused	1 273 676	1 440 067	1 481 296	2,9	41 229
Elamu- ja kommunaalmajandus	1 750	0	0	x	0
Tervishoid	356 712	499 991	577 500	15,5	77 509
Sotsiaalne kaitse	9 785 069	13 219 456	13 909 583	5,2	690 127
Investeeringukulud	23 093	16 500	20 000	21,2	3 500
Sotsiaalne kaitse	23 093	16 500	20 000	21,2	3 500

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED 1 481 296 eurot

01112 - Finantseerimiseelarvest põhitegevuse kulud osakonna ülalpidamiseks kaetakse finantseerimiseelarvest 1 477 796 eurot ja majandamiseelarvest 3500 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud:

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
01112	LINNAVALITSUS	1 273 676	1 437 067	1 477 796	2,8
50	tööjõukulud	1 105 464	1 242 176	1 315 396	5,9
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	744 891	842 776	892 020	5,8
	töötajate töötasu	76 248	83 924	89 840	7,0
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	0	440	0	-100,0
	erisoodustused	4 334	1 000	1 000	0,0
	tööjõukulude maksud	279 991	314 036	332 536	5,9
55	majandamiskulud	167 757	194 391	161 400	-17,0
	administreerimiskulud	17 509	28 500	30 000	5,3
	lähetuskulud	2 647	4 000	4 000	0,0
	koolituskulud	48 309	39 000	40 000	2,6
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	50 236	60 707	60 000	-1,2
	sõidukite ülalpidamise kulud	15 699	15 500	15 000	-3,2
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	3 491	2 000	2 000	0,0
	inventari kulud	26 778	35 000	7 000	-80,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	2 113	2 000	2 000	0,0
	muud mitmesugused majanduskulud	975	7 684	1 400	-81,8
6	muud kulud	455	500	1 000	100,0
	maksu, riigilõivu- ja trahvikulud	455	500	1 000	100,0

Tööjõukulud on kavandatud 63-le koosseisulisele ametikohale, sh täiendatakse osakonna koosseisu ühe ametikoha võrra. Osakond taotleb 2019. a täiendava ametikoha loomist seoses 2018. aastal oma-valitsustele üle antud kohustustega erivajadustega lastele lapsehoiuteenuse osutamise ning asendushooldusteenuse korraldamisega. Osakonna koosseisus on 66 töötajat, kolmele töötajale on kavanda-

tud tööjõukulud tervishoiu ja sotsiaalhoolekande kuludes projektide teostamiseks saadavate toetuste arvel.

Majandamiskulud

Haldusaparaadi kasutuses olevate ruumide (Raekoja plats 3 ja Kүүni 3) kommunaalkulud on linnavarade osakonna eelarves. Piirkonnakeskuste ruumide ülalpidamiskulud (1000 m²) kaetakse osakonna eelarvest.

Inventarikulude soetus 2018. a oli suur seoses uute ametikohtade ja Rahu 8 ja Vaksali 14 remonditava piirkonnakeskuste sisustamisega.

Lähetuskulud on vajalikud seoses kohustusega külastada erinevatesse hoolekandeesutustesse majutatud eestkostetavaid. Osakonna eelarvesse on planeeritud 10 elektriauto ülalpidamiskulud. Muudes majandamiskuludes on kavandatud spetsialistide kuupiletite kompenseerimise kulud autojuhilubasid mitteomavatele ametnikele.

2018. a olid muude mitmesuguste majandamiskulude alla kavandatud valdade liitumisega kaasnevad kulud.

Muud kulud on riigilõivukulud kohtutoimingutelt seoses eestkostetasutuse ülesannete täitmisega.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud 3500 eurot on suunatud 2018. a alanud (3000 eurot) Põhjalaade Ministrite Nõukogu avaliku halduse mobiilsusprogrammi raames osakonna õppereisideks Tamperele ja Stavangeri.

07 TERVISHOID 577 500 eurot

Tervishoiu põhitegevuse kulud rahastatakse 565 500 eurot finantseerimiseelarvest ja 12 000 eurot majandamiseelarvest.

07120 - Meditsiinitooted (põetusvahendid) 30 000 eurot

Kulud antavate toetustena kodustele voodihaigetele põetusvahendite ostmiseks määratakse vastavalt volikogu 22.02.12 määrusele nr 62 "Koduõendusteenuse osutamiseks toetuse andmise kord". Raha eraldamine toimub koduhooldusteenuse osutajatele, kelle poolt on korraldatud hooldus-põetusvahendite ostmine ja jaotus. Hooldus- ja põetusvahendeid vajavad isikud selguvad koduõe ja perearsti koostöös koduvisiidi käigus. Perearstide hinnangul on abivajajate arv 350 – 400 piires.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
07120	MEDITSIINITOOTED	22 370	30 000	30 000	0,0
4	antavad toetused	22 370	30 000	30 000	0,0

07210 - Üldmeditsiiniteenused 80 000 eurot

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
07210	ÜLDMEDITSIINITEENUSED	57 297	87 630	80 000	-8,7
55	majandamiskulud	41 112	45 000	60 000	33,3
	meditsiinkulud ja hügieenitarbed	41 112	45 000	60 000	33,3
4	antavad toetused	16 185	42 630	20 000	-53,1

Majandamiskulud 60 000 eurot on järgmiste teenuste ostuks:

40 000 eurot Tartu linna sissekirjutusega kuni 19 aastaste laste ja noorte vältimatu abi esmaviisiite eest tasumiseks raviarvete alusel. Eelarvet on suurendatud, et toetada kõiki erakorralisi (mitte ainult traumade korral) pöördumisi Tartu Ülikooli kliinikumi;

- 14 000 eurot ca 140 noore (20-23. aastased) harrastussportlase tervisekontrolliks. Teenuse osutamine on korraldatud SA TÜ Kliinikumis, rahastamine raviarvete alusel;
- 6 000 eurot ravikindlustusega hõlmamata linnaelanike plaanilise arstiabi eest, sest riigieelarvest kaetakse ravikindlustusega hõlmamata isikutele üksnes vältimatu abi ravikulud. Linna eelarvest tasutakse ravikindlustuseta tartlaste plaanilise arstiabi eest vastavalt Tartu Linnavolikogu 10. mai 2012. a määrusele nr 67 "Tervishoiuteenuste osutamisega seotud kulude hüvitamise kord".

Antavad toetused 20 000 eurot on kavandatud koduõendusteenuse toetamiseks esitatud raviarvete alusel vastavalt volikogu 22.02.12 määrusele nr 62 „Koduõendusteenuse osutamiseks toetuse andmise kord“. Tartu linnas on neli koduõendusteenust osutavat raviasutust. Eelnevatel aastatel eelarvesse kavandatud esmatasandi arstiabi toetust (2018. a 22 630 eurot) enam ei kavandata, sest perearstid ei võtnud seda omaks. Koostöö perearstidega jätkub eakate suunamiseks kukkumiste ennetusprogrammi.

07340 - Hooldusravi**390 000 eurot**

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
07340	HOOLDUSRAVI	220 481	331 000	390 000	17,8
55	majandamiskulud	220 481	331 000	390 000	17,8
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	220 481	331 000	390 000	17,8

Vahendid 330 000 eurot määratakse statsionaarse õendusabi korraldamiseks. Toetus on planeeritud tartlastele teenuse toetamiseks hooldusasutustes üle Eesti. Linna rahastus võimaldab vabastada tartlaste voodipäevatasust ja omaosalusest. 60 000 eurot kavandatakse integreeritud hoolduspõetusteenuse kuludeks Tartu Ülikooli Kliinikumis ja koostöö arendamiseks Rápina ja Elva haiglatega.

07400 - Avalikud tervishoiuteenused**65 500 eurot**

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
07400	AVALIKUD TERVISHOIUTEENUSED	41 144	41 361	65 500	58,4
50	tööjõukulud	2 399	1 941	0	-100,0
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	1 869	1 450	0	-100,0
	tööjõukulude maksud	530	491	0	-100,0
55	majandamiskulud	25 421	29 720	32 000	7,7
	inventari kulud	0	0	4 400	x
	õppevahendite ja koolituse kulud	5 746	9 720	6 200	-36,2
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	19 675	20 000	21 400	7,0
4	antavad toetused	13 324	9 700	33 500	245,4

Tööjõukulud olid 2018. a määratud tudengite tasuta testimiseks seksuaalsel teel levivate haiguste suhtes.

Majandamiskulud

Vahendid 32 000 eurot kasutatakse järgmiselt:

- 4 400 eurot 10 elustamisaparaadi rentimiseks ja paigaldamiseks avalikesse kohtadesse;
- 6 200 eurot esmatasandi tervishoiutöötajate (koolitervishoiutöötajad, pereõed, koduõed, hooldusõed) koolituskuludeks.

21 400 eurot tervishoiuteenistuse poolt korraldatavatele üritustele Tartu linna tervisepäev, tervisekampania "Jalgsi tervise nimel", Tartu linna eakate olümpia, üleriigiliste tervist edendavate võrgustike tegevuste korraldamine Tartu linnas;

Antavad toetused

33 500 eurot Toetuse eesmärk on tervist väärtustava eluhoiaku kujundamine, süstemaatiline ja jätkusuutlik tervisenõustamine ja –koolitus ning kõikidele vanusegruppidele suunatud tervist edendavate tegevuste toimumine Tartu linnas. Prioriteetsed valdkonnad on 2019. a eakate kukkumiste ennetustegevus ja sõltuvushaigetele isikutele teenuste arendamine koostöös erialaspetsialistidega.

07600 – Muu tervishoid (majandamiseelarve)**12 000 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
07600	MUUD TERVISHOIUTEENUSED	10 000	12 000	20,0
50	tööjõukulud	8 028	11 400	42,0
	töötajate töötasu	6 000	8 500	41,7
	tööjõukulude maksud	2 028	2 900	43,0
55	majandamiskulud	1 972	600	-69,6
	administreerimiskulud	972	600	-38,3
	lähetuskulud	500	0	-100,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	500	0	-100,0

Vahendid laekuvad projekti „Hoolduskoordinaatori mudeli piloteerimine“ teostamiseks Sotsiaalministeeriumilt. Projekt on suunatud lähedaste hoolduskoormuse vähendamisele ja pilootprojekt kestab 10.05.2018-21.08.2019. Osakonna koostööpartneriteks on Tartu linna perearstid, koduõendusteenuse osutajad, hooldekodud, päevakeskused.

10 SOTSIAALNE KAITSE**13 929 583 eurot**

Sotsiaalse kaitse põhitegevuskulud on 13 909 583 eurot ja neid rahastatakse finantseerimiseelarvest 12 371 223 eurot ja majandamiseelarvest 1 538 360 eurot ning investeerimiskulusid omatulude arvel 20 000 eurot.

10120 - Puuetega inimeste sotsiaalhoolekande asutused**563 000 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud:**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10120	PUUETEGA ISIKUTE HOOLEKANDE ASUTUSED	414 284	536 000	563 000	5,0
55	majandamiskulud	414 284	536 000	563 000	5,0
	sotsiaalteenused	414 284	536 000	563 000	5,0

Vahendid kasutatakse teenuste ostuks psüühikahäiretega inimestele.

Ööpäevaringse hooldamise, päevase hooldamise ja koduhoolduse teenuse ostuks on kavandatud 385 000 eurot. Linna psüühikahäiretega eakatele teenuse osutajaks on SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus. Päevase ja ööpäevase hooldamise hind ja kontingent on jäänud 2018. a tasemele. Kasvu kavandatakse erivajadusega eakate koduhoolduse osas 40-le isikule senise 5960 tunni asemel 7700 tundi tunnihinnaga 7,80 eurot (2018. a hind 7,55 eurot).

Sotsiaalkindlustusameti ja teenuse pakkujate vahel sõlmitud lepingute alusel on 2018. a igapäevaelu toetamise teenusel 273 isikut. Vastavalt sotsiaalhoolekande seaduses reguleeritud psüühiliste erivajadustega ja intellektipuudega isikute igapäevaelu toetamise teenuse finantseerimisskeemile on kohalik omavalitsus kohustatud toetama teenuse osutamisega seotud ruumide ülalpidamist. Tegevuskulud kaetakse riigieelarvest sotsiaalkindlustusameti kaudu. Nimetatud teenust osutavad SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus, MTÜd Abistu ja Iseseisev Elu ning Sihtasutus Tartu Maarja Tugikeskus. Kulu 178 000 eurot on arvestatud lähtuvalt isikute arvust (292) ja ruumide ülalpidamiskulude katmise määrast 50,75 eurot kuus (määr on kehtestatud 2016. a jaanuarist).

10121 - Muu puuetega isikute sotsiaalne kaitse **3 198 186 eurot**

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud **2 986 945 eurot**

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud **211 241 eurot**

Põhitegevuse kulud on kavandatud hooldajatoetusteks, erinevate puudega inimest toetavate teenuste ostmiseks ja puuetega isikute elu kvaliteedi parandamiseks kavandatud tegevuste/projektide läbiviimise toetamiseks.

Finantseerimiseelarve kulud:

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10121	MUU PUUETEGA ISIKUTE SOTSIAALNE KAITSE	2 438 342	2 985 952	2 986 945	0,0
55	majandamiskulud	789 201	1 130 351	1 040 089	-8,0
	sotsiaalteenused	789 201	1 130 351	1 040 089	-8,0
4	antavad toetused	1 649 141	1 855 601	1 946 856	4,9
	toetused puuetega inimestele ja nende hooldajatele erijuhtudel riigi poolt makstav sotsiaalmaks	1 072 897	1 128 745	1 166 000	3,3
	antud tegevustoetused	479 887	635 000	690 000	8,7
		96 357	91 856	90 856	-1,1

Majandamiskulud (sotsiaalteenused):

325 000 eurot isikliku abistaja teenuse ostuks keskmiselt 50 (kasv 10 isikut) sügava liikumis- ja nägemispuudega isiku abistamiseks (Arengukava meede 4.1.3). Aastatel 2019-2020 osutab teenust hanke alusel Händikäpp MTÜ;

194 289 eurot riigi poolt rahastatavaks puudega lapse hoiuteenuseks 2018. a toetuse tasemel;

174 000 eurot sotsiaaltransporditeenuse osutamise kord on kinnitatud volikogu 12.11 2015. a määrusega nr 96, teenuse osutaja aastatel 2018-2019 on OÜ Tartaline. Teenuse kasutajaid on nimekirjas 900, igakuiselt kasutab ca 500 isikut. Kehtiva lepingu alusel on teenuskilomeetri maksumus 0,70 eurot km ja kvartali piirmäär kuni 50 eurot. Ratastoolis kasutaja ja raviprotseduuridel osaleja saab taotleda kahekordset piirmäära. Täiendavat piirmäära võimaldatakse ka tööl käivatele teenuse kasutajatele;

155 000 eurot kõrgendatud hooldusvajadusega puudega laste tugiisikuteenuseks. Teenuse eelarve kasvab 8000 eurot seoses teenustunni hinna tõusuga 7,36 eurolt 7,70 eurole. Teenuse kasutajate arv on keskmiselt 30 last kuus. Teenuse käigus abistatakse peret peresse mittekuuluva palgalise töötaja poolt. Tugiisiku tegevused lapse abistamisel on enesehooldus, liikumine, huvitegevuses osalemine, õues käimine jms. Teenuse osutaja aastatel 2017-2019 on Sverresson OÜ. Tugiisikuteenuse osutamine puudega last kasvatavatele peredele täidab Tartu linna arengukava hooliva

- linna sotsiaalprobleemide ennetamise arengusuuna meetme 4.2.2: suure hoolduskoormusega puudega laste peredele toetavate teenuste arendamise ülesannet;
- 100 000 eurot viipekeele tõlketeenuse ostuks 130-le kurdile või raske kuulmispuudega inimesele 11,7% kasvuga. Teenuse osutaja aastatel 2017-2018 on hanke alusel MTÜ Tartu Viipekeeletoetajad. Teenuse osutaja leidmiseks perioodil 2019-2020 korraldatakse hange;
- 91 800 eurot sotsiaaltransporditeenuse katteallikaks on 2018. a riigi toetusfondist saadud lapsehoiuteenuse kasutamata jääk. Transporditeenust osutatakse tööpäeviti laste (teenuse kasutajaid 50 last) transportimiseks lasteaeda ja kooli. Koolitranspordi teenust osutatakse septembrist kuni juunini ning lasteaiatransporti vastavalt vajadusele aastaringselt. Teenuse osutaja aastatel 2018-2019 on hanke alusel OÜ Tartaline.

Antavad toetused:

- 1 555 000 eurot sh hooldajatoetuseks 1005 000 eurot 2018. a tasemel ja toetuselt makstavaks sotsiaalmaksuks 550 000 eurot (2018. a 505 000 eurot). Hooldajatoetuse maksmise kord on kinnitatud volikogu 10.06.2010. a määrusega nr 13 ja toetuse rahalised määrad 23,40 eurot, 39 eurot ja 66,30 eurot on kinnitatud volikogu 14.10.2010. a määrusega nr 21. Toetuse saajaid on nimistus ca 2700, toetuse kavandamisel on eeldatud taotlejate vähenemisega umbes 100 isiku võrra. Sotsiaalmaksu (270 tööealise mittetöötava hooldaja eest) kavandamisel on lähtutud sotsiaalmaksu seadusest, mille alusel on maksumäär kasvanud 155,1 eurolt 165 eurole (2018. a alam-palk 500 eurot x 0,33);
- 220 000 eurot puuetega laste hooldajatoetuseks. Toetuse maksmist reguleerib Volikogu 12.09.2013. a määrus nr 99 „Hooldajatoetus puudega lapse hooldajale“. Toetuseks on kavandatud 80 lapse eest (a'75 eurot või 100 eurot kuus) 80 000 eurot ja maksudeks 140 000 eurot (arvestus 70 hooldaja eest kuus 165 eurot (2017. a 139,8, 2016. a 128,7 eurot);
- 81 000 eurot sh 36 000 eurot toetuseks puuetega isikutele korterite kohaldamiseks 2018. a tasemel. Tartu Linnavolikogu 21.03.2014. a määrusega nr 13 muudetud puuetega isikute eluruumide kohandamise toetuse maksmise kord vähendab inimese omaosalust ja suurendab toetuse maksimumsuurust. Korterite remonditööd on seotud peamiselt eluruumi sissepääsu, ruumis liikumiseks vajalike ümberkorralduste tegemise ja pesemisruumide kohandamisega. Maksimaalne toetussumma kohanduse kohta on 1800 eurot, inimese omaosaluseks on vähemalt 15% kohanduse maksumusest. Osakond on saanud rahastuse ESF hankes, mille kaasfinantseerimiseks on kavandatud 37 278 eurot e 15% kohandamistööde maksumusest. Projekti raames perioodil 01.09.2018-31.01.2020 kohandatakse ca 40 eluruumi aastas;
- 51 000 eurot antakse toetusena 23-le puuetega inimeste organisatsioonile tegevus- ja transpordikuludeks (Arengukavala meede 3.9.1) 2018. a tasemel. Organisatsioonide üheks põhitegevuseks on puudespetsiifilise nõustamise tagamine. Toetuse andmise kord on kinnitatud Tartu Linnavolikogu 12.04.2007.a määrusega nr 57;
- 18 000 eurot antav tegevustoetus MTÜ-le Tartu Maarja Tugikeskus tugisikuteenuse osutamiseks intellekti- ja/või liitpuudega täiskasvanutele. Eesmärgiks on intellektipuudega täiskasvanute abistamine ja toetamine igapäevategevustes;
- 11 000 eurot antav tegevustoetus Puuetega Inimeste Kojale õpikoja „Ajaga kaasa“ korraldamise jätkamiseks;
- 7 356 eurot antav tegevustoetus MTÜ-le Händikäpp ruumide rendikulude tasumiseks;
- 3 500 eurot antav tegevustoetus MTÜ-le Pimedate Ühing ühingu ruumide (pimedatele turvaliselt ligipääsetav Ringtee 1) ülalpidamiskuludeks.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud**211 241 eurot**

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2019 eelarve	muutuse %
10121	MUU PUUETEGA ISIKUTE SOTSIAALNE KAITSE	211 241	x
50	tööjõukulud	24 100	x
	töötajate töötasu	18 000	x
	tööjõukulude maksud	6 100	
4	antavad toetused	187 141	x
	toetused puuetega inimestele ja nende hooldajatele	187 141	x

Vahendid laekuvad Sotsiaalministeeriumilt projekti „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohaldamine Tartus“ raames. Osakond on saanud rahastuse ESF hankes kogumaksumusega 248 519 eurot. Projekti raames kohandatakse 2019. a ca 40 eluruumi.

10200 - Eakate sotsiaalhoolekande asutused kokku**3 632 307 eurot, sh:**

Päevakeskus Kalda ülalpidamine ja koduteenused	853 587 eurot
Hooldekodu ja teenuse ost	2 520 500 eurot
Päevakeskus Tähtvere ja teenuse ost	258 220 eurot

Päevakeskus Kalda ülalpidamine ja koduteenused

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 686 068 eurot ja majandamiseelarve 167 519 eurot, millest omatulude arvel 7700 eurot ja saadava toetuse arvel 159 819 eurot.

Asutus osaleb projektis „Koduse hoolekandeteenuse arendamine Tartu linnas“, mille raames kavandatakse pakkuda koduteenust 130-le isikule. Projekti teostamiseks palgatakse saadava toetuse arvel täiendavalt 13 hooldustöötajat ja linna omaosalusena projektijuht. Linna osaluseks on kavandatud 2019. aastal 53 511 eurot ja EL struktuurifondi rahastus on 159 819 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud**686 068 eurot**

Päevakeskus Kalda osutab koduabi- ja ka päevakeskuse teenuseid. Kodusel hooldusel oli seisuga 01.07.2017. a 372 üksikvanurit ja tasulisel koduhooldusel 24. Päevakeskuses on loodud vanuritele võimalused suhtlemiseks ja huvialaseks tegevuseks, milles osaleb keskmiselt 233 püsiklienti. Päevakeskuses ja kolmes piirkonnakeskuses töötavad sotsiaallabi osakonna inspektorid koordineerivad hooldustöötajate tööd ja tegelevad vastava piirkonna kõigi vanurite ja puuetega inimeste probleemidega, mille lahendamiseks pakutakse mitmesuguseid teenuseid.

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10200	KODUTEENUSED	528 508	609 716	686 068	12,5
50	tööjõukulud	495 308	563 016	615 257	9,3
	töötajate töötasu	370 235	420 214	459 276	9,3
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	561	561	560	-0,2
	tööjõukulude maksud	124 512	142 241	155 421	9,3

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
55	majandamiskulud	33 200	46 700	70 811	51,6
	administreerimiskulud	4 288	3 900	3 700	-5,1
	koolituskulud	3 943	4 200	24 182	475,8
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	5 655	8 100	8 100	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	13 267	24 100	19 300	-19,9
	info- ja kommunikatsiooni-tehnoloogia kulud	78	500	100	-80,0
	inventari kulud	749	400	400	0,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	1 582	1 600	1 600	0,0
	eri- ja vormiriietus	1 642	1 400	10 929	680,6
	muud mitmesugused majanduskulud	1 996	2 500	2 500	0,0

Tööjõukulud

Kinnitatud koosseisus on olnud alates 01.08.2009. a 54 ametikohta, neist 45 on hooldustöötajad. Eelarvesse on kavandatud 5% tööjõukulude suurenus. Ülejäänud kasvu (24 004 eurot) põhjustab ajutiselt rakendatav projektijuhi ametikoht. Lepingulist töötasu makstakse seminaride ja ürituste läbiviijatele.

Majandamiskulude kasv on ka seotud projekti „Koduse hoolekandeteenuse arendamine Tartu linnas“ omafinantseeringu raames tehtavate kuludega ja seda põhiliselt koolitus- ning eririietuse soetamise kuludes.

Sõidukite ülalpidamiskuludes kajastuvad 16 elektriauto ülalpidamiskulud (hooldus, remont, kindlustus). Elektriauto mittekasutavatele töötajatele (olenevalt vajadusest 15-20 töötajat) võimaldatakse asutuse poolt soetatud bussikaartide kasutamist (kajastatud muude mitmesuguste majanduskulude all).

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

167 519 eurot

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10200	KODUTEENUSED	8 666	10 510	167 519	1 493,9
50	tööjõukulud	2 315	3 000	158 546	5 184,9
	töötajate töötasu	1 730	2 240	117 700	5 154,5
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	0	0	800	x
	tööjõukulude maksud	585	760	40 046	5 169,2
55	majandamiskulud	6 351	7 510	8 973	19,5
	administreerimiskulud	600	1 100	600	-45,5
	koolituskulud	1 391	1 700	2 300	35,3
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	287	400	400	0,0
	inventari kulud	2 859	1 710	1 000	-41,5
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	471	600	1 873	212,2
	eri- ja vormiriietus	743	2 000	800	-60,0
	muud mitmesugused majanduskulud		0	2 000	x

Tulud majandustegevusest (kokku 7700 eurot) laekuvad massaažiteenuselt, pesu pesemise teenuselt, ravivõimlemiselt ja tasuliselt koduhooldusteenuselt. Tasulisel koduhooldusel on 24 klienti tunnitasauga 6 eurot. Vahendid kasutatakse teenuste osutamiseks.

Projekti „Koduteenuse arendamine ja pakkumine Tartu linnas“ rahastab SA Innove. Projekti kogumaksumus on 399 723 eurot, sh saadav toetus 299 792 eurot (2019. a toetus 159 819 eurot), kestab 2 aastat ja selle käigus on kavas pakkuda koduteenust 2019. a kuni 130 isikule, 2020. aastal täiendavalt 70-le isikule. Teenuse pakkumiseks palgatakse projekti raames tööle 13 hooldustöötajat, kellele tagatakse vajalik väljaõpe ning töövahendid sh transpordi kulud teenuse osutamisel.

Eakate sotsiaalhoolekande asutused

Tartu Hooldekodu ülalpidamiskulud ja teenuse ost	2 500 500 eurot
Investeerimise kulud	20 000 eurot

Hooldekodusse paigutatakse ööpäevaringset hooldust vajavad eakad ja puuetega inimesed, keda ei ole võimalik lühiajalise põetushaiglas viibimise järel kodus hooldada, kellel puuduvad seadusjärgsed hooldajad, koduhooldusteenus on toimetulekuks ebapiisav või kelle lähedased ei suuda hooldust tagada.

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 1 408 500 eurot ja majandamiseelarvest 1 112 000 eurot.

Kuludest on kavandatud Tartu Hooldekodu kuludeks 2 055 000 eurot ja teenuse ostuks teistelt hooldekodudelt 465 500 eurot. Hooldekodus on 123 linna eelarvest finantseeritavat ja 50 tasulist hooldekohta. Hooldekodus töötab ka päevakeskus.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 1 408 500 eurot

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10200	HOOLDEKODU JA TEENUSE OST	1 152 224	1 319 711	1 408 500	6,7
50	tööjõukulud	834 038	920 211	943 000	2,5
	töötajate töötasu	624 589	687 751	704 300	2,4
	tööjõukulude maksud	209 449	232 460	238 700	2,7
55	majandamiskulud	318 186	399 500	465 500	16,5
	sotsiaalteenused	317 024	396 000	462 000	16,7
	muud mitmesugused majanduskulud	1 162	3 500	3 500	0,0

Tööjõukulud

Hooldekodus on 108,5 töötajat. 2019. a täiendatakse koosseisu 1 hooldustöötaja võrra põetustoimingu mahu olulise kasvu tõttu. Asutuse tööjõukulud on jaotatud finantseerimis- ja majandamiseelarve vahel (majandamiseelarve omatulude arvel kaetavate tööjõukulude osa on 34,5% (2018. a 32,3%)). Kokku (sh täiendav ametikoht) kasvavad tööjõukulud (sh majandamiseelarve arvel) 5,8% ja keskmine kuutöötasu 5,0%.

Majandamiskulud

Hoolekande teenust teistelt hooldekodudelt kavandatakse osta keskmiselt 110-le isikule kuumaksusega 350 eurot. 2018. a kasvas hooldekodusse paigutatud linnakodanike arv kavandatud 90-lt 95-le ja kuutasu kavandatud 310-lt eurolt 347-le eurole. Muude mitmesuguste majanduskulude all kavandatakse põhiliselt hoolealuste transpordikulud.

Majandamiseelarve tulud ja kulud**1 112 000 eurot**

Omatulud laekuvad teenuste osutamisest ja hoolealuste omaosalusest ülalpidamiskuludes:

540 000 eurot	hooldeteenus 50 tasuliselt kohalt– arvestatud on 99% täituvusega ja diferentseeritud ööpäevase kohamaksuga;
516 000 eurot	hoolealuste osalus 95% ulatuses pensionist;
40 000 eurot	puudetoetus 100% ulatuses keskmiselt 80 hoolealuselt;
11 000 eurot	laekumine oma töötajate toitlustamisest ja kohvikust;
5 000 eurot	sauna, soolakambri, manikööri, pedikööri, juuksuri massaaži ja pesupesemise teenustelt.

Investeerimistegevuse eelarvesse on kavandatud **20 000 eurot** uue sõiduauto soetamiseks. Kasutuses olev Peugeot 207 on soetatud 2007. a, auto kompuuter vajab väljavahetamist.

Põhitegevuse kulud

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10200	HOOLDEKODU	1 036 872	1 063 580	1 092 000	2,7
50	tööjõukulud	407 053	439 000	496 000	13,0
	töötajate töötasu	305 279	328 000	370 700	13,0
	tööjõukulude maksud	101 774	111 000	125 300	12,9
55	majandamiskulud	629 819	624 580	596 000	-4,6
	administreerimiskulud	6 972	9 200	10 100	9,8
	koolituskulud	3 360	6 000	5 000	-16,7
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	260 224	271 800	240 100	-11,7
	sõidukite ülalpidamise kulud	10 459	8 000	7 200	-10,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	11 173	11 200	11 200	0,0
	inventari kulud	26 313	10 680	10 900	2,1
	toiduained ja toitlustusteenused	162 725	162 000	163 000	0,6
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	119 585	119 000	124 000	4,2
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	1 429	2 000	2 000	0,0
	eri- ja vormiriietus	26 581	23 200	21 000	-9,5
	muud mitmesugused majanduskulud	998	1 500	1 500	0,0

Tööjõukulud

Tööjõukulud kasvavad. Seoses omatulude laekumise kasvuga on kavandatud ka majandamiseelarves töötajatele 5% palgatõus. Kokku finantseerimiseelarve vahenditega moodustavad tööjõukulud kogu asutuse ülalpidamiskulude eelarvest 70,7% (2018. a 70%).

Majandamiskulude eelarve on kavandatud 4,6% langusega - 2018. a alguse järgist (44 580 eurot) suunati enamuse asutuse ruumide remondiks ja inventari uuendamiseks.

- ruumide majandamiskuludes on suurimad kulud kavandatud küttele – 78 000 eurot ja elektrile – 69 000 eurot, korrashoiuteenustele 39 000 eurot ja korrashoiuvahenditele 29 000 eurot
- sõidukite ülalpidamiskuludesse on arvestatud sõiduauto ja bussi kulud;
- infotehnoloogiakuludes kavandatakse kulud põhiliselt teenuse ostuks, et lahendada probleeme arvutite kasutamisega, THEA programmi täitmise ja töötajatele läbipääsude kindlustamisega;
- inventari kulud on kavandatud hoolduseks ja rendiks ning väikeinventari soetamiseks (laualambid, veekeetjad, õhk- ja pöetsumadratsid, pöetusvoodid, tõstmisvahend ratastooli kasutajatele);

- toitlustamiskulud, millest 152 000 eurot on ette nähtud aastaringselt 173 hoolealuse toitlustamiseks. Toidupäeva maksumus on 2,40 eurot toitlustatava kohta. Kohviku ja oma töötajate toidukulud 11 000 eurot;
- meditsiinikuludest 95% (2018. a 92,4%) moodustavad ravimite soetamine (41 000 eurot) ja põetusega seotud kulud (77 000 eurot). Ülejäänud 6000 eurot on kavandatud hooldatavate haiglapäevade, meditsiiniliste konsultatsioonide, perearsti visiitide, hambaravi, ja raamitranspordi eest tasumiseks ning töötajate tervisetõendite kuludeks;
- eri- ja vormiriietuse kuludest on kavandatud 19 000 eurot pesupesemisteenuse ostuks ning voo-divarustus ja hoolealuste riided, jalanõud asendatakse kulumisel (2000 eurot);
- muud kulud on kavandatud isikutunnistuste vahetamiseks ja riiklikku toetust ületavate matusekulude katteks.

Eakate sotsiaalhoolekande asutused

Päevakeskus Tähtvere ülalpidamiskulud ja teenuse ost **258 220 eurot**

Päevakeskus Tähtvere põhiülesandeks on huvitegevuse korraldamine ning abi osutamine eakatele ja puuetega isikutele nende iseseisvaks toimetulekuks harjumuspärasel keskkonnas. Tasuta teenustena pakutakse eakatele võimalust osaleda ringide töös, kasutada internetipunkti ja raamatukogu. Päevakeskuses töötavad rahvatantsu-, lauluansambli-, vestlus-, käsitöö-, ravivõimlemis- ja senioritantsuring.

Eelarve väheneb, sest 2018. a lõpetati asutuse poolt toitlustusteenuse osutamine, millest tulenevalt vähenes kasutuses olev pind, kinnitatud ametikohtade arv ning majandamiseelarve tulud ja kulud.

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 253 220 eurot ja majandamiseelarvest 5000 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud **253 220 eurot**

Kuludes kajastatakse Päevakeskus Tähtvere ülalpidamiskulud 125 220 eurot ja antavat tegevustoe-tust (128 000 eurot) päevakeskuse teenust pakkuvatele ühingutele.

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10200	PÄEVAKESKUS TÄHTVERE JA TEENUSE OST	222 488	257 132	253 220	-1,5
50	tööjõukulud	73 232	82 104	68 960	-16,0
	töötajate töötasu	73 077	79 104	48 540	-38,6
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	155	3 000	3 000	0,0
	tööjõukulude maksud	24 731	28 474	17 420	-38,8
55	majandamiskulud	46 456	65 028	56 260	-13,5
	administreerimiskulud	0	3 200	2 500	-21,9
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	46 456	59 028	51 260	-13,2
	info- ja kommunikatsioonitehno- loogia kulud	0	1 000	0	-100,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	0	300	0	-100,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	0	1 500	2500	66,7
4	antavad toetused	102 800	110 000	128 000	16,4
	antav tegevustoeetus	102 800	110 000	128 000	16,4

Tööjõukulud

Päevakeskuses Tähtveres on palgal senise 10 töötaja asemel 5. Töötajatele on kavandatud 5% palgatõus. Lepingulist töötasu makstakse ringijuhtidele.

Majandamiskulud

Finantseerimiseelarvest kaetakse ruumide kütte-, elektri- ja rendikulud. Päevakeskus kasutab Ingerisoomlaste Liidu hoonest (Veski 35) senise 562,6 m² asemel 328 m² ja uue lepingu alusel on rendi hind kuus 7,18 eurot/m² - kokku kulu 28 260 eurot. Kommunaalkulud on 12 000 eurot, korras-hoiuvahendid ja teenused 11 000 eurot.

Antavad toetused

täiskasvanute päevakeskuse teenust pakkuvatele ühingutele – 63 000 eurot MTÜle Tartu Puuetega Inimeste Koda, 63 000 eurot MTÜle Kodukotus ja 2000 eurot Ilmatsalu eakate ühistegevuseks. Päevakeskuse teenust toetades pakub linn eakatele ja puuetega inimestele võimalust osaleda huvialaringides, kultuuriüritustel, nõustamist, arvuti- ja internetikasutamist. Ühingutel on kohustus korraldada igakuiselt infopäevi sotsiaalhoolekandest ja ühisüritusi tantsu- ja peoõhtutena.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud**5000 eurot**

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10200	PÄEVAKESKUS TÄHTVERE	60 454	38 630	5 000	-87,1
50	tööjõukulud	4 599	2 676	0	-100,0
	töötajate töötasu	392	0	0	x
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	3 045	2 000	0	-100,0
	tööjõukulude maksud	1 162	676	0	-100,0
55	majandamiskulud	55 855	35 954	5 000	-86,1
	administreerimiskulud	3 166	2 600	3 000	15,4
	koolituskulud	70	400	400	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	15 838	6 574	0	-100,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	200	0	600	x
	inventari kulud	523	0	1 000	x
	toiduained ja toitlustusteenused	30 559	24 000	0	-100,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	148	150	0	-100,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja siustamise kulud	5 351	1 500	0	-100,0
	eri- ja vormiriietus	0	730	0	-100,0

Asutusele laekub tulu pesupesemise ja saunateenuse eest 3000 eurot ning üürina 2000 eurot. Vahendid on täienduseks finantseerimiseelarvele ja kasutatakse asutuse esindus-, koolitus-, IT ja inventarikuludeks.

10201 - Muu eakate sotsiaalne kaitse 124 800 eurot**Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 124 800 eurot**

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10201	MUU EAKATE SOTSIAALNE KAITSE	81 770	121 629	124 800	2,6
55	majandamiskulud	10 276	32 500	29 000	-10,8
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	0	13 500	10 000	-25,9
	sotsiaalteenused	10 276	19 000	19 000	0,0
4	antavad toetused	71 494	89 129	95 800	7,5
	sotsiaalabitoetused	47 744	66 200	76 800	16,0
	antav tegevustoetus	23 750	22 929	19 000	-17,1

Majandamiskuludest on kavandatud:

osakonna poolt eakatele korraldatavate ürituste kuluks 10 000 eurot ja toidu kojuveo teenuse ostuks 19 000 eurot. Linna eelarvest tasutakse toidu kojuveo korraldamisel transpordikulud, toidu maksu-
muse tasub klient. Teenuse ostuks korraldatakse aastane hange.

Antavad toetused

76 800 eurot toetuse maksmiseks linna aukodanikele. Toetuse maksmise aluseks Tartu Linnavoli-
kogu määrus nr 14 09.02.2006. a ja määrusega nr 21 01.05.2018. a tõsteti toetuse
kuumäär seniselt 128 eurolt 200 eurole;

10 000 eurot eakate päeva/ürituste korralduskuludeks;

9 000 eurot tegevustoetuseks MTÜ-le Tartu Eakate Nõukoda.

10400 – Asendus- ja järelhooldus - asenduskodu teenuse ost 1 859 200 eurot

Asenduskodudelt ostetavale asendushooldusteenusele riigihanget ei korraldata, hoolduslepingud
sõlmitakse või pikendatakse iga lapse kohta eraldi. Asendushoolduse ümberkorraldused riigi tasandil
2018. a töid kaasa muutused rahastuse osas. 2019. a on kavandatud riigitoetust 1 620 151 eurot 2018.
a tasemel.

Linna asendushooldusel on 108 last. 2018. a eelarve kavandamisel lähtuti 2017. a kohamaksumustest
1150 eurot ja 1450 eurot erivajadusega lapsele, mida aga 2018. a mitmed teenuse osutajad suurenda-
sid. Riiklike muudatuste tulemusel on kavandatud 2019. a kohamaksu tõus, mis arvestab sügava ja
kõrge hoolduskoormusega erivajaduste teenuskoha maksumuseks ca 1660 eurot. Antavad toetused
on ette nähtud järelhoolduseks.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10400	ASENDUSKODU TEENUSE OST	50 490	1 720 151	1 859 200	8,1
55	majandamiskulud	50 490	1 676 951	1 829 200	9,1
	sotsiaalteenused	50 490	1 676 951	1 829 200	9,1
4	antavad toetused	0	43 200	30 000	-30,6
	sotsiaalabitoetused	0	43 200	30 000	-30,6

10402 - Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	1 646 592 eurot, sh:
Laste Turvakodu	267 168 eurot
Muu pere ja laste sotsiaalne kaitse	1 379 424 eurot

Laste Turvakodu

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 242 668 eurot ja majandamiseelarvest 24 500 eurot.

Tartu Laste Turvakodu põhitegevuseks on osutada ajutist abi, tuge ja kaitset vägivalla või konfliktide tõttu ohtu sattunud ja peavarju ning hoolitsuseta jäänud lastele vanuses 3-18 eluaastat ning korraldada neile ööpäevast hooldamist, arendus- ja huvitegevust. Vajaduse korral võetakse lapsega koostööks ka lapsevanemad või eestkostjad. Majutuskohti on 20, kavandatud keskmine täituvus 16 senise 18 asemel. Sotsiaal- ja tervishoiuosakonna ettekirjutusel korraldatakse puudust kannatavate laste tasuta toitlustamist. Turvakodu juures osutatakse erivajadustega lastele lapsehoiuteenust, mida rahastab Sotsiaalkindlustusamet tasudes ühe lapse hoiutunni eest 5 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10402	LASTE TURVAKODU	212 632	230 354	242 668	5,3
50	tööjõukulud	158 337	172 905	185 760	7,4
	töötajate töötasu	112 735	123 433	131 834	6,8
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	5 580	5 700	7 000	22,8
	tööjõukulude maksud	40 022	43 772	46 926	7,2
55	majandamiskulud	54 295	57 449	56 908	-0,9
	administreerimiskulud	4 971	3 550	4 250	19,7
	koolituskulud	3 100	2 800	2 000	-28,6
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	23 769	25 830	26 000	0,7
	sõidukite ülalpidamise kulud	343	1 000	700	-30,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	472	650	650	0,0
	inventari kulud	1 703	2 500	3 300	32,0
	toiduained ja toitlustusteenused	16 938	17 719	16 608	-6,3
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	979	1 000	1 000	0,0
	õppevahendite ja koolituse kulud	838	1 000	1 000	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	1 000	1 000	1 000	0,0
	eri- ja vormiriietus	182	400	400	0,0

Tööjõukulud

on kavandatud 12,5-le ametikohale 5%-lise palgatõusuga. Lepingulist töötasu makstakse kasvatajate, abikasvatajate, kokkade ja majandusjuhataja asendusteks puhkuse ajal ja oluline kasv on tingitud vabatahtlike asendajate puudusest.

Majandamiskuludes on administreerimiskulude kasv tingitud lisandunud e-päeviku platvormi haldamise teenuse ostust. Toitlustuskuludes päevamaksumus kasvab, kuid kavandatakse turvakodu väiksemat täituvust - toitlustamiskulude arvestamisel kavandatakse põhiklientide keskmiseks täituvuseks 16. Toidupäeva maksumus põhiklientidele on 2,80 eurot (2018. a 2,66 eurot, 2017. a 2,53 eurot). Lisaks kavandatakse vahendeid tasuta lõunatoiduks (2018. a esimesel poolaastal 124 portsjonit).

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud**24 500 eurot**

Tulu laekub turvakodus viibivate lapsevanematega ülalpidamiskulude tasumiseks sõlmitud lepingute alusel. Lepingu järgi peab lapsevanem tasuma 20% oma sissetulekust ülalpidamiskulude katteks. Arve esitatakse ka omavalitsusele, kelle elanike registris olevad lapsed on viibinud turvakodus kauem kui 24 tundi. Turvakodus kavandatakse erivajadusega lastele lastehoiuteenuse osutamist, mida rahastab Sotsiaalkindlustusamet. Teenuse osutamiseks sõlmitakse alltöövõtuleping OÜga Sverresson 2380 teenustunni ulatuses.

Tulu laekub:

- 15 000 eurot lapsehoiuteenuse osutamise eest;
- 5 000 eurot teistelt kohalikelt omavalitsustelt;
- 3 000 eurot lepingute alusel;
- 1 500 eurot töötajate toitlustamise eest.

2019. a majandamiseelarvesse ei ole kavandatud saadud annetusi ja aasta alguseks kasutamata jäägi avamist. Ka oli 2018. a erakordselt suur (10 000 eurot) laekumine teistelt omavalitsustelt.

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10402	LASTE TURVAKODU	7 361	40 995	24 500	-40,2
50	tööjõukulud	152	19 000	13 000	-31,6
	töötajate töötasu	0	8 967	7 000	-21,9
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	0	5 232	2 716	-48,1
	tööjõukulude maksud	152	4 801	3 284	-31,6
55	majandamiskulud	7 209	21 995	11 500	-47,7
	administreerimiskulud	0	1 500	0	-100,0
	koolituskulud	494	1 400	2 000	42,9
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	0	3 847	0	-100,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	0	1 000	0	-100,0
	inventari kulud	0	4 728	0	-100,0
	toiduained ja toitlustusteenused	1 779	3 600	3 700	2,8
	õppevahendite ja koolituse kulud	4 739	4 920	4 600	-6,5
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja siustamise kulud	197	1 000	1 200	20,0

Lapsehoiuteenuse tulu suunatakse kahe 0,5 koormusega kasvataja tööjõukuludeks, õppevahendite soetamiseks ja toitlustamiseks. Ülalpidamise eest laekunud vahendid suunatakse koolituskuludeks, õppevahendite soetamiseks ja ürituste korraldamiseks. Töötajate toiduraha suunatakse toiduainete ostuks.

Muu perede ja laste sotsiaalne kaitse**1 379 424 eurot**

Sotsiaalabi osakonna kaudu ostab linn lastele ja peredele suunatud teenuseid, maksab täiendavat lastetoetust ja toetab erinevaid lastele ja peredele suunatud projekte.

Põhitegevuse kulud rahastatakse finantseerimiseelarvest sh riigilt saadav matusetoetus 280 000 eurot.

Klassifi-kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10402	MUU PEREDE JA LASTE SOTSIAALNE KAITSE	1 085 995	1 356 113	1 379 424	1,7
55	majandamiskulud	96 194	277 023	315 144	13,8
	sotsiaalteenused	96 194	277 023	315 144	13,8
4	antavad toetused	989 801	1 079 090	1 064 280	-1,4
	peretoetused	826 544	723 021	670 000	-7,3
	matusetoetus	0	277 449	280 000	0,9
	antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	120 857	0	0	x
	antud tegevustoetused	42 400	78 620	114 280	45,4

Majandamiskulud

Osakonna eelarves on 315 144 eurot järgmisteks lastele ja peredele suunatud sotsiaalteenusteks:

200 000 eurot päevakeskuse teenuse ost kindlustab Tartu linna arengukavas hooliva linna arengusuunas kavandatud sotsiaalsete probleemide ennetamist. Laste päevakeskustes tagatakse lastele õpiabi, järelevalve pärast kooli, pakutakse võimalusi huvitegevuseks, garanteeritakse toitlustamine ja hügieen. 2017. a rahastati teenust tegevustoetusena. 2018. aastast korraldatakse päevakeskuse teenust 140-le lapsele üheaastaste hangete alusel 2018. a viies ja 2019. a kuues tegevuskohas (2017. a neljas), et võimaldada teenuse osutamist nooremale koolieale kodule lähedases asukohas.

59 644 eurot vägivalda all kannatavate laste ja pereliikmete nõustamisteenus on kavandatud asutushooldust ennetavate teenuste arendamise arengukavala ülesandena. Teenuse osutaja aastatel 2018-2020 on hanke alusel MTÜ Tartu Laste Tugikeskus. Teenust osutatakse ca 50 lapsele (lapsevanemale) kuus. Teenuse tunnihind on sõltuvalt teenuse liigist 24,77 kuni 34,03 eurot;

55 500 eurot pereküllastusteenust kavandatakse 40-le perele, kus kasvavad koolieelses lasteasutuses mittekäivad väikelapsed ja kus pereliikmetel esineb erivajadusi, tervise- ja sotsiaalseid probleeme. Teenuse hind pere kohta kuus 115,63 eurot (2018. a 110,42 eurot, 2017. a 106,25 eurot). Teenuse osutaja aastatel 2017-2019 on Hea Algus MTÜ.

Antavad toetused vähenevad seoses riikliku vajaduspõhise peretoetuse maksmise lõpetamisega alates 2018. a jaanuarist (2018. a alguseks kavandati väljamakseid 53 021 eurot 2017. a määramiste alusel). 2019. aastaks on kavandatud järgmised toetused:

670 000 eurot peretoetusena **täiendav lastetoetus** vastavalt linnavolikogu 23.11.2006. a määrusele nr 44, 3.12.2009. a otsusele nr 29 ja 14.10.2010. a otsusele nr 129. Kavandatud on toetuse maksmine igas osas 1250 lapsele ja täiendav toetus 220-le kolmandale ja järgnevale lapsele järgmiste määrade alusel:

I osa	lapse sünnil	64 €	+ 48 €	kolmandale ja järgnevale lapsele
II osa	lapse aastaseks saamisel	128 €	+ 48 €	kolmandale ja järgnevale lapsele
III osa	lapse 2 aastaseks saamisel	320 €	+ 32 €	kolmandale ja järgnevale lapsele

280 000 eurot riiklikult finantseeritav matusetoetus 250 eurot surmajuhtumi kohta;

114 280 eurot antavad toetused tegevuskuludeks, sh:

38 000 eurot	tegevustoetus vanemahariduse projekti jätkamiseks. Kuni 2018. a rahastab pilootprojekti Tervise Arengu Instituut. Jätkuprojekti rahastab omavalitsus. Tegevusi viivad läbi ProVida Kliinik OÜ ja Tartu Laste Tugikeskus MTÜ koostöös Tervise Arengu Instituudiga, kes tagab läbiviijate supervisiooni;
20 000 eurot	tegevustoetus MTÜ-le Peretarkuse Keskus psüühilise erivajadusega lapsevanema toetamiseks. Projekti eesmärgiks on sotsiaalprobleemide ennetamine ja hooldekandekandlane koostöö;
18 750 eurot	SPIN pilootprojekti 2018. a osales 80 noort. SPIN programm on sportlikul eluviisil põhinev ennetusprogramm vähekindlustatud ja riskioludes lastele. Projekti eesmärk on riskikäitumise vähendamine ning noorte püsimine haridussüsteemis;
15 000 eurot	tegevustoetus MTÜ-le Peretarkuse Keskus perelepitustegevuseks. Projekti sihtgrupiks on lahutavad lapsevanemad, kellel perelepitusteenus aitab hakkama saada lahutusest tulenevate elumuutustega lapsi võimalikult säästval viisil. Projektis osalevad lastekaitse spetsialistide suunatud pered;
10 000 eurot	tegevustoetus MTÜ-le Libertas Kliinik sõltuvuskäitumisega noorte sekkumisprogrammi läbiviimiseks. Suunamine gruppi toimub linna lastekaitse spetsialisti põhjendatud otsuse alusel;
5 000 eurot	tegevustoetus MTÜ-le Laste ja Noorte Kriisiprogramm leinanõustamistegevuseks. Leinalaagris pakutakse lähedase pereliikme kaotanud lastele aastast rehabilitatsiooniprogrammi, milles osaleb kuni 20 last;
4 500 eurot	tegevustoetus MTÜ-le Tartu Psühhoterapia- ja nõustamiskeskus lahutavatele vanematele tugigrupi teemal „Dialog laste nimel“ läbiviimiseks;
1 530 eurot	tegevustoetus EELK Konsistooriumile projekti „Vanemluse ehituskivid“ teostamiseks, et aidata lapsevanematel mõista vanema rolli ja vanemluse erinevaid rolle 10 teemavaldkonna raamides;
1 500 eurot	tegevustoetus MTÜ-le Enneaegsed lapsed teabepäevade korraldamiseks enneaegsete laste vanemate koondamiseks ja ühiskonna teadlikkuse tõstmiseks enneaegsete ja lahkunud laste vanemate probleemidest.

10700 - Riskirühmade sotsiaalhoolekande asutused

Asutus Varjupaiga ülalpidamine ja tegevustoetuse andmine 484 845 eurot

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 473 845 eurot ja majandamiseelarvest 11 000 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 473 845 eurot

Vahendid kajastavad linna asutuse Varjupaik ülalpidamiskulusid 453 845 eurot ja antavat tegevustoetust naistele varjupaiga teenust osutavatele ühingutele 20 000 eurot.

Tartu linna asutus Varjupaik on loodud peavarjuta jäänud inimeste abistamiseks. Inimestel on võimalus turvaliselt ööbida, ennast ja oma riideid pesta, sööki valmistada, neile pakutakse esmast meditsiiniabi, abi dokumentide taotlemisel. Varjupaiga ööbimiskohtade arv on 52, päevakeskuse teenust saab kasutada 25 isikut (kasutab keskmiselt 5 isikut) ja sotsiaalmajutusteenust pakutakse 18 eluruumis 32-1 kohal. Varjupaik kindlustab ka sotsiaalmajade Lubja 7 ja Nisu 2a valve. 2019. oktoobrist lisandub veel 12 korterit Rahu 8 korterelamus.

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10700	ASUTUS VARJUPAIK JA NAISTE VARJUPAIKADE TOETAMINE	334 472	396 566	473 845	19,5
50	tööjõukulud	284 029	322 020	352 445	9,4
	töötajate töötasu	212 370	240 672	263 412	9,4
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	71 659	81 348	89 033	9,4
55	majandamiskulud	45 163	54 546	101 400	85,9
	administreerimiskulud	1 810	2 300	2 400	4,3

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
	koolituskulud	660	1 300	1 300	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	39 038	42 500	42 000	-1,2
	sõidukite ülalpidamise kulud	1 484	1 600	1 600	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 003	1 300	1 300	0,0
	inventari kulud	969	3 146	52 600	1 572,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	199	200	200	0,0
	eri- ja vormiriietus		2 200	0	-100,0
4	antavad toetused	5 280	20 000	20 000	0,0
	antav tegevustoetus	5 280	20 000	20 000	0,0

Tööjõukulud

Asutuse koosseis on kasvamas 24-lt 29-le ametikohale alates oktoobrist 2019, mil käivitatakse Rahu 8 II korrusel sotsiaalmajutusteenus peredele 12 korteri baasil. Koosseisu täiendatakse 1 sotsiaaltöötaja ja ööpäevaringse valve kindlustamiseks 4 korrapidaja ametikohaga. Kõigile töötajatele on kavandatud 5% palgatõus.

Majandamiskuludes on kavandatud kulud asutusele lähtudes 2018. a kehtivatest hindadest ja eeldatavast kulust. Vahendid on suunatud varjupaiga administreerimisele, olemasoleva vara hooldusele, valvele ja teenuste osutamisele. Inventarikulude suur tõus on seotud 12 uue korteri sisustamisega.

Antavad toetused 20 000 eurot on kavandatud emade ja laste ning naiste varjupaiga teenust osutavatele ühingutele. Teenuse raames pakutakse turvalist öömaja, psühholoogilist ja juriidilist abi lähisuhtevägivalla ohvritele. Linna toetus on kavandatud tegevustele, mida ei finantseerita Sotsiaal-kindlustusameti kaudu.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

11 000 eurot

Omatulude ja -kulude maht kavandatakse lähtudes eeldatavast 2019. a laekumisest. 2018. a eelarve on suurem aasta alguseks kasutamata jääkide võrra, mida käesoleva aasta lõpuks ei kavandata. Tulu laekub isikutelt, kes on paigutatud elama sotsiaalmajutusüksuse 32-le kohale ööpäeva hinnaga 1,15 eurot (kohtade eeldatav täituvus 80%) ja pesupesemise korraldamise eest.

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10700	ASUTUS VARJUPAIK	11 313	15 449	11 000	-28,8
55	majandamiskulud	11 313	15 449	11 000	-28,8
	administreerimiskulud	395	0	0	x
	koolituskulud	340	0	0	x
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	10 578	11 000	11 000	0,0
	inventari kulud	0	4 449	0	-100,0

Vahendid kasutatakse ruumide kommunaal- ja remondikuludeks ning korrashoiutarvikute soetuseks.

10701 – Riiklik toimetulekutoetus

1 500 000 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Toimetulekutoetuste maksmiseks on eelarves kavandatud vahendid riigi toetusfondist saadava toetuse arvel 2018. a loodetava täitmise tasemel.

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmise	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10701	TOIMETULEKUTOETUS	1 376 391	1 487 647	1 500 000	0,8
4	antavad toetused	1 376 391	1 487 647	1 500 000	0,8
	toimetulekutoetus	1 376 391	1 487 647	1 500 000	0,8

10702 - Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse
Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

888 588 eurot
865 588 eurot

Vahendid kavandatakse vältimatu sotsiaalabi teenuse ja nõustamisteenuse ostuks ning täiendavateks sotsiaaltoetusteks ja antavateks toetusteks riskirühmade toetamiseks erinevate projektide kaudu.

Klassifi- kaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmise	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10702	MUU SOTSIAALSETE RISKIRÜHMAD KAITSE	687 003	828 317	865 588	4,5
50	tööjõukulud	10 012	7 660	5 000	-34,7
	muud tasud	7 528	5 760	3 760	-34,7
	tööjõukulude maksud	2 484	1 900	1 240	-34,7
55	majandamiskulud	94 496	101 278	106 322	5,0
	administreerimiskulud	6 031	6 000	6 000	0,0
	sotsiaalteenused	88 465	95 278	100 322	5,3
4	antavad toetused	582 495	719 379	754 266	4,8
	sotsiaalabitoetused	530 170	697 340	700 000	0,4
	toetused tegevuskuludeks	52 325	22 039	54 266	146,2

Tööjõukulud on kavandatud töötute avalike tööde tasustamiseks. Avalik töö on tööturuteenuste ja –toetuste seaduse alusel pakutav ajutine töö töötutele linna asutuste juures. Töodel osaleb keskmiselt 3 isikut kuus, 2018. a töötasu on 2,97 eurot tund ja maksimaalne tööaeg 50 tundi kuus. ESF töötule suunatud projektidega on laienenud tööotsingu ja tööpraktika võimalused Tartus.

Majandamiskulud

Administreerimiskulud on kavandatud 2018. a loodetava täitmise ulatuses. Alates 2017. a makstakse toetusi ca 600-le isikule Eesti Posti kaudu tehingu kuluga 4 eurot ja lisaks üle 35 eurose toetuse puhul 4% toetuse summalt.

Eelarvesse on kavandatud järgmised sotsiaalteenused (100 322 eurot):

55 044 eurot nõustamisteenus on kavandatud 5,6% kasvuga. Nõustamisteenus sisaldab psühholoogilist nõustamist vähekindlustatud elanikkonna gruppidele ja riskirühmadele, usaldustelefoni ja kriisinõustamist. Teenust vajab keskmiselt 300 isikut aastas ja teenust ostetakse aastatel 2018-2020 hanke tulemusel MTÜ-lt Tartu Nõustamis- ja Kriisiabikeskus;

45 278 eurot vältimatu sotsiaalabi teenuse osutaja aastatel 2017-2019. a on EELK Pauluse Kogudus. Vältimatu abi korras kindlustatakse vastavalt sotsiaalhoolekande seadusele ilma sissetulekuteta inimesed toidu ja riietega.

Antavad toetused (754 266 eurot)

700 000 eurot täiendavateks sotsiaalabitoetusteks. Täiendavate sotsiaaltoetuste maksmise kord on kehtestatud Tartu Linnavolikogu 24.05.2018 määrusega nr 23. Toetused on jaotatud perioodilisteks ja ühekordseteks toetusteks. Perioodiliste toetustega kaetakse vähekindlustatud perede kohamaksu ja toitlustamise kulud lasteaias, gümnaasiumis ning kutseõppeasutuses. Ühekordsed toetused on mõeldud mitmesu-

guste hädavajalike kulude (kütekulud, kolimistoetus, abivahendid, ravimid, lastele vajalikud esemed jne) osaliseks katmiseks, mida ei hüvitata teiste toetuste ja teenustega ning mis on paljudel juhtudel seotud igaks eelarveaastaks riigi poolt kehtestatud toimetulekupiiriga (2018. a 140 eurot). Täiendava sotsiaaltoetusena makstakse ka toetust Tšernobõli avariist osavõtnutele;

54 266 eurot antavad tegevustoetused, sh:

- 33 766 eurot Johannes Mikhelsoni Keskusele projektide „Samm tööellu“ ja „Inspireeriv töö noortele“ kaasfinantseeringuna;
- 11 760 eurot tegevustoetus MTÜ-le Iseseisev Elu Toidupanga ruumide ülalpidamiskulude katteks;
- 8 740 eurot EELK Konsistooriumile perevägivalda tõkestamise projekti toetuseks.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

23 000 eurot

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10702	MUU SOTSIAALSETE RISKIRÜHMADE KAITSE	0	15 500	23 000	48,4
50	tööjõukulud	0	14 753	21 400	45,1
	töötajate töötasu	0	11 025	16 000	45,1
	tööjõukulude maksud	0	3 728	5 400	44,8
55	majandamiskulud	0	747	1 600	114,2
	administreerimiskulud	0	247	600	142,9
	lähetuskulud	0	500	1 000	100,0
	koolituskulud	0	1 000	0	-100,0
	inventari kulud	0	500	0	-100,0

Vahendid laekuvad Sotsiaalministeeriumilt projekti TAT Noortegarantii tugisüsteemi arendamine ja testimine teostamiseks ajavahemikul 01.03.2018-31.05.2020.

10900 - Muu sotsiaalne kaitse

32 065 eurot

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 27 965 eurot ja majandamiseelarvest 4100 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10900	MUU SOTSIAALNE KAITSE	26 023	37 965	27 965	-26,3
50	tööjõukulud	1 204	0	0	x
	töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	1 204	0	0	x
55	majandamiskulud	23 854	37 000	27 000	-27,0
	administreerimiskulud	330	5 000	5 000	0,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	10 000	0	-100,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	23 524	22 000	22 000	0,0
4	antavad toetused (liikmemak-sud)	965	965	965	0,0

Majandamiskulud:

Administreerimiskuluna on kavandatud infopäevade ja kohtumisürituste korraldamine kodanikuaktiivsuse arendamiseks.

22 000 eurot on kavandatud sotsiaalhoolekande edendajatele tunnustusürituse korralduskuludeks..

Antavad toetused

Tartu linn on alates 2013. a rahvusvahelise erialaorganisatsiooni European Social Network liige, liikmemaks on aastas 965 eurot.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud**4 100 eurot**

Projekti Crossroads Of Regions eesmärk on välisriikidest pärit inimeste integreerimine Euroopa ja Eesti ühiskonda ja seda rahastatakse Euroopa Komisjoni poolt. Projekti raames osaletakse 4 projekti kohtumisel (heade praktikate vahetamine).

Klassifikaator	Kulude majanduslik sisu	2017 täitmine	2018 eelarve	2019 eelarve	muutuse %
10900	MUU SOTSIAALNE KAITSE	25 037	117 565	4 100	-96,5
50	tööjõukulud	11 061	27 000	0	-100,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	2 100	5 000	0	-100,0
	töötajate töötasu	6 167	15 000	0	-100,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	2 794	7 000	0	-100,0
55	majandamiskulud	13 976	80 565	4 100	-94,9
	administreerimiskulud	4 838	10 000	0	-100,0
	lähetuskulud	1 944	29 165	2 500	-91,4
	koolituskulud	631	27 000	0	-100,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	113	0	0	x
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	6 450	14 400	1 600	-88,9
4	antavad toetused	0	10000	0	-100,0
	sotsiaalitoetused	0	10 000	0	-100,0

4. FINANTSEERIMISTE GEVUS JA LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

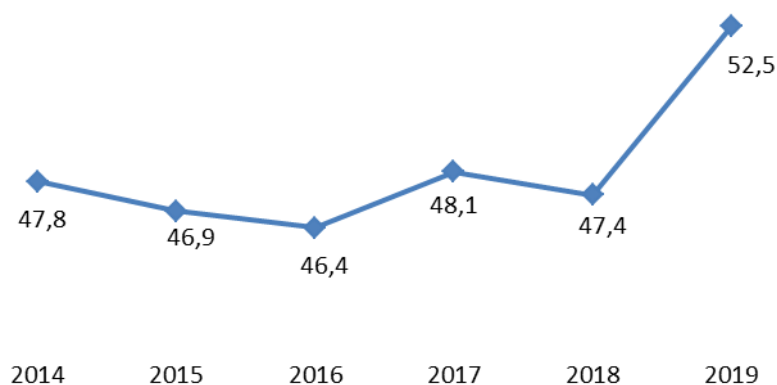
4.1. Finantseerimistegevus

Laenuleping	LAENUKOHUSTISTE PÕHIOISA					Lepingu lõpptähtaeg (kuupäev)	Intressimäär seisuga 31.12.2018	Intressi- ja korralduskulud 2019. a
	kehtivate lepingute algne kogumaht	31.12.2018 seisuga jääk	2019. aastal		31.12.2019 seisuga jääk			
			uus laen	tagasimakse				
Kokku laenukohustised		71 106 793	17 696 895	6 489 295	82 314 393			860 000
Võlakirjakohustised kokku	x	55 290 213	0	5 115 635	50 174 578			428 430
Swedbank 2014. a võlakiri	10 126 000	10 126 000	0	0	10 126 000	1.10.2021	0,940%	100 380
Danske Bank 2016. a võlakiri	11 687 000	11 687 000	0	0	11 687 000	24.10.2026	0,535%	67 490
Danske Bank 2015. a võlakiri	10 885 000	7 619 500	0	1 088 500	6 531 000	30.09.2025	0,520%	41 520
Danske Bank 2013. a võlakiri	9 977 548	4 988 773	0	997 755	3 991 018	12.09.2023	0,721%	63 330
Danske Bank 2013. a võlakiri	9 800 000	4 900 000	0	980 000	3 920 000	1.08.2023	0,752%	65 950
Nordea Pank 2011. a võlakiri	11 320 800	3 396 240	0	1 132 080	2 264 160	04.08.2021	0,591%	26 020
AS LHV Varahaldus 2017. a võlakiri	5 490 000	5 105 700	0	384 300	4 721 400	25.10.2032	0,475%	25 990
NIB 2017. a võlakiri	8 000 000	7 467 000	0	533 000	6 934 000	4.12.2032	0,270%	37 750
Pangalaenukohustised kokku	x	15 816 580	17 696 895	1 373 660	32 139 815			204 230
SEB laen 2008	191 855	0	0	0	0	7.10.2018	0,700%	x
SEB laen 2009	269 349	0	0	0	0	28.07.2018	3,000%	x
SEB laen 2013	40 000	0	0	0	0	20.12.2018	1,150%	x
SEB laen 2014	150 000	90 496	0	14 876	75 620	20.01.2025	1,290%	1 100
SEB laen 2015	200 000	136 842	0	21 053	115 789	15.06.2025	1,260%	1 650
SEB laen 2016	1 000 000	937 760	0	49 792	887 968	7.10.2026	1,150%	10 650
SEB laen 2017	100 000	64 706	0	35 294	29 412	26.09.2020	1,750%	900
Danske laen 2013	430 000	216 777	0	42 645	174 132	15.01.2024	1,150%	2 300
OP 2018. a laen	7 570 000	7 570 000	0	757 000	6 813 000	2028. a	0,750%	60 000
NIB 2018. a laen	6 800 000	6 800 000	0	453 000	6 347 000	2033. a	0,450%	47 530
Uus laen 2019	0	0	17 696 895	0	17 696 895	x	1,050%	80 100

Finantseerimistehingutes kajastatakse võetud kohustiste (võlakirjad, laenud, kapitalirent, faktooring) põhiosa suurendamist laenukohustiste võtmisena ning vähendamist tagasimaksetena. Ülaltoodud tabel annab ülevaate laenukohustiste saldodest, nende muutustest ning investeerimistegevusse kuuluvatest laenuintressi- ja korralduskuludest 2019. a.

Laenukohustiste % eelarve põhitegevuse tuludest

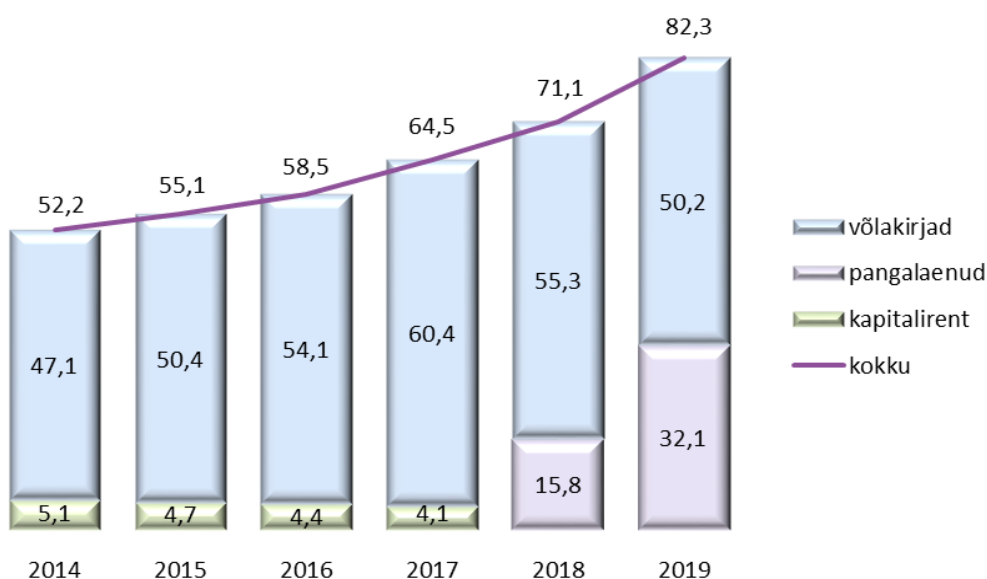

2018. a alguseks oli Tartu linna eelarves kajastatavaid rahalisi laenukohustisi kokku 66 130 867 eurot, sh emiteeritud võlakirju 60 405 848 eurot, kapitalirendikohustisi 4 084 814 eurot Riigi Kinnisvara ASi ees 2 kooli (Herbert Masingu Kooli ja Jaan Poska Gümnaasiumi) renoveerimiseks ning alates 01.01.2018 linna laenukohustistes kajastuvaid Tähtvere valla poolt kuni linnaga ühinemiseni võetud pangalaenukohustiste saldodid summas 1 640 205 eurot.

2018. a suureneb laenukoormus kokku 4 975 926 euro võrra. 2018. a eelarvesse on laenu tuluna plaanitud 14 370 000 eurot. Hetkel on sõlmimisel on kaks laenulepingut – Põhjamaade Investeerimis-pangaga (NIB) 6 800 000 euro laenamiseks 15 aastaks ning OP Corporate Bank-iga 7 570 000 euro laenamiseks 10 aastaks, mõlemad iga-aastaste võrdsete tagasimaksetega.

Laenude tagasimakseid teostati aasta jooksul kokku 9 394 074 eurot sh lõpetati enne tähtaega kapitalirendina kohustistes kajastuv leping Riigi Kinnisvara AS-ga summas 3 780 864 eurot.

Linna eelarves kajastatavad laenukohustised (mln eurot)

Finantstehingud 2019. a

Planeeritavat aastat alustab linn 71 106 793 euro suuruse laenukoormusega, millest täpsem ülevaade ka määruse lisa 5. 2019.a on kavas laenata 17 696 895 eurot, millest 11 207 600 eurot kasutatakse investeringute rahastamiseks ning 6 489 295 eurot laenukohustiste tagasimakseteks. Linna laenukoormus suureneb 2019. aastal 11 207 600 eurot ning on 2019. a lõpus 82 314 393 eurot ehk 52,5% põhitegevuse tuludest. Sellega ollakse KOFSis sätestatud lubatud netovõlakoormuse piirides (2018. a on Tartu linna maksimaalne lubatud netovõlakoormus 60% põhitegevuse tuludest). Planeeritava ning maksimaalse võimaliku laenukoormuse vahe (nn laenupuhver) on 11,7 mln eurot.

Rahavoogude paremaks ja säästlikumaks juhtimiseks on kavandatud arvelduslaenu kasutamine kuni 5 000 000 euro ulatusest. Arvelduslaen tuleb tagasi maksta hiljemalt eelarveaasta lõpuks. Samuti on välisrahastusega projektide sildfinantseerimiseks kavandatud kuni 2 500 000 euro laenamine juhuks, kui kontsernikonto vahenditest ei piisa töövõtjatele arvete eest tasumiseks enne rahastajatelt raha tagasilaskumise. Arveldus- ja sildfinantseerimislaenu intressi- ja korralduskuludeks võib kujuneda kuni 80 600 eurot, kui kasutada neid aktiivselt ning lükata muude laenulepingute sõlmimise aega edasi nii kaugele kui võimalik. Summa täpne suurus sõltub väga suurel määral tingimustest, mida pankadega on võimalik kokku leppida.

Investeeringutegevuse kuludes on emiteeritud võlakirjade ning pangalaenu intressi- ja korralduskuludeks planeeritud 860 000 eurot.

2019. a planeeritavate laenukohustiste muutusest laenulepingute lõikes annab täpsema ülevaate määruse lisa 5.

4.2. Likviidsete varade muutus

2019. a eelarvesse on kavandatud likviidsete varade vähenemine 4 086 000 eurot. Likviidsete varade kasutuselevõttuga ning finantseerimistegevuse tulemiga 11 207 600 euro ulatuses kaetakse eelarve negatiivne tulem 15 293 600 eurot.